T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

PARİON TİYATROSU GEÇ DÖNEM ALANLARI ROMA SERAMİKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gözde ERGÜL

KOCAELİ 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

PARİON TİYATROSU GEÇ DÖNEM ALANLARI ROMA SERAMİKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gözde ERGÜL

Dr. Öğr. Üyesi Üftade MUŞKARA

Dr. Öğr. Üyesi H. Ertuğ ERGÜRER

KOCAELİ 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

PARİON TİYATROSU GEÇ DÖNEM ALANLARI ROMA SERAMİKLERİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Tezi Hazırlayan: Gözde ERGÜL

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 26.06.2019/18

Jüri Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Üftade MUŞKARA

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Ayşe ÇALIK ROSS

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Hasan KASAPOĞLU

KOCAELİ 2019

ÖNSÖZ

Lisans öğrenciliğim itibariyle, benim adeta bir akademi olarak gördüğüm ve çalışmaktan büyük mutluluk duyduğum Troas Bölgesi'nin önemli kentlerinden biri olan, Parion Antik Kenti Tiyatrosu'nda ele geçen Roma Dönemi seramiklerini tez kapsamında incelememem için imkân sunan Sayın Hocam Prof. Dr. Vedat KELEŞ'e en başta teşekkür ederim.

Sadece tez süresince değil, ilk tanıdığım gün dâhil her zaman, her anlamda engin bilgilerine danışabildiğim ve tez çalışmamda da bilimsel danışmanlığımı yapan, Roma Seramiği bilgilerine sonsuz güvendiğim Sayın Hocam Dr. Öğr. Üyesi H. Ertuğ ERGÜRER'e ve çok kısa bir süre çalışma fırsatı bulduğum, asla kaybetmek istemeyeceğim samimiyeti ve yardımseverliliği ile hep kapısını çalmak isteyeceğim Sayın Hocam Dr. Öğr. Üyesi Üftade MUŞKARA'ya teşekkürlerimi sunarım.

Tez savunmam için beni kırmayıp, Erzurum'dan Kocaeli'ye gelen Sayın Hocam Dr. Öğr. Üyesi Hasan KASAPOĞLU'na ve tezimi tüm detaylarıyla okuyup beni engin bilgileri ile yorumlayan Sayın Hocam Prof. Dr. Ayşe ÇALIK ROSS'a teşekkür ederim.

Çalışmalarım süresince her ihtiyacım olduğunda tereddütsüz yardım ederek beni hiç yalnız bırakmayan arkadaşlarım Arkeolog Mustafa Yıldızlı, Arkeolog Umut BÜYÜME, Arkeolog Betül AKCAN'a ve Arkeolog A. Levent KESKİN'e teşekkür ederim.

Ayrıca Parion Kenti çalışmalarında yer alan tüm hocalarıma ve ekip üyesi arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Arkeoloji okumam için en büyük destekçim olan, her zaman desteğini ve varlığını kalbimde hissettiğim, rahmetle andığım annem Günay ERGÜL başta olmak üzere sadece eğitim hayatımda değil, her anlamda desteklerini hiç eksik hissettirmeyen babam Şinasi ERGÜL, kardeşim Oğuz Kaan ERGÜL, ablam Özge YILMAZ ve yiğenim Demir YILMAZ'a teşekkür etmek isterim.

Gözde ERGÜL

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER……..i
ÖZET……...iv
ASTRACT……v
KISALTMALAR LİSTESİ……vi
LEVHALAR LİSTESİ……...vii
GRAFİKLER LİSTESİ……..……..x
TABLOLAR LİSTESİ…….xi
GİRİŞ……1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.PARİON ANTİK KENTİ……..6
1.1. Antik Çağda Parion…….…...6
1.2. Parion Kenti'ndeki Arkeolojik Çalışmalar…….....11
1.3. Parion Roma Tiyatrosu Kazıları ve Mimarisi……...…...12
1.3.1. Tabakalanma ve Tarihlendirme……...……..13

İKİNCİ BÖLÜM

2.PARİON TİYATROSU'NDA BULUNAN SERAMİKLER…….…….28
2.1. Kaliteli Seramikler……..…….28
2.1.1. Maşrapalar (Kat. No. 1-17)……...28
2.1.2. Doğu Sigillataları C (DSC-Çandarlı Seramikleri)……...….31
2.1.2.1. Hayes Form 1 (Kat. No. 18-32)…….32
2.1.2.2. Hayes Form 2 (Kat. No. 33-38)…….33
2.1.2.3. Hayes Form 3 (Kat. No. 39-48)…….34
2.1.2.4. Hayes Form 4 (Kat. No. 49-67)…….36
2.1.2.5. Hayes Form 5 (Kat. No. 68-74)…….37
2.1.3. Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri..……..38
2.1.3.1. Afrika Kırmızı Astarlı Seramiği (Late Roman A-B)……39

2.1.3.1.1. Hayes Form 59B (Kat. No. 75)……...42
2.1.3.1.2. Hayes Form 61A (Kat. No. 76, 77)…….42
2.1.3.1.3. Hayes Form 67 (Kat. No. 78)……..43
2.1.3.1.4. Hayes Form 78 (Kat. No. 79)……..43
2.1.3.1.5. Hayes Form 97 (Kat. No. 80)……..44
2.1.3.1.6. Hayes Form 99A (Kat. No. 81)……...44
2.1.3.1.7. Hayes Form 103B (Kat. No. 82)…….45
2.1.3.1.8. Hayes Form 104 (Kat. No. 83)……46
2.1.3.1.9. Hayes Form 105 (Kat. No. 84)……47
2.1.3.1.10. Hayes Form 108 (Kat. No. 85, 86)……47
2.1.3.2. Phokaia Kırmızı Astarlı Seramiği (Late Roman C)……...48
2.1.3.2.1. Hayes Form 2 (Kat. No. 87)……50
2.1.3.2.2. Hayes Form 3 (Kat. No. 88-113)……51
2.1.3.2.3. Hayes Form 5 (Kat. No. 114)……...57
2.1.3.2.4. Hayes Form 8 (Kat. No. 115)……..58
2.1.3.2.5. Hayes Form 10 (Kat. No. 116-139)……58
2.1.3.2.6. Bezemeli (Kat. No. 140)……60
2.1.3.3. Açık Renkli Geç Roma Seramiği (LC)……..61
2.1.3.3.1. Ergürer Form 1 (Kat. No. 141)……...64
2.1.3.3.2. Ergürer Form 2 (Kat. No. 142)……...65
2.1.3.3.3. Ergürer Form 3 (Kat. No. 143-145)……65
2.1.3.3.4. Ergürer Form 4 (Kat. No. 146, 147)……...66
2.1.3.3.5. Ergürer Form 5 (Kat. 148-150)……...66
2.1.3.3.6. Ergürer Form 6 (Kat. No. 151-153)……67
2.1.3.3.7. Ergürer Form 7 (Kat. No. 154)……...68
2.1.3.3.8. Ergürer Form 11 (Kat. No. 155-158)……..68
2.1.3.3.9. Ergürer Form 12 (Kat. No. 159)……69
2.1.3.3.10. Ergürer Form 15 (Kat. No. 160, 161)……...70
2.1.3.3.11. Ergürer Form 16 (Kat. No. 162)……...70

2.1.3.3.12. Ergürer Form 17 (Kat. No. 163)……...71
2.1.3.3.13. Kaide (Kat. No. 164)…….71
2.1.4. Kaliteli Seramiklerin Değerlendirilmesi……...72
2.2. Kaba Seramikler……..……72
2.2.1. Pişirme Kapları…….73
2.2.1.1. Çömlekler (Kat. No. 165-179)……..73
2.2.1.2. Güveçler (Kat. No. 180-182)…….75
2.2.1.3. Tavalar (Kat. No. 183-198)……77
2.2.2. Diğer Mutfak Kapları……78
2.2.2.1. Çanaklar (Kat. No. 199-207)……..78
2.2.2.2. Kapaklar (Kat. No. 208-214)…….80
2.2.3. Kaba Seramiklerin Değerlendirilmesi……...81
SONUÇ……...82
KAYNAKÇA……..86
KATALOG…….95
HARİTALAR……...202
LEVHALAR…….204
TABLOLAR...……..256
ÖZGEÇMİŞ……..259

Özet

Çalışma içerisinde Parion Roma Tiyatrosu'nun eklenti alanlarında 2012-2016 yılları arasında ele geçen Roma Dönemi seramikleri anlatılmıştır. 164 adet seramik parçası kaliteli, 50 adet seramik parçası ise kaba olarak adlandırılan 2 gruba ayrılmıştır. Seramiklerin dijital ortamda çizimleri yapılmıştır. Buna göre; çeşitli kütüphane ve veri tabanı incelemeleri sonrası elde edilen kaynaklar yardımıyla tez çalışmasının kataloğu oluşturulmuştur.

Kaliteli seramikler tipolojik özelliklerine göre 5 grupta incelenmiştir. Kronolojik sırayla anlatım hedeflendiği için, erken üretim olarak saptanan MS 3. yüzyıl maşrapalarına ilk sırada yer verilmiştir. Daha sonra ise DSC-Çandarlı, Afrika, Phokaia ve Açık Renkli Geç Roma Seramikleri gruplarına ait olarak belirlenen seramik parçalarının tanımlamaları yapılmıştır.

Kaba seramikler de kullanım amacına göre pişirme kapları ve diğer mutfak kapları çömlek, güveç, tava, çanak ve kapak adı altında tanımlanmışlardır.

Tiyatro'nun ikincil ve sonrası kullanımlarına dair açıklama yapılması hedeflenerek, arkeolojik tabakalanma temel alınıp, 9 açmanın, 2., 3., 4., ve 5. tabakalarını içeren, toplamda 10 kazı kayıt kodunda çalışılmıştır. Her bir kod dâhilinde tarihlendirmeye yardımcı diğer bilgiler de metin içerisine detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Böylelikle, tezimiz içerisindeki seramiklerin birbirleri ile olan ilişkilerinden ve benzerlerinden yola çıkarak her bir seramik için tarihlendirme yapılmıştır.

Elde edilen tüm veriler sonucu eklenti olarak yapılan alanların ve tabakaların kullanım dönemleri tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda tabakalarda ele geçen seramiklerin yoğunluğu doğrultusunda kullanım süreçlerinde kentin ticari ilişkileri ve hangi kentlerle ilişkileri olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Parion, Roma Seramiği, Çandarlı, Phokaia, Afrika, Açık Renkli

Abtract

The Roman pottery fragments, which are recovered between 2012-2016 at modification areas in the Parion Roman Theater, are studied in this research.

The pottery fragments were separeted into 2 groups as Fine Ware including 164 pieces, and Coarse Ware including 50 pieces. Fragments were drawn trough Corel Draw. According to these drawings and using the information obtained from various library and database, the catalog was formed.

Fine Ware fragments were also divided into sub-groups according to their typological characteristics. Because the chronological order of groups was aimed, the stoups dated to 3rd century AD were identified as the earliest group and was given in first place. Then the descriptions of the DSC-Candarli, African, Phokaia and the Late Roman potteries were given.

Coarse Ware fragments were also divided as acooking pots and other kitchen utensils such as pots, casseroles, pans, bowls and lid groups for their function.

In order to explain the secondary and after the original use of the theater, the study covers an area of 10 excavation codes of Parion, through 9 trenches and layers 2nd, 3rd, 4th and 5th,. Other findings from these areas, which help to date each code is described in detail as well. Each fragment was dated with regard to this information, the relations between fragments and the similar that are found else where.

Regarding to the distribution of the pottery groups obtained through this study, the chronology and purpose of modification areas are determined. As a result of the study, trade and relation between Parion and other were recognized.

Key Words: Parion, Roman Pottery, Candarlı, Phokaia, African, Light Coloured

KISALTMALAR LİSTESİ

Abb.	Resim
Bkz.	Bakınız
cm	Santimetre
Dn.	Dipnot
DSC	Doğu Sigillatası C
Fig.	Figüre (Çizim)
K. K. No.	Kazı Kayıt Numarası
Kat. No.	Katalog Numarası
Kat. Nr.	Katalog Numarası
LC	Light Coloured
Lev.	Levha
m	Metre
MÖ	Milattan Önce
MS	Milattan Sonra
No.	Numara
Nr.	Numara
Pl.	Plate (Levha)
Res.	Resim
s.	Sayfa
Tab.	Tablo
Taf.	Tafel (Levha)
Tav.	Tavola (Levha)
vd.	ve diğerleri
y.	Yükseklik

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1 Troas Bölgesi ve Parion'un Konumu

Harita 2 Parion Kent Haritası

LEVHALAR LİSTESİ

Levha 1 Geç Dönem Sur Duvarı

Levha 2 Tiyatro'nun Planı

Levha 3 Çalışma Kapsamındaki Açmalar

Levha 4 Tabakalanma

Levha 5 1285-1300 Açması

Levha 6 1280-1265 Açması-3. Tabaka Görüntüsü

Levha 7 1290-1290 Açması

Levha 8 1280-1270 Açması

Levha 9 1285-1300 Açması

Levha 10 1280-1300 Açması

Levha 11 1280-1300 Açması-3. Tabaka Görüntüsü

Levha 12 1285-1295 Açması

Levha 13 1280-1260 Açması

Levha 14 1290-1260 Açması

Levha 15 1290-1255 Açması

Levha 16 Kat. No. 1-8, Maşrapalar

Levha 17 Kat. No. 9-17, Maşrapalar

Levha 18-19 Kat. No. 18-25, Çandarlı Form 1

Levha 20-21 Kat. No. 26-32, Çandarlı Form 1

Levha 22-23 Kat. No. 33-38, Çandarlı Form 2, Kat. No. 39-43, Çandarlı Form 3

Levha 24-25 Kat. No. 44-48, Çandarlı Form 3, Kat. No. 49-54, Çandarlı Form 4

Levha 26-27 Kat. No. 55-67, Çandarlı Form 4

Levha 28-29 Kat. No. 68-74, Çandarlı Form 5

Levha 30-31 Kat. No. 75, Afrika Form 59B, Kat. No. 76-77, Afrika Form 61A, Kat. No. 78, Afrika Form 67, Kat. No. 79. Afrika Form 78, Kat. No. 80, Afrika Form 97, Kat. No. 81, Afrika Form 99A, Kat. No. 82, Afrika Form 103B, Kat. No. 83, Afrika Form 104A, Kat. No. 84, Afrika Form 105, Kat. No. 85-86, Afrika Form 108

Levha 32-33 Kat. No. 87, Phokaia Form 2A, Kat. No. 88, Phokaia Form 3A, Kat. No. 89-91, Phokaia Form 3B, Kat. No. 92-94, Phokaia Form 3C, Kat. No. 95-96, Phokaia Form 3E

Levha 34-35 Kat. No. 97-108, Phokaia Form 3F

Levha 36-37 Kat. No. 109-112, Phokaia Form 3H, Kat. No. 113, Phokaia Form 3 Küçük Versiyon, Kat. No. 114, Phokaia 5A, Kat. No. 115, Phokaia Form 8, Kat. No. 116-119, Phokaia Form 10A

Levha 38-39 Kat. No. 120-125, Phokaia Form 10A, Kat. No. 126-130, Phokaia Form 10C

Levha 40-41 Kat. No. 131-139, Phokaia Form 10C, Kat. No. 140, Bezemeli

Levha 42-43 Kat. No. 141, LC Form 1, Kat. No. 142, LC Form 2, Kat. No. 143-145, LC Form 3, Kat. No. 146-147, LC Form 4, Kat. No. 148-150, LC Form 5

Levha 44-45 Kat. No. 152-153, LC Form 6, Kat. No. 154, LC Form 7, Kat. No. 155-158, LC Form 11, Kat. No. 159, LC Form 12, Kat. No. 160-161, LC Form 15, Kat. No. 162, LC Form 16

Levha 46-47 Kat. No. 163, LC Form 17, Kat. No. 164, LC Kaide

Levha 48-49 Kat. No. 165-171, Çömlekler

Levha 50-51 Kat. No. 172-177, Çömlekler

Levha 52-53 Kat. No. 178-179, Çömlekler, Kat. No. 180-182, Güveçler

Levha 54-55 Kat. No. 183-190, Tavalar

Levha 56-57 Kat. No. 191-198, Tavalar

Levha 58-59 Kat. No. 199-205, Çanaklar

Levha 60-61 Kat. No. 206-207, Çanaklar, Kat. No. 208-209, Kapaklar

Levha 62-63 Kat. No. 210-214, Kapaklar

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1 1280-1300 Açması-2. Tabaka Seramikleri

Grafik 2 1280-1265 Açması-3. Tabaka Seramikleri

Grafik 3 1290-1290 Açması-3. Tabaka Seramikleri

Grafik 4 1280-1270 Açması-3. Tabaka Seramikleri

Grafik 5 1285-1300 Açması-3. Tabaka Seramikleri

Grafik 6 1280-1300 Açması-3. Tabaka Seramikleri

Grafik 7 1285-1295 Açması-4. Tabaka Seramikleri

Grafik 8 1280-1260 Açması-4.-5. Tabaka Seramikleri

Grafik 9 1290/1295-1260 Açması-5. Tabaka Seramikleri

Grafik 10 1290-1255 Açması-5. Tabaka Seramikleri

Grafik 11 Kaliteli Seramiklerin Sayısal Dağılımı

Grafik 12 Çandarlı Seramiklerinin Grup Dağılımı ve Sayısal Verileri

Grafik 13 Geç Roma Kırmızı Astarlıları Seramiklerin Sayısal Dağılımı

Grafik 14 Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerinin Dağılımı

Grafik 15 Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin Dağılımı

Grafik 16 Açık Renkli Geç Roma Seramikleri'nin (LC) Dağılımı

Grafik 17 Kaba Seramiklerin Grup Dağılımı ve Sayısal Verileri

Tablolar Listesi

Tablo 1 Kaliteli Seramiklerin Açmalara Göre Dağılımı

Tablo 2 Kaba Seramiklerin Açmalara Göre Dağılımı

GİRİŞ

Amaç ve Kapsam

İnsanoğlu çağlar boyunca öncelikle ihtiyaçları, sonrasında da beğenileri doğrultusunda farklı formlarla şekillendirdiği seramik kapları kullanmıştır. Kilden, su ve ateş yardımıyla üretilen bu malzemelerin hammaddesine kolay erişim ve maliyetinin düşük olması sebebiyle çok tercih edildiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Aynı zamanda pişirme, servis, depolama ve taşıma gibi farklı işlevlerde kullanılabilmeleri de pişmiş toprak kapların yaygın olmasının bir başka nedenidir. Toplumun günlük yaşantısından, sosyo-kültürel düzenine, ekonomisinden, ticari ilişkilerine ve hatta ritüellerine, dolayısıyla inançlarına kadar birçok konuda fikir sahibi olmamıza yardımcı olmaktadır.

Bu malzeme grubu tüm arkeolojik çalışmalarda olduğu gibi Parion Antik Kenti kazılarında da çok önemli bir grup olarak karşımıza çıkmaktadır. Parion' da 1997, 1999 ve 2002 yıllarında gerçekleştirilen yüzey araştırmalarının sonrasında 2005 yılında ilk kez nekropol alanında kazı çalışmaları yapılmıştır. 2006 yılında sondaj çalışmaları, Roma Hamamı ve Tiyatro, 2008 yılında Yamaç Hamamı, 2010 yılında Odeion, 2014 yılında Su Kemeri ve Su Kuyuları, 2017 yılında Sur Duvarı gibi çok sayıda alanda arkeolojik çalışmalar sürdürülmektedir. Tüm bu alanlarda yapılan kazı çalışmalarında, kent geneli için önemli veriler elde etmemizi sağlayan etütlük ve envanterlik nitelikli çok sayıda seramik ele geçmiştir.

Kentin kuruluşu ile ilgili çeşitli görüşlere çalışma içerisinde yer verilmiştir. Kent güncel verilere göre MÖ 8. yüzyılda kurulmuştur. Fakat günümüze ulaşan mimari kalıntılar Roma Dönemi'ne aittir. Bu mimari kalıntılar dışında Roma Dönemi' ne ait küçük buluntu olarak adlandırılan sikkeler, pişmiş toprak figürinler, metal eserler, cam eserler, heykeltıraşlık eserleri de yoğun olarak ele geçmektedir. Kentin Roma Dönemi'nde ulaştığı önemi gösteren bu buluntu yoğunluğu içinde, tarihleme açısından en önemli ve sayıca fazla grubu ise seramikler oluşturmaktadır.

Çalışmamızın konusunu, kentin Roma Tiyatrosu'nun orijinal kullanımı sonrası ikincil işlevde kullanılan alanlarında, 2012-2016 yılları arasında yapılan kazı çalışmaları sırasında ele geçen Roma Dönemi'ne ait seramikler oluşturmaktadır. Gün yüzüne çıkarılan her seramik farklı tipte olmamasından ötürü bu çalışma için depo çalışması yapılmış ve farklı tiplerin incelenmesine özen gösterilmiştir. Çalışma kapsamında, maşrapalar (17 adet), Çandarlı Kırmızı Astarlıları (57 adet), Afrika Kırmızı Astarlıları (12 adet), Phokaia Kırmızı Astarlıları (54 adet), Açık Renkli Geç Roma Seramikleri (24 adet), Pişirme Kapları (34 adet) ve Diğer Mutfak Kapları (16 adet) altında toplam 214 adet seramik parçası incelenmiştir.

Yapılan çalışmanın amacı, ele geçen seramiklerin incelenerek, formları ve genel özelliklerinin saptanması ile nerelerden geldiği ve bu bağlamda kentin ticari ilişkilerine ilişkin sonuçlara ulaşılmasıdır. Kaliteli seramiklerin üretim yerine dair bilgilere ulaşılırken, kaba seramiklerin de birlikte incelenmesi ile yerel üretim olduğu düşünülen bu grubun tarihlendirilmesine olanak sağlanmıştır. Ayrıca ithal kaliteli seramiklerin yanı sıra yerel üretim ürünü kaliteli seramiklere dair cevaplar aranmıştır. Tüm bu seramik çalışmaları sonucunda elde edilen bilgilerle, seramiklerin bulunduğu eklenti alanların işlevleri ve kullanım süreçlerine dair sonuçlara ulaşması hedeflenmiştir.

Yöntem

Tez konusu belirlendikten sonra, gerçekleştirilen depo çalışmasında, belirtilen alanlarda ortaya çıkarılan tüm seramikler incelenmiştir. Öncelikle ağız, dudak ve kaide profili veren parçalar seçilmiş ve birleştirme yapılabiliyor mu diye kendi grupları içerisinde incelenmiştir.

Depodan çıkarılan seramikler su ve fırça yardımıyla yıkanıp açık havada kuruduktan sonra kazı anakod sistemine göre, plankare ve tabakalarına dikkat edilerek kodlanmıştır. Lak işlemi sonrasında seramik çalışmalarında formların doğru anlaşılabilmesi için çizimleri yapılmıştır. Bu çizimler Corel Draw programı ile dijital ortama aktarılmıştır.

Kil ve astar özelliklerinin incelenmesi için kazı evi sınırları içerinde, günün aynı saatlerinde, açık havada çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmayla seramiklerin killerindeki katkı maddeleri tespit edilmiştir. Aynı ortamda kapların astar ve kil renkleri, Munsell[1] renk kataloğu ile belirlenmiştir.

Fotoğraf çekimi için kazı fotoğraf stüdyosu kullanılmıştır. Fotoğraflama işlemi her buluntu için uygun açılarla ve astar rengini en iyi görebileceğimiz ışık ayarlamalarıyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bilgiler doğrultusunda literatürdeki kaynaklardan yararlanılarak seramikler gruplara ayrılmış ve kendi içlerinde gruplandırılmıştır. Katalog için bir format oluşturulmuş ve seramiğe dair tüm bilgileri içermesi amaçlanmıştır.

Katalogda yer alan tüm seramikler, tekil örnek ise tek tek, birden fazla örnek var ise gruplar dâhilinde, belirlenen bir standart çerçevesinde anlatılmıştır. Her bir grup kendi başlığı altında üretim yeri, yayılım alanı, kil ve astar özelikleri, benzerlerinin bulunduğu ve yayınlandığı kaynakları içeren şekilde detaylı olarak tanımlanmıştır. Seramiklerin ele geçtiği açma içerisinde yer aldığı tabakada, beraber ele geçen başka bir buluntu var ise bilgileri tabakalanma ve tarihlendirme başlığı altında kendi içinde verilmiştir. Literatürde aynı formlar metin içinde, en benzer örnekler de katalogdaki benzer alanına yazılmıştır. Seramiklerin tanımlamalarından sonra gruplananlar için grup sonunda, ayrı anlatım yapılanlar için de her kabın altında tarihleme yapılmıştır.

Grafikler oluşturulurken, seramiklerin sayısal olarak, hem hangi plankarenin hangi tabakasında ele geçtiğini gösteren; hem de üretim yerlerine göre, Çandarlı, Afrika, Phokaia, Açık Renkli gibi gruplamalar yapılmıştır.

Tez yazımı sırasında, 2018 yılında yayınlanan, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, akademik yazım kılavuzunda belirtilen kurallara uyulmuştur.

Çalışma içerisinde, konuyla ilgili yayınlardan yola çıkarak terminolojik ifadeler kullanılmıştır. Bu ifadeler şu şekildedir;

Seramik: Yunanca *Keramos* sözcüğü "kil, killi toprak, çömlekçi toprağı ve topraktan yapılmış kap" tanımını içermektedir. Almanca'da *Keramik*, İngilizce'de

[1] Munsell Soil Color Charts 2000

Ceramic, Rusçaya *Keramika* Fransızca'da ise *Ceramique* olarak bilinir. Türkçeye Fransızcadan *Seramik* olarak geldiği bilinmektedir (Ökse 1999: 1).

Seramik Grubu: Benzer özellik gösteren, üretim tekniği veya atölyesine göre sınıflandırılabilen eserlerdir (Ökse 1999: 1).

Kil: Farsça *gil* kelimesinden gelmiştir. "Islandığında kolayca biçimlenen yumuşak ve yağlı toprak" diye tanımlanır (Ökse 1999: 2).

Katkı Maddesi: Hem şekil verilmesi aşamasının kolaylığı, hem de kilin dayanıklılığını arttırıp kabın kuruma-pişme aşamalarında çatlamasını engellemek amacıyla eklenen maddelerdir (Ökse 1999: 2, 3). Örneğin, mika, kum, kire, taşçık vb.

Form: Genel olarak seramik kaplara verilen şekillere *form* denir.

Tip: Aynı formların çeşitleri ve zaman içerisindeki değişimleri sonucu birbirlerinden ayrılması sonucu oluşan alt gruplardır.

Dudak (Ağız): Kabın en üst noktasına dudak adı verilir. Yer yer ağız isimlendirmesi de kullanılmıştır. Bazı kaplarda düz bırakılmış, bazı kaplarda da dışa veya içe çekilerek, yassılaştırılarak veya yuvarlatılarak şekil verilmiştir.

Gövde: Kapların ağız ve kaideleri arasında kalan kısmıdır.

Kaide: Kapların bir yüzey üzerine oturtulduklarında ayakta kalmalarını sağlayan en alt noktalarıdır.

DSC-Çandarlı Seramiği: Çandarlı üretimi olan bu kaplar, ilk olarak üretim yerine göre isimlendirilmişlerdir (Loeschcke, 1912: 344-407). Daha sonra "Doğu Sigillatası C" isimlendirmesi de yaygın olarak kullanılmıştır (Crowfoot, vd., 1957: 283).

Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiği: Sigillataların devamı olarak üretilen bu kaplar, daha katkılı kil ve genellikle ince bir astar ile yapılmışlardır. İlk kez Waage tarafından 1933 yılında kil özelliklerine göre Geç Roma Seramikleri (Late Roman A, B, C) isimlendirmesi kullanılmıştır (Waage, 1933: 279-328).

Afrika Kırmızı Astarlı Seramiği: MS 1. yüzyıldan MS 7. yüzyıla kadar üretim yapan Afrika atölyelerinin seramikleri için ilk isimlendirme Hayes tarafından

yapılmıştır (Hayes, 1972: 13). Kil ve astar özellikleri ile diğer gruplardan ayırmak oldukça kolaydır.

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramiği: Üretim yeri tespitinden önce Geç Roma C kapları olarak adlandırılan grup (Waage, 1933: 298), üretim yeri tespit edildikten sonra Phokaia Geç Roma Seramiği olarak adlandırılmıştır (Hayes, 1972: 323). Kazı çalışmalarında Geç Roma evresine ait alanlarda çok yoğun karşılaşılan bir gruptur.

Açık Renkli Geç Roma Seramiği: Hayes "Light Coloured" isimlendirmesini yapmış (Hayes, vd. 1986: 211), fakat gruplaması çok daha sonra yapılmıştır (Opait, 2004: 79).Genellikle Phokaia gibi büyük üretim merkezlerinin taklidi şeklinde formları vardır. Astar ve kil özellikleri ile diğer Geç Roma Seramikleri'nden kolaylıkla ayrılırlar.

Pişirme Kapları: Yemek pişirme amaçlı kullanılan ve kaba seramik grubu içerisinde incelenen gruptur. Bu grubun içerisindeki kaplar genel olarak yüksek ısıya dayanıklı, ısı iletimi hızlı olması için ince cidarlı ve sızdırmaz olarak yapılmalarıdır.

Çömlek: Gövde genişliği ve gövde yüksekliği birbirine hemen hemen eşit, ağız çapı gövde çapının yarısına yakın, boyunlu veya boyunsuz kaplardır (Ökse, 1999: 60).

Güveç: Güveçler, tencerelerden daha basık, tavalardan daha derin forma sahip olan pişirme kaplarıdır.

Tava: Pişirme kapları içerisinde, günümüz mutfak kaplarında, kızartmalar için kullanılan tava formuna benzerliklerinden dolayı bu şekilde adlandırılan sığ ve geniş mutfak kaplarıdır.

Çanak: Gıdaları saklamak, taşımak gibi amaçlar için kullanılan mutfak kaplarıdır. Geniş ağızlı, gövdeleri dışa doğru genişleyen formlarda üretilmişlerdir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.PARİON ANTİK KENTİ

1.1.Antik Çağda Parion

Parion Antik Kenti günümüz coğrafyasında Çanakkale ili, Biga ilçesine bağlı Kemer Köyü'nde yer almaktadır **(Harita 1)**. Kente, Biga-Lâpseki karayolunun 15. km'sinden kuzey yönüne doğru ayrılan 14 km'lik bir yol ile ulaşılmaktadır.

Propontis'in kıyı kenti olan Parion, antik dönem coğrafyasında günümüzdeki gibi net sınırlar olmamasından ötürü, yazarlar tarafından farklı bölgelerde değerlendirilmiştir. Strabon, Troas'ta (Strabon, XIII. I, 4: 93), Lat. Claudius Ptolemaius Mysia'da (Preteux, 2009: 335) ve Pseudo-Scyclax Phrygia'da (Preteux, 2009: 335) olduğunu söylemiştir. Günümüz bilim insanlarının bir kısmı sikke kataloglarındaki bilgilerden dolayı Parion'u Mysia kenti olarak değerlendirmişlerdir (Çelikbaş, 2010: 9-54). Bununla birlikte 2005 yılından beri kazısı devam eden Parion Tavşandere Mevkii Nekropolü'nden elde edilen veriler kentin Troas Bölgesi kentleriyle daha çok benzerlik gösterdiğini ortaya koymuştur(Başaran, 2008: 134).

Parion Antik Dönemde; doğusunda Priapos, batısında Lampsakos ve güneyinde Skepsis kentleri ile komşudur (Strabon, XIII. I, 13-15: 102-105).

Parion'un ilk kimler tarafından ve ne zaman kurulduğu antik kaynaklardan net olarak bilgi edinemediğimiz bir konudur (Kasapoğlu B., 2006: 10, dn. 10; Yıldızlı, 2017: 8). Eusebius'un aktardığına göre Parion MÖ 709 yılında kurulmuştur (Hammond-Scullard, 1970: 782; Boardman-Hammond, 1982: 119; Avram, 2004: 991; Preteux, 2009: 335). Parion'un kuruluşu ile ilgili Erythrai, Miletos ve Paros kentlerinin adından da söz edilmektedir (Smith, 1854: 550; Jones-Hugh, 1971: 36). Strabon (Strabon XIII, I: 14) ve Aeneas Tacticus (Tacticus I, 1-3)

Parion'un Miletos kolonisi olduğundan söz ederken, Pausanias (Pausanias, 9, 27, 1) kentin Erythrai tarafından kurulduğunu ifade etmektedir. Frich ise Parion adının Paros'tan geldiğini ve bu sebeple de Paroslular tarafından kurulduğunu söylemiştir (Hammond-Scullard, 1970: 782; Frisch, 1983: 60). Tüm bu antik ve modern kaynaklardan aldığımız bilgilerin birbiriyle olan çelişkileri doğrultusunda kent kuruluşuna dair merak edilen soruları aydınlatmamız henüz mümkün değildir. 14 yıldır devam eden bilimsel kazı çalışmaları neticesinde, şimdiye kadar bulunan en erken döneme tarihlendirilen buluntular için şunları söylemek mümkündür; öncelikle kent nekropolünde ele geçen MÖ 625-600 yılları arasına tarihlenen aryballoslar (Kasapoğlu B., 2013: 4) ile MÖ 7. yüzyıla ulaşılmıştır . 2018 sezonunda ise Yamaç Hamamı'nda ele geçen Geç Geometrik pişmiş toprak figürin başı kentteki yerleşimin MÖ 7. yüzyıl öncesine gittiğini kesin olarak belgelemektedir. En erken veri özelliği taşıyan bu buluntu, MÖ 8. yüzyıl son çeyreğinde kentte yerleşim olduğunu kanıtlamıştır.

Parion isminin nereden geldiği konusunda da 3 farklı görüş ileri sürülmektedir. Bunlardan birincisi, kenti Parosluların kurduğu ve bu sebeple adının Paros'tan türediğidir (Frisch, 1983: 60; Başaran, 2001: 19; Yıldızlı, 2017: 8). İkincisi Erythraili göçmen Iason ve Demetria'nın oğlu Parius'dan geldiği (Marcellinus, 1894: 550; Leaf, 1923: 83; Frisch, 1983: 56; Ergürer, 2012: 6) ve bir diğeri de Troia prensi Paris'ten dolayı "Paris' in Şehri" diye adlandırılmış olabileceğidir (Başaran, 1999: 350; Ergürer, 2012: 6).

Kuruluş yılı olarak kabul gören MÖ 709 yılının sonrasındaki süreç içinde, Pers kralı Kyros, MÖ 556'da Lidya Krallığı'na son vermiştir. Batı Anadou'daki Grek kentleri ile birlikte Parion'u da Pers egemenliğine almıştır (Sevin, 1982a: 269; Başaran, 2002: 16) Parion ile ilgili ilk bilgilere ulaşabildiğimiz yazar Herodotos'tur (Herodotos IV: 138). Herodotos Anadolu'nun Pers egemenliğinde olduğu süreçte (MÖ 514-513) Persler ve İskitler arasında yaşanan savaşta Parion satrapı Herophantos'un adını kullanmıştır (Herodotos IV: 138; Avram, 2004: 991). Söz konusu savaş esnasında taraf seçmek zorunda kalan Tyranlar, İskitlerle olan bağlarını kopartmış; Dareios'un tarafında olmuşlardır (Herodotos IV, 137-140). MÖ 497 yılında İonia isyanına katılan Parion, eş zamanda Karia' da çıkan isyan sayesinde, üzerine gelen Pers ordularından kurtulmuştur (Herodotos V, 117; Avram, 2004: 991).

MÖ 479-478 yıllarında Grekler, Batı Anadolu ve Ege Bölgesi'ndeki kentlerini Pers baskısından korumak adına Attika Delos Birliği'ni kurmuşlardır. Parion kurulan bu birliğe Troas bölgesi kentleri olan Lampsakos, Sestos gibi kentlerle birlikte katılmıştır (Sevin, 1982b: 223; Mansel, 2004: 299, Başaran, 2002: 16). Parion MÖ 431-404 yılları arasında Atinalılar ve Spartalılar arasında yaşanan Peleponnessos Savaşları' nda Atinalıların yanında yer almıştır (Avram, 2004: 991; Ergürer, 2012; 6). Ksenophon Alkibiades'in MÖ 410 yılında seksen altı kadırgalık donanmasını Parion'da demirlediğinden söz etmiştir (Ksenophon I, I: 13). Bu bilgiden yola çıkarak Parion limanının büyüklüğü ve konumunun önemi hakkında fikir sahibi olabiliriz (Ergürer, 2012; 6). Ksenophon'un Onbinlerin Dönüşü (Anabasis) adlı eserinde, Parion elçilerinin Odrys Kralı Medokos ile bir anlaşma yapmaya geldiklerini, bu amaçla da krala ve kralın karısına hediyeler getirdikleri yazmaktadır (Ksenophon VII, 3: 16). Bu yaklaşımlarının Trak topraklarındaki amaçları adına stratejik bağlamda jest yapmak amacı taşıdığını söylemek mümkündür (Preteux, 2009: 347).

Parion MÖ 387 yılında Kral Barışı sonrası yeniden Pers egemenliği altına girmiştir (Avram, 2004: 992). Büyük İskender'in MÖ 334 Granikos Savaşı ve MÖ 333 Issos Savaşı'nda Persleri yenmesi sonucunda Anadolu'da yeni bir dönem başlamıştır. Bu yeni dönemde Troas, Makedon idaresine geçmiştir (Sevin, 2016: 66). Sonraki süreçte antik kaynaklarda Parion adına bir 30 yıl kadar değinilmemiştir. Bu boşluk ancak Troas genel tarihi ile açıklanabilmektedir (Ergürer, 2012: 7). Büyük İskender, egemenliği altında bulunan 20 kadar kente bağımsızlık vermiştir (Cook, 1973: 364; Kasapoğlu B., 2013: 6). Bundan yola çıkarak Hellenistik dönemin başlarına denk gelen bu zamanlarda Parion'un bağımsız bir süreç yaşadığını düşünmek mümkündür.

Büyük İskender'in ölümü (MÖ 323) üzerine Troas, Antigonas'a bağlanmıştır. Bu dönem için Aeneas Tactinus'un bildirdiğine göre Parion'dan bilgi alabilmekteyiz. Abydoslu Iphiades MÖ 306 tarihinde Parion'u ele geçirmek için hazırlık yapmaktadır (Tacticus, 28, 6-7). Aynı tarihte Parion'un İlion Federasyonu'na katıldığı da bilinmektedir (Magie, 1950: 81).

Parion, MÖ 301 yılında meydana gelen Ipsos Savaşı öncesinde ordusuyla birlikte Anadolu'ya gelen Lysimakhos'un hâkimiyetine geçmiştir. Lysimakhos'un

Ipsos Savaşı'nı kazanmasına rağmen, savaştan sağ kurtulan Antigonos Monophthamos'un oğlu Demetrios kurduğu bir donanma ile Hellespontos'a gelmiştir. Bu sefer sonrasında Parion ve Lampsakos'un da dâhil olduğu kentlere Demetrios'un hâkim olduğu bilinmektedir (Çelikbaş, 2010: 22; Yıldızlı, 2017: 10).

MÖ 281 yılında gerçekleşen Kurupedion Savaşı'nda Suriye kralı Seleukos galip gelmiştir (Kaya, 2000: 16; Dahmen, 2007: 16). Savaş sonunda Troas ve tabii Parion, Seleukos hâkimiyetine girmiştir (Sevin, 2016: 68). Bir yazıt üzerinden okunduğu kadarıyla MÖ 200'lerde Parion, Seleukos kralı III. Antiokhos yönetimindeyken (MÖ 222-187) Lampsakos ile sınır savaşına girmiştir (Dmitriev, 2005: 298; Preteux, 2009: 346). Bu verilerin elde edilmesi Parion'un sınır problemleri hakkında bilgi edinilmesi ve komşuları ile olan ilişkilerini göstermesi adına dikkate değerdir (Ergürer, 2012: 7).

MÖ 190 yılına gelindiğinde yaşanan Magnesia Savaşı, Romalılar ve Seleukos kralı III. Antiokhos arasında gerçekleşmiş, savaşı Roma kazanmıştır (Ball, 2001: 10). Troas Bölgesi yaklaşık yüzyıl sonra tekrar el değiştirmiştir. MÖ 188 yılında yapılan Apemeia Barışı ile Bergama Krallığı'nın yönetimine girmiştir (Magie, 1950, 19; Eckstein, 2008: 353). Ancak bu süreç MÖ 133 yılında III. Attalos'un ölümüyle sona ermiş ve III. Attalos'un vasiyeti beraberinde krallığı, dolayısıyla da Troas yönetimi Roma'ya geçmiştir (Magie, 1950: 33).

MÖ 89-73 yılları arasında gerçekleşen I. Mithridates Savaşı sırasında, Parion, Aleksandreia Troas, Lampsakos ve İlion kentlerine Roma tarafından bağımsızlık hakkı tanınmıştır. Bu sebeple Roma, Marmara Denizi'nde bir savunma hattı kurmuştur (Palaz-Erdemir, 2005: 173; Keleş, 2011: 241; Yıldızlı, 2017: 11). Tüm bu olay dizileri göz önüne alındığında Parion kentinin stratejik konumunun, onun önemli bir şehir haline gelmesini sağladığını söyleyebiliriz.

Roma Cumhuriyet Dönemi sonları, imparatorluk dönemi başlarında Roma yöneticileri Hellespontos bölgesinin stratejik önemini fark etmiş, Parion'a, bölge hâkimiyetini arttırmak adına Romalı veteran askerleri yerleştirmişlerdir. Böylece kente koloni statüsü verilmiştir (Sayar, 2015: 163; Oyarçin, 2015: 133; Büyüme, 2018: 7). Bu yeni statü sayesinde kent ekonomik anlamda da gelişmiş ve zenginleşmiştir (Körpe, 2008: 394). Roma tarafından; Parion, birincisi Iulius Caesar ya da Augustus Dönemi'nde, ikincisi ise Hadrianus Dönemi'nde olmak üzere iki

kere koloni kenti olarak ilan edilmiştir (Magie, 1950: 614; Jones ve Hugh, 1971: 86). Bu süreçlerle ilgili en önemli bilgileri, kentin kolonizasyonu dönemi sikke darplarından almaktayız (Keleş ve Çelikbaş, 2014: 80; Keleş-vd, 2015: 54). Çalışmalar sayesinde gün yüzüne çıkarılan sikkelerin üzerindeki CGIP (Colonia Gemella Iulia Parina) ve CGIHP (Colonia Gemella Iulia Hadriana Pariana) lejantları ile bu bilgi doğrulanmaktadır (Çelikbaş, 2010: 15; Keleş, 2011: 241). Kentin mimari faaliyetlerinin Hadrianus Dönemi'nde hızlandığı düşünülmektedir. Bu bilgiyi destekleyen kanıtlar, kentteki en önemli yapılardan olan, MS 2. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen (Keleş, 2008: 54) tiyatronun mimari bezemeleri ve kabartmalarıdır (Ergürer, 2012: 8, 9). Ayrıca tüm bunlara ek olarak 2014 kazı çalışmaları esnasında Parion Tiyatrosu'nda gün yüzüne çıkarılan üç adet arşitrav parçası üzerinde;

"*A]ntonini pii fel(icis) et col(oniae) G(emellae) I(uliae) H(adrianae) Par(ianae) DVLCI*

Euhelpistus pro munere quin[quenn-]

alium cum omni cultu d(e) s(ua) p(ecunia) f(ecit)

[----------A]ntoninus Pius Felix ve Gemella Iulia Hadriana Pariana kolonisinin selameti için Euhelpistus beş yılda bir yapılan munera (gladyatör dövüşleri) için (bu eseri) tüm süsleriyle birlikte kendi parasıyla yaptırdı"

yazısının saptanması, Parion' un Hadrian Dönemi'nde ve onun peşinden gelen imparatorlar için de ne denli bir öneme sahip olduğunu kanıtlar niteliktedir (Sayar, 2016: 204, fig. 4).

MS 2. yüzyıldan itibaren Hristiyan toplulukların yaşadığı bir kent olan Parion Bizans Dönemi'nde de önemini kaybetmemiştir ve büyük bir kiliseye sahip bir piskoposluk merkezine dönüşmüştür (Oyarçin, 2017: 45; Büyüme, 2018: 8). Kentte MS 312-330 yıllarında Eustathius, MS 431' de Hesychius ve MS 451'de de Thalassius piskopos olarak görev yapmıştır (Ramsay, 1960: 173; Çelikbaş, 2010: 15; Oyarçin, 2017: 45).

MS 477-480 tarihli, tüm Marmara Bölgesi'ni etkileyen, Constantinapolis merkezli depremler meydana gelmiştir (Karagöz, 2005: 54). Bu depremler neredeyse tüm Marmara Bölgesi'ndeki kentleri etkilemiştir. Troas Bölgesi kentlerinden

öncelikle, Abydos (Nara burnu), Lampsakos (Lapseki), Sestos (Akbaş burnu) ve Tenedos (Bozcaada) kentleri büyük ölçüde tahrip olmuşlardır. Antik yazarların verdiği bilgilerle Troia gibi birçok kent, yaşanamayacak kadar kötü durumda olduğu için terk edilmiştir (Körpe, 2006: 71; Körpe, 2007: 33). Fakat deprem sonrası, Troia, Assos, Skamandreia, Skepsis, Priapos ve Parion kentleri başpiskoposluk merkezine dönüşmüştüğü bilinmektedir (Cook, 374).

Bizans Dönemi'nde Hellespontos Bölgesi olarak adlandırılan alan, Çanakkale Boğazı'nın Anadolu kıyısıdır. Bölge Mysia, Troas ve küçük Phrygia'nın bir bölümünde kurulmuş ve adını Çanakkale Boğazı'ndan almıştır. MS 698 yılında "Trullan Synodunun" 36. Kanununa göre Hellespontos Bölgesi'nde 17 piskoposluk merkezinin adı bulunmaktadır. Parion bunlardan bir tanesidir. Carolus Saneto Paula ise konsül kayıtlarında bölgede Parion da dâhil 19 piskoposluk merkezinin olduğunu belirtmektedir (Türker, 2008: 516). MS 9. yüzyılda yaşamış olan Euhymios ve Constantin, MS 10-11. yüzyıllarda yaşamış Proedror piskoposlara ait mühürler kentin Bizans Dönemi'nde önemli bir piskoposluk merkezi olduğuna dair önemli kaynaklardır (Nesbitt ve Oikokomides, 1996: 112; Keleş, 2016: 194). Bu dönemle ilgili en önemli bilgilerden biri de Bizans İmparatoru Constantine Porphyrogennetos zamanında (MS 911-959) Parion'un başpiskoposluk merkezi olmasıdır (Shiliemann, 1881: 183).

1.2.Parion Kenti'ndeki Arkeolojik Çalışmalar

Prof. Dr. Cevat Başaran başkanlığında, 1997[2], 1999[3] ve 2002[4] yıllarında yüzey araştırmaları gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında, Tavşandere Mevkii Nekropolü'nde, Çanakkale Arkeoloji Müzesi tarafından kurtarma kazısı yürütülmüştür. 2005 yılına gelindiğinde ise Tavşandere Mevkii Nekropolü'nde Prof. Dr. Cevat Başaran başkanlığında kazı çalışmaları başlatılmıştır. 2006 yılından sonraki süreçte, kent içinde Tiyatro, Roma Hamamı, Agora ve Dükkânlar, Yamaç Hamamı, Odeion, Su Kemeri, Su Kuyusu, Kuzey Sur Duvarı, Akropol ve çeşitli sondaj çalışmaları ile araştırmalar sürdürülmektedir **(Harita 2)**.

[2] Cevat Başaran, "Parion 1997 Araştırmaları", 349-364.
[3] Cevat Başaran, "Kuzey Troas-Parion Yüzey Araştırmaları 1999", AST XVIII-II, Ankara, 2000, 225-236.
[4] Cevat Başaran, "Kuzey Troas-Parion Yüzey Araştırmaları 2002", AST XXI-I, Ankara, 2003, 185-192.

2005-2012 yılları arasında Prof. Dr. Cevat Başaran başkanlığında yürütülen kazılar, 2013-2014 yıllarında Başaran başkanlığında, Dr. Öğr. Üyesi H. Ertuğ Ergürer'in vekâleten kazı başkanlığında sürdürülmüştür. 2015 yılı itibari ile Prof. Dr. Vedat Keleş başkanlığında devam etmektedir.

1.3.Parion Roma Tiyatrosu Kazıları ve Mimarisi

Yüzey araştırmaları sırasında Akropol'ün doğusunda fark edilen çöküntü ile tiyatronun yeri tespit edilmiştir. 2006 kazı sezonunda tiyatronun sahne binası olduğu düşünülen alanda çalışmalara başlanmıştır. Yapılan temizlik çalışmaları neticelendiğinde kuzey-güney eksenli 2.10 m genişlikte bir duvar tespit edilmiştir **(Levha 1)**. İlerleyen çalışmalarla bu duvarın Geç Dönem Sur Duvarı; duvarın yapımında kullanılan malzemenin büyük bir oranının da tiyatronun oturma sıraları ve sahne binasının ögeleri olduğu anlaşılmıştır (Ergürer, 2013a: 77). 2008 yılında Geç Dönem Duvarın doğusunda devam eden çalışmalarda ele geçen mimari buluntular ve friz parçalarının sahne binasına ait olması ile alanın tiyatro olması ihtimaline geçerlilik kazandırmıştır (Ergürer, 2013a: 79). 2009 yılı sonrasındaki çalışmaların genel amacı sahne binasının açığa çıkarılması yönünde olmuştur. 2014 yılında, tiyatronun ortasından konumlanmış olan sur duvarının çalışmaların verimini engelliyor olması ve zamanla duvar altında oluşan göçüklerin tehlike oluşturması sebebiyle bakanlıktan alınan gerekli izinler sonrası duvarın bir bölümü kaldırılmıştır. Duvar yapım malzemesi olarak kullanılan çok sayıda oturma sırası ve mimari parçalar numaralandırılıp, tiyatro için oluşturulan taş platforma taşınmıştır. 2016 yılına gelindiğinde en çok kazılan alan *scaenae frons*u taşıyan podyum bölümü olmuştur. Caveadaki yoğun tahrip sebebiyle oturma sıralarının yerinde tespiti yapılamamıştır. Bunun yanısıra yapının büyük bir bölümü açığa çıkarılmıştır. **(Levha 2).**

Orijinal yapı çeşitli dönemlerde tahribe uğramıştır. En büyük tahrip Geç Dönem Sur Duvarı'nın yapılış aşamasında gerçekleşmiştir. Sahne binası ve orkestra üzerinde konumlanan bu duvar, Bizans Dönemi'nde yapılmıştır (Ergürer, 2016: 64). Şehri savunmak için yapılan duvar, tiyatro ve diğer yapıların mimari ögelerinin kullanılmasından dolayı, başta tiyatro olmak üzere kent geneline yoğun tahrip uygulanarak inşa edilmiştir. Açığa çıkarılan tiyatronun yaşadığı ağır tahrip sadece

bununla sınırlı değildir. Muhtemelen Hristiyan topluluklar, Hristiyanlığın yayılım süreci sonrasında, inançlarına ters gelen paganizm inanışına karşı bir eylem olarak, eserlerine büyük zararlar vermişlerdir (Waelkens vd, 2000: 436).

Parion Roma Tiyatrosu, tahripleri, onarımları ve değişimleri ile farklı dönemlerde, uzun yıllar kullanım görmüştür. Ele geçen yazıtların okunması[5], heykeltıraşlık eserlerin[6] ve bezemeli mimari unsurların incelenmesi[7] sonrasında, yapının MS 1. yüzyılda yapıldığı, ele geçen çok sayıda bezemeli mimari parça sayesinde MS 2. yüzyılın 2. yarısı-MS 3. yüzyılın başlarında ise büyük bir yenileme çalışması uygulandığı anlaşılmaktadır (Ergürer ve Yıldızlı, 2014: 143). MS 4. yüzyılın ortalarına değin tiyatro işlevini devam ettiren yapı, sonraki süreçlerde eklenen geç dönem duvarlarla tamamen işlevinde değişiklik yaşamıştır. Tiyatro olarak kullanımı sonlanan yapı MS 5. yüzyıl sonrasında çöplüğe dönüşmüş ve bu süreç MS 7. yüzyıla kadar devam etmiştir (Ergürer ve Güleç-Özer, 2016: 64). Son kullanım evresi, devşirme ya da moloz taşlarla yapılmış duvarlar, ele geçen seramikler ve sikkeler yardımıyla MS 10-12. yüzyıla tarihlenmektedir.

1.3.1.Tabakalanma ve Tarihlendirme

2006 yılından itibaren kazılan Tiyatroda, ilk yılarda 1. ve 2. tabaka olarak adlandırılan üst seviyelerinde çalışılmıştır. Bu 2 tabaka, tiyatro işlevinin sonrasında, Bizans döneminde kullanılan yapıları da örten tabakalardır. 1. tabaka, yapının en üst seviyesinde, çok fazla sayıda moloz taş ve onların da üstündeki bitki köklerinden oluşmaktadır. Bu seviyede Bizans seramiklerinden oluşan buluntular dışında çok fazla veri gelmemektedir. 2. tabakada Bizans seramikleri ile birlikte, yer yer MS 5-7. yüzyıl tarihli seramiklere ulaşılmıştır. 2010 yılı sonrası, tiyatroda derinleşen çalışmalarla 3, 4 ve 5. tabakalara ulaşılmıştır. 3. tabaka MS 5-7. yüzyıl seramiklerinin karşılaşılmasının yanında yoğun kemik tabakasının bulunduğu,

[5] Mustafa Hamdi Sayar, "Parion'da Divus Vespasianus Augustus'a Bir Sunu", Parion Kazıları 10. Yıl Armağanı, (Ed. C. Başaran-V. Keleş), Ankara, 163-166.
[6] Cevat Başaran, "Parion Tiyatrosu Kabartma ve Heykeltıraşlık Eserleri", (Ed. Cevat Başaran – H. Ertuğ Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu 2006-2015 Yılı Çalışmaları, Mimarisi ve Buluntuları, Ankara 2016, 105-120.
[7] H. Ertuğ Ergürer – Derya Güleç Özer, "Parion Tiyatro Mimarisi", (Ed. Cevat Başaran – H. Ertuğ Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu 2006-2015 Yılı Çalışmaları, Mimarisi ve Buluntuları, Ankara 2016, 33- 64.

çöplük olarak nitelendirilen tabakadır. 4. tabaka, orijinal mimarinin *postscaenium*[8] bölümünde, yapısal farklılıklar göstermesine rağmen 3. tabakanın devamı olarak gözlemlenir ve benzer dönemin buluntularını verir. Sahne binasının *hyposcaneium*[9] bölümünde ise, 4. tabaka farklı özellikler gösterir ve 5. tabaka olarak adlandırılan tabakanın buluntuları olan MS 3-4. yüzyıla tarihlenen buluntulardan oluşmaktadır (Ergürer ve Güleç-Özer, 2016: 123). 5. tabaka, zemin seviyesinde, 30-40 cm'lik bir tabakadır. Bu tabakadan MS 3-4. yüzyıl tarihli seramik ve sikkeler ele geçmektedir.

Çalışma içerisinde incelenen seramiklerin ele geçtiği açmalar **(Levha 3)** ve tabakaları aşağıda anlatılmıştır **(Levha 4)**.

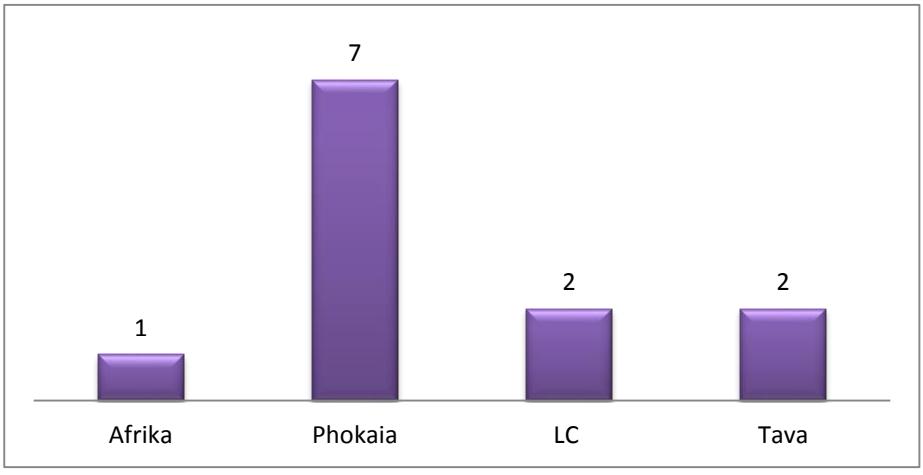
[8] Postscaenium: Podyum ve doğudaki dış duvar arasında kalan, oyuncuların kulisi olarak kullanılan bölüm.
[9] Hyposcaenium: Sahne Binası

1285-1300 Açması-2. Tabaka

CDA Kodu; Tiyatronun güney dış sınırında, güney *versura* bölümünün açığa çıkarılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Daha önceki çalışmalarla ulaşılmış olan kuzey-güney doğrultulu eklenti duvar ile kesişen doğu-batı doğrultulu 2. duvara ulaşılmış ve bir bölümü açığa çıkarılmıştır **(Levha 5)**. 10.60-10.20 m seviyesinde (2. tabaka) yürütülen çalışmalarda tez kapsamına alınan seramik parçaları ele geçmiştir. Ayrıca bu alanda yıkıntı halde bulunan mimari parçalara ulaşılmıştır. Bu tabakadan ele geçen 12 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 1)**.

Levha 5: 1285-1300 Açması

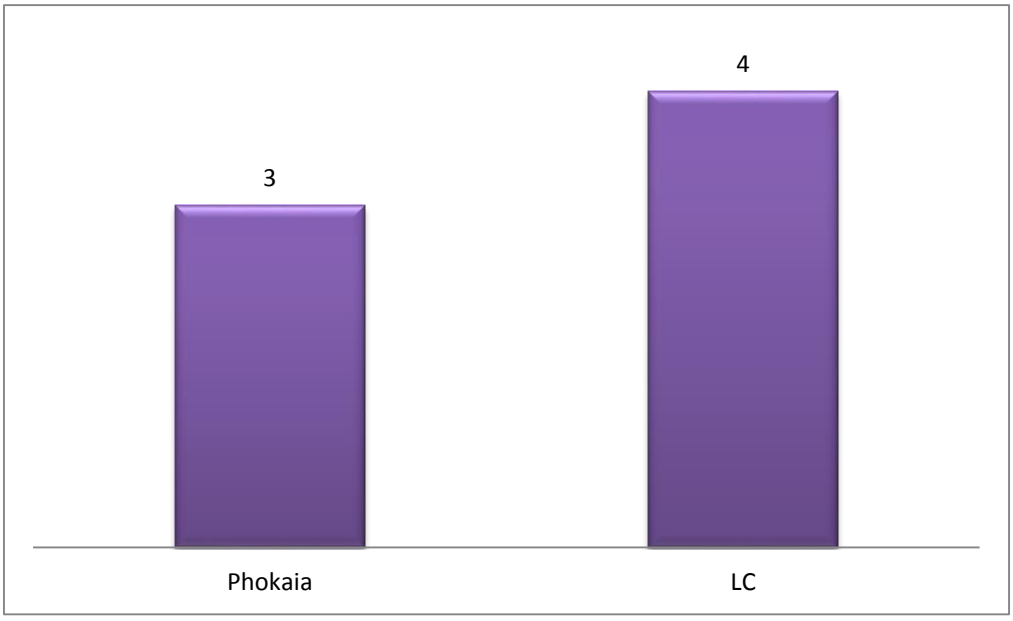
Grafik 1: 1285-1300 Açması-2. Tabaka Seramikleri

1280-1265 Açması-3. Tabaka

ATZ Kodu; Geç Dönem Sur Duvarı'nın doğusunda bulunan alanın 7.60-7.20 m seviyesindeki (3. tabaka) çalışmalar sırasında çok sayıda istiridye kabuğu ve hayvan kemiği ele geçmiştir **(Levha 6)**. Çalışma kapsamındaki seramik parçaları dışında, 2 adet sikke ve 1 adet pişmiş toprak figürin parçası bulunmuştur. Bu sikkelerin 1 tanesi düşük kondüsyonlu olduğu için okunamamış, 1 tanesi de I. Iustinianus (MS 556-557) (Oyarçin, 2017: Kat. No. 842) olarak tarihlenmiştir. Tez kapsamında bu tabakada ele geçen 7 adet seramik incelenmiştir **(Grafik 2)**.

Levha 6: 1280-1265 Açması-3. Tabaka Görüntüsü

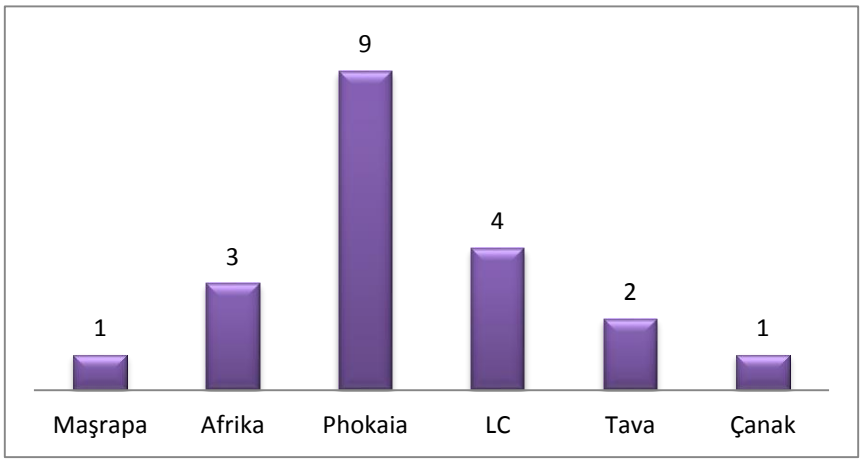
Grafik 2: 1280-1265 Açması-3. Tabaka Seramikleri

1290-1290 Açması-3. Tabaka

AUC Kodu; Tiyatro'nun *postscanium* bölümünün en güneyinde kalan alandır **(Levha 7)**. Bu alanda yıkıntı halde çok fazla mimari unsur açığa çıkarılmıştır. İncelenen seramikler 8.30-7.20 m seviyesinde, 3. tabakada (kemik bulunan tabaka) bulunmuştur. Ayrıca bu tabakada ele geçen 3 adet sikke şu şekilde tarihlenmiştir; I. Constantinus'a ait 2 adet sikke farklı tarihlerde basılmıştır (MS 321-324, MS 317-318) ve 3. sikke Valens (MS 364-367) Dönemi'ne aittir (Oyarçin, 2017: Kat. No. 203, 235, 505). Çalışma içerisine bu alandan 20 adet seramik parçası dâhil edilmiştir **(Grafik 3)**.

Levha 7: 1290-1290 Açması

Grafik 3: 1290-1290 Açması-3. Tabaka Seramikleri

1280-1270 Açması-3. Tabaka

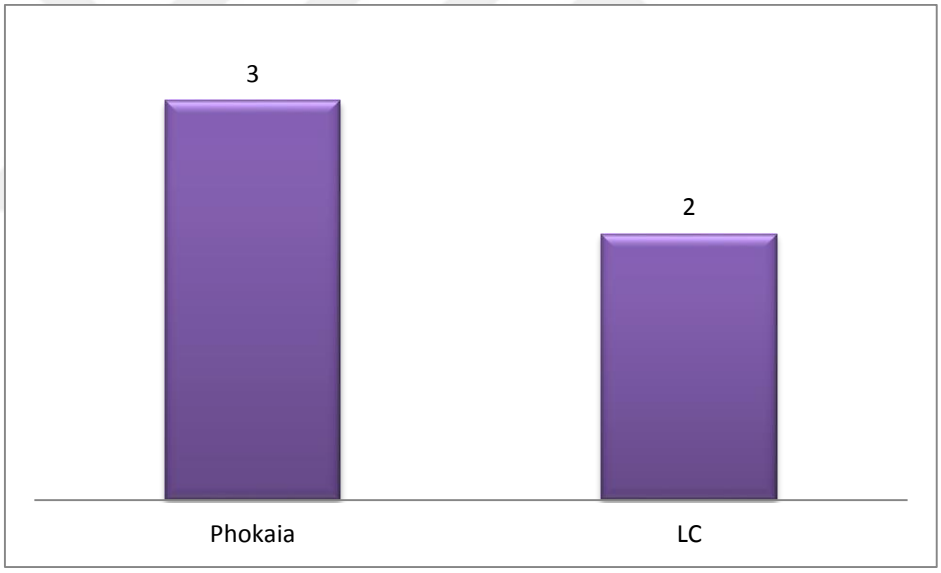
BYA Kodu; 1280-1265/ 1280-1270/ 1280-1275 karolaj numaralı açmaların batı bölümünde yer alan *Proscenium* duvarı ve orkestraya bakan bölümde sahneyi taşıyan sütun altlıklarından iki tanesi in-situ olarak ele geçmiştir **(Levha 8)**. Bu sütunların çapları 28 cm, plintus bölümü ise kare blok olmakla beraber 36.6 cm, sütun altlığının yüksekliği ise 17 cm dir. Bu altlıkların dışında üç tane de sütun altlığının olduğu yerlere ait kenetler ve izleri mevcuttur. İzlerden anlaşıldığı kadarıyla bu alanda kullanılan sütun altlıklarının boyutları aynıdır. İki sütun arasındaki mesafe merdivenlerin olduğu bölümdeki kapı girişindeki sütun altlığından başlayarak ize kadar; 1. 98 m, ikinci aralık 1.77 m, üçüncü aralık 1.96 m dir. Ana kapının iki yanında yer alan ve sağda sütun altlığı, solda izi olan bölüm arası mesafe 1.98 m dir.

2014 yılında gerçekleştirilen Geç Dönem Sur Duvarı'nı kaldırma çalışmaları ile söz konusu alandan devşirme olarak kullanılan çok sayıda mimari unsur kaldırılmıştır. Duvarın kaldırılma işlemi sonrasında duvarda kullanılan blokların büyük bir oranının oturma sıraları ile oluşturulduğunu kanıtlayan sonuçlar ortaya çıkmıştır. Mimari blokların vinç yardımıyla alan dışına taşınması sonrası ulaşılan alanın 7.25-6.75 m seviyesinde (3. tabaka) 2 adet sikkeden 1 tanesi Elagabalus (MS 218-222), 1 tanesi de Valerianus (MS 253-260) dönemine tarihlenmiştir[10]. Bu alandan ele geçen 5 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 4)**.

[10] Sikkelerin tarihleme bilgilerine Parion Kazı arşivinden ulaşılmıştır.

Levha 8: 1280-1270 Açması

Grafik 4: 1280-1270 Açması-3. Tabaka Seramikleri

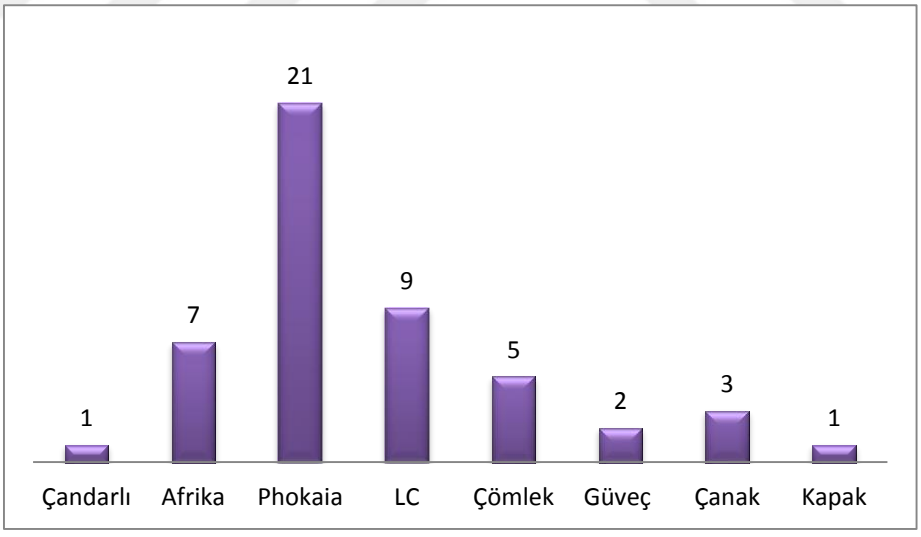
1285-1300 Açması-3. Tabaka

CDB Kodu; Tiyatronun güney cephesinde doğu-batı doğrultulu, eklenti duvarların takibi sırasında 10.20-9.20 m seviyeleri (3. tabaka) arasında çalışılmıştır **(Levha 9)**. Bu tabaka dâhilinde çok sayıda seramik parçası, MS 2-4. yüzyıla tarihlenen 1 adet pişmiş toprak figürin parçası ve MS 337-340'a tarihlenen 1 adet

sikke ele geçmiştir[11]. 9.20 m seviyesinde sıkıştırılmış toprakla oluşturulmuş zemine ulaşılmıştır. Bu alanda ele geçen 49 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 5)**.

Levha 9: 1285-1300 Açması

Grafik 5: 1285-1300 Açması-3. Tabaka Seramikleri

1280-1300 Açması-3. Tabaka

CEH Kodu; Tiyatronun güney dış hattında, geç dönem eklentisi olarak yapılan duvarın takibi ile çalışılmıştır. Devşirme bloklar ve moloz taşlarla örülen

[11] Küçük buluntuların bilgilerine Parion Kazı arşivinden ulaşılmıştır.

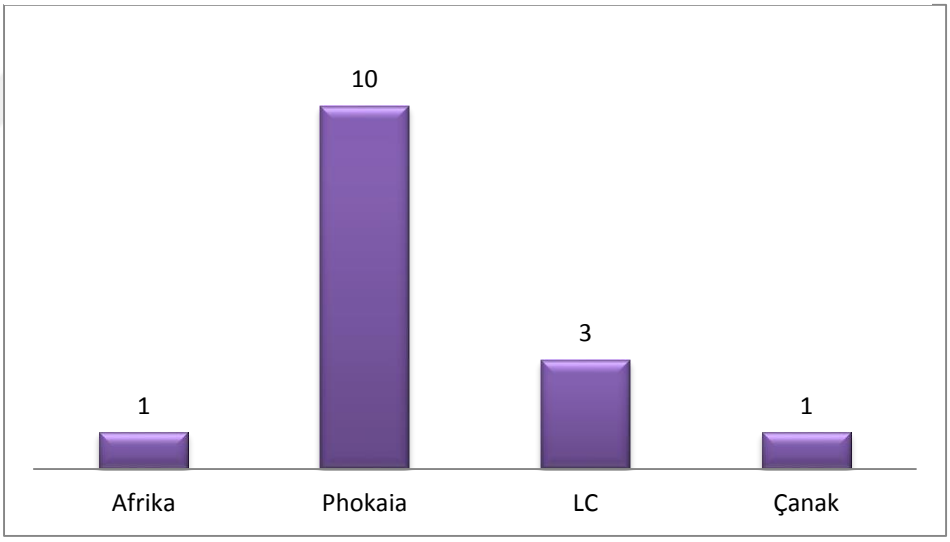
eklenti duvarı kesen kuzey-güney doğrultulu başka bir duvarın tespiti ile 1285-1300 ve 1280-1300 açmaları dâhilinde, kullanım amacı açıklanamayan bir odaya ulaşılmıştır **(Levha 10)**. Tiyatronun yamacı andıran yapısı sebebiyle bu alanda, 10.50-9.50 m seviyesinde, 3. tabaka malzemeleri ele geçmiştir. Geç Dönem Sur Duvarı'nın doğu cephesinde çalışılan alanda yer yer yoğun istiridye kabuklarına ulaşılmıştır. İstiridyelerin yoğunluğu ve yapı genelindeki hayvan kemikleri ile ele geçen cam ve seramik parçalarından yola çıkarak, MS 5-7. yüzyıl çöplüğü olarak kullanımını göstermiştir **(Levha 11).** Yapı genelinde 3. tabaka olarak adlandırılan tabakanın, Kemik-Çöplük tabaka isimlendirmesi doğrulanmıştır. Ele geçen sikkeler düşük kondüsyonlu olmasından dolayı okunamamıştır. Bu alanda ele geçn 15 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 6).**

Levha 10: 1280-1300 Açması

Levha 11: 1280-1300 Açması-3. Tabaka Görüntüsü

Grafik 6: 1280-1300 Açması-3. Tabaka Seramikleri

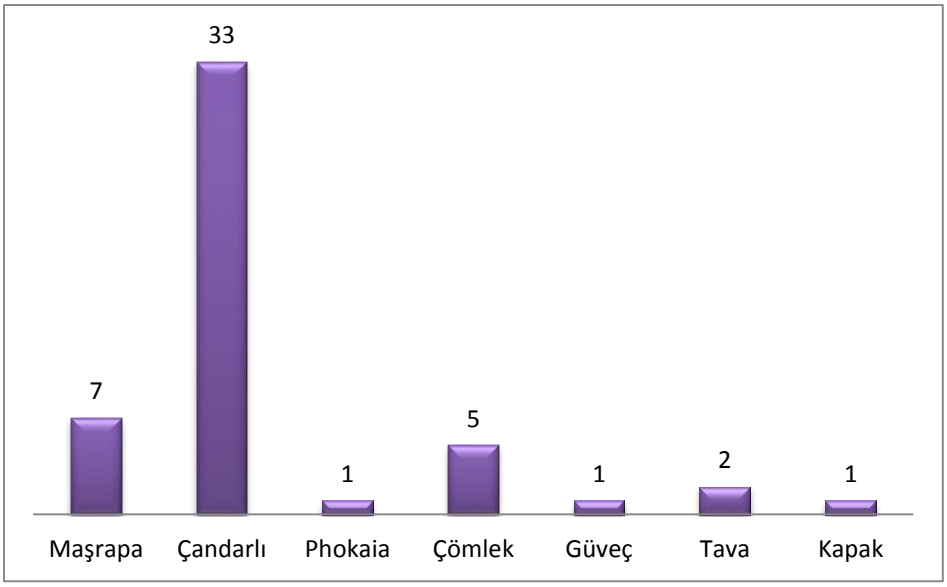
1285-1295 Açması-4. Tabaka

CAJ Kodu; Tiyatronun güneyinde yer alan *versura* bölümünün konumlandığı alandır **(Levha 12).** Çalışılan seramik parçaları 9.40-7.80 m seviyesinde 4. tabakadan ele geçmiştir. Alan içerisindeki çalışmalar neticesinde geç dönem eklentilerden dolayı bir giriş tespit edilememiştir. Bu tabaka içerisinde 7 adet pişmiş toprak figürin parçası, 1 adet mermer tabak parçası ve 2 adet kemik toka

parçasına ulaşılmıştır. Sıkıştırılan zemin içerisinde yoğun ana kaya parçaları, deniz kumu, toprak ve harç parçaları ile birlikte seramik parçalarının ele geçmesi buranın bilinçli olarak kapatıldığını göstermektedir. Zemine ulaşma çalışmaları, 7.20 m seviyesinde ulaşılan ana kaya ile sonlandırılmıştır. Bu alandan ele geçen 50 adet seramik tez kapsamında incelenmiştir **(Grafik 7)**.

Levha 12: 1285-1295 Açması

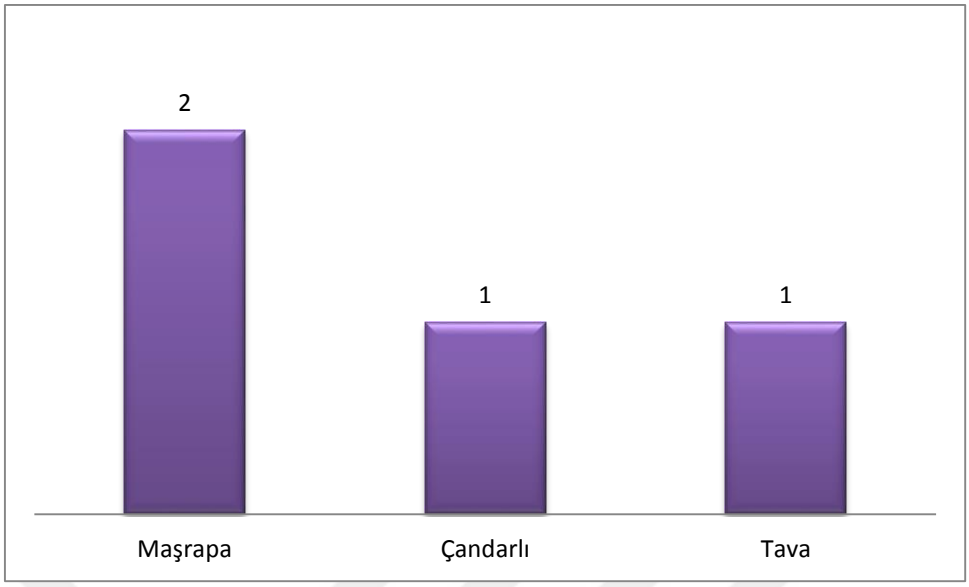
Grafik 7: 1285-1295 Açması-4. Tabaka Seramikleri

1280-1260 Açması-4.-5. Tabaka

AZI Kodu; Tiyatro yapısının kuzey cephesinde yer alan *parados*un bulunduğu konumda, 7.50-6.90 m seviyesinde (4 ve 5. tabaka) çalışmaların yapıldığı alandır **(Levha 13)**. Bu seviyede gerçekleştirilen çalışmalarda 252 adet sikke ele geçmiştir. Sikkeler sahnenin altında yer alan *hyposcaenium* bölümünün zemin seviyesi ile zemin seviyesinin üzerinde yer alan 20 cm'lik bir alanda açığa çıkarılmıştır. AZI grubu sikkeleri Gallienus'un (MS 253-268) sikkeleri ile başlayıp, Arcadius (MS 383-408) sikkeleri ile sonlanmaktadır (Oyarçin, 2016: 184,Grafik 6). Sikkeler dışında, 1 adet kurşundan yapılmış ayna çerçevesi, 1 adet bronz çivi, 1 adet demir çivi, 1 adet bronz halka, 1 adet elbise iğnesi, 1 adet çuvaldız, 1 adet kemer tokası ve 1 adet basit sondadan oluşan metal eser grubu MS 3-4. yüzyıla tarihlendirilmiştir (Çelikbaş, 2016: 209-215, Kat. No. 5, 17, 18, 29, 32, 33, 35, 49). Çalışma içerinde, bu alanda ele geçen 4 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 8)**.

Levha 13: 1280-1260 Açması

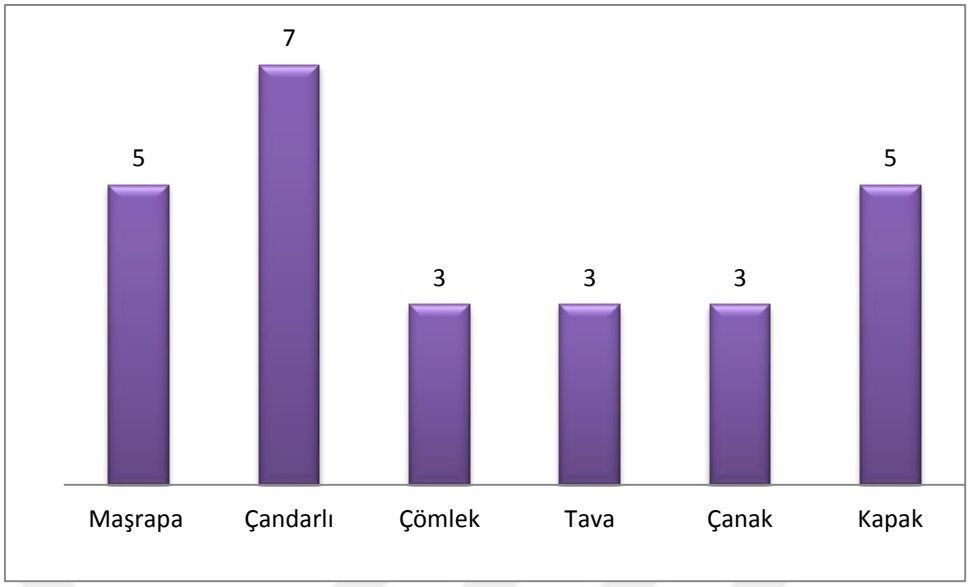
Grafik 8: 1280-1260 Açması-4-5. Tabaka Seramikleri

1290/1295-1260 Açması-5. Tabaka

ARK Kodu; Çalışma alanı tiyatronun kuzeyinde bulunmaktadır. Orijinal yapının plan değişikliği sonrasında kapatılan cephe duvarının doğusunda yapılan çalışmalar sırasında 6.70-6.25 m seviyesinde (5. tabaka) çalışılmıştır **(Levha 14)**. Ele geçen kandil (Yılmaz, 2018: 140, Cat. No. 8), amphora (Akkaş, 2016: 171, Kat. No. 7, Fig. 2/2) ve DSC seramik parçaları (Ergürer, 2016: Kat. No. 4, 5, 10, 11, 13, 18, 19, 20, 23, 25, 28, 29, 30, 34, 37, 41, 42, 48, 51, 56) MS 3-4. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Bu alandan ele geçen 26 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 9)**.

Levha 14: 1290/1295-1260 Açması

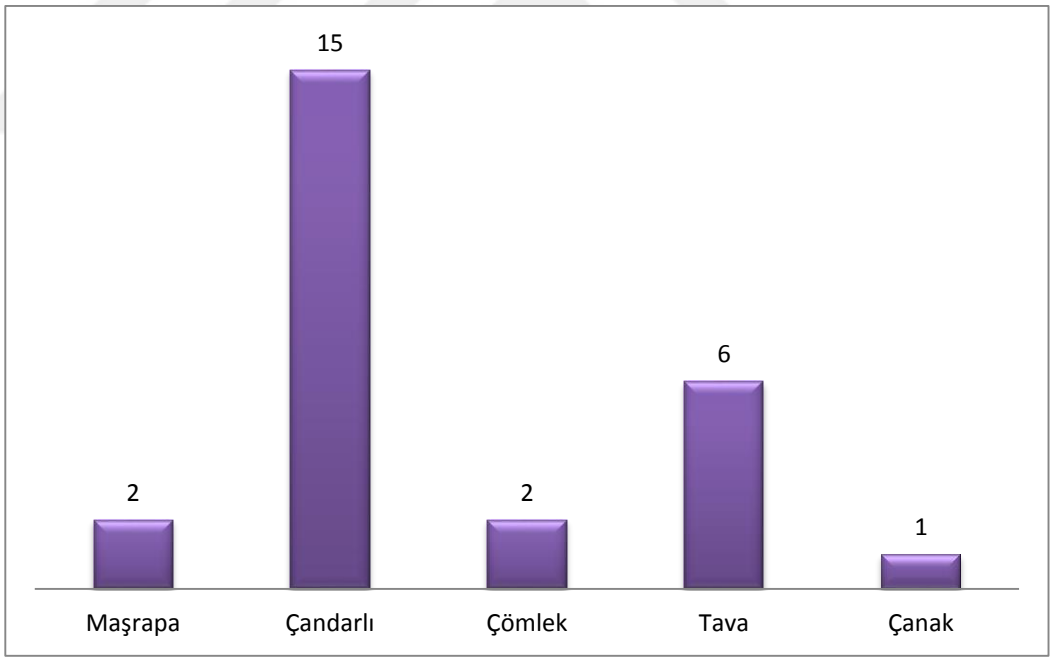
Grafik 9: 1290/1295-1260 Açması-5. Tabaka Seramikleri

1290-1255 Açması-5. Tabaka

BAF Kodu; Tiyatro yapısının kuzey cephesinin dış hattı olarak adlandırabileceğimiz alanda kuzey-güney doğrultulu geç dönem eklentisi bir duvarın tespiti sonrası takibi yapılmıştır. Daha sonra bu duvarı kesen doğu-batı doğrultulu 2. bir duvar açığa çıkarılmıştır **(Levha 15)**. Oluşturulan bu alanın ne amaçla kullanıldığına dair bir bilgiye erişebilmemizi sağlayan herhangi bir buluntu tespit edilememiştir. Çalışma içerisinde ele alınan seramik parçaları bu açmanın 6.65-6.55 m seviyesinde tespit edilen 5. tabakadan ele geçmiştir. İncelenen seramiklerin yanı sıra 2 adet pişmiş toprak figürin parçası (Kasapoğlu, 2018: Kat. No. 176, 281) MS 2-3. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Bu alanda ele geçen 26 adet seramik parçası incelenmiştir **(Grafik 10)**.

Levha 15: 1290-1255 Açması

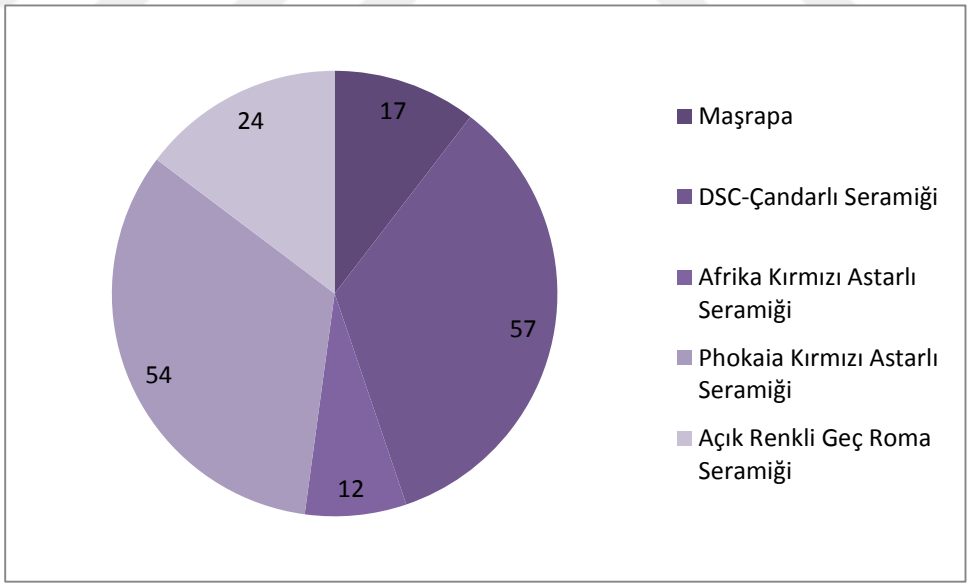
Grafik 10: 1290-1255 Açması-5. Tabaka Seramikleri

İKİNCİ BÖLÜM

2.PARİON TİYATROSU'NDA BULUNAN SERAMİKLER

2.1. Kaliteli Seramikler

Kaliteli seramikler başlığı altında, 17 adet maşrapa, 57 adet DSC-Çandarlı, 12 adet Afrika, 54 adet Phokaia ve 24 adet Açık Renkli Geç Roma Seramiği incelenmiştir **(Grafik 11)**. 164 adet seramiğin oluşturduğu bu grubun en yoğun buluntu grubunu Çandarlı ve Phokaia seramikleri oluşturmaktadır. Her grup, kendi içindeki tiplere ayrılarak alt başlıklar içinde anlatılmıştır. Anlatım, sırası üretimlerin kendi içindeki kronolojik düzenine göre yapılmıştır.

Grafik 11: Kaliteli Seramiklerin Sayısal Dağılımı

2.1.1. Maşrapalar (Kat. No. 1-17)

"Maşrapa", metal, kil, cam gibi malzemelerden yapılmış, ağzı açık, tek kulplu, kupaya benzeyen küçük form olarak tanımlanabilir. Antik dönem kaplarında

da geniş ağza sahip, genellikle küresel geniş gövdeli ve tek kulplu kaplar için bu terim kullanılmaktadır. Farklı boyut ve formlarda, ihtiyaca yönelik üretilmişlerdir. İnce, hafif ve kullanışlı yapıları ile sıvı tüketiminde oldukça işlevseldir. Latince *cupellea* ve *cupulae* olarak isimlendirilmişlerdir (Özdemir, 2009: 22).

İlk olarak Robinson Athena Agorası buluntularını incelediği çalışmasında, maşrapaları G, K ve M olarak gruplayarak bir çalışma gerçekleştirmiştir (Robinson, 1959). 1968 yılında Carandini, Ostia buluntuları ile "Collarino Tip" olarak adlandırılan tipi çalışmıştır (Carandini vd. 1968: 65, tav. VII: 145-149, tav. LXI: 792-840). 1973 yılında Moevs, Cosa buluntularında daha fazla örneği bir arada incelemiştir (Moevs, 1973). 2008 yılında ise Hayes, maşrapaları ayrı bir başlık altında detaylı olarak ele almıştır (Hayes, 2008: 101-104).

Çalışma kapsamında 17 adet maşrapa incelenmiştir.

Kat. No. 1 ve **Kat. No. 2**'de 1290/1295-1260 açmasında 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakadan ve **Kat. No. 3-5**'te ise 1285-1295 açması 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakadan ele geçen 5 adet maşrapa incelenmiştir. Kaideleri bulunamamış olan bu maşrapalar oldukça ince cidarlıdır. Ağız çapları 6 cm ve 7 cm'dir. Kapların korunan kısımlarının küçüklüğü sebebiyle bir kulp sahibi olup olmadıklarını söylememiz mümkün değildir. Kapların tümünde dudak dışa açılmış, gövde de küresel formdadır. Yine hepsinde dudak-gövde birleşim yerinde belirgin bir yiv uygulanmıştır. 5 örnekten 4'ünün astarı gri ve kahverengi tonlarında, **Kat. No. 5**'te ise kırmızı tonlarında astar uygulanmıştır. İyi fırınlanmış kapların tümünün kilinde mika ve kireç, bazılarında da ek olarak kum katkısı kullanılmıştır.

Kat. No. 6, 1280-1260 açmasında 7.50-6.90 m seviyesinde, 4-5. tabakadan ele geçmiştir. 13 cm ağız çapına sahiptir. Dışı koyu gri tonlarında astarlanan bu kabın kırmızı tonlarındaki hamuruna mika, kireç, kum ve çok az taşçık eklenmiştir. Ağız-gövde birleşim yerinin hemen altında Ergürer'in "İnci Bezeme" olarak adlandırdığı süsleme tekniği uygulanmıştır (Ergürer, 2012: 86). Bu teknikte, kapların üzerinde beyaz boya ile yazılar veya noktalar bulunmaktadır.

Kat. No. 7 ve **Kat. No. 8**'de ise; maşrapalar kaidesi olmayan, dudak, gövde ve kulp üzerine inceleyebildiğimiz 2 örnektir. **Kat. No. 7**, 1280-1260 açmasında 7.50-6.90 m seviyesinde, 4-5. tabakada, **Kat. No. 8** ise 1285-1295 açmasında 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada ele geçmiştir. Sırasıyla 6 ve 8 cm ağız çaplarına

sahip kapların dudakları dışa doğru açılmaktadır. Dudak ve gövde birleşim yerlerinde herhangi bir belirteç uygulanmadan yapılmışlardır. **Kat. No. 8**'in gövdesinin orta kısmında bir bombe yapılıp kaideye doğru tekrar daraltılmıştır. **Kat. No. 7**'de astar ve hamuru aynı renk kırmızı tonlarında, **Kat. No. 8**'de de yine astar ve hamuru aynı renk açık kırmızı tonlarda kullanılmıştır. Her iki seramiğe de mika, kireç ve kum katkı maddeleri eklenmiştir.

Maşrapa grubuna ait **Kat. No. 9-17**'de anlatılan örnekler ise kaide bölümlerini içermektedir. **Kat. No. 11, 13, 14** 1285-1295 açmasında 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada; **Kat. No. 9**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinde, 3. tabakada; **Kat. No. 10, 12, 15**, 1290/1295-1260 açmasında 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakada; Kat. **No. 16** ve **Kat. No. 17** ise 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinde, 5. tabakada ele geçmiştir. **Kat. No. 13**'de görülen inci bezeme dışında kaplar bezemesiz olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat incelediğimiz örneklerin gövde bölümlerinin büyük bir kısmının korunmamış olmasından dolayı bezemelerine ulaşılamamış olma ihtimali de söz konusudur. Kaide çapları ortalama 3 cm'dir. Bazı kaideler düz bazıları da çok az konkav biçimlidir. **Kat. No. 9-11** kırmızı tonlarında astarlanmıştır. **Kat. No. 12-15**'in üst kısımları gri alt kısımları kırmızı tonlarında astarlanmıştır. **Kat. No. 16** ve **Kat. No. 17**'de ise parlak astar uygulaması görülmektedir. **Kat. No. 17**'de hepsinden farklı olarak daha dairesel bir gövde ve kulp-gövde birleşim yeri gözlemlenmiştir. Benzerine ulaşamadığımız bu 2 maşrapanın yerel üretim olmaları mümkündür.

Maşrapaların benzerlerinin ele geçtiği az sayıda kente ulaşılabilmiştir. Bunlar arasında Ostia (Carandini vd, 1968: 65, tav. VII: 145-149, ta. LXI: 792-840; Ricci, 1985: 267, tav. LXXXV: 2), Atina Agorası (Hayes, 2008: 268, fig. 51: 1608), Knossos (Hayes, 1983: 107, fig. 4: 48) ve Parion'un diğer yapıları (Ergürer, 2012: 86-88, Kat. No. 159-167, Lev. 75-78) sayılabilir. Hayes ele aldığımız maşrapa grubunun üretim yeri olarak Çanakkale Bölgesi ve Trakya kıyılarını önermiştir (Hayes, 1997: 68-70). Bunun dışında Parion Roma Seramiklerini çalışan Ergürer ise, diğer kentlerdeki buluntulardan sayıca fazla olmasını, bu grubun bölgesel üretimine işaret edebileceği üzerinde durmuştur (Ergürer, 2012: 87, 88). Bu öneriyi destekler nitelikte veri henüz ele geçmemiştir. Tarihlemeye yardım edici buluntular ve

tabakalar yardımıyla, **Kat. No. 1-17** arasındaki maşrapalar, MS 3. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir.

2.1.2. Doğu Sigillataları C (DSC- Çandarlı Seramikleri)

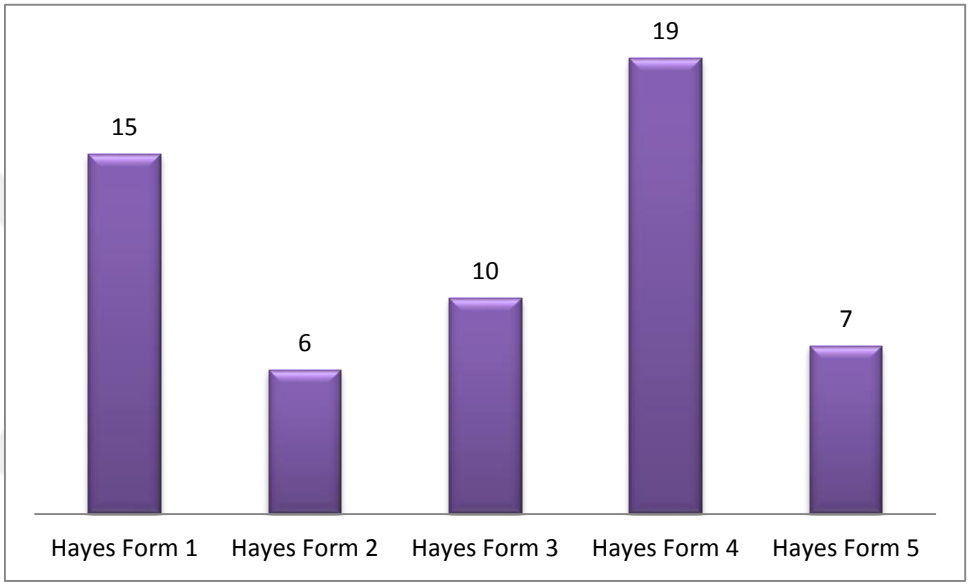
Bergama ve çevresinde üretim yapan atölyelerin ürünlerine genel olarak DSC demek yanlış olmayacaktır. Bu üretimler Çandarlı'da (Pitane) Loeschcke tarafından yerel üretim olduğu tespit edilip, "Çandarlı Kapları" olarak isimlendirilmişlerdir (Loeschcke, 1912: 344-407). Daha sonra Kenyon bu kapları, sigillatalar içerisinde gruplamaya çalışmış ve bizim de tercih ettiğimiz "Doğu Sigillatası C" ismini kullanmıştır (Kenyon, 1957: 283; Hayes, 1972: 316). Meyer-Schlichtmann ise DSC'nin Bergama'da daha erken üretimi görülen sigillataları kapsamadığını, Çandarlı ve diğer atölyeler arasında farklılıkların bulunmasının yanında benzerliklerinin de olduğunu öne sürerek bu kapları "Bergama Sigillataları" olarak genel bir tanım ile birleştirmeyi uygun görmüştür (Meyer-Schlichtmann, 1988: 13; Ergürer, 2012: 101, 102). Fakat bu öneri kabul görmemiş ve bu grup "Çandarlı Kapları" olarak terminolojide yerini almıştır.

Bergama ve çevresinde üretimi olan kaplar, özellik olarak farklara sahip olmalarından dolayı erken ve geç olarak iki sınıfa ayrılmıştır (Loeschcke, 1912: 350; Hayes, 1972: 316, 317; Hayes, 2008: 50,51). Bu grup üzerine kapsamlı araştırma yapan Hayes, erken örnekleri MS 1. yüzyıla tarihlendirirken, geç örnekleri de MS 2-3. yüzyıla tarihlendirmiştir (Hayes, 1972: 316). Ayrıca özellikle Bergama ve çevresinde bu kapların MS 4. yüzyılın erken dönemlerinde de kullanımına devam edildiğini söylemek mümkündür. Parion kentinde bu kapların bulunduğu, karışmamış tabakalarda MS 4. yüzyıl ilk çeyreğine ait örnekler sikkelerle birlikte ele geçmiştir. Geç örnekler olan ve MS 2-3. yüzyıla tarihlenenler, Ege kıyı şehirlerinin yanında Güney Rusya, İtalya, Afrika ve Suriye'ye kadar yayılım göstermektedir (Hayes, 1972: 459, map 13; Meyer-Schlichtmann; 1988: 13).

Sert veya orta sert dokuya sahip bu kapların, özellikle geç dönem üretimlerinin hamurunda altın veya gümüş mika katkısı görülmektedir (Doksanaltı, 2006: 471; Ergürer, 2012: 102). Hamur rengi olarak, açık kırmızı, açık kahverengi ve sarımsı kahve tonları hâkimdir. Astar genelde tüm yüzeye uygulanır; turuncu, turuncu-kırmızı veya koyu kırmızı tonlarındadır. Erken örnekler için farklı form

yapılarında kâse ve tabaklar görülmektedir (Hayes, 1985: tav. XVI). Fakat Parion Tiyatrosu'nda bulunan DSC Seramikleri'nin kil ve astar özellikleri, geç dönem üretimi olduklarını göstermektedir. Bu formlar genelde Hayes tarafından oluşturulan beş ana tipin küçük değişikliklere sahip versiyonları olarak karşımıza çıkmaktadır (Hayes, 1972: 320, fig. 64).

Parion Tiyatro kazısında ele geçen DSC Seramikler'i incelendiğinde Hayes'in 5 formuna da ait seramiklerin bulunduğu görülmektedir. 57 adet DSC Seramik parçası çalışma kapsamına alınmıştır **(Grafik 12)**.

Grafik 12: Çandarlı Seramikleri'nin Grup Dağılımı ve Sayısal Verileri

2.1.2.1. Hayes Form 1 (Kat. No. 18-32)

Çalışma kapsamında ele alınan seramikler içerisinde 15 adet Hayes Form 1'e ait malzeme incelenmiştir. Bu forma ait genel özellikler Hayes tarafından, yuvarlatılarak dışa doğru daha az çıkıntı yapanların erken örnekleri işaret ettiğini, köşeli form ile dışa doğru diğerlerinden daha fazla çıkıntı yapanların da daha geç örnekler olduğu yönünde yorumlanmıştır (Hayes, 1972: 318). Gövdeler genellikle 45° lik bir açıyla ağza doğru açılırken, ağız çapları 13-36 cm arasında değişiklik göstermektedir. Gövde üzerinde üretim aşamasında oluştuğu düşünülen yivlere sahiptirler. Kapların sığlaşmasının erkenden geçe doğru kronolojik gelişim gösterdiği düşünülmektedir (Hayes, 1972: 138). Kalın cidarlı ve geniş kaideleri vardır. Kaide çapları 8-14 cm arasında değişiklik göstermektedir.

Kat. No. 18, 22, 29, 30, 1290-1255 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 19, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 32**, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada; **Kat. No. 20** ve **Kat. No. 28**, 1290/1295-1260 açmasında 6.70-6.25 seviyesinde, 5. tabakada ele geçmiştir.

İlk örneğimiz **Kat. No. 18**, dudağı dışa doğru yassılaştırılarak hafif aşağı sarkıtılmıştır. **Kat. No. 19**, kırık olarak ele geçen bu kabın dışa dönük dudağı kalınlaştırılmış ve dudak bitim yerinde köşe yapılmıştır. **Kat. No. 20** ve **Kat. No. 21**'de dudak kalınlığının biraz daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. **Kat. No. 22-24**'te dudakta kalınlaştırma yapılmış, fakat aşağı sarkık biçimde uygulanmamıştır. **Kat. No. 22** ve **Kat. No. 23**'te kısa bırakılıp küt form verilmiştir. **Kat. No. 24**'te ise yuvarlatılmıştır. **Kat. No. 25**'te dudak dışında hafif bir çıkıntı oluşturulmuştur. **Kat. No. 26** ve **27**'de dudak dışa doğru kalınlaştırılmış ve üstte küt bir biçim verilerek aşağı doğru yuvarlatılmıştır. **Kat. No. 26**'nın ağız çapı 13 cm'dir ve kendi grubu içerisinde en küçük çaplı kaptır. **Kat. No. 28-32** kaide profili veren seramiklerdir. Bunlar gövdeden eğik bir açıyla gelen, kalın bir kaide ile sonlandırılmışlardır. **Kat. No. 33**'te ise diğerlerine oranla kaide kalınlığı biraz daha küçüktür. **Kat. No. 26**'da uygulanan soluk kırmızı astar dışında tüm örneklerde kırmızı veya koyu kırmızı tonlarında astar uygulanmıştır. İyi fırınlanmış bu kapların hepsi sert dokuludur, form olarak derin ve geniş kâselerdir. Benzer örnekler, Atina Agorası (Waage, 1933: 289, plate VIII: 93; Hayes, 2008: 200, fig. 25: 801), Knossos (Hayes, 1983: 119, fig. 2: 1-4), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 14,15, fig. 1: CF 13-18), Assos Nekropolisi (Zelle, 1997: 137-139, Kat. Nr. 994-998), Assos Kuzey Stoa (Ayaz, 2014: 33,34, Kat. Nr. 6-13), Korint'te Demeter-Kore Kutsal Alanı (Slane, 1990: 52, fig. 8:106), Troia (Tekkök, 1996: 116, fig. 81: F3-F5), Argos'ta (Abadie-Reynal, 2007: 122, Kat. Nr. 190.1) görülmektedir. Detaylı tarihlendirme katalog bölümünde verilmiştir. Genel olarak MS 2. yüzyıl 2. yarısı-MS 3. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir.

2.1.2.2. Hayes Form 2 (Kat. No. 33-38)

Hayes Form 2'ye ait 6 adet kap incelenmiştir. Örneklerin hepsi ağız çapı vermektedir. Dudak yuvarlatılmaları bazen çok az çıkıntı yaparken bazen de çok belirgin biçimde işlenmiştir (Hayes, 1972: 319). MS 2. yüzyıl başlarındaki erken örneklerde ağız çapları ortalama 30 cm iken MS 2. yüzyıl 2. yarısı ve MS 3.

yüzyıldaki örneklerde ağız çapları küçülmüştür (Hayes, 1972: 319). Örneklerimizde ağız çapları 16-26 cm arasında değişiklik göstermektedir. Gövdeden ağza 45° lik küçük bir açı ile genişleme yapılmıştır. Hayes Form 1 ile benzer özellikler taşıyan bu kaplar, Form 1'e kıyasla daha yatay gövdeye sahiptirler. Ayrıca daha sığ olmaları ile Form 1'den ayrılmaktadırlar.

Kat. No. 33, 1290/1295-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 34, 35, 37**, 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 36** ve **Kat. No. 38**, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada ele geçmiştir.

Kat. No. 33-36'da 4 örnekte de dudak dışa çıkıntı yapmamakta, gövdenin hizasında yuvarlatılarak bırakılmışken; **Kat. No. 37** ve **38**'de ise dışa doğru yuvarlatılmış dudaklar yapılmıştır. Kapların astarları kırmızı tonlarında uygulanmıştır. Hamur renkleri ise açık kırmızı tonlarındadır. İyi fırınlanmış, sert dokulu bu kapların hamurunda mika ve kireç katkısı görülmektedir. Benzerleri için Atina Agorası (Waagé, 1933: 289, plate VIII: 92; Hayes, 1972: 319, fig. 64), Knossos (Hayes, 1983: 119, fig. 2: 7-13; Forster, 2005: 128, fig. 3:2), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 15, fig. 2, CF 19, 23), Assos Nekropolisi (Zelle, 1997: 135-137, Kat. Nr. 45, 49: 949, 950, 953, 1011), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 35,36, Kat. Nr. 14-31), Troia (Tekkök, 1996: 117, F10-F11; Kozal, 2001: 336, plate 4: 143), Smyrna (Erol, 2011: 313, K-63) ve Smitheion (Akyürek, 1992: 144: Kat. Nr.10: 65) örnek verilebilir. İncelenen örnekler genel olarak MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreğine tarihlenmiştir.

2.1.2.3. Hayes Form 3 (Kat. No. 39-48)

Hayes Form 3'e ait 10 örnek incelenmiştir. Bunlardan 6 tanesi ağız profili verirken 4 tanesi de kaide profili vermektedir. Çalışma içerisine tam form veren bir seramik alınamamıştır. Kapların ağız çapları 12-17 cm arasında değişiklik göstermektedir. Kaide örnekleri ise 3.2 cm, 4.2 cm ve 5.1 cm çaplara sahiptir. Bu gruptaki kâselerin ağız kenarları dik, dudakları ise üçgenimsi bir çıkıntı verirken yuvarlatılmıştır. Geç dönem üretimlerde, kâselerin genel özeliği olan yana doğru genişleme ve dışta hafifçe aşağı sarkıtılan dudak formu belirgin derecede kalınlaştırılmış ve kademelendirilmiştir. Bu tip üretimler genel olarak, MS 2.

yüzyılın ikinci yarısı-MS 3. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir (Hayes, 1972: 321; Doksanaltı; 2006: 474).

Kat. No. 39, 43, 44, 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinden, 5. tabaka; **Kat. No. 40, 41, 42, 46, 47**, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinden, 4. tabaka; **Kat. No. 48**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden; **Kat. No. 45**, 1290/95-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinden, 5. tabakada ele geçmiştir.

Kat. No. 39-44'te, dikey ağız kenarlarına sahip bu kapların dudakları yuvarlatılarak yapılmıştır. **Kat. No. 39** ile **Kat. No. 40** birbirlerine benzemektedir. Dudaklar dışa doğru hafif eğim yapmıştır ve dıştaki çıkıntı yuvarlatılmıştır. Astarları kırmızı tonlarında uygulanan bu kapların hamur renkleri açık kırmızı tonlarındadır ve katkı maddesi olarak mika ve kireç kullanılmıştır. **Kat. No. 41** ve **Kat. No. 42**'de hafif içe doğru dönen dudak ve dıştaki çıkıntılarda diğerlerine oranla sivrilik söz konusudur. **Kat. No. 41**'de kırmızı, **Kat. No. 42**'de soluk kırmızı astar uygulanmış. Her iki kabın da hamur renkleri açık kırmızı tonlarındadır; iyi fırınlanmış ve sert dokulu bu kapların hamurunda yoğun mika ve yoğun kireç kullanılmıştır.

Kat. No. 43 ve **Kat. No. 44**'te formun diğer örneklerine oranla daha kalın dudak cidarları görülmektedir. Bu özellik ve benzerleri ile kıyaslandıklarında tarihleme konusunda önemli bir fark olduğu anlaşılmıştır. **Kat. No. 43,** orta sert dokulu kabın fırınlaması da orta derecededir. Kırmızı tonlarında astarlama yapılan kabın açık kırmızı hamuruna katkı maddesi olarak mika ve az kireç eklenmiştir. **Kat. No. 44**'te alçak ve dikey ağız kenarı daha geç bir örnek olduğunu kanıtlar niteliktedir. Dışta yapılan çıkıntı kalınlaştırılmış ve dışa çekilerek yapılmış bölüm yuvarlatılmıştır. Bu bölüm altında bir girinti uygulanmıştır. Az sert dokulu kabın astarı kırmızı tonlarında uygulanmıştır. Orta fırınlama yapılmış ve hamur rengi olarak da kırmızı tonları seçilmiştir.

Kat. No. 45-48 bu form grubunda incelenen son seramiklerdir ve kaide örnekleridir. Her 4 örnekte de yuvarlak gelen gövde kalın kaide ile sonlandırılmıştır. **Kat. No. 47**, **Kat. No. 45 ve 46**'ya oranla daha kalın bir ayağa sahiptir. **Kat. No. 48** ise konkav dipli olarak tanımlanabilir. Astar rengi açısından diğer örnekler ile benzerliği az olmasına rağmen bu grup içerisinde değerlendirilmiştir. Bu grubun benzerleri, Atina Agorası (Hayes, 2008: 199, 200, Kat. Nr. 788-796), Knossos (Hayes, 1983: 120, fig. 3, Kat. Nr. 26-31), Korint Demeter-Kore Kutsal Alanı (Slane,

1990: 52, fig. 8, Kat. Nr. 108), Assos Nekropolisi (Zelle, 1997: 119-124, abb. 37-39), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 36, 37, Kat. Nr. 32-50), Smyrna (Erol, 2011: 342-354, K-149-K-188), Knidos (Doksanaltı, 2006: 474, K 183), Sparta (Pickersgill ve Roberts, 2003: 562, fig.6, Kat. Nr. 30) ve Stobi'de (Anderson- Stajanović, 1992: 54, pl. 40, Kat. Nr. 243) bulunan bu eserlerin en erken örnekleri Assos Antik Kentin'de ele geçenlerdir (Ayaz, 2014: 36, 37, Kat. Nr. 32-50).

Bizim malzeme grubumuzda da gördüğümüz gibi kâselerde ağız kenarının kısaltılarak yapılan örnekleri MS 2. yüzyıl 2. yarısı-MS 3. yüzyıla tarihlenmektedir. Detaylı tarihlendirme katalog bölümünde verilmiştir.

2.1.2.4. Hayes Form 4 (Kat. No. 49-67)

Çalışma kapsamında ele alınan Çandarlı grubunda yoğunluğu en fazla olan form tipidir. Hayes Form 4'e ait 19 adet kap incelenmiştir. Bunlardan 14 tanesi ağız profili ve 5 tanesi de kaide profili vermektedir. Ağız çapları 17-37 cm arası iken kaide çapları 12-19 cm arası değişiklik göstermektedir. Tabaklar dudakları yuvarlatılmış ağızdan gövdeye doğru kavis yaparak indirilmiştir. Kavisli gövdeye sahip bu formun en belirgin özelliklerinden birisi sığ olmasıdır.

Kat. No. 49, 50, 63, 1290/1295-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinden, 5. tabaka; **Kat. No. 51, 52, 62**, 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinden, 5. tabaka; **Kat. No. 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 65, 66, 67**, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinden, 4. tabaka; **Kat. No. 64**, 1280-1260 açmasının 7.50-6.90 m seviyesinden, 4. ve 5. tabakadan ele geçmiştir.

Kat. No. 49-60 arasındaki seramikler birbirlerine benzeyen örneklerdir. Kavisli gövde yapısında yapılan bu kaplar hafif içe döndürülmüş ağza sahiptir. Kırmızı tonlarda uygulanan astarlar dışta nokta biçiminde dökülmüş, içte korunmuştur. Her tabakta, dış gövde üzerinde belirgin bir yiv yapılmıştır. **Kat. No. 52** dışındaki tüm bu kapların hamuru kırmızının tonlarındayken **Kat. No. 52**'de pembe tonlarında hamur kullanılmıştır. Katkı maddesi olarak da **Kat. No. 52**'de az mika kullanılırken geri kalan tüm örneklerde yoğun mika, kireç ve kum kullanılmıştır. **Kat. No. 61** diğerlerine oranla daha kalın cidarlıdır. Orta fırınlama yapılan bu kabın sertliği de orta derecededir. Kırmızı astar tüm gövdeye uygulanmış

fakat yer yer soyulmuştur. Açık kırmızı tonlarda hamurunun içine yoğun mika, orta kum ve az kireç eklenmiştir. **Kat. No. 62**'de diğer örneklere göre ağız daha dik yapılmış, gövdede de eğim çok azdır. **Kat. No. 63-67** ise Hayes Form 4' e ait kaide örnekleridir. Çok yüksek olmayan bu kaidelerin genel özelliği üçgen şeklinde aşağı yönde sivrilmiş olmalarıdır. Parion Tiyatrosu'nda ele geçen Form 4'ün benzerleri, Smintheion (Akyürek, 1992: 141, 142, Kat. Nr. 51-57), Smyrna (Erol, 2011: 313-316, K64-K71), Stobi (Anderson- Stajanović, 1992: 54, plate 40: 344, 345), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 15, 16, fig. 2: CF 25-29), Knidos (Doksanaltı, 2006: 644, 855, Kat. Nr. 538, 1797), Assos Nekropolisi (Zelle, 1997: 128, 129, abb. 41: 869, 875, 882), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 37-39, Kat. Nr. 51-83), Parion Odeionu'nda (Başaran ve Ergürer, 2012: 255, fig. 5, Kat. No. 1) ele geçmiştir. Benzer örnekler incelendiğinde ince cidarlı kapların, kalın cidarlı kaplardan daha erken döneme tarihlendiğini söylemek mümkündür. Tarihsel süreçte tabakların cidarlarının kalınlaştığının en yakın örneği Assos Antik Kenti benzerleri üzerinden görülmektedir. Benzer örnekleri ve ele geçtiği açmalardaki diğer buluntular dikkate alınarak grup içerisindeki tabaklar, MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği arasına tarihlendirilmişlerdir.

2.1.2.5. Hayes Form 5 (Kat. No. 68-74)

Çandarlı Seramiklerinin sınıflandırılmasındaki son grubumuz olan Hayes Form 5, kâse formundadır. Kâseler, ağızdan gövdeye doğru dikey olarak inmektedir. 7 adet kâse incelenmiştir. Kaplardan yalnızca iki tanesi tam form vermektedir. Küçük boyutlu olan bu kapların ağız çapları 8.4-12 cm arasında değişiklik göstermektedir. Tam form veren kâselerin kaide çapları ise 4.3 cm ve 4.8 cm'dir. Hayes, bu formun Çandarlı kapları içinde nadir üretildiğini belirtmiştir(Hayes, 1972: 322). Bununla birlikte Parion'da sıkça ele geçen bir form olduğu görülmüştür (Ergürer, 2014: 113).

İnceleyeceğimiz ilk iki örnek olan **Kat. No. 68** ve **Kat. No. 69**, 1285-1295 açmasında 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada ele geçmiştir. Bu grubun tam form veren örnekleridir. Formun tipik özelliği olan yuvarlatılmış dudağa sahiptirler ve ağızdan gövdeye dik biçimde inmektedirler. Gövdelerinde, kalın ve yüksek olan kaidelerine birleşim yerlerinde kavis yapılmıştır. Bu iki kâsenin hamur rengi kırmızı tonlarındadır; katkı maddesi olarak yoğun mika ve yoğun kireç içermektedir. Kırmızı

tonlarında astarlanan iki kabın da yüzeyinde soyulmalar mevcuttur. Fakat **Kat. No. 68**'in astarı **Kat. No. 69**'a oranla daha fazla aşınmıştır.

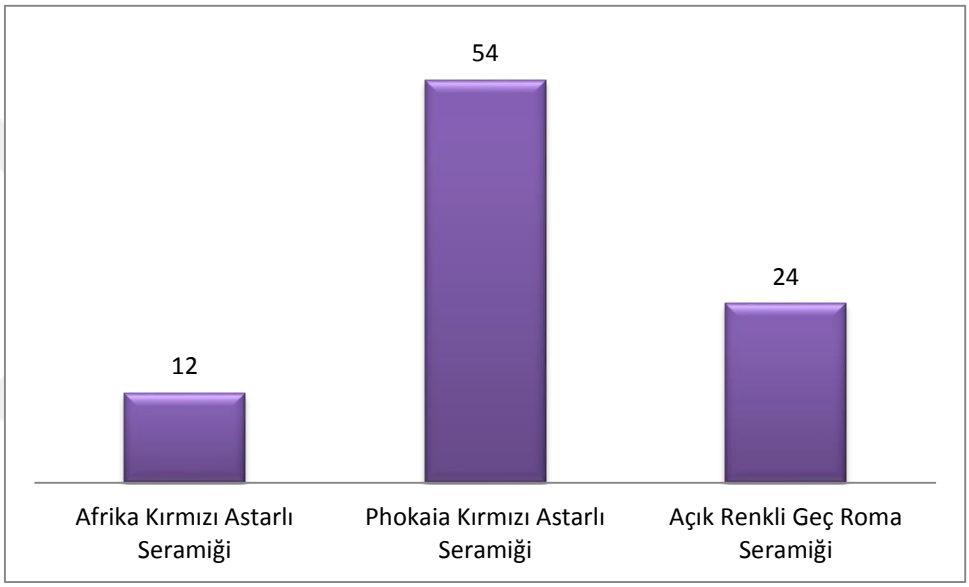
Kat. No. 70 ve **Kat. No. 71**, 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinde, 5. tabakada, **Kat. No. 72-74** ise 1285-1295 açmasında 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada ele geçen Hayes Form 5 kâseleridir. Kapların hepsi sadece dudak profili vermektedir. **Kat. No. 73**'ün dudağı diğerlerine göre sivriltilmişken diğer tüm kâselerin dudakları yuvarlatılmıştır. Tüm kapların yüzeyi kırmızı tonlarında astarlanmış fakat zamanla astarlarında yer yer soyulmalar oluşmuştur. **Kat. No. 70**'in cidarı diğerlerine oranla biraz daha kalındır. **Kat. No. 74**'ün fırınlaması orta iken geri kalan tüm seramikler iyi fırınlanmış ve sert dokuludur. Açık kırmızı tonlarındaki hamurlarının içinde yoğun mika ve kireç katkıları vardır. İncelediğimiz bu örneklere benzer örnekleri, Atina Agorası (Hayes, 1972: 322, fig. 64), Knidos (Doksanaltı, 2006: 644, 855, Kat. Nr. 539, 540), Argos'ta (Abadie-Reynal, 2007: 125, planche 30: 194. 1) görmekteyiz. Bu benzer örnekler MS 2. yüzyıl sonları-MS 3. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmişlerdir. Çalışma içerisinde yer alan kapların tarihlendirilmeleri MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyılın ilk çeyreğine yapılmıştır.

2.1.3. Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri

1833 yılında Falbe tarafından, Kuzey Afrika'da ele geçen bir adet bezemeli kabın incelenmesi ile Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerine ilişkin ilk çalışma gerçekleşmiştir (Falbe, 1833: 128, 129, pl. 5, Kat. No. 1; Hayes, 1972: 2). Kübler 1931 yılında yayınlanan makalesinde, o döneme kadar yapılan tüm isimlendirmelerden bahsetmiştir (Kübler, 1931: 75-86; Hayes, 1972: 4). İlk kez "Kırmızı Astarlı Seramik" ise 1933 yılında Waage tarafından Atina Agorası kazılarından ele geçen malzemelerin incelenmesi ile kullanılmıştır Waage, geniş kapsamlı bu çalışmasında, kil özelliklerine (Late Roman A, B ve C) göre buluntuları gruplara ayırmıştır (Waage, 1933: 279-328). Yine Waage 1948 yayınında bu gruplara ek olarak D ve E gruplarını da literatüre kazandırmıştır (Waage, 1948: 43-47). Bu çalışmaların devamı niteliğinde 1949 yılında Cox, Geç Roma A grubu için önemli verilere sahip Dura-Europos buluntularını içeren yayınını sunmuştur (Cox, 1949: 15). 1950 yılında Jones yeni kanıtlar barındıran Tarsus raporuyla "Geç Roma

Kırmızı Seramik" terimini kullanmıştır[12] (Jones, 1950: 203-206). Atina Agorası buluntularını yayınlayan Robinson da bu tanımlamayı kullanmıştır (Robinson, 1959: 60). Geç Roma Seramiği adına en geniş çalışmayı yapan Hayes 1972 yılında "Late Roman Pottery" isimli yayını ile detaylı bir tipoloji oluşturmuştur (Hayes, 1972: 1-425). Parion Tiyatrosu buluntuları bu tipolojiye göre anlatılmıştır.

Form repertuarımızın geniş bir bölümünü oluşturan ithal Kırmızı Astarlı Seramikler Parion'un ticari ilişkileri açısından önemli veriler sunmaktadır. Bu grup içerisinde Afrika, Phokaia ve Açık Renkli (Light Coloured) Geç Roma Seramikleri incelenmiştir **(Grafik 13)**.

Grafik 13: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerin Sayısal Dağılımı

2.1.3.1. Afrika Kırmızı Astarlı Seramiği (Late Roman A-B)

Afrika Kırmızı Astarlı seramik grubu ile ilgili ilk kayda geçen çalışma Falbe tarafından 1833 yılında Kuzey Afrika'da Thapsus'tan ele geçen bezemeli bir testi üzerine yapılmıştır (Falbe, 1833: 128, 129, pl. 5, Kat. No. 1). Sonrasında çeşitli araştırmacılar tarafından farklı isimlendirmeler yapılan bu gruba verilerin yetersizliğinden dolayı kapsamlı bir sınıflandırma yapılamamıştır (Hayes, 1972: 3). Atina Agorası'nın ilk buluntularını değerlendiren Waage tarafından Late Roman A, B, C ve D gruplaması yapılmıştır (Waage, 1933: 293-304). Mısır kökenli ithal

[12] Literatürde, "Geç Roma Seramikleri" ifadesini tamamlar nitelikte "Erken Roma Seramikleri" gruplaması bulunmamaktadır.

malzemeyi A, B, C ve yerel üretim malzemeyi de D olarak adlandırdığını söylemiştir (Waage, 1933: 293-304). Waage, 1948 yılında Antioch on the Orontes buluntuları üzerine yaptığı çalışmasında kendi sınıflandırmasını malzemenin kökeni, form grupları ve bezeme detayları gibi konularda detaylandırıp daha kapsamlı bir hale getirmiştir (Waage, 1948: 43-51). Lamboglia, 1941 yayınında Geç Roma Kırmızı Astarlıları için "Terra Sigillata Chiara" ifadesini kullanmıştır (Hayes, 1972: 13; Hayes, 2008: 10). 1950 yılında Albintimilium raporunda MS 1. yüzyıl sonundan MS 4. yüzyıl sonuna kadar tarihlenen seramikleri A, B, C, D gruplarına ayırmıştır. Daha sonraki çalışmalarında; 1958 yılında A, B, 1963 yılında da C ve D gruplarını incelemiştir. Fakat Hayes bu yayınlarda eksiklikler olduğunu ve karışıklıklara sebep olacağını bildirmiştir (Hayes, 1972: 6,7). Tüm bu çalışmaların ardından Hayes, 1972 yılındaki yayınında "Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri" olarak adlandırdığı grubu, terminolojisi, tipolojisi ve kronolojisi adına kapsamlı bir çalışma yapmıştır (Hayes, 1972: 13-299). 1980 yılında ise eklemeler yaptığı yeni bir yayın çıkarmıştır (Hayes, 1980: 484-524). 1993 yılında Mackensen, Kuzey Tunus Atölyelerini inceleyerek Afrika Seramiği için önemli çalışmalar yapmıştır (Mackensen, 1993: 21-661).

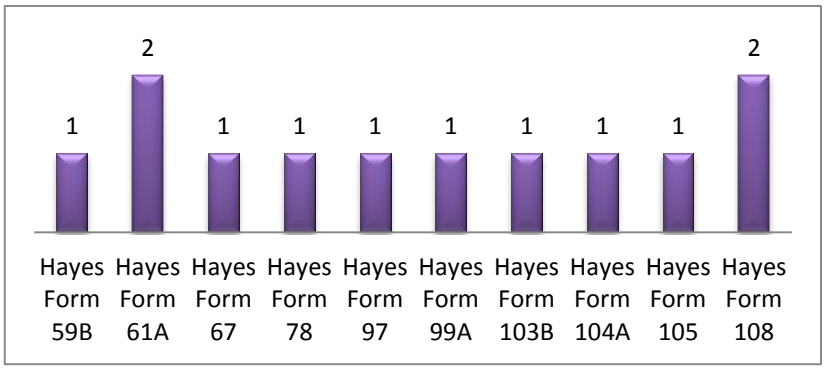
İlk ortaya çıkışında İtalyan ve Galia seramiklerinin taklit ürünleri olan bu grup, daha kaba ve açık renk hamurla yapılmışlardır. Astarlaması daha mattır (Hayes, 1972: 13). Astarlarının normal rengi turuncumsu kırmızıdan kiremit kırmızısına kadar değişiklik göstermektedir. Çok sayıda kaliteli örnekte ise belirgin pembemsi bir renk kullanılmıştır. Kili oldukça kaba ve epeyce taneli bir yapıya sahip olan bu kapların Katkı maddeleri içinde en yaygını kireç, beyaz ve kahverengi kuvars parçacıkları ve mika sayılabilir. Kırmızı astarlı diğer kaplara göre daha yoğun görünümlü astar, genellikle kullanılan kilin tonları şeklinde uygulanmıştır. Erken dönemlerde astar kabın yüzeyini kaplarken, zaman içinde sadece içine ve ağız kenarına uygulanmıştır. Astarı pul pul dökülme yapmayan bu seramiklerin üretim hatalarının temel sebebi kireç katkısının ısıyla birlikte patlamasıdır (Hayes, 1972: 14). Astar; MS 1. yüzyıl sonundan MS 2. yüzyıl sonuna kadar kaliteli ve hafif parlak iken MS 2. yüzyılın sonu ile MS 3. yüzyılın ortaları arasında bir zamanda incelmiş ve daha soluk olarak uygulanmıştır. Daha sonra MS 3. yüzyıl ortasında kapların astarı daha yoğun uygulanmış, bu da görünümün daha parlak olmasını sağlamıştır. Aynı yüzyılda dönem ilerledikçe astar tekrar incelmiş, ancak kaliteli bir görünüm sağlanmıştır. MS 4-5. yüzyılda astar parlak ve kalındır, ancak tüm yüzeye

uygulanmamıştır. MS 5. yüzyıldan MS 7. yüzyıl başlarına kadar bazı formlarda kalın ve parlak astar uygulamasına devam edilirken, bazı formlarda ince ve soluk bir astar uygulanmıştır (Hayes, 1972: 288-292).

Bezeme çeşitliliği çok geniştir; kazıma, baskı, aplik, rulet bezemeler ve yivler mevcuttur. Afrika Kırmızı Astarlıları'nda boya bezeme kullanılmamıştır. İtalyan Sigillatalarının çoğunda yapılan aplik bezeme Afrika kaplarında da kullanılmıştır (Salomonson, 1968, 4-109). Geniş figür yelpazesi olan bu bezeme anlayışını Galialılardan aldıkları düşünülür. Kabartmalı seramiklerde mitolojik sahneler-figürler, geometrik veya bitkisel motifler, insan veya hayvan betimleri, araba betimleri ve tiyatro maskları sıklıkla kullanılmıştır (Hayes, 1972: 211-217). Yalnızca yiv ve rulet bezeme kullanıldığı da olmuştur. Seramiğin iç yüzeyine yapılan birbiri üzerine oturmuş rulet bezemeler de "tüy rulet" adı ile bilinen bir bezeme biçimidir (Hayes, 1972: 142, fig. 26). Haç motifleri sıklıkla ve çeşitli şekillerde uygulanmıştır (Hayes, 1972: 217-281, fig. 38-57). Tüm bu çeşitlilikle birlikte bezemesiz Afrika seramiği de sıklıkla karşımıza çıkmaktadır.

Uzunca bir tarihsel süreçte kullanım gören Afrika Kırmızı Astarlıları tüm Roma seramik grupları içerisinde en geniş form repertuarına sahip gruptur. Hayes'in gruplaması sonucu literatürde 200 tipi bulunan bu grubun gelişiminde, form gelişimi en önemli verileri sağlamaktadır.

Parion Tiyatrosu'nun geç dönem eklenti alanlarında yapılan çalışma kapsamına dâhil edilen 12 adet Afrika Kırmızı Astarlı Seramik grubuna ait malzeme belirlenmiştir. Form grupları için, en detaylı çalışmayı yapan Hayes'in sınıflandırması temel alınmıştır. Çalışma içerisinde 10 adet formun örnekleri ve 1 adet bezemeli seramik incelenmiştir **(Grafik 14)**.

Grafik 14: Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerinin Dağılımı

2.1.3.1.1. Hayes Form 59B (Kat. No. 75)

Dış kısımda düz uzanan kalın ağız kenarlı, gövdesi oldukça kavisli, düz dibe sahip, geniş ve sığ tabak olarak tanımlanabilir. **Kat. No. 75**, tekil örnek olarak ele alınan bu tabak 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden,3. tabakada ele geçmiştir. Ağız çapı 32 cm genişliğindedir. Dudağın kenar uç kısmı yuvarlatılmıştır. Dışta yatay olarak yapılan kenar, kalın ve uzundur. Üst yüzeyinde yapılan hafif basamaklı yiv bu tabağın karakteristik özelliğidir. Kırmızı tonlarda kullanılan hamur rengi ile aynı renkte astarlanmıştır. Hamurunda katkı maddesi olarak yoğun mika, orta kireç ve az taşçık kullanılmıştır. Çok fazla örneğine rastlayamadığımız bu formun benzerleri, Atina Agorası (Waage, 1933: 296, pl. IX, No. 155; Hayes, 1972: 97, 99, fig. 15, 59B) ve Kelenderis'te (Tekocak, 2006: 52, Lev. 5, Kat. No. 41) ele geçmiş ve MS 320-420 tarihlendirmesi yapılmıştır. Benzerleri ve ele geçtiği alandaki diğer seramikler göz önünde bulundurularak MS 4-5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.2. Hayes Form 61A (Kat. No. 76, 77)

Dudakları dikey veya hafif içe dönük ve kalınlaştırılarak üçgenimsi bir ağız yapılan kaplar, geniş tabak formunda ve düz diplidir. Hayes sınıflandırmasında bu grubu 61A ve 61B olarak iki alt tipte incelemiştir (Hayes, 1972: 100, 106).

A tipi örnekleri, içe dönük veya dikey ağızdan gövdeye keskin bir açı ile ilerler, sığ gövdelidirler ve dipleri geniştir.

B tipinde ise yine dik ağız kenarından gövdeye keskin iniş mevcuttur, iç profilde ağız altında derin bir yiv yapılmıştır. Gövdeleri derinleşen B tipi örneklerinin dipleri küçülmüş ve tabaktan kâse formuna geçiş yapılmıştır. Ağız çapları genellikle 22-41 cm arasındadır. Genel olarak büyük boyutlu olan bu formun tondosunun merkezinde baskı bezeme (geometrik ve bitkisel bezemeler yoğunluktadır) yer almaktadır (Hayes, 1972: 229, fig. 38, no. 3f; 236, fig. 40, no. 35r-t).

Çalışma kapsamında incelenen seramikler arasında 2 adet Form 61A'ya ait örnek çalışılmıştır. Her iki örnek de 1285-1300 açmasında 10.20-9.20 m seviyeleri arasında, 3. tabakada bulunmuştur. **Kat. No. 76** ve **Kat. No. 77** seramikleri dikey ve dışta üçgenimsi profil oluşturan birer ağıza sahip bu kaplar açık kırmızı tonlarında

astarlanmışlardır. Yine açık kırmızı tonlarında hamurlarının katkı maddeleri de mika, kireç ve kumdan oluşmaktadır. **Kat. No. 76** iyi fırınlanmış ve orta gözenekli iken **Kat. No. 77** orta bir fırınlama geçirmiş ve az gözeneklidir. Benzer örneklere, Atina Agorası (Hayes, 2008: 224, fig. 33: 1061), Ephesus (Gassner, 1997: 149, taf. 49: 592), Argos (Abadie-Reynal, 2007: 163, 164, pl. 39: 271. 1), Parion Dükkânları (Ergürer, 2012: 123-123, lev. 106, Kat. No. 222), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 45, 46, lev. 26, Kat. No. 116) ve Antandros Yamaç Evi (Aktaş, 2018: 132-134, Kat. No. 223) verilebilir. Bu bahsi geçen örneklere yapılan tarihleme MS 325-400/420 yılları arasına yapılmıştır. **Kat. No. 76** ve **Kat. No. 77** hamur, astar ve form gibi özellikleri incelendiğinde benzer örnekleriyle uyumluluğu göz önüne alınarak, MS 325-420'ye tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.1.3. Hayes Form 67 (Kat. No. 78)

Ağızları eğimli, dış bükey ve genellikle yuvarlatılmış olup gövdeleri oval biçimde olan bu grup geniş kâse formundadır. Çalışmamızda bu grubu 1285-1300 açmasında 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçen **Kat. No. 78**, tek örnekle temsil etmektedir. 32 cm ağız çapına sahip olan örneğimizin açık kırmızı tonlarında yapılan astarının içte ve dışta ton farkı gözlemlenmiştir. İyi fırınlanan, sert dokulu kâsenin açık kırmızı tonlarındaki hamuruna yoğun mika, az kireç ve az kum eklenmiştir. Benzerleri için Ephesus (Mitsopoulos ve Leon, 1991 140, 142, taf. 197, M1), Milet (Berndt, 2003: 20-21, 147, taf. 3, TS 026, TS 028), Valensiya (Reynolds, 1984: 476, 18.15, no. 322), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 46, 102, lev. 27, no. 119), Antandros Yamaç Ev (Aktaş, 2018: 134-138, Kat. No. 229), Anemurium (Williams, 1989: 40 fig. 18, no. 225-226) örnek gösterilebilir. Bu alanlarda ele geçen örneklere bakıldığında MS 360-450 yılları aralığına tarihleme yapıldığını görmekteyiz. Tipolojik özellikleri ve benzer örnekleri incelendiğinde MS 400-450'ye tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.4. Hayes Form 78 (Kat. No. 79)

Tek örneğin temsil ettiği Hayes Form 78 grubu çok nadir görülen bir tiptir (Hayes, 1972: 127). **Kat. No. 79**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden,

3. tabakada ele geçen bu seramik, düz yatay ağızlı, yuvarlak gövdeli ve düz tabanlı küçük kâselerdir. Kırmızı tonlarındaki kaliteli astarlı ve kaygan bir yüzeye sahiptir. Dudak üzerinde yatay oluşturulmuş bantlar içerisinde çentik bezeme uygulanmıştır. İyi fırınlanmış ve sert dokuludur. Hamur rengi astar rengi ile aynı olan kabın kiline yoğun mika ve orta kireç eklenmiştir. Bu tek örneğimizi Hayes, Rabat Roma Villa'sında ele geçen tek bir örnekle anlatmıştır (Hayes, 1972: 127, fig. 22. 78.1). Ele geçtiği diğer buluntular yardımıyla MS 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.5. Hayes Form 97 (Kat. No. 80)

Ağız kenarları dışa döndürülmüş yarı küresel gövdeli kâselerdir. Hayes Form 97'ye örnek olan seramiğimiz **Kat. No. 80,** 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. .Kalın bir biçim verilen dudağına üst profilden bakıldığında içbükey kavislerle şekillendirilmiştir. Tüm yüzeyine kırmızı tonlarda astar uygulanmış olan kabın yüzey kaygandır. İyi fırınlanmış ve sert dokuya sahip bu kabın hamur rengi açık kırmızı tonlarında kullanılmıştır. Bu formun benzerleri Atina Agorası (Hayes, 2008: 232, pl. 56, 1149), Anemuriun (Williams, 1989: 41 fig. 19, no. 234), Tunus (Mackensen-Schneider, 2002: 129, fig. 4:8) ve Ashkelon'da (Harper, 1980: 331, 332, fig. B: 20, 21) bulunmuştur. Benzerleri yardımıyla MS 490-550'ye tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.6. Hayes Form 99A (Kat. No. 81)

Hayes Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerin 99 formunu A, B ve C olarak 3 alt tipe ayırmıştır (Hayes, 1972: 152).

Tip A: Dudağı yuvarlak hatlı yapılmış bu örneklerin ağızları kalınlaştırılmıştır. Fazla yüksek yapılmayan kaideleri geniş çapa sahiptir. Merkezlerinde bulunan damga bezemeler yivlerle çerçevelenmiştir.

Tip B: A tipine göre daha kaba bir işçiliğe sahip olan bu kapların kalınlaştırılmış ağızları yine A tipine oranla biraz kısalmıştır. Gövdeleri daha açık, kaide çapları da daha dar yapılmıştır. Kalın cidarlı kaideler alçalmış ve yine merkezde damga bezeme uygulaması mevcuttur.

Tip C: Diğer ikisinden daha küçük, kalınlaştırılmış olan dudaklı ve daha alçak kaidelidirler. Kaidede yivler yapılmış fakat damga bezeme uygulaması kullanılmıştır.

Çalışma kapsamında yalnızca A tipinde değerlendireceğimiz 1 adet örnek bulunmaktadır. **Kat. No. 81**'deki seramik, 1280-1300 açmasında 10.50-9.50 m aralığında ele geçmiştir. Ağız ve gövde profili veren bu seramiğin ağız bölümü kalınlaştırılmış ve dışta çıkıntı yapılmıştır. Kırık ele geçen seramiğin gövde bölümünün çok eğimli olmadığını söyleyebiliriz. Kırmızı tonlarda uygulanan astarın yüzeyde ton farkı mevcuttur. Kili kırmızı renkte ve yoğun mika, az kireç ve kum katkılıdır. Form 99A tipinin benzerleri Ephesus (Gassner, 1997: 150, taf. 49: 599), Anemurium (Williams, 1989: 42, fig. 19: 236), Knossos (Hayes, 2001: 438, 439, fig. 4: A21), Aleksandria (Rodziewicz, 1976: 37, pl. 6: B25b-f), Antiocheia (Waage, 1948: 50, pl. X: 878a-k) ve Valencia'da (Reynolds, 1984: 477, fig. 397-400) bulunmuştur. Benzer örnekleri ve ele geçtiği alanda bulunan diğer malzemeler yardımıyla MS 6. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.7. Hayes Form 103B (Kat. No. 82)

Afrika Form 103 olarak adlandırılan bu kaplar A ve B olarak iki tipe ayrılmıştır (Hayes, 1972: 157, fig. 29).

Tip A: Büyük kapların ağızları kanca biçiminde, gövdeleri kademeli yükselen tipte ve kaideleri de yüksektir. Merkezde damga bezeme vardır.

Tip B: Ağız kenarı A tipine oranla biraz daha yuvarlatılmış, gövdeleri açılmış ve kaideleri yine A tipine oranla alçaktır. Damga bezeme bu tipte de mevcuttur.

Parion Tiyatro buluntuları arasında 1 adet Form 103B tipinde kâse bulunmuştur. **Kat. No. 82**, bu kâse 1285-1300 açmasında 10.20-9.20 m seviyeleri arasında, 3. tabakada ele geçmiştir. İncelenen ağız profilinin hafif yuvarlatılmış ve dışta çıkıntı yapan bir dudağı vardır. Gövde eğimli bir yapıya sahiptir ve kaidesi korunmamıştır. Açık kırmızı tonlarda astar uygulanması görülmektedir. İyi fırınlanmış ve sert dokulu kabın kili kırmızı renktedir, yoğun mika, az kireç ve kum içermektedir. Benzerleri Atina Agorası (Hayes, 2008: 232, fig. 36, 1156-1157), Delos (Hayes, 1972: 159, fig. 29, 10), Tocra (Hayes, 1973: 113, fig. 50: 2502), Anemurium (Williams, 1989: 42, fig. 19: 240), Valencia (Renolds, 1984: 477, fig.

412) ve Parion Roma Hamamı'da (Ergürer, 2012: 139, Kat. No. 248) ele geçen bu kaplar çok yaygın değillerdir. **Kat. No 82**'deki bu kap benzerleri ile değerlendirildikten sonra MS 6. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.8. Hayes Form 104 (Kat. No. 83)

Hayes geniş tabak formundaki bu tabakları A, B, C olarak üç alt tipe ayırmıştır (Hayes, 1972: 160-166). Tiplerin erkenden geçe doğru ağız formunda belirginliğini kaybetmesi ve ilk örneklerinde dikey ve belirginliği yoğun olan ağız bölümü, sonraki örneklerde yuvarlak hatta eğrilmiştir (Ergürer, 2012: 143).

Tip A: Ağızları kalınlaştırılmış ve dikey olan bu tipin gövdeleri eğimli biçimde yükselmektedir, sığ tabaklardır. Orta yüksek yapılan kaideler dışa doğru açılır ve koniktir.

Tip B: Ağızları yuvarlatılmış ve topuz şeklindedir, gövdeleri ise eğimlidir. Kaideler küçülmüş, üçgenleştirilmiş ve yüksekliği azdır. A tipine oranla daha derin bu kaplar kaba ve ağırlardır.

Tip C: Ağızları yuvarlak, topuz şeklinde, gövdeleri eğimlidir. Kaide üçgenimsi, dar çaplı yapılıp yüksekliği arttırılmıştır.

Parion Tiyatrosu buluntuları içerisinde A tipini gördüğümüz formun örneği **Kat. No. 83,** 1290-1290 açmasında 8.30-7.20 m serviye aralığında, 3. tabakada ele geçen bu kabın ağızı oldukça kabadır. İçi dönük dudak yuvarlak hatlıdır. Kırık gövdeden anlaşıldığı kadarıyla sığ bir tabaktır. Ağız altında yivler yapılmıştır. Korunan astar kırmızı tonlardadır. Orta fırınlanmış kap orta sert dokuludur ve açık kırmızı tonlardaki hamuruna mika, az kireç ve yoğun kum eklenmiştir. A tipinin benzerleri Atina Agorası (Hayes, 2008: 233, fig. 36, 1158), Mainz (Hayes, 1972: 162, fig. 30: 3), Aleksandria (Rodziewicz, 1976: 35, pl. 2, B3A) ve Antiocheia'da (Waage, 1948: 47, pl. VIII: 803-805) bulunmuş olan bu kap, benzerleri yardımıyla MS 530-580 yıllarına tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.9. Hayes Form 105 (Kat. No. 84)

Ağızları topuz biçiminde yapılan kaplar sığ ve geniş tabaklardır. Genel olarak kaide çaplarının geniş ve orta yüksekliğe sahip olduğu bilinmektedir. **Kat. No. 84**, bu tipin tek örneği olan ağız parçası 1285-1300 açmasında 10.60-10.20 m seviyesinde, 2. tabakada ele geçmiştir. Benzerlerine göre küçük olan ağız çapı 18 cm'dir ve kaidesine dair bir bilgimiz mevcut değildir. Astarı kırmızı renkte olan kabın hamuru ise astarından daha açık renktedir, az mika ve kireç eklenmiştir. İyi fırınlama yapılan kabın sert dokusu vardır. Form 105'e benzer olarak verilecek örnekler, Atina Agorası (Hayes, 2008: 233, fig. 36, 1162), Knossos (Rodziewickz, 1976: 35, pl. 2, B2b), Tocra (Hayes, 1973: 113, fig. 50: 2116), Venedik (Grandi, 2005: 9, pl. 7: 4,5) ve Marsilya'da (Bien, 2005: 286-293, fig. 4: 5,6) ele geçmiştir. Bizim örneğimiz de bu kaplar ve birlikte ele geçtiği malzemelerle değerlendirilerek MS 580-600 yıllarına tarihlendirilmiştir.

2.1.3.1.10. Hayes Form 108 (Kat. No. 85, 86)

Çok yaygın olarak görülmeyen bu forma ait iki adet örnek ele geçmiştir. Aynı alanda, 1285-1300 açmasında 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmişlerdir. **Kat. No. 85** ve **Kat. No. 86**'da yer alan bu kaplar kendi içlerinde de ufak farklılıklar göstermekle birlikte genel olarak kalın cidarlı küçük kâse formundadırlar. **Kat. No. 85**'deki örneğinin dudağı hafif yukarı doğru yönlendirilmişken **Kat. No. 86**'de ise yuvarlatılmış dudak hafif aşağı eğimle yapılmıştır. **Kat. No. 85**'de ince uygulanan kırmızı tonlardaki astar, **Kat. No. 86**'da açık kırmızı tonlarındaki astara oranla daha çok korunmuştur. Her iki kap da iyi fırınlanmış ve sert dokuludur. Açık kırmızı tonlarındaki hamurlarına katkı olarak her ikisine de yoğun mikanın yanında, **Kat. No. 85**'e az kum, az kireç, **Kat. No. 86**'ya ise yoğun kireç eklenmiştir. Benzerleri Tocra (Hayes, 1972: 171, fig. 33), Stobi (Anderson-Stajanovic, 1992: 58, pl. 45: 382), Marsilya (Bien, 2005: 286, 293, fig. 4: 10), Ventimiglia (Carandini ve Tortorella, 1981: 112, tav. LII: 3) ve Parion Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2012: 144, 145, Kat. No. 258) ele geçmiştir. Ele geçen bu kaplarla birlikte ele geçen malzemeler, seramiklerin kalitelerindeki düşüklük ve benzer örnekler yardımıyla diğer malzemelerimizden biraz daha geç tarihe ait olduklarını söylemek mümkündür. MS 7. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.2. Phokaia Kırmızı Astarlı Seramiği (Late Roman C)

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubu ilk kez 1933 yılında Atina Agorası buluntuları ışığında Waage tarafından "Late Roman C" olarak adlandırılmıştır (Waage, 1933: 298). Bu adlandırmanın sebebi çalışmanın yapıldığı tarihlerde henüz üretim yerine dair bir bilgiye sahip olunmayışıdır. MS 4. yüzyıldan başlayan süreçle birlikte Afrika seramiklerine büyük bir rakip olmuşlardır. Bu bilgi yapılan Geç Roma Dönemi'ne tarihlenen kazı çalışmalarında karşılaşılan yoğunluğu ile desteklenmektedir. Robinson 1959 yılında Waage'nin çalışmasına karşılık olarak yeni bir terminoloji oluşturmuştur (Robinson, 1959: 60). Fakat Geç Roma Seramiği'nin duayeni kabul edilen Hayes, Robinson'un bu çalışmasını belirsiz ve yetersiz bulmuş ve Waage'nin yapmış olduğu isimlendirmeyi 1972 yılında yayınladığı kitabında kullanmıştır (Hayes, 1972: 323). Hayes'in bu çalışmasının Phokaia seramikleri için en önemli kaynaklardan biri olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıntılı olarak değerlendirdiği seramikleri 10 ana form altında toplamış ve bilim dünyasına sunmuştur (Hayes, 1972: 323-370, fig. 65-71). Daha sonra üretim yerinin Phokaia olduğunun belirlenmesiyle "Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri" isminin "Late Roman C" ile birlikte kullanımı başlamıştır (Hayes, 1980: 525, 526; Berndt, 2003: 32, 33; Hayes, 2008: 83). Phokaia seramik üretim atölyeleri ile ilgili, formlar ve yapım teknik çalışmaları adına Hayes ve Waage dışında çalışmalar da mevcuttur (Empereur ve Picon, 1986: 143-146; Mayet-Picon, 1986: 129-142; Mackensen, 1991: 79-96).

Ana üretim merkezi Phokaia olduğu bilinen bu grubun Ephesus gibi başka kentlerde de üretildiği üzerine düşünülmektedir (Meriç, 2002: 69, dn. 211). Ayrıca Parion yakınlarında da yerel üretimle bu formların üretilmiş olmasına dair buluntular mevcuttur (Ergürer, 2012: 150, dn. 775).

MS 4. yüzyıl sonlarında tarih sahnesinde yerini almaya başlayan bu kaplar MS 5. yüzyılın ortasından MS 7. yüzyılın ortalarına kadar Doğu Akdeniz'de diğer üretim merkezlerine kıyasla dominant durumdadır (Hayes, 2008: 83-86). Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubu yoğunluğu Ege Bölgesi olmakla birlikte Sicilya'dan Suriye'ye, Güney Rusya'dan Libya'ya kadar geniş bir pazara yayılmıştır (Hayes, 1972: 368; Hayes, 2008: 85,86).

Hayes, 1972 yayınında yeterli veriye ulaşamamış olmalı ki bahsi geçen grubun MS 5-7. yüzyıllarda kullanıldığını söyleyerek genel bir tarih vermiştir. Fakat daha sonra Atina Agorası buluntularını değerlendirdiği 2008 yayınında bu tarihi MS geç 4. yüzyıla çekerek biraz daha erken bir tarihle güncellemiştir (Hayes, 2008: 85). Diğer antik kentlerden gelen malzemelerle karşılaştırmalar yapılarak doğruluğu ölçülmüştür. Tarihlemede önemli bir dipnotunu da yine bu yayınında açıklamıştır. Malzeme grubunun çoğunluğu için MS geç 4. yüzyıl bir başlangıç olarak görülse de, kontekse bağlı tarihleme ile Form 1'e grupladığı bir kâseyi MS 300 civarı olarak tarihlemiştir. Bu seramiğin Çandarlı (DSC) taklidi, erken dönemde sınırlı sayıyla üretilen bir gruba ait olduğunu belirtmiştir (Hayes, 2008: 87, 237, fig. Kat. Nr. 1230). DSC üretimleri ile ortak paydaya sahip, sivri ayaklı ve parlak astarlı bu grubun iki form arasında küçük bir sınıf olduğunu ve geçiş özelliklerine sahip olduklarını söylemektedir. Bu bağlamda da Çandarlı ve Phokaia Kırmızı Astarlılarının ilişikli olduklarını vurgulamaktadır. Gassner'de bu fikrin savunucularındandır (Gassner, 1997: 137). Phokaia seramik çöplüğündeki malzemelerin incelenmesi ile bu veriler doğrulanmıştır (Fırat, 2015: 173).

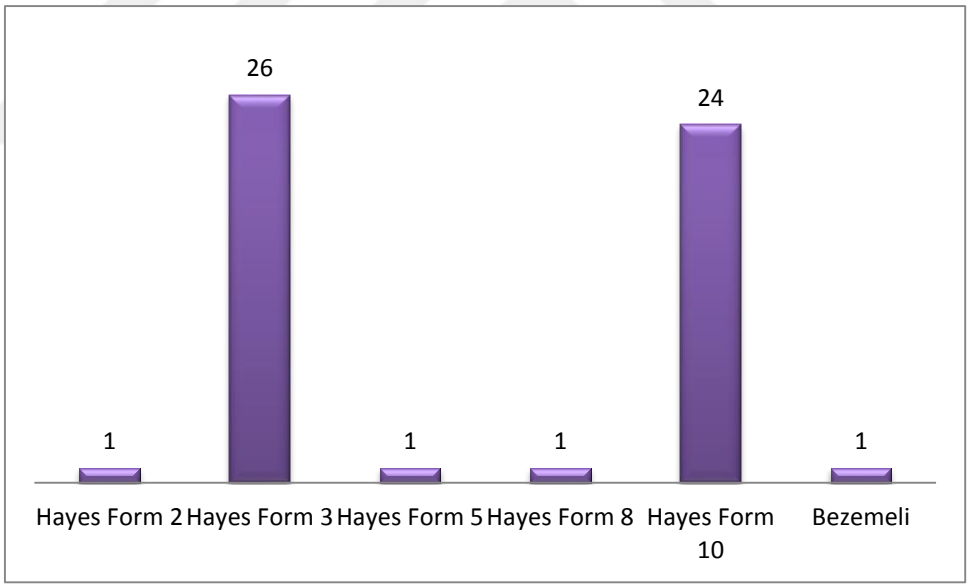
Form içeriği genel olarak geniş ağızlı, ince cidarlı tabak ve kâselerden oluşmaktadır. En yoğun karşılaşılan ve dolayısıyla tanınan tip Form 3 tabaklarıdır. Form 3 üzerinde görülen belirgin izler bir tartışmaya konu olmuştur. Hayes bu izlerin kalıp yapımına işaret olduğunu öne sürüştür (Hayes, 1972: 324). Bunun üzerine Vaag ise Atina Agorası örneklerini inceleyip, bu izlerin kalıp yapımından ziyade çark merkezine oturtulamamaları dolayısıyla oluştuğunu belirtmiştir (Vaag, 2003: 204; Ergürer, 2012: 151, dn. 787).

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri; iyi fırınlanmış ve sert dokuludurlar, killeri genel olarak mika, kireç ve kum katkılıdır. Hamurları; kiremit kırmızısı, kırmızımsı kahverengi veya turuncu renklidir. İnce uygulanan astar kilin biraz koyu renginde kullanılmıştır. Fırın içine yerleştirilmelerinden kaynaklı olarak ateşe direk maruz kalan ve kalmayan yüzeyler arası renk farklılıkları da mevcuttur (Hayes, 1972: 324; Hayes, 2008: 84).

Hayes'in sınıflandırması ile bilinen 10 forma sahip olan bu grup, bezeme açısından da çok çeşitliliğe sahip değildir. MS 5-6. yüzyıllarda baskı ve rulet bezeme sıkça kullanılmıştır. Kullanılana baskı bezeme Hayes tarafından üç aşamayla

kategorize edilmiştir (Hayes, 2008: 84). Birinci olarak MS 350-430 tarihleri arasında Afrika bitkisel bezemelilerinde görülen motifler; ikinci olarak hayvan motifleri ve haçlar- rulet bezeme ile birlikte kullanılmışlardır-ve üçüncü olarak da MS 6 yüzyıl sularına denk gelen bu dönemde tondoda tek motif olarak haç veyahut hayvan motifleri tercih edilmiştir (Hayes, 2008: 84). Bir diğer bezeme çeşidi olan rulet bezeme ise MS 5-6. yüzyıllarda daha yoğun olarak, kapların ağız kenarlarında ve tondolarında uygulanan bezemeyi çerçevelemek amacıyla 3'lü veya 4'lü dişe sahip aletlerle uygulanmıştır (Berndt, 2003: 33; Hayes, 2008: 84).

Parion Roma Tiyatrosu kazılarında ele geçen en yoğun gruplardan birini oluşturan Phokaia Kırımızı Astarlıları Seramiklerinden (Late Roman C), 54 adet malzeme çalışılmıştır. Buluntu açısından sayıca fazla olan bu grup benzerleri ile sıkça tekrara düşülmemesi adına depo çalışmasıyla toplam malzeme içerisinden seçilmiştir. İncelenen seramikler Hayes Form 2, 3, 5, 8 ve 10'a örnekler sunmaktadır **(Grafik 15)**.

Grafik 15: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'nin Dağılımı

2.1.3.2.1. Hayes Form 2 (Kat. No. 87)

1972 yılında Hayes Form 2 olarak adlandırdığı bu grubu boyutlarına göre A, B ve C olarak sınıflandırmıştır (Hayes, 1972: 327, fig. 66). 2008 yılındaki Atina Agorası çalışmasında bunlara ek olarak küçük kâse formlarını Tip D olarak sınıflamaya eklemiştir (Hayes, 2008: 328, pl. 60: 1244-1247).

Tip A: En geniş ağız çapına sahip olan gruptur. Genellikle tabanda damga motifleri uygulanmıştır.

Tip B: Ağız çapları küçülmüş ve gövde genişliği azalmıştır. Bezemesizlerdir.

Tip C: Genişletilmiş ağız kenarının üzerinde bir çıkıntı yapılmıştır.

Tip D: Tip A'nın küçük boyutlandırılmış versiyonlarıdır. Ağız kenarı dışa dönük ve daha kısa örneklerdir.

Çalışma kapsamında Hayes Form 2'ye ait Tip A grubundan tek örnek mevcuttur. **Kat. No. 87**, 1280-1270 açmasında 7.25-6.75 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Kaidesi bulunamayan ve bezemesiz seramiğin ağız çapı 19 cm'dir. Dışa açılan ağız kenarı ve gövde formuna sahiptir. Orta fırınlanmış ve orta sertlikteki kabın astarı açık kırmızı tonlardayken, kırmızı tonlardaki hamurunda mika, kireç ve kum katkıları kullanılmıştır. Benzer örnekleri Atina Agorası (Hayes, 1972: 328, fig. 66: 1), Stobi (Anderson-Stajanovic, 1992: 60, pl. 46: 397), Kelenderis (Tekocak, 2006: Lev. 10: 66), Phokaia (Uslu, 1994: 105, Kat. No. 74), Smyrna (Erol, 2011: 377-381, K-245-K-257) ve Parion Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2012: 156, Lev. 123, 124, Kat. No. 268) ele geçmiştir.

Hayes Form 2'nin süslemeleri ve form biçimleriyle ele alan Hayes MS 4. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen Afrika kaplarından etkilenildiğini söylemiştir (Hayes, 1972: 328). Atina Agorası'nda bulunan en erken örneği MS 370'lere tarihlendirmiştir (Hayes, 1972: 328). Hayes Form 2 kaplarının, MS 5. yüzyıl ortaları itibariyle Form 3 üretiminin yoğunlaşmasıyla birlikte üretilmediğini söylemiştir (Hayes, 1972: 329). Ergürer ise MS 5. yüzyıl ortalarından biraz sonra da üretimin olduğunu belirtmiştir (Ergürer, 2012: 157). Tüm bu bilgiler ile değerlendirdiğimiz ve birlikte ele geçtiği buluntuları göz önüne aldığımızda, **Kat. No. 87**, MS 400-475 tarih aralığına ait olduğunu söylemek mümkündür.

2.1.3.2.2. Hayes Form 3 (Kat. No. 88-113)

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubu içerisinde en çok tanınan ve üretimi en yoğun olan formdur. Formun genel özelikleri kalınlaştırılan ağzın dışta çoğunlukla içbükey bir hat yapılıp, alt kısmının dışa veya aşağı çekilmesidir. Üstte ve altta sahip olduğu çıkıntılı alanların bazen keskin bazen de yumuşak hatlara

sahiptir. Gövde küçük bir eğim oluşturulmuş biçimde yine küçük çıkıntı oluşturulan kaide ile birleşir. Bezeme olarak, en tipik uygulama ağızdaki rulet bezemedir. Ayrıca tondoda çeşitli bezemeler de tercih edilmiştir. Phokaia 3 formu Hayes tarafından A, B, C, D, E, F, G ve H olarak 8 tipte değerlendirilmiştir (Hayes, 1972: 329-338).

Tip A: Form 1'den 3'e geçiş olarak da bilinen bu tip, 3 Formunun ağız özelliklerinin ortaya çıktığı en erken örneklerindendir. Dudak bölümü ince yapılan bu örneklerin bazılarında ağız altında dışa şekillendirilen bölümler hafif çıkıntılı, bazılarında da ise belirgin ve yumuşaktır (Hayes, 2008: 238, fig. 38: 1249-1251).

Tip B: uzayan ağız kenarı ve dudak bölümünde içbükey bir şekil oluşturulmuştur. Ağız kenarının dışında bir çıkıntı yapılmıştır. Gövde sığ ve kaideye doğru yatay biçimlendirilmiştir. Üçgenimsi kaide küçük bir çıkıntı şeklindedir. Rulet bezeme, dikey ağız kenarı ve tondo da sıklıkla kullanılan süslemedir (Hayes, 1972: 329, 330, fig. 67: 1-5).

Tip C: Dikey ve yüksek ağız kenarı devam etmektedir. B'ye oranla daha belirgin bir ağız kenarının dışa çıkıntılı bölümü mevcuttur. Cidarı incelen kapların sığlığı da azalmıştır (Hayes, 2008: 240, fig. 39: 1266-1273).

Tip D: En az görülen tipi demek yanlış olmayacaktır. Ağızda kullanılan uzun yapı kısalmış ve kalınlaşmıştır. Ağız kenarının dışında verilen çıkıntı daha belirgin ve ovaldir. Gövde derinleşmiş, kaideler biçim değiştirmiştir. Ağız kenarı süslemesi olan rulet bezeme, ekseriyetle 3 sıra halinde ve derin işlenmiştir (Hayes, 2008: 241, fig. 39: 1274).

Tip E: D Tipindeki kısa ağız yapısı devam etmektedir. Dışa çıkıntılı ağız özelliği sivri ve belirgindir. Gövde ve azı kenarının alt noktası arasında küçük bir çıkıntı yapılmıştır (Hayes, 2008: 241, fig. 39: 1275-1279).

Tip F: Ağız formu gelişimi devam ederken daha fazla kısalmıştır. E tipindeki dışa çıkıntılı bölümün sivriliği, ovalleşmiştir. Bazılarında rulet bezeme işlenmiştir (Hayes, 1972: 329, 330, fig. 69: 23).

Tip G: ağız kenarının dışındaki içbükeylik düzleşmiş veya dışa doğru yapılmıştır. Ağız içinde de genişleyen dudak altında içe girinti yapılmıştır. Ağız kenarında rulet bezeme uygulanmıştır (Hayes, 2008: 242, fig. 40: 1292, 1293).

Tip H: Ağız üçgenimsidir. E tipinde belirginleşen ağız ve gövde birleşim yerindeki küçük çıkıntı kullanımı devam etmiştir. Bazı örneklerde rulet bezeme yapılmıştır (Hayes, 2008: 242, 243, fig. 40: 1294-1297).

Gruplama yapılan tiplerin dışında Phokaia seramiklerinin küçük versiyonları da mevcuttur.

Bu tiplere ait toplamda 1 adet A, 3 adet B, 2 adet C, 2 adet E,10 adet F, 4 adet H ve 1 adet küçük versiyon olmak üzere toplamda 23 adet Form 3'e ait seramik parçası çalışma kapsamında incelenmiştir.

Phokaia Form 3'te inceleyeceğimiz ilk örnek Tip A'ya ait **Kat. No. 88**'dir. 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyeleri arasından ele geçmiştir. Ağız çapı 30 cm olan bu kabın kaidesi bulunamamıştır. İnce dudak cidarına sahiptir. Bu örneğimizin dış ağız kısmının altında belirgin bir yiv oluşturulmuştur. Dudak üzerinde rulet bezeme ile tanımlanan gruba dâhil olmasına rağmen bizim örneğimizin dudağında bezeme bulunmamaktadır. Açık kırmızı tonlarda astarlanan kabın astarı soyulmuştur. İyi fırınlanan sert dokulu seramiğin astarı ile aynı tonlardaki hamurunda mika, kireç ve çok az kum katkıları eklenmiştir. Benzeri Atina Agorası'nda (Hayes, 2008, fig. 38: 1251) ele geçen form Phokaia Form 1'den Form 3'e geçiş formu olarak adlandırılmış ve Form 3'ler için erken örnektir. Bu tekil örneğimiz erken üretim seramiklerin de kentte var olduğunu görmemiz açısından önemlidir. Önerilen tarihlemesi MS 400'dür.

Tip B'ye örneklerimiz, **Kat. No. 89** ve **Kat. No. 90**, 1290-1290 açmasında 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ve **Kat. No. 91,** 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmişlerdir. Ağızlarının dış kenarlarının uzatılması tipik özellikleridir. Aynı tipe ait bu kapların birbirlerinden küçük farklılıkları mevcuttur. **Kat. No. 89**'u ağzı dik, **Kat. No. 90**'ın dışa dönük ve **Kat. No. 91**'in ise içe dönük yapılmıştır. Ağız çapları 22-29 cm arasında değişiklik göstermektedir. Her birine uygulanan astar kırmızı tonlarındadır. Sert dokulu kaplar, iyi fırınlanmıştır. Tipin tipik özelliği olan dudak üzerindeki rulet bezeme, 3 örneğimizde de mevcuttur. Hamur renkleri ve katkı maddeleri olarak; **Kat. No. 89**'da pembe tonları, az mika, az kum; **Kat. No. 90**'da açık kırmızı tonları, orta mika, az kire, az kum ve **Kat. No. 91**'de de kırmızı tonları, yoğun mika, az kireç ve az taşçık kullanılmıştır. Bu kapların benzerleri Assos Nekropolü (Zelle, 1990: 118, 134, abb.

19: 80), Smyrna (Erol, 2011: 388, K-275, K-276), Phokaia (Uslu, 1994: 120, Kat. No. 110), Milet (Berndt, 2003: 169, 170, taf. 23, 24, TS 276-291), Atina Agorası (Hayes, 2008: 239, 240, fig. 38: 1255-1265), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 19, fig. 3: CF 64-67) ve Assos Kuzey Stoa'da (Ayaz, 2014: 56, 57, Lev. 30, Kat. No. 133, 134) bulunmuştur. Hayes, Atina Agorası buluntuları ile B tipi örneklerini MS 460-475 yılları arasında tarihlemiş ve üretiminin MS 5. yüzyılın 2. yarısının başlarına kadar gidebileceği üzerine durmuştur (Hayes, 1972: 337). Daha sonra gerçekleşen Iatrus çalışmalarıyla, kapların MS 5. yüzyılın ilk yarısından itibaren üretimine başlandığı kesinleşmiştir (Conrad, 2007: 228). Ergürer'in de çalışması sonucunda elde ettiği veriler Parion'da ele geçen Phokaia 3B tipi örnekleri için bu görüşü destekler niteliktedir (Ergürer, 2012: 161). Tez kapsamında incelenen 3B tipi, **Kat. No. 89-91** olan seramikler ele geçtiği diğer malzemeler ve benzer örnekler incelendikten sonra MS 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Tip C içinde değerlendirdiğimiz **Kat. No. 92** ve **Kat. No. 94**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden, 3. tabakadan; **Kat. No. 93** ise 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmişlerdir. Ağız kenarının yüksek ve dikey yapılmasının devam ettiğini söyleyebiliriz. Bu yüksek ağız, **Kat. No. 92**'de diğer iki örnekten biraz daha fazla fazladır. Ağız yapısının içbükeyliği her 3 örnekte de rahatlıkla görülmektedir. Yine ağız dışında yapılan dışa çıkıntı daha da belirgin bir şekilde izlenmektedir. Ağız çapları 18-29 cm arasında değişiklik göstermektedir. Kapların kaidelerine erişilememiştir. Ele geçen gövdelerinden anlaşıldığı üzere cidarları ince ve gövdeleri yüksek formdadır. **Kat. No. 93**'ün astarı kırmızı tonlarında, **Kat. No. 92** ve **Kat. No. 94**'ün ise açık kırmızı tonlardadır. Açık kırmızı tonlarda hamur rengine sahip kaplara katkı maddesi olarak, **Kat. No. 92**'de orta mika, **Kat. No. 93**'te yoğun mika, az kireç, az kum ve **Kat. No. 94**'de yoğun mika, yoğun kireç kullanılmıştır. **Kat. No. 93**'ün ağız dışında bezeme uygulanmış, diğer 2 örnek sade bırakılmıştır. Tip C'nin benzerleri Atina Agorası (Waage, 1933: pl. 8: 206, 207; Hayes, 1972: fig. 67: 7; Hayes, 2008: fig. 39: 1267, 1270, 1271), Ephesus (Mitsopoulos-Leon, 1991: 192, taf. 198: m5, 6; Gassner, 1997: 141, taf. 46: 556), Milet (Berndt, 2003: 170-173, taf. 24-26, TS 292-321), Myra (Fındık, 2010: 104, 112, fig. 2: 19), Labraunda (Hellstrom, 1965: 74, pl. 37: 333), Kelenderis (Tekocak, 2006: 104, Lev. 11: 71), Corinth (Slane ve Sanders, 2005: 259, fig. 5, 2-11), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 19, 20, fig. 4: CF 68-76), Parion

Odeionu (Başaran ve Ergürer, 2012: 260, Kat. No. 13), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 57, Lev. 30, 31, Kat. No. 135-140) ve Antandros Yamaç Evi'nde (Aktaş, 2018: 167, 168, Kat. No. 320-326) bulunmuştur. İncelediğimiz örnekler, benzerleri ve genel değerlendirmeler doğrultusunda MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlendirilmiştir.

2 örneğin incelendiği Tip E'nin örnekleri; **Kat. No. 95,** 1285-1300 açmasından 10.60-10.20 m seviyesinden, 2. tabakada; **Kat. No. 96** ise 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. D tipinde görülen ağız kenarının kısa yapısının devam ettiği bu örneklerin ağız çapları 21 cm ve 25 cm ölçülerindedir. Form 3'ün en belirgin özelliği olan dışa çıkıntı yapan bölüm Tip E örneklerinde daha fazla belirgin ve sivri yapılmıştır. Astarları kırmızı, hamurları açık kırmızı tonlarında olan kaplar aynı renklere sahiptir. **Kat. No. 95**, iyi fırınlanmış ve sert dokulu, kilinde de yoğun mika, yoğun kireç ve az taşçık varken **Kat. No. 96**'de orta fırınlanmış, orta sert dokulu, katkı olarak da yoğun mika, az kireç ve az kum katkılıdır. **Kat. No. 95**'in ağız ve gövde birleşim yerinde tek sıra bezeme işlenmiştir. Atina Agorası (Hayes, 1972: 333, fig. 68: 16), Saraçhane (Hayes, 1992: 93, fig. 33: 14/9, fig. 34: 15/2), Kelenderis (Tekocak, 2006: 105, Lev. 12: 77, 79), Milet (Berndt, 2003: 174, taf. 27, TS 331-336), Anemurium (Williams, 1989: 42, fig. 22: 271, 273), Phokaia (Uslu, 1994: 121, Kat. No. 113), Demetrias (Eiwanger, 1981: 34-39, taf. 4-6: II. 24-II. 67) ve Assos Kuzey Stoası'nda (Ayaz, 2014: 57, Lev. 33-35, Kat. No. 142-153) bulunmuştur. E tipi kapların benzerleri ve birlikte ele geçtiği diğer buluntularla değerlendirilmesi sonucunda MS 5. yüzyılın son çeyreği-MS 6. yüzyılın başlarına tarihlendirilmişlerdir.

Tip F, 12 adet seramik ile en fazla örneğe sahip Form 3 grubumuzdur. Kat. **No. 97, 106, 107**, **108**, 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinden, 3 tabakada; **Kat. No. 98**, 1285-1295 açmasının 9.40- 7.80 m seviyesinden, 4. tabakada; **Kat. No. 99** ve **Kat. No. 100**, 1290-1290 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada; **Kat. No. 101**, 1280-1270 açmasının 7.25-6.75 m seviyesinden, 3. tabakada; **Kat. No. 102** ve **Kat. No. 104**, 1285-1300 açmasının 10.60-10.20 m seviyesinden, 2. tabakada ve son olarak **Kat. No. 103** ve **Kat. No. 105** 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden, 3. tabakada olmak üzere çeşitli açmalarda bulunmuşlardır.

Kat. No 98, **Kat. No. 102**, **Kat. No. 104**, **Kat. No. 107** ve **Kat. No. 108** örnekleri dışındaki seramiklerde E örneklerinde gördüğümüz kısalan ağız formu devam etmiş ve biraz daha kısa yapılmıştır. Tüm örneklerde dudak içe eğimli yapılmıştır. Ağız çapları 19-29 cm arasında değişiklik göstermektedir. Her bir örnek küçük nüanslarla birbirinden ayrılmaktadır. **Kat. No. 98** ve **Kat. No. 105** örneklerinde ağız kenarına rulet bezeme uygulanmışken diğer seramikler bezemesiz bırakılmıştır. **Kat. No. 100**, **Kat. No. 101** ve **Kat. No. 105** orta fırınlanmış ve orta sert dokudadır. Diğer tüm kaplar iyi fırınlanmış ve sert dokudadırlar. Kapların hemen hepsinde mika, kireç ve kum katkıları kullanılmıştır. Hamurları ise kırmızının veya açık kırmızının tonları şeklindedir. Yine astarlanmalarında da tüm yüzeyleri için ince tabaka halinde kırmızı veya açık kırmızı tonları tercih edilmiştir. Benzerleri Smintheios (Akyürek, 1992: 150, 151, abb. 15, 17: 90-95), Saraçhane (Hayes, 1992: 94, fig. 34: 14/10, 11), Ephesus (Gassner, 1997:144, taf. 46: 562), Milet (Berndt, 2003: 176-180, taf. 29-32, TS 354-400), Labraunda (Hellström, 1965: 74, pl. 37: 334), Knossos (Hayes, 2001: 438, fig. 4: A16, 17), Assos Nekropolü (Zelle, 2003: 92-94, abb. 7: 1, 2, 3, 4, 15, 17), Parion Odeionu (Başaran ve Ergürer, 2012: 260, Kat. No. 17, 18), Killik Tepe (Bieg vd. , 2006: 161, taf. 3: 26-28) ve Stobi'de (Anderson-Stajanovic, 1992: 60, pl. 47: 405, 406) ele geçmiştir. Belirttiğimiz ve daha belirtemediğimiz birçok kentte çok sayıda ele geçmiş olması üretim yoğunluğunu anlamamıza yardımcı olacak ölçüdedir. Bu benzerlerin de yardımıyla Form 3F tipi örneklerimiz MS 6. yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedir.

Tip H için 4 adet örnek anlatılacaktır. Bunlardan ikisi **Kat. No. 109** ve **Kat. No. 110**; 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinden, 3. tabakada; biri **Kat. No. 111**; 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabaka ve sonuncusu **Kat. No. 112** ise 1290-1285 açmasının 7.60-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. Ağız çapları 19-24 cm arasında değişmektedir. Tüm örneklerde ağız yapısına üçgenimsi bir form verilmiştir. **Kat. No. 109** dışındaki tüm örneklerde, ağız kenarlarında bezeme yapılmıştır. Astarlamaları kırmızı veya açık kırmızı tonlarında uygulanmıştır. Kapların dokuları ve fırınlamalarında farklılıklar mevcuttur. Kırmızı ve açık kırmızı tonlarında hamurlarına katkı maddesi olarak kireç, mika ve kum eklenmiştir. Benzerleri Atina Agorası (Hayes, 1972: 335, fig. 69: 28, 29; Hayes, 2008: 242, fig. 40: 1296, 1297), Milet (Berndt, 2003: 184-187, taf. 35-38, TS 450-482), Parion Odeionu (Başaran ve Ergürer, 2012: 260, Kat. No. 19) ve Tocra'da

(Hayes, 1973: 115, fig. 51: 2525, 2526) görülmektedir. Benzerleri ve birlikte ele geçtiği diğer buluntular değerlendirildiğinde MS 6. yüzyılın ilk yarısına tarihlemek mümkündür.

Phokaia Hayes Form 3 içinde inceleyeceğimiz son örnek de küçük versiyon olarak adlandırılan gruba dahildir. **Kat. No. 113;** 1280-1300 açmasında 10.50-9.50 m seviyesinde, 3. tabakada bulunmuştur. Ağız çapı 16 cm ve kaidesi ele geçmemiştir. Ağız formu üçgenimsi ve dışta düz biçimdedir. Ağız bölümü ve gövdesinin bir kısmı ele geçen bu örnekte bezeme mevcut değildir. İyi fırınlanmış ve sert dokulu olan seramiğin astarı kırmızı tonlarındadır. Açık kırmızı tonlardaki hamuruna az mika ve yoğun kireç eklenmiştir. Benzerleri Atina Agorası (Hayes, 2008: 243, 244, fig. 41: 1310) Kelenderis (Tekocak, 2006: 107, Lev. 13: 86), Parion Roma Hamamı (Ergürer, 2012: 170, Lev. 141, 142, Kat. No. 332) ve Ephesus'da (Gassner, 1997: 146, taf. 47: 576) ele geçmiştir. Bu örnekler MS 5. yüzyıl 2. yarısı ile MS 6. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmişler. Genel form özelliği olarak Phokaia 3 kaplarıyla benzerlikleri oldukça fazladır. Ele geçtiği malzeme grupları ve benzer örneklerin tarihleri doğrultusunda MS 5. yüzyıl 2. yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısına tarihlemek uygun görülmüştür.

2.1.3.2.3. Hayes Form 5 (Kat. No. 114)

Kapların en belirgin özelliği, dışa doğru açılan yatay ağız kenarlarıdır. Hayes kapları ağız biçimlerine göre 2 alt gruba ayırmıştır (Hayes, 1972: 339).

A tipi: Dışa doğru açılan ağız kalın ve kısadır.

B tipi: A tipine oranla, ağız dışa daha fazla çekilmiştir. Kimi örneklerde ağız kenarının altında küçük bir çıkıntı bulunmaktadır. Yine A tipine oranla daha derin yapılmışlardır.

İncelediğimiz seramikler içerisinde Form 5A'ya gruplanan 1 adet örnek mevcuttur. **Kat. No. 114**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. Ağız kenarının üst bölümü içbükey yapılmıştır. Dışa döndürülen ağız kenarının en uç kısmı yuvarlatılmıştır. Bu kabın benzerleri, Atina Agorası (Hayes, 1972: 339, fig. 70: 1), Smyrna (Erol, 2011: 402, K-322) ve Parion

Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2012: 172, Kat. No. 340, Lev. 145-146) ele geçmiştir. Benzerleri ile mukayese ettiğimizde MS 5. yüzyıl 2. yarısına tarihlendirilmiştir.

2.1.3.2.3. Hayes Form 8 (Kat. No. 115)

En belirgin özelliği ağız kenarının dışa ve biraz da aşağı eğimli olmasıdır (Hayes, 1972: 342). Konik gövdeli, alçak kaideli olarak tanımlanan kâselerin içbükey şekillendirilmiş ağız bölümlerinde yivler yer alabilmektedir. Ağız çapları genellikle 12-20 cm aralığındadır (Hayes, 1972: 341). **Kat. No. 115,** Form 8'in tek örneğidir. 1280-1265 açmasının 7.60-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçen ağız parçasının çapı 13 cm'dir. İnce uygulanan kırmızı tonlardaki astar yoğun biçimde soyulmuştur. Orta fırınlanmış ve orta sert dokuya sahip kabın hamur rengi açık kırmızı tonlardadır ve katkı olarak orta mika, az kireç ve az kum kullanılmıştır. Benzer örnekler Saraçhane (Hayes vd., 1965: 235, D. 1), Atina Agorası (Hayes, 2008: 244, fig. 41: 1315-1317), Myra (Fındık, 2010: 104, 112, fig. 2: 21), Assos Kuzey Stoası (Ayaz, 2014: 62, Lev. 52, Kat. No. 210-212), Parion Roma ve Yamaç Hamamları (Ergürer, 2012: 175, 176, Lev. 149-152, Kat. No. 349-357) ve Antandros Yamaç Evi'nde (Aktaş, 2018: Kat. No. 349, 350) ele geçmiştir. Tüm bu örnekler MS 5. yüzyılın 2. yarısı ve biraz sonrası ile tarihlendirilmiştir. Çok fazla sayıda örneği olmayan bu grubun Ergürer'in tezindeki buluntu sayısının fazlalığı, Parion Kenti'nin liman kenti olması ile doğrudan ilişkilendirilmiştir (Ergürer, 2012: 176, dn. 1049). Tezimiz kapsamında çok fazla örneği inceleme fırsatı bulamadığımız Form 8'in tekil örneğinin diğer benzerleri ile yakın ilişkisi dolayısı ile MS 5. yüzyılın 2. yarısı-MS 6. yüzyıl başlarına tarihlemek uygun görülmüştür.

2.1.3.2.5. Hayes Form 10 (Kat. No. 116-139)

Hayes Form 10, Form 3'ten sonra en yaygın görünen gruptur. Kâse veya derin tabak olarak karşımıza çıkan formun genel özellikleri yuvarlak ya da yassılaştırılmış ağız, tamamen düz veya kavisli gövde ve alçak halka kaidelerdir. Dışta ağız ve gövde birleşim yerinde küçük çıkıntıları vardır. Ağız kısımlarında herhangi bir rulet bezeme işlenmez fakat erken örneklerin bazılarının tondolarında

baskı bezeme görülmektedir. Hayes tipolojisini A, B ve C olarak 3 alt gruba ayırmıştır (Hayes, 1972: 343).

Tip A: Kalın yapılan ağız, yuvarlatılmış veya köşeli formdadır.

Tip B: Ağzın üst kısmı yuvarlatılırken, alt kısmında kanca şekli verilmiş; ağız biraz daha uzun ve ince yapılmıştır.

Tip C: Ağız yine uzatılmış ve inceltilmiştir.

Çalışma içerisinde 10 adet Form 10A tipinde seramik incelenmiştir. Büyük bir çoğunluğu olan **Kat. No. 116-120**, **Kat. No. 122- 124** seramikleri 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyeleri arasından, 3. tabakada ve **Kat. No. 121** ise 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyeleri arasında, 3. tabakada; **Kat. No. 125** örneği ise 1290-1290 açmasında 8.30-7.20 m seviyeleri arasından, 3. tabakada ele geçmiştir.

Tüm bu örnekler içerisinde tam form veren bir malzeme yoktur. Tüm örnekler Hayes Form 10A tipinin genel özelliği olan köşeli ağız ve yumru biçimli dudak yapısına sahiptirler. **Kat. No. 116- 122**'deki seramiklerin dudak genişliği **Kat. No. 123- 125**'deki seramiklerin dudak genişliğine oranla daha küçük yapılmıştır. **Kat. No. 123-125**'de verilen 3 örnekte de ağız profilinin yumru biçiminin büyüklüğü belirgin biçimde diğerlerinden ayırt edilebilmektedir. Kapların ağız çapları 17-31 cm arasında değişiklik göstermektedir. Kapların genel özelliği arasında dudak-gövde birleşim yerinde belirgin bir çıkıntının yer alması söylenebilir. Fırınlamaları iyi veya orta derecede olan kapların tümü sert dokudadır. Kırmızının ve açık kırmızının tonlarında astarlanmışlardır. Açık kırmızı-kırmızı renklerdeki hamurları mika, kireç ve bazı örneklerde de kum ve taşçık katkılıdır. Benzer örnekler, Atina Agarası (Hayes, 1972: 343, fig. 71: 2; Hayes, 2008: 245, fig. 42: 1329), Assos Nekropolü (Zelle, 2003: 96, 97, abb. 9: 1, 2), Milet (Berndt, 2003: 194-198, taf. 42-45, TS 555-605), Ephesus (Gassner, 1997: 147, taf. 48: 582-584), Stobi (Anderson ve Stajonovic, 1992: 60, pl. 47: 412), Knossos (Hayes, 2001: 442, fig. 2: 50), Aleksandria (Rodziewicz, 1976: 41, pl. 8, C8, C9), Parion Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2012: 177-179, Lev.153-162, Kat. No. 359-395) ele geçmiştir. MS 6. yüzyıl sonları-MS 7. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Ergürer Parion'da ele geçen 10A grubunu bu tarihten biraz daha erkene çekilip, tarih aralığını genişletmenin mümkün olabileceğini söylemiştir (Ergürer, 2012: 179). Tüm bu buluntular ve

bilgiler değerlendirildiğinde Parion Tiyatrosu'nda ele geçen Phokaia 10A grubunu MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyılın başları aralığına tarihlemek uygun olacaktır.

B tipinin örneğine rastlayamadığımız Hayes Form 10'un en geç versiyonları olarak bilinen C Tipi'ne ait 14 örnek incelenmiştir. **Kat. No. 126**, 1280-1270 açmasının 7.25-6.75 m seviyesinden, 3. tabaka; **Kat. No. 127**, 1280-1265 açmasının 7.60-7.20 m seviyesinden, 3. tabaka; **Kat. No. 128-131** 1285-1300 açmasının 10.60-10.20 m seviyesinden, 2. tabaka, **Kat. No. 132-139**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir.

Form tipinin genel özelliği, dışa döndürülerek ağız kenarının uzatılması, dudağın üst bölümünün düzleştirilmiş ya da içbükey yapılmasıdır. Kaplarımızın ağız çapları 20-27 cm arasında değişiklik göstermektedir. Bazı örneklerin ağız cidarları (bkz. **Kat. No. 128, 129, 134, 136, 139**) diğerlerine oranla daha kalın yapılmıştır. **Kat. No. 127, 129, 135, 138, 139** dışındaki tüm örneklerde ağız-gövde birleşim yerinde küçük bir çıkıntı yapılmıştır. Gövde geneli ve kaide bilgimiz olmamasına rağmen incelediğimiz örneklerin geneline ve benzerlerine bakıldığında kâse-tabak formuna dair net bir bilgi edinememekteyiz. Kimi seramik derin bir kâse kimisi de sığ bir tabak olarak yapılmış kullanılmış olmalıdır. **Kat. No. 128** dışındaki tüm seramikler iyi fırınlanmış ve sert dokuludur. Kırmızı, açık kırmızı ve sarımsı kırmızı renklerde kullanılan hamurlarının içinde kire, kum, mika ve nadir de olsa taşçık bulunmaktadır. Astarlamanın kalitesinde ve yoğunlama azalmış ve kırmızı-açık kırmızı tonları tercih edilmiştir. Benzerleri, Ephesus (Gassner, 1997: 147, taf. 48: 585, 586), Kelenderis (Tekocak,2006: 108, Lev. 14: 92, 93), Antiocheia (Waage, 1948: 48, pl. XI: 949 p, u, y), Knossos (Hayes, 2001: 443, fig. 6: B1), Thasos (Abadie- Reynal ve Sodini, 1992: 25, fig. 8: CF115), Tocra (Hayes, 1973: 113, fig. 51: 2534) ve Antandros Yamaç Evi'nde (Aktaş, 2018: 185, 186, Kat. No. 352, 353) ele geçmiştir. Bu kentlerde ele geçen örnekler MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Form gelişimi ve benzer örnekleri dikkate alınarak MS 7. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.2.5. Bezemeli (Kat. No. 140)

Phokaia kapları genelinde bezeme çok yaygın olarak karşılaşılan bir uygulamadır. Seramik merkezine yapılan tek başına bezemelerin yanı sıra bitkisel

motifler, hayvan ve insan motifleri, geometrik motifler, haç motifleri sıklıkla tercih edilmiştir. Çalışma grubumuz içerisinde en yoğun grubun Phokaia seramikleri olmasına karşın sadece 1 adet bezemeli seramik çalışma kapsamındadır.

Bitkisel bezemeli olan bu kap, Hayes'in "Palm-Branch Style" (Hayes, 1972: 353, 350, fig. 731, m, n, o; Hayes, 2008: 246, plate 65: 1350, 1351) olarak adlandırdığı stilize palmiye yapraklarına örnektir. 1285-1300 açmasının, 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Kırmızı tonlarda tüm yüzeyi astarlanmış kabın hamur rengi de aynı tonlardadır. İyi fırınlanmış ve sert dokulu olan seramiğin tondosuna ait 3 amorf parça ele geçmiştir. Bu parçalar seramiğin profiline dair bir bilgi vermemekle birlikte 2 'si birleşirken 1 parça dışarda kalmaktadır. Stilize olmuş palmiye yapraklarının arasında, küçük dairesel desenler işlenmiştir. Motifin alt ve üst kısımlarına kanal biçimli çift sıra yiv yapılmıştır. Tondonun ortadaki yiv sırasının içerisinde tam olarak ne olduğunu anlayamadığımız bir başka bezeme uygulanması mevcuttur. Bu bezeme ve benzeri bitkisel bezemelerin Afrika kaplarından etkilenilerek, çoğunlukla Phokaia Form 2 grubuna yapıldığı görülmektedir (Hayes, 1972: 347). Bezemelinin benzer olan yerlere, Smyrna (Erol, 2011: 414, K-356), Atina Agorası (Hayes, 2008: 246, plate 64: 1338) ve Parion Yamaç Hamamı (Ergürer, 2012: 182, Kat. No. 396, 397, Lev. 163-164) örnek gösterilebilir. **Kat. No. 140**, MS 400-450 aralığına tarihlenmiştir.

2.1.3.3. Açık Renkli Geç Roma Seramikleri (Light Coloured Ware)

Waage, Antioch on the Orontes'teki seramikler içinde yer alan bir seramik üzerinden ilk kez çalışılan bu gruba bir isimlendirme veya gruplandırma yapılmamıştır (Waage, 1948: 42, fig. 23: 21). LC[13] grubu Hayes'in yapmış olduğu Saraçhane (Hayes-vd., 1965: 235; Hayes- vd., 1968: 210, 211; Hayes, 1972: 408-410, fig. 92; Hayes, 1992: 7, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 106, fig. 1, 1- 10, fig. 31, 10: 3, fig. 32, 11: 10, fig. 33, 14: 22, 23, fig. 37, 26: 5, fig. 41, 14: 73- 79, fig. 44, 30: 110, fig. 50, 31: 15, 16) ve Atina Agorası (Hayes, 2008: 2008: 91, 92, fig. 43: 1429-1455, pl. 70: 1434- 1444) çalışmaları ile biraz daha bilinir olmuştur. 1965 yılındaki

[13] Bu konuda detaylı çalışmalar yapan H. Ertuğ Ergürer'in de çalışmaları içinde kullandığı gibi "Light Coloured" terimi kısaltması için "LC" harfleri kullanılmıştır.

çalışmasında, Saraçhane örneklerini "Very Pale Ware with Orange Slip" olarak adlandırmıştır. Hayes'in 1968 yılındaki Saraçhane seramikleri üzerinde yaptığı çalışmada farklı hamur ve astar özelliklerinin tespiti ile "Light Coloured Ware" isimlendirmesi yapılmıştır (Hayes vd., 1968: 211). Fakat bu çalışmada da gruba dair kapsamlı bir bilgi elde edilememektedir. Tekkök ise Troia seramiklerini değerlendirirken bu kaplar için "West Asia Minor Pale" ya da "Late Roman West Asia Minor" isimlendirmesini kullanmayı uygun görmüştür (Tekkök-Biçken, 1996: 140, fig. 87: G85; Heath ve Tekkök, 2007-2008: 76, 77). Tüm bu yayınlarda bir gruplandırma yapılmamış ve Opait 2004 yılındaki yayınında "Cnidian Fine Ware/Asia Minor Light Coloured Ware" olarak adlandırıldığı seramiklere ilk gruplandırmayı yapmıştır (Opait, 2004: 79). Ergürer tarafından, söz konusu seramikler için en geniş ve kapsamlı çalışma Parion seramikleri üzerinden yapılmıştır (Ergürer, 2012: 196, 217, Lev. 173-192, Kat. No. 422-470; Ergürer,2014: 175-219). Bu çalışmasında 16 form ve kaideler olmak üzere 17 grupta incelenen LC grubu, daha sonraki çalışmalarında da form repertuvarı genişletilerek 40 forma ulaşmıştır[14].

Üretim yeri veya yerleri hakkında henüz net bir bilgiye ulaşılamamış. Hayes Anadolu'da üretildiğini ve hatta Knidos'ta üretim olduğunu söylemiştir (Hayes vd. 1968: 211; Hayes, 1972: 408; Hayes, 2008: 91). Diğer kentlerle bir kıyaslamaya gidildiğinde, Parion'da bu grubun yoğunluğu görülmektedir (Ergürer, 2012: 194, dn. 1179). Üretime dair herhangi bir somut kanıta ulaşılamamış olması bu konuda yorum yapmamızı kısıtlamaktadır. Fakat ele geçen LC grubunun yoğunluğu sayesinde Parion'da olmasa bile Troas kentlerinde bir üretimin olduğu düşünülmektedir (Ergürer, 2012: 194).

LC seramiklerinin yayılım alanları Ergürer'in tespiti ile Anadolu'da Parion (Ergürer, 2012: 196-217), Priapos (Rose vd. 2007: 93, 94, pl. IX: 119-123), Troia (Tekkök-Biçken, 1996: 140, fig. 87: G85; Heath ve Tekkök, 2007-2008: 76, 77), Karanlık Liman (Troas' ta) (Bieg vd. 2006: 156, taf. 1: 9), Kyzikos (Güneş, 2010: 150, Lev. XVIII, Res. 103, 104, Lev. XIX, Res. 114), Constantinopolis (Hayes, 1992: 7, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 106, fig. 1, 1- 10, fig. 31, 10: 3, fig. 32, 11: 10, fig. 33, 14: 22, 23, fig. 37, 26: 5, fig. 41, 14: 73-79, fig. 44, 30: 110, fig. 50, 31: 15,

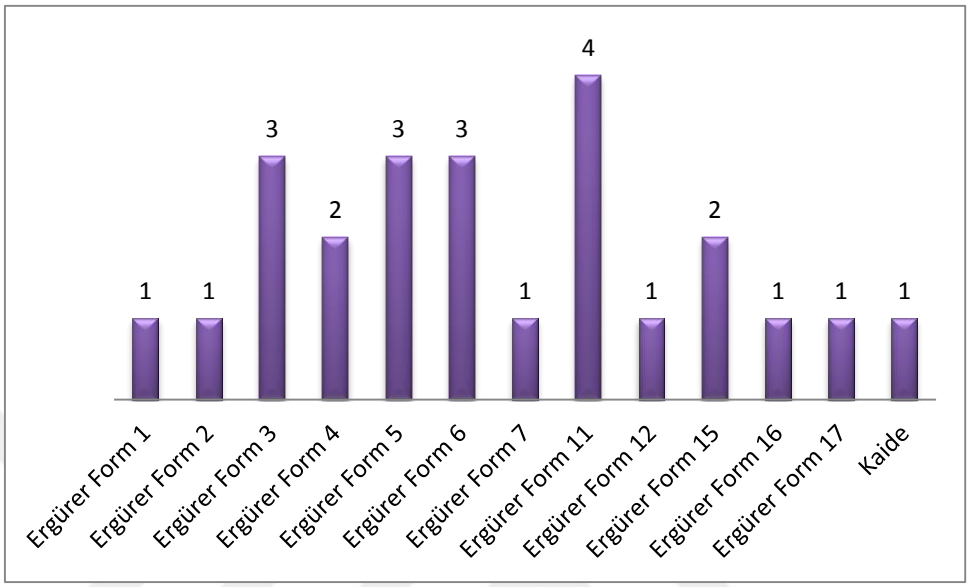
[14] Proje kapsamında analizler ve yeni formlar yayın aşamasındadır.

16), Bergama (Luca, 1984: 9, 10, 16, 21, 24, 31, 34, 35, taf. 8: 117, 118, taf. 10: 135-145, taf. 13: 291-296, taf. 25: 30), Sardes (Greenewalt, 1987: 384, fig. 9), Smyrna (Doğer, 2005: 102, P1, IX), Aizanoi (Ateş, 2003: 135, Kat. Nr. 184-189), Anemurium (Williams, 1989: 59, fig. 31, Kat. Nr. 345) ve Antiocheia (Waage, 1948: 42, fig. 23, Kat. Nr. 21) olarak belirtmiştir. Bunlara ek olarak son yıllarda yapılan çalışmalarla Assos (Ayaz, 2014: 67-72, Lev. 57, Kat. No. 227-331), Antandros (Aktaş, 2018: 196-247, Kat. No. 360-469) ve Zeytinliada'da (Kavaz-Kındığılı, 2017:46-62, Lev. 28-80, Kat. No. 88-277) eklenmiştir. Anadolu dışında güneyde Porphyreon'da (Lübnan) (Ergürer, 2012: 195, dn. 1193) , batıda Corinth (Biers, 1985: 79, 80, 105, pl. 32: 124) , Atina Agorası (Hayes, 2008: 91, dn. 20) ,Saloniki (Hayes, 2008: 91. dn. 20), Antikythera (Quercia vd. 2011: 66-69, fig. 3: 11, 15, 18), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 33, 34, fig. 13, 14: CF 182- 191) ve Lesbos Adasında Mithymna' da (Hayes, 1980: 534 (lxviii), dn. 6), kuzeyde Bulgaristan (Varna Müzesi (Hayes, 1980: 534 (lxviii), dn. 7) ve Iatrus (Bockisch ve Böttger, 1966: 242, 256, abb. 32: Kat. Nr. 333; Böttger, 1967: 295, taf. XVII: 102, 102a), Scythia (Topraichioi, Murighiol, Aegyssus, Tomi, Tropaeum Traiani, Sucidava) (Opait, 2004: 79) ve Kırım' da (Hayes, 1980: 534 (lxviii), dn. 4) bulunmuşladır (Ergürer, 2012: 194-195, Lev. 216).

Açık Renkli Seramikler (Light Coloured Ware) çağdaşlarından farklı olarak kaliteli ve soluk killeri kahverengi, krem ve açık pembemsi tonlarda; mika ve az kireç katkılıdır (Hayes, 1972: 408). Kaliteli olarak adlandırılabilecek astarlarında da iki farklı rengin tonları görülmektedir. Kimi kaplar kahverenginin tonlarında astarlanırken, kimi kaplar da soluk kırmızı-kiremit kırmızısı tonlarda astarlanmıştır. Form ve bezeme olarak genellikle Phokaia gibi büyük üretim merkezleri taklit edilmiştir. Ayrıca özgün formları da üretilmiştir (Ergürer, 2012: 195).

Phokaia etkisiyle kullanıldığı düşünülen rulet bezeme kapların her yerinde uygulanmıştır (Ergürer, 2012: 195). Rulet bezemenin yanı sıra derin ve geniş yivler de sıkça karşılaşılan bezeme çeşitlerindendir. Ayrıca Sardes (Greenewalt, 1987: 384, fig. 9; Greenewalt vd. 1988: 60, 62, fig. 6) ve Bergama'da (Luca, 1984: 31, 35, taf. 13: 291-296) ele geçen LC'ler üzerinde, kazıma ile elde edilen figür ve süslemeler de oldukça yoğun kullanılmıştır.

Çalışmamız içerisinde 24 adet Açık Renkli Geç Roma Seramiği incelenmiştir **(Grafik 16)**. Seramikler Ergürer Form sınıflandırmasına bağlı kalınarak gruplandırılmıştır. Anlatımda bütünlüğü sağlamak adına metin içerisinde "Light Colored" isimlendirmesinin kısaltması olan "LC" ifadesi kullanılmıştır.

Grafik 16: Açık Renkli Geç Roma Seramikleri'nin (LC) Dağılımı

2.1.3.3.1. Ergürer Form 1 (Kat. No. 141)

Ergürer Form 1'e ait tek örneğimiz olan **Kat No. 141**, tam form vermektedir. 1285-1300 açmasında 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Ergürer formun tanımlamasını, dikey ağız kenarlı, yüksek, düz ya da hafif kavisli, eğimli gövdeleri olan ve çok ince kaideli, derin kâseler olarak yapmıştır (Ergürer, 2014: 177, 179). Bazı örneklerinde üzerinde dalga motifi bulunmaktadır. Bizim örneğimiz bezemesizdir. Ağız çapı 11 cm ve kaide çapı 4.8 cm'dir. İyi fırınlanmış kabın dokusu az sert olarak tanımlanabilir. Pembe tonlardaki kilinde mika ve kum katkıları kullanılmış; açık kırmızı tonlarında astarlanmıştır. Bazı benzerliklerinden dolayı Phokaia 1 seramiklerinden etkilenilerek yapıldığı düşünülmektedir (Ergürer, 2014: 179). Parion örnekleri dışında bir örnek sunamadığımız bu form MS 4. yüzyıl sonları-MS 5. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir.

2.1.3.3.2. Ergürer Form 2 (Kat. No. 142)

Ergürer Form 2 olarak adlandırılan seramik grubuna dair 1 adet seramik bulunmaktadır. **Kat. No. 142**, 1280-1265 açmasının 7.60-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. Formun tipik özelliği olan geniş, yatay ağız kenarlı, alçak eğimli gövdeli bu kabın kaidesi bulunamamıştır. Ağız üzerinde olması beklenen dalgalı motife sahip değildir. Sade yapılmıştır. Ağız çapı 16 cm'dir. Açık kırmızı tonlardaki astarı ileri derecede soyulmuştur. Açık kırmızı tonlardaki kiline mika, kireç ve kum katkıları eklenmiştir. Bu forma benzer örnekler, Scythia (Topraichioi, Murighio) (Opait, 2004: 79, 178, plate 59: 2-4), Daskleion (Doğer, 2012: 31, tablo 1), Smyrna (Doğer, 2005: 102, PI. IX) ve Parion Odeionu'nda (Ergürer, 2013b: Res. 197, Form 2) ele geçmiştir. Benzer örneklerinden yola çıkarak MS 4. yüzyıl sonları-MS 6. yüzyıl başları aralığına tarihlenmiştir.

2.1.3.3.3. Ergürer Form 3 (Kat. No. 143-145)

Kaplar Ergürer tarafından form özelliklerine göre 2 tipe ayrılmıştır (Ergürer, 2012: 199).

A tipi: Kısa ağız kenarlı kaplar, kalın cidar ve derin gövdelidirler.

B tipi: Kısa ağız kenarlarının üzerinde ince yiv uygulaması, ince cidar, A tipine göre daha keskin geçişlidirler.

Ergürer Form 3 gruplamasına 3 örnek sunmaktayız. Bunlar **Kat. No. 143**, 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinden, 3. tabaka; **Kat. No. 144**, 1280-1265 açmasının 7.60-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ve **Kat. No. 145**, 1280-1270 açmasının 7.25-6.75 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçen örneklerdir. Formun tipik özelliği ve Ergürer Form 2 ile özdeş, dışa dönük yatay ağızlı örneklerdir. Bu benzerliğin yanında ağız kenarında kısalıp, gövdede de derinleştikleri görülmektedir. **Kat. No. 143**'de ağız kenarı üzerinde rulet bezeme uygulanmıştır. Diğer 2 örnekte herhangi bir bezeme mevcut değildir. İyi fırınlanmış ve sert dokulu olan kapların kilinde mika, kum ve bunlara ek olarak **Kat. No. 143**'te az da kireç görülmektedir. **Kat. No. 145**'de yatay yapılan ağız formunun üzerinde bir eğim uygulaması söz konusudur. Form 3 örneklerine benzer seramikler, Scythia'da MS 4. yüzyılın sonları ile MS 5. yüzyılın ilk yarısına, Atina Agorası'nda MS 5. yüzyılın ortalarına (Hayes,

2008: 251, fig. 43: 1437) ve Parion'daki diğer örnekler de MS 5. yüzyıl başları-MS. 6. yüzyıl başlarına (Ergürer, 2012: 201, levha 177-178), tarihlendirilmiştir. Tiyatro'da bulunan örnekler hem benzerleri hem de birlikte bulundukları diğer seramikler göz önüne alınarak MS 5. yüzyılın 2. yarısına tarihlenmiştir.

2.1.3.3.4. Ergürer Form 4 (Kat. No. 146, 147)

LC seramikleri geneline bakıldığında özgün bir form olarak nitelendirilmiş bu grup Ergürer tarafından Form 4 olarak adlandırılmıştır (Ergürer, 2012: 202). Genel form özelliği olarak ağız kenarının dikey yapılarak, dudakların kalın ve yuvarlatılmış olduğunu söylemek mümkündür. Phokaia Hayes Form 3'ün taklidi olarak nitelendirilen LC Form 5'e geçiş grubu olduğu düşünülmektedir (Ergürer, 2012: 202). Bu gruba ait 2 adet seramik incelenmiştir. **Kat. No. 146 ve 147**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmişlerdir. **Kat. No. 146**, kaidesi ele geçmemiş, dudak ve gövde örneğidir. Dudağı yuvarlatılmış, gövde geçişi belirgin verilmiştir. Ağız gövde birleşim yerinin üzerinde rulet bezeme uygulanmıştır. **Kat. No. 147** ise kaide ve gövde-dudak birleşim yerini gördüğümüz fakat ağız profili eksik bir örnektir. Keskin bir geçişe sahip dudak-gövde birleşim yerinin üzerinde kırığından dolayı net anlayamadığımız bir bezeme mevcuttur. Örnekler iyi fırınlanmıştır. **Kat. No. 146** sert, **Kat. No. 147** orta sert dokudadır. Benzer olarak Parion'un Yamaç Hamamı sektöründe ele geçen (Ergürer, 2012: 202, 203, Kat. No. 437, Lev. 179-180), tam profil veren örnek ve yine Parion'dan (Ergürer, 2013b, Res. 197, Form 4) başka bir örneği vermek uygundur. Benzerleri ve ele geçtikleri alandaki diğer malzemeler göz önüne alındığında Ergürer Form 4 örneklerimiz, MS 5. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.3.5. Ergürer Form 5 (Kat. No. 148-150)

En belirgin form özelliği dikey ağız kenarı olan Ergürer Form 5 grubunun, birçok örneğinde dikey ağız, gövde ile birleşim yerinde aşağı çekilmiştir (Ergürer, 2014: 181). Hayes bu formun Phokaia 3B/3C kaplarının etkisi ile oluşturulduğunu söylemiştir (Hayes, 1972: 409). Ergürer Form 5'te uygulanan dikey ve yüksek ağız kenarı, ağız dışında yapılan çıkıntı ve sığ gövde yapısı adeta Phokaia Hayes Form

3B/3C kaplarının kopyası denebilecek kadar etkileşimdedir. Ayrıca söz konusu Phokaia grubunda sıklıkla gördüğümüz ağız kenarına uygulanan rulet bezeme de Ergürer Form 5'lerde yoğunlukla kullanılan bezeme çeşididir. 3 örnek ele geçmiştir **(Kat. No. 148-150)**. Bunlardan **Kat. No. 148**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada; **Kat. No. 149** ve **Kat. No. 150** ise 1280-1265 açmasının 7.60-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. **Kat. No. 148**, 19 cm ağız çapı ile diğer 2 örneğe oranla daha büyük bir kâsedir. **Kat. No. 149**, 12 cm, **Kat. No. 150** ise 13 cm ağız çaplarına sahiptir. Formun tipik özelliği olarak belirttiğimiz ağız profillerinin yanı sıra ağız kenarlarına uygulanan rulet bezemelerle de tanınmaktadırlar. Bezeme uygulamalarında bazı farklılıklar mevcuttur. **Kat. No. 148**'de dudak üzeri tamamen bezemeli iken, **Kat. No. 149**'de 2 yiv arasında 3 sıra halinde rulet bezeme uygulanmış ve **Kat. No. 150**'de ise dikey bir bezeme motifi görülmektedir. LC grubu içerisinde, farklı kentlerde de örneklerini gördüğümüz nadir formlardandır. Ergürer Form 5'in benzerleri, Atina Agorası (Hayes, 2008: 250, fig. 43: 1430-1432), Saraçhane (Hayes, 1992: 95, fig. 33, 14/22), Iatrus (Bockisch ve Böttger, 1966: 242, 256, abb. 32: Kat. Nr. 333; Börtger, 1967: 295, tafel XVII: 102, 102a), Scythia (Opait, 2004: 79, 178, plate 59: 5-7), Parion Odeionu (Başaran ve Ergürer, 2013: Kat. No. 26) ve Zeytinliada'da (Kavaz-Kındığılı, 2017: 50, 51, Kat. No. 98-104) görülmektedir. Scythia örnekleri Phokaia 3B/3C taklidi olarak kabul edildikleri için MS 5. yüzyılın ortalarına tarihlendirilmiştir (Opait, 2004: 79). Saraçhane örnekleri ise MS 6. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlendirilmiştir. Benzerleri incelendikten sonra, MS 5. yüzyıl ilk yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısı aralığına tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.3.6. Ergürer Form 6 (Kat. No. 151-153)

Kalınlaştırılmış dudak, üstten içbükey bölüm oluşturularak içe ve dışa çekilmiştir. Dışa yönlendirilen bölümler daha kalın ve yuvarlak hatlı, içe yönlendirilen bölümler ise daha sivri yapılmıştır. Ergürer, bu özelliklerinden dolayı kapların kapaklı olabileceğini söylemiştir (Ergürer, 2012: 205). Çalışma içerisinde 3 adet seramik Ergürer Form 6'ya örne kap bulunmkatadır. Katalog numaraları ve bulundukları yerler şu şekildedir; **Kat. No. 151**, 1280-1270 açmasının 7.25-6.75 m seviye aralığı, 3. tabaka; **Kat. No. 152**, 1285-1300 açmasının 10.60-10.20 m seviye

aralığı, 2. tabaka **Kat. No. 153** ise 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviye aralığı, 3. Tabakada ele geçmişlerdir. **Kat. No. 151** ve **Kat. No. 152**'in dudak kalınlıkları ve gövde şekilleri açısından daha benzer 2 örnektir. Her 2 seramiğin de ağız çapı 18 cm'dir. Kalınlaştırılmış dudak dışa çekilmiş ve içte küçük bir çıkıntı yapılmıştır. Gövde birleşim yerlerinde eğim uygulanarak formun genel tipolojisine uygun örneklerdir. **Kat. No. 151**'in iç gövdesinde damla şeklinde tek sıra bezeme mevcuttur. **Kat. No. 153** ise 31 cm ağız çapına sahip ve diğer örneklere kıyasla daha ince cidarlı bir kâsedir. Dudak üzerindeki çıkıntısı sebebiyle kapaklı bir form olduğu düşünülmektedir. Ergürer Form 6'nın benzerleri, Atina Agorası (Hayes, 2008: 205, fig. 43: 1441-1442), Priapos (Rose vd., 2007, 93, plate IX: 19, 120), Parion Yamaç Hamamı (Ergürer, 2014, pl. 4, 15) ve Zeytinliada'da (Kavaz-Kındığılı, 2017: 51, 52, Kat. No. 106-108) ele geçmiştir. Benzerleri de dikkate alındığında MS 5. yüzyılın 2. yarısına tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.3.7. Ergürer Form 7 (Kat. No. 154)

Ergürer Form 7 grubuna örnek 1 adet seramik ele geçmiştir. Geniş ağız kenarı ile Ergürer Form 2 ve Form 3'le benzer olan bu formun ağız kenarının üstten içbükey bir şekilde eğimli yapıldığını söyleyebiliriz. **Kat. No. 154**, 1285-1300 açmasının 10.20- 9.20 m seviyesinde, 3. tabakada bulunmuştur. İyi fırınlanmış ve sert dokulu kabın kırmızı tonlardaki hamuruna mika, kum ve az kuartz eklenmiştir. Çok fazla benzeri ile karşılaşmadığımız bu formun, gösterebileceğimiz tek örneği Parion Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2014: plate 4, 19) bulunmuştur. Tarihlendirmemiz, MS 5. yüzyıl 2. yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısıdır.

2.1.3.3.8. Ergürer Form 11 (Kat. No. 155-158)

4 örneğin incelendiği formun kapları arasında bazı farklılıkla vardır. Fakat genel hatlarıyla her 4 örnek de Ergürer sınıflandırmasına uygun biçimde Form 11'e gruplandırmaya uygun görülmüştür. **Kat. No. 155 ve 158** ise 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden, 3. tabaka; **Kat. No. 156** ve **Kat. No. 157**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. Kapların ağız çapları sırasıyla 26 cm, 23 cm, 16 cm ve 32 cm'dir. En belirgin form özellikleri dudakların

farklı şekillendirmeler yapılmasına karşın gövde geçişlerinde keskin olduğu anlaşılan geçişlerdir. **Kat. No. 155**; tam form veren bu seramiğin dudağı yuvarlatılarak yapılmış ve topuz biçimi anımsatmaktadır, ağızdan gövdeye geçiş net bir biçimde belirgindir. İyi fırınlanmış ve sert dokulu kabın kırmızımsı kahverengi hamuruna yoğun mika, az kum eklenmiştir. **Kat. No. 156**'da dudak üçgenimsi yapısıyla dışa doğru sivrilmiştir. **Kat. No. 157**'de dışta yuvarlatılan dudak içte sivri bir görünüme sahiptir. Bu örneğin üzerinde 3 sıra rulet bezeme uygulanmıştır. **Kat. No. 158**'de ise dışta yuvarlak yapılan dudak içte küçük bir çıkıntı yaparak kancayı anımsatmaktadır. Kapların kırmızımsı sarı renkteki hamuruna mika, kireç ve kum eklenmiştir. Benzer örnekleri, Priapos (Rose vd., 2007: 93, plate IX: 122), Saraçhane (Hayes vd., 1968: 210: nos: 74), Atina Agorası (Hayes, 2008: 250, fig. 43: 1434), Thasos (Abadie-Reynal ve Sodini, 1992: 33, fig. 13: CF 182-184) ve Parion'da farklı sektörlerde (Ergürer, 2012: 208, 209, Kat. No. 451-454, Lev. 185-186; Ergürer, 2014: plate 5, 21-23; Ergürer, 2016: Kat. No. 121-124, fig. 6) ele geçmiştir. Benzerleri incelendiğinde tarihsel süreçte dudak bölümlerindeki değişim dikkate değer biçimdedir. Benzer örneklerinden yola çıkarak Kat. No. 155, MS 5. yüzyıl, **Kat. No. 156**, MS 5. yüzyıl 2. yarısına, **Kat. No. 157** ve **Kat. No. 158** ise MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

2.1.3.3.9. Ergürer Form 12 (Kat. No. 159)

Ergürer Form 12'ye ait tek örnek **Kat. No. 159**'da verilmiştir. 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Örneğimiz 18 cm ağız çağına sahiptir. Yuvarlatılmış dudak kulak biçimli bir yapıya sahiptir. İçte kanca benzeri bir eğim yapan dudak, dışta gövde birleşim yerinde hafif çıkık biçimdedir. Dışında çok sayıda derin yiv yapılmış içte ise dudak bitiminde yine derin bir yive sahiptir. İyi fırınlanmış ve sert dokuludur. Kırmızımsı sarı renkteki hamuruna mika ve kum eklenmiştir. Birebir benzer olmasa da Sardes'te (Crawford, 1990: 81, fig. 421), Saraçhane (Hayes, 1992: 106, fig. 50, 31/ 15, 16) ve Parion Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2012: 209, 210, Kat. No. 455, Lev. 187-188; Ergürer, 2014: 185, plate 5, 24) benzer seramikler ele geçmiştir. Form özellikleri ve en benzer örneği olan Parion Roma Hamamı buluntuları göz önüne alındığında MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısı aralığına tarihlenmiştir.

2.1.3.3.10. Ergürer Form 15 (Kat. No. 160, 161)

Ergürer Form 15'e ait 2 örnek bulunmuştur. **Kat. No. 160** ve **Kat. No. 161**, her 2 örnek de 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Forma ait kapların en belirgin özelliği, dudak bölümünde kalınlaştırılarak oluşturulmuş topuz biçimidir. Kapların genel form özellikleri ile Afrika 104B/104C (Hayes, 1972: 160-166, fig. 30, 166-169, fig. 31) ve Phokaia 10A (Hayes, 1972: 343) formlarını taklit ettiği görülmektedir. **Kat. No. 160**'nin dudağı oldukça yuvarlak yapılmış ve gövde birleşim yerinde derin bir yiv ile topuz şeklini andırmaktadır. Ağız çapı 27 cm olan bu seramiğin hamuru çok açık kahverengi tonundadır, içerisine yoğun mika ve kireç eklenmiştir. **Kat. No. 161**'ün ise dudak biçimi **Kat. No. 160**'a kıyaslandığında dışta daha küt biçimdedir. Gövde birleşim yerinde küçük bir kavis oluşturulmuştur. Her 2 kabın da fırınlaması iyi, dokuları serttir. Benzer örnekleri Priapos (Rose vd., 2007: 93, plate IX: 122), Saraçhane (Hayes, 1992: 106, fig. 50, 31/15), Zeytinliada (Kavaz-Kındığılı, 2017: 55, 56, Kat. No. 162-219) ve Parion'un farklı sektörlerinde (Ergürer, 2014: plate 6, 27-30, 8: 29) bulunmuştur. Benzerleri incelenen bu forma ait seramikler, LC grubunun en geç tarihli seramikleri olarak düşünülmektedir (Ergürer, 2012: 211). Form özellikleri, benzerleri ve bulundukları kontekstten yola çıkarak MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmişlerdir.

2.1.3.3.11. Ergürer Form 16 (Kat. No. 162)

Testi olarak nitelendirilen bu gruba ait 1 adet örnek ele geçmiştir. 11 cm kaide çapına sahiptir. **Kat. No. 162**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinde, 3. tabakada bulunmuştur. Yukarı doğru açılma yapan bir gövdeye sahiptir. Gövde üzerinde ve tabana yakın yivleri vardır. Orta sert dokulu kabın fırınlaması da orta derecededir. Açık kırmızı tonlardaki hamuruna mika ve kireç katkı maddeleri eklenmiştir. Benzer örnekleri Atina Agorası (Hayes, 2008: 252, fig. 43: 1451-1454) Zeytinliada (Kavaz-Kındığılı, 2017: Lev. 63, Kat. No. 263), Parion Roma Hamamı (Ergürer, 2012: Lev. 191-192, Kat. No. 466) ve Parion Yamaç Hamamı'nda

(Ergürer, 2014, plate 6, 32) ele geçmiştir. Benzerleri ile karşılaştırılan bu kabın tarihlemesi MS 5. yüzyıl 2. yarısıdır.

2.1.3.3.12. Ergürer Form 17 (Kat. No. 163)

LC Form grubuna ait son örneğimiz tek kulplu maşrapa formundadır. LC maşrapaları, Ergürer tarafından Form 17 olarak isimlendirilmişlerdir (Ergürer, 2015: 73). **Kat. No. 163**, 1285-1300 açmasının 10.60-10.20 m seviyesinde, 2. tabakada ele geçmiştir. Ağız çapı 8 cm, kulpu kırık ve kaidesi yoktur. Kulbunun kırık olmasına rağmen tam halinin gövdenin altına doğru yaklaştığı anlaşılmaktadır. Gövde üzerinde bulunan kabartma çizgiler karakteristik özelliği olarak gösterilebilir (Ergürer, 2016: 146). İyi fırınlanmış ve sert dokulu seramiğin açık kırmızı tonlardaki hamuruna yoğun mika ve az kireç eklenmiştir. Çok fazla örneğine ulaşamadığımız bu grubu yine Parion Tiyatrosu'nda (Ergürer, 2016: 146, Kat. No. 129, fig. 6) görmekteyiz. Ele geçtiği diğer buluntuların, Ergürer tarihlemesiyle paralellik göstermesinden dolayı MS 5. yüzyıl başları-MS 6. yüzyıl başları arasına tarihlenmiştir.

2.1.3.3.13. Kaide (Kat. No. 164)

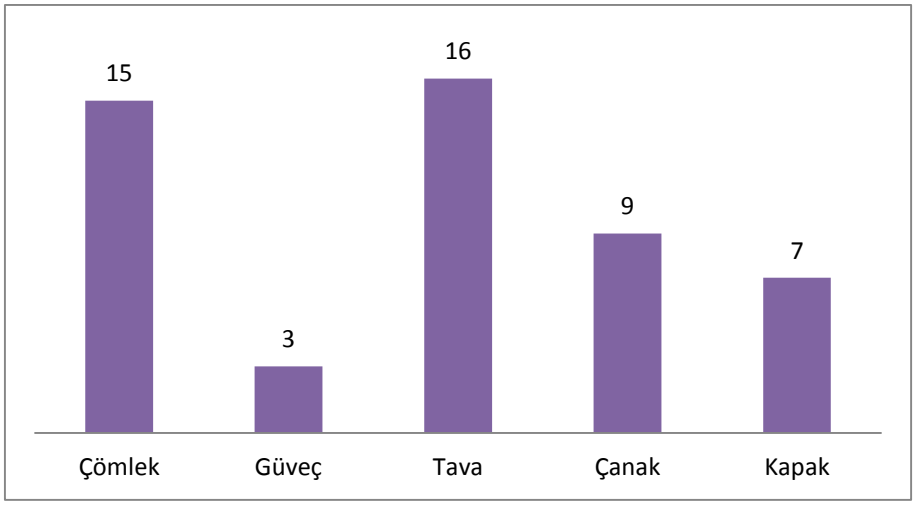
LC grubu içerisinde değerlendirilen fakat yapılan gruplamalara dâhil edilemeyen 1 adet bezemeli kaide parçası ele alınmıştır. **Kat. No. 164**, 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. Hafif eğimli bir gövdeye sahip olduğu anlaşılan tabağın tondosunun iç kısmında çift sıra rulet bezeme uygulanmıştır. İç kısımda yapılan bezeme seramiğin kırık oluşu ve üzerindeki kalker sebebiyle kaç sıra olduğu tam anlaşılamazken; dışta kalan bezemenin 5 sıra halinde yapıldığı görülmektedir. Hayes, bu tarz bezemeleri Phokaia Kırmızı Astarlı seramiklerinin taklidi olarak nitelendirmiştir (Hayes, 2008: 251). Bezeme ve form özelliğine en benzer örnek Atina Agorası'nda (Hayes, 2008: 251, fig. 43: 1446) ele geçmiş ve konteks buluntuları sebebiyle MS 6. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Benzeri için verilen tarih ve bulunduğu kontekste ele geçen diğer malzemelerden yola çıkarak MS 5-6. yüzyıla tarihlenmiştir.

2.1.4. Kaliteli Seramiklerin Değerlendirilmesi

Tez kapsamında incelenen 164 adet kaliteli seramiğe dair tüm bilgiler metin içerisinde verilmiştir. Değerlendirilen tabakalar ve tez kapsamında çalışılan seramiklerin incelenmesi sonrasında, Tiyatro'nun 2. tabakasında, MS 5-7. yüzyıl tarihli, 1 adet Afrika, 7 adet Phokaia ve 2 adet LC seramiği bulunmuştur. 3. tabakada, çok sayıda istiridye kabuğu, hayvan kemiği ile birlikte 1 adet maşrapa, 1 adet DSC-Çandarlı, 11 adet Afrika, 46 adet Phokaia ve 22 adet LC seramiği incelenmiştir. Seramiklerin yoğunluğunun MS 5-7. yüzyıl tarihli olmasından dolayı 3. tabakanın kullanım tarihinin MS 5-7. yüzyıl aralığı olduğunu anlaşılmıştır. 4. tabakada, 9 adet maşrapa, 34 adet DSC-Çandarlı, 1 adet Phokaia seramiği incelenmiştir. Son olarak 5. tabakada ise 7 adet maşrapa, 22 adet DSC-Çandarlı incelenmiştir. 4. ve 5. tabakalarda incelenen seramiklerin kullanım sürelerinin MS 3-4. yüzyıl malzemesi olması da bize bu tabakaların tarih aralığının MS 3-4. yüzyıl olduğunu göstermiştir.

2.2. Kaba Seramikler

Çeşitli yiyecekleri pişirmek, saklamak ve taşımak amacıyla ihtiyaca göre form çeşitliliği oluşturulmuştur. Kaba seramikler başlığı altında değerlendirilen buluntular; pişirme kapları, diğer mutfak kapları olarak gruplandırılmıştır. Bu gruplar içerisinde de alt gruplar oluşturulmuştur. Günlük kullanımda sıklıkla kullanılan bir grup olmasından mütevelli diğer kentlerde de olduğu gibi sıklıkla ele geçmektedirler. İkinci grubumuzu oluşturan başlığın altında; 15 adet çömlek, 3 adet güveç, 16 adet tava, 9 adet çanak ve 7 adet kapak incelenmiştir **(Grafik 17).**

Grafik 17: Kaba Seramiklerin Grup Dağılımı ve Sayısal Verileri

2.2.1.Pişirme Kapları

Yemek pişirmek amacıyla kullanılan, *Cooking Ware* adıyla bilinen günlük kullanım kapları olarak da adlandırılan bu seramikler de kendi içinde sınıflandırılmaktadır. Bu grup içindeki örneklerin ağız ve dip profillerinden birbirlerine benzediklerini söylemek mümkündür. Grekçe isimleri gövde tiplerine göre, küresel ve derin, günümüz tencerelerine benzeyenler *Khythra*, geniş, sığ ve keskin açılı gövdeye sahip olan, güveç tipindeki örnekler *Lopas* ve daha sığ, kızartma tavası formundaki seramikler ise *Tagenon* olarak adlandırılmışlardır (Özdemir, 2009: 193).

2.2.1.1. Çömlekler (Kat. No. 165-179)

Gövde genişliği ve gövde yüksekliği birbirine hemen hemen eşit, ağız çapı gövde çapının yarısına yakın, boyunlu veya boyunsuz kaplardır (Ökse, 1999: 60). Antik dönemde *Khytra* (*Χύτρα*) olarak adlandırılırlardı (Sparkes, 1962: 130). Sıvı yemeklerin pişirilmesi ve su kaynatılması gibi amaçlarda kullanılmışlardır (Sparkes, 1962: 130). Ayrıca salamura hazırlığı ve saklanması amacıyla kullanıldıkları da bilinmektedir (Sparkes, 1962: 124). Bu sebeple, yüksek, derin ve küresel gövdeli yapılarının yanında dar ağızlı ve kapaklı kaplardır. İnce cidarlı olmaları da ısıyı hızlı iletip, pişirme hızını arttırmak amaçlıdır. Çalışma içerinde 15 adet çömlek incelenmiştir. Farklı form özellikleri taşıyan bu seramikler, benzer örnekleri ve tez

içinde çalışılan kaliteli seramikler yardımıyla tarihlendirilmiş ve kronolojik sırayla anlatılmıştır.

İlk olarak **Kat. No. 165-174** arası MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreğine tarihlediğimiz grup içerisinde 10 adet çömlek anlatılmıştır.

Kat. No. 165- 167, 1290/1295-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 168, 169, 171, 172, 174**, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada; **Kat. No. 170** ve **Kat. No. 173** ise 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinde, 5. tabakada ele geçmiştir.

Formun tipik özelliği olarak saydığımız özellikleri bünyesinde barındıran bu kapların tümünün ağız bölgesinde ufak farklılıklar mevcuttur. Fakat hemen hepsinin ağızlarının dışında yiv bulunması da ortak özelliktir. Dikey boyun da benzer bir özellik olarak, çoğu kapta dikey yapılmıştır. Ağız çapları 10 cm ile 30 cm arasında değişmektedir.

Kat. No. 165-167, çömlek grubu içerisinde en dar ağıza sahip bu kaplar, maşrapa ve Çandarlı (DSC) gruplarının yoğun olarak karşımıza çıktığı açmada ele geçmişlerdir. Kötü fırınlanan bu kapların dokuları da az sert olarak nitelendirilmiştir. Ağızları dışa doğru açılan çömleklerin boyunları incelip gövde ile birleşim yerinden itibaren de genişlemektedir. **Kat. No. 171**, dışa dönük yapılmış ağız altından dikey inen bir boyunlu ve küresel gövdelidir. **Kat. No. 168**, **Kat. No. 169**, **Kat. No. 172**'ün **Kat. No. 171**'ten farklı olarak ağızdan gövdeye doğru inen boyun dışa doğru açılmıştır. **Kat. No. 170** ve **Kat. No. 173**, **Kat. No. 172** ile hemen hemen aynı form özelliklerini taşıyan bu iki seramik koyu kırmızımsı kahverengi ve kahverengi tonlarda hamurlara sahiptir. **Kat. No. 174** ise daha düz ve kısa bir ağıza sahiptir ve grubun son örneğidir. Hamur renkleri kırmızımsı kahve tonlarında, kireç, taşçık, kum ve az şamot katkılıdır. Sarımsı kırmızı, koyu kırmızımsı kahverengi, kırmızı tonlardadır. Hamurlarına, mika, kireç, taşçık, kum, şamot ve az kuartz eklenmiştir. Formun çok benzerleri Troia'da (Tekkök, 1996: 125, fig. 91: F45; Kozal, 2001: 323, 338, pl. 19: 170) ve Parion Tiyatrosu'nun farklı açmalarında (Ergürer, 2018: 133-136, Lev. 1, Kat. No. 1-9) görülmüştür. Bu bilgiler formun bölgesel olduğunu kanıtlar niteliktedir. Troia örneklerinin tarihlemesi MS 3. yüzyıldır. Bizim örneklerimizin bulunduğu kontekslerin genel tarihi yardımıyla MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreğine tarihlendirilmişlerdir.

Kat. No. 175, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Dışa dönük ağız ve iç tarafında kapak oturtma alanı olduğu anlaşılan bir çıkıntıya sahiptir. Kabın üzerinde çok sayıda yiv mevcuttur. Çok benzer bir örneğine ulaşamadığımız kabın birlikte bulunduğu kırmızı astarlı seramiklerden yola çıkarak MS 5-6. yüzyıla tarihlenmiştir.

Kat. No. 176 ve **Kat. No. 177**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada bulunmuşlardır. Kapların ağız bölümü dışa doğru yapılmıştır. Ağız kenarından, gövdeye geçişte dönüş yapılmadan geriye doğru çekilerek kademeli bir bölüm uygulanmıştır. Kapların kili koyu kırmızımsı kahverengi ve kırmızımsı kahverengindedir. Katkı maddesi olarak mika, kireç, taşçık ve kum eklenmiştir. Birlikte bulundukları seramikler yardımıyla MS 5-6. yüzyıla tarihlenmişlerdir.

Kat. No. 178, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Dar ağızlı, içbükey ve köşeli dudaklıdır. Üstten dar inen kabın karın bölgesi genişletilmiştir. Karın üstünde yatay yivler mevcuttur. Kırık ele geçen parçanın üzerinde korunmuş dikey bir kulp vardır. Benzerlerinden yola çıkarak çift kulplu olduğunu söylemek mümkündür. Birebir benzer olmasa da Stobi (Anderson-Stajanović, 1992: 139, 140, plate 141: 1234), Antandros'ta (Aktaş, 2018: Kat. No. 703) ve Parion Tiyatrosu'nda (Ergürer, 2018:134, 135, Kat. No. 14) bulunan örnekler yardımıyla MS 5-6. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 179, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Dışa dönük ağız oldukça kalın yapılmıştır. Ağız çapı 19 cm olan kabın gövdesi oldukça genişlemektedir. Benzer örnekler Kelenderis (Tekocak, 2006: 128, Lev. 36: 217), Rhodiapolis (Fırıncı, 2010: 68, Lev. 11: 45) ve Parion Roma Hamamı'nda (Ergürer, 2012: 227, Lev. 201-202, Kat. No. 492). Benzer örnekler ve birlikte bulunduğu kırmızı astarlı seramikler yardımıyla MS 5-7. yüzyıla tarihlenmiştir.

2.2.1.2. Güveçler (Kat. No. 160-162)

Güveçler, tencerelerden daha basık, tavalardan daha derin forma sahip olan pişirme kaplarıdır. Ağız genişlikleri çömleklere göre daha geniş olan bu formun bir

diğer belirgin özelliği de çömleklerden farklı olarak gövdelerinin, hemen ağız altından ya da orta bölümünden tabana dönüş yaptırılarak alçak bir kaide ile sonlanmalarıdır. Çalışma içerisinde 3 adet güveç formuna gruplandırılan seramik parçası ele alınmıştır.

Kat. No. 180, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçen güveç formunun dudağı dışa doğrudur. Gövde dudak altından dışa çok açılmadan aşağıya doğru ilerlemektedir. Genellikle yuvarlak olduğunu gördüğümüz tabanı bulunamamıştır. Yanında dikey konumlanmış 2 kulplu olan kabın, 1 kulpu korunmuştur. Benzerleri Knossos (Hayes, 2001: 438, fig. 4: 27) ve Stobi'de (Anderson- Stajanović, 1992: 138 pl. 141: 1215) bulunmuştur. Benzer örneklerinin tarihlemeleri ve bulunduğu alanda ele geçen seramikler yardımıyla MS 4-6. yüzyıl aralığına tarihlenmiştir.

Kat. No. 181, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada ele geçen seramik parçası, güveç formuna aittir. İçe doğru kalınlaştırılmış dudağa sahip kabın kalın cidarı ve gövde üzerinde geniş yivleri vardır. Ağız çapı 22 cm'dir ve gövde genişliği de hemen hemen aynı ebatlardadır. Çandarlı (DSC) grubunun yoğun olarak ele geçtiği tabakada ele geçmiş olan güveç formuna, MS 5-6. yüzyıl tarihlemesi yapılmıştır.

Kat. No. 182, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçen güveç, hafif kalınlaştırılmış dudaklı, ağzı dışa dönük, ağızdan gövdeye geçişi keskin yapılmış, gövdesi küreseldir. Dışında yatay olarak yivlerle kaplanmıştır. Hamur rengi kırmızımsı kahverengi, katkı olarak mika, kum ve kuartz kullanılmıştır. Benzer örnekleri Phokaia (Özbütev, 1994: 27, 59, lev.9, 32), Antandros Yamaç Evi (Aktaş, 2018: 707, Kat. No. 707) ve Knosos'da (Hayes, 1983: 105-106, 122, 124, fig. 6, no. 67-69) ele geçmiştir. Benzerlerinin ortalama tarihi MS 2-3. yüzyıl olarak karşımızı çıkmaktadır. Fakat bulunduğu açma ve tabakasındaki yoğun kırmızı astarlı seramik grubu göz önüne alındığında yaptığımız tarihleme MS 5.yüzyıl ile 7. yüzyıl ilk yarısı aralığındadır.

2.2.1.3. Tavalar (Kat. No. 183-198)

Phokaia mutfak kapları üzerine yapılan çalışmalarda *Yayvan Kaplar* (Özbütev, 1994: 30-31, lev.25-32; Aydemir,1995: 152-172, lev. 30-48) olarak adlandırılan bu grup, form özellikleri açısından günümüz tavalarına benzerliği ile de değerlendirildiğinde, isimlendirmede "Tava" daha uygun görülmüştür. Grekçe'de *tagenon* (τάγη*νον*) (Aydemir, 1995: 50; Özdemir, 2009: 54; Sparkes, 1962: 129) olarak bilinirler. Latince'de ise *frixorium* adı ile bilinmektedirler (Özdemir, 2009: 54; Fırıncı, 2010: 37)

Kapların dışa dönük ağız yapısı tutamak biçiminde şekillendirilmiştir. Aynı zamanda kullanılan yağın dışarı taşmasını engellemek için dudak bölümleri içe döndürülmüştür. Dışa doğru açılan, çok yüksek olmayan gövdeleri ve düz dipleri vardır. İncelenen 16 örnekten;

Kat. No. 183, 197, 1285-1300 açmasının 10.60-10.20 m seviyesinde, 2. tabakada; **Kat. No. 184, 187, 188, 192, 195, 198**, 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 185, 196**, 1285-1295 açmasının 9.40-7.80 m seviyesinde, 4. tabakada; **Kat. No. 186, 189**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinde, 3. tabakada; **Kat. No. 190, 191, 193**, 1290/95-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 194**, 1280-1260 açmasının 7.50-6.90 m seviyesinde, 4. ve 5. tabakalarda ele geçmiştir.

Genel form özellikleri ile benzer gördüğümüz 16 adet tavanın birbirinden küçük de olsa farklılıkları mevcuttur. Fakat tipolojik olarak aynı sınıflandırmaya dâhil edilmişlerdir. **Kat. No. 183**, **Kat. No. 184** ve **Kat. No. 185**'de yağın dışarı taşmasını engellemek amacıyla yapıldığı düşünülen dudağın içe dönük hali daha küçük yapılmıştır. Diğer örneklerde daha belirgin halde yapılmıştır. **Kat. No. 183**, **Kat. No. 184**, **Kat. No. 186**, **Kat. No. 191** ve **Kat. No. 193** dışındaki örneklerde gövde üzerindeki yiv sayısı çok fazladır. Çalışmalar sonucu ortaya koymaya çalıştığımız kronolojik sıraya da uyumluluğu ile eş gördüğümüz erken dönemlerde daha küçük dudak yapısı ve az yiv görüşünü desteklese de net bir şey söylemek mümkün değildir. Didyma örnekleriyle yola çıkan Ergürer'de ağızlardaki bu değişimi usta yorumuyla açıklamaktadır (Wintermeyer, 2004: 94-96, abb. 720-732; Ergürer, 2012: 222). Kapların fırınlanmaları orta ve kötü derecededir. Killerinde mika, kireç, kum, taşçık sıklıkla kuartz ve şamot da nadir olsa da görülmektedir.

Hamur renkleri kırmızımsı kahverengi, koyu kırmızımsı kahverengi, koyu kırmızımsı gri, sarımsı kırmızı, kahverengi, koyu kırmızı, koyu gri renklerindedir. Formun erken örnekleri için belirttiğimiz özellikler, Didyma (Wintermeyer, 2004: 95, abb. 720-722), Phokaia (Özbütev, 1994: 30-31, lev. 25-32; Aydemir, 1995: 165, 166, lev. 42, Y. K. 69, 70) ve Knossos'ta (Hayes, 1983: 107, 108, fig. 9: 103-106) görülmüş ve MS 2-3. yüzyıla tarihlenmişlerdir. Daha geç örnekler ise Didyma (Wintermeyer, 2004: 96, abb. 730-732), Saraçhane (Hayes, 1992: 91, 92, fig. 30, 2/ 1, 4/6), Knidos (Doksanaltı, 2006: 597, No. 354) ve Argos'ta (Abadie-Reynal, 2007: 221, planche 59: 374. 1- 374. 2) ele geçen örnekler de MS 4-5. yüzyıla tarihlenmişlerdir. Parion Tiyatrosu'nda ele geçen tavalar, bulundukları açmalardaki diğer buluntuların tarihleri ile değerlendirildiğinde MS 3. yüzyıl ile MS 5. yüzyıl arasına tarihlendirilmişlerdir[15].

2.2.2.Diğer Mutfak Kapları

Pişirme amacıyla kullanılan kapların dışında, mutfakta kullanılan, daha kaba formlardaki seramiklerdir. Bu başlığın altında çanaklar ve kapaklar incelenmiştir.

2.2.2.1. Çanaklar (Kat. No. 199-207)

Geniş ağızlı, gövdeleri dışa doğru genişleyen kaplar *Çanak* gruplaması içerisinde değerlendirilmiştir. Genel anlamda servis kabı olarak kullanım gördüğü düşünülen bu kaplar, gıdaları taşıma ve saklama işlevi için de kullanılmışlardır. Çalışma içerisinde 9 adet çanak formuna gruplandırılan kap incelenmiştir.

Kat. No. 199, 1290-1255 açmasının 6.65-6.55 m seviyesinde, 5. tabakada ele geçmiştir. Kabın dudağı içe ve dışa doğru yassılaştırılmış ve kalınlaştırılmıştır. Gövdesi dudaktan dibe doğru daralarak yapılmıştır. Dudak üzerinde 1 adet belirgin biçimli yiv uygulanmıştır. Ağız çapı 22 cm olan kabın Hamur ve astar rengi kırmızı tonlardadır. Benzer örnek sunamadığımız bu form, konteks malzemelerinden faydalanılarak MS 3-4. yüzyıla tarihlenmiştir.

[15] Detaylı tarihlendirme katalog (**Kat. No. 185-200)** bölümünde verilmiştir.

Kat. No. 200 ve **Kat. No. 201**, 1290/95-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakada; **Kat. No. 202**, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinden, 3. tabakada; **Kat. No. 203**, 1290-1290 açmasının 8.30-7.20 m seviyesinden, 3. tabakada ele geçmiştir. Bu kaplar form ve astar özellikleri açısından birbirleriyle benzer niteliktedir. Kapların ağız kenarları dışa ve aşağı çekik biçimde yapılmıştır. **Kat. No. 200** örneği diğer örneklere oranla daha sarkık bir ağız kenarına sahiptir. Ağız çapları 21-55 cm arası değişiklik göstermektedir. Astarları kırmızımsı kahverengi, açık kırmızı ve kırmızı tonlarındadır. Hamur katkısı olarak hepsinde mika ve kum ortaktır. Bunlara ek olarak **Kat. No. 201**'de kireç, **Kat. No. 203**'te de kireç ve taşçık görülmektedir. Gövdeleri geniş olan bu kapların benzerleri Ephesus (Turnovsky, 2005: 637, fig. 3: 1), Knidos (Doksanaltı, 2006: 560, no. 222, 223, 276, 277, 278) ve Parion Yamaç ve Roma Hamamlarında (Ergürer, 2012, Kat. No. 507, 512) görülmektedir. Astarlarında yoğun aşınma görülen örneklerin Ephesus benzerleri "Buff Ware (Devetüyü)" olarak isimlendirilmiştir (Turnovsky, 2005: 637, fig. 3: 1). Aynı zamanda yine benzer form ve bezemeli olan Knidos örnekleri "Mısır Damla Astarlı Kapları" olarak gruplandırılmıştır (Doksanaltı, 2006: 560, no. 222, 223, 276, 277, 278). Parion'da bulunan benzerleri ise hem katkı maddesi hem de renk özellikleri açısından LC seramikleri gibi bölge üretimi olduğu düşünülmektedir (Ergürer, 2012: 232). Fakat kil analizi yapılmadan bu konuya netlik getirmek mümkün değildir. Benzerleri MS 4-5. yüzyıla tarihlenmiş olan bu çanaklar, konteks malzemeleri ile değerlendirildiğinde MS 4-5. yüzyıl tarihlemesi uygun görülmüştür.

Kat. No. 204, 1290/95-1260 açmasının 6.70-6.25 m seviyesinde, 5. tabakada ele geçmiştir. Önceki grup ile bazı benzer özellikler taşımaktadır. Dışa geniş açılan bir ağıza sahiptir. Ağız ucundaki yiv önceki örneklerle benzer bir görüntü oluşturmaktadır. Açık kırmızımsı kahverengi astarlıdır. Kötü fırınlanmış kabın dokusunun sertliği azdır. 19 cm ağız çapı bulunan kabın hamur rengi açık kırmızı tonlarda ve katkıları mika, kum ve kireçtir. Birlikte bulunduğu çanaklar ve kırmızı astarlı seramiklerden yola çıkarak MS 4-5. yüzyıla tarihlenmiştir.

Kat. No. 205, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Çanak, 16 cm ağız çaplı ve dudaktan dibe doğru daralan bir forma sahiptir. Dudak dışında yivleri bulunan örneğin astarı soyulmuştur. İyi fırınlanmış ve sert dokuludur. Hamuru mika ve kireç katılı, kırmızı tonlardadır. Gövde üzerindeki

kulpu ile Pahhos (Hayes, 1991, 208-209 fig. 72, 20) ve Patara (Özdemir, 2009, Kat. No. 315, 316) örneklerine benzerdir. Benzerleri ve birlikte bulunduğu kırmızı astarlı seramikler yardımıyla MS 5-7. yüzyıla tarihlenmiştir.

Kat. No. 206, 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyesinde, 3. tabakada ve **Kat. No. 207**'de 1280-1300 açmasının 10.50-9.50 m seviyesinde, 3. tabakada ele geçmiştir. Dudaklarda dışta oluşturulan çıkıntı sayesinde kalın bir görüntü elde edilmiştir. Her 2 örnekte de gövdeler ağızdan aşağı doğru dikey inmektedir. Açık kırmız tonlardaki killerinde ortak olarak kireç ve kum, Kat. **No. 207**'de bunlara ek olarak yoğun mika kullanılmıştır. Farklı açmalarda ele geçmiş olmalarına rağmen her 2 çanağın da bulunduğu alanda yoğun olarak geç dönem kırmızı astarlı seramik grubunun yoğunluğundan yola çıkarak MS 7. yüzyıl tarihlemesi yapılmıştır.

2.2.2.2. Kapaklar (Kat. No. 208-214)

Literatürde kapak olarak isimlendirilen seramikler, Roma Dönemi'nde *Operculum* olarak adlandırılırlardı (Hilgers, 1969: 70). Pişirme, servis veya saklama kaplarının kapakları olarak kullanılan seramikler bu başlık altında değerlendirilmiştir. Çalışma içerisinde 7 adet kapak incelenmiştir. Genellikle özensiz bir üretim ürünü oldukları anlaşılmaktadır.

Kat. No. 208-212 içerisindeki 5 örnek 1290/1295-1260 açmasında 6.70-6.25 m seviyeleri arasından, 5. tabakada; **Kat. No. 213**, 1285-1295 açmasında, 9.40-7.80 m seviyeleri arasından, 4. tabakada; **Kat. No. 214** ise 1285-1300 açmasının 10.20-9.20 m seviyeleri arasından, 3. tabakada ele geçmiştir.

Kapakların genel özellikleri tutamak sonrası geniş olan cidarların aşağıya doğru incelerek devam etmesidir.

Kat. No. 208-211 arasındaki örneklerin tutamakları diğer örneklere kıyasla yuvarlatılarak yapılmıştır. **Kat. No. 209** dışındaki tüm örneklerin iç ve dış profillerinde çok sayıda yiv uygulandığı görülmüştür. Çok özenli yapılmadıkları anlaşılan bu grubun ihtiyacı karşılayabilmek amacıyla özensiz bir üretim olduklarını söylemek mümkündür. Benzer örnekleri için, Knossos (Hayes, 1971, 269 Res. 17, 47; Hayes 1983: 124, fig. 6: 75), Patara (Özdemir 2009, 78,79 Lev. 33, 324, 326) ve

Rhodiapolis (Fırıncı, 2010, Kat. No. 163) buluntuları sayılabilir. Bu benzerler genel olarak tipolojik açıdan değerlendirilmeye alınmıştır. **Kat. No. 208-214** arasında incelenen kapakların tarihlendirilmeleri MS 3-7. yüzyıl aralığında yapılmıştır. Tarihlemede kıstas olarak birlikte bulundukları diğer seramikler temel alınmış ve detaylı tarihlendirmeleri katalog içerisinde verilmiştir.

2.2.3. Kaba Seramiklerin Değerlendirilmesi

Yukarıda tanımlanan 50 adet kaba seramik için şunları söylemek mümkündür; Genellikle ithal üretim yerine yerel üretim ürünü olduklarını bildiğimiz kaba seramikler Parion'da da sıklıkla ele geçmektedir. Çalışma içerisinde 2. tabakada ele alınan grup içerisinde MS 5-7. yüzyıla tarihlediğimiz 2 adet tava formu incelenmiştir. 3. tabakada ise 6 adet çömlek, 2 adet güveç, 2 adet tava, 5 adet çanak ve 1adet kapak incelenmiştir. Bu seramikler, tabakanın diğer buluntuları ve genel tarihlemesi ile birlikte MS 5-7. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir. 4. tabakada 5 adet çömlek, 1 adet güveç, 3 adet tava ve 1 adet kapak; 5. tabakada ise 5 adet çömlek, 9 adet tava, 3 adet çanak ve 5 adet kapak incelenmiştir. Tüm bu kaba seramikler de 4. ve 5. tabakaların genel tarihleri göz önüne alınıp, benzerleri ile karşılaştırıldıklarında, MS. 3-4. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir.

Sonuç

Antik Dönem'de Troas'ın önemli kentlerinden biri olan Parion Kenti'nin Tiyatrosu, Akropol'ün doğusunda bulunan çöküntünün fark edilmesi ile tespit edilmiştir. Roma Hamamı'nın 70 m batısında, doğuya bakan bir yamaçta yer almaktadır. 2006 yılında başlayan kazı çalışmaları halen devam etmektedir. İlerleyen süreçlerde, Geç Dönem Sur Duvarı olduğu anlaşılan kuzey-güney doğrultulu duvarın etrafında yapılan çalışmalar sonrası duvarın sahne binası ve orkestra arasına konumlandırıldığı netleştirilmiştir. Çalışmalara engel olması ve tehlike oluşturması sebebiyle Sur Duvarı'nın bir bölümü, bakanlıktan gerekli izinler alınarak kaldırılmıştır. Kaldırma işlemi sırasında tiyatronun oturma sıraları ve mimarisine ait çok sayıda taş esere ulaşılmıştır. Yamaca yaslanmış yapının *caveas*ı olduğu düşünülen alanda yapılan sondajlar sırasında korunmuş bir oturma sırası tespit edilememiştir.

Geç eklenti alanlarda ele geçen seramikler çalışma kapsamında incelenmiştir. Tiyatro yapısı orijinal kullanım evresi sırasında tadilatları, sonrasında ise işlev değişikliği ve yaşadığı tahripler ile çok evreli bir yapıdır. Birincil kullanımına dair korunan mimari kalıntıların azlığının yanı sıra ikincil ve sonrası kullanımlarını görebildiğimiz çok sayıda devşirme ve moloz taşlarla yapılan eklenti duvarlar açığa çıkarılmıştır. Yapılan çalışmalarda gösterilen hassasiyet neticesinde stratigrafik açıdan bilgiler elde edilmiştir.

Yapının 1. tabakası olarak adlandırılan evrede yoğun bitki kökü, moloz taş ve çok az sayıda Bizans Dönemi'ne tarihlenen seramik parçası, 2. tabakasında Bizans Seramikleri'nin arttığı tespit edilmiştir. 3. tabakada yapının işlevini kaybedip çöplüğe dönüştüğü ve MS 5. yüzyıl ile MS 7. yüzyıl seramiklerinin yoğun olarak ele geçtiği gözlemlenmiştir. 4. ve 5. tabakalarda ise MS 3. yüzyıl ile MS 4. yüzyıl seramikleri ele geçmiştir.

İlk yıllarında çok fazla seramik ele geçmeyen yapının, 2012-2016 yılları arasındaki çalışmalarında açığa çıkarılan alanlarında kentte kullanılan seramik tipolojisine dair bilgiler edinebilmemize olanak sağlayacak kadar seramik ele geçmiştir. Çalışma içerisine, 214 adet seramik parçası dâhil edilmiştir. Bunlar öncelikle kaliteli ve kaba olarak 2 gruba ayrılmıştır.

Kaliteli Seramikler maşrapalar, DSC-Çandarlı Kırmızı Astarlıları ve Geç Roma Kırmızı Astarlıları olarak alt gruplara ayrılmıştır. Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri de Afrika Kırmızı Astarlıları, Phokaia Kırmızı Astarlıları ve Açık Renkli Geç Roma Seramikleri (LC) olarak gruplandırılmıştır **(Tablo 1).**

Kaba Seramikler ise pişirme kapları ve diğer mutfak kapları olarak 2 gruba ayrılıp, daha sonra işlevlerine göre alt gruplarda anlatılmıştır **(Tablo 2).**

Seramiklerin bulunduğu toplam 9 plankarede 2., 3., 4., ve 5. tabakalar ve bu tabakalarda ele geçen diğer malzemeler, tabakalanma ve tarihlendirilme başlığı altında anlatılmıştır. Bu alanlardaki buluntulardan yola çıkılarak eklenti duvarların olduğu alanların kullanım evreleri tespit edilmiştir.

Tez kapsamında, birinci bölümde ilk olarak, Antik Çağda Parion Kenti'ne dair bilgiler verilmiştir. Daha sonra kentte gerçekleştirilen arkeolojik çalışmalardan kısaca söz edilmiş ve malzemelerin ele geçtiği tiyatro yapısının kazı çalışmaları ve mimari yapısı anlatılmıştır. Bu anlatımdan sonra yapının tabakalanması ve tarihlendirmesine yönelik bilgiler anlatılıp, seramiklerin bulunduğu açalar ve tabakalarındaki bilgiler ayrıntılı olarak verilmiştir.

İkinci bölümde kendi içinde, kaliteli seramikler ve kaba seramikler olarak 2 alt başlığa ayrılmıştır.

Kaliteli seramikler içinde maşrapalar **(Kat. No. 1-17)**, 4. ve 5. tabaka buluntularıdır. Detaylı anlatımları metin içinde yapılan maşrapalar çalışma içerisindeki erken tarihli bir grubumuzdur. Literatürdeki benzerleri ve ele geçtikleri tabakaların vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda MS 3. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir.

Çalışılan alanda, Sigillataların A ve B tiplerinin ele geçmemiş olmasından dolayı yalnızca DSC-Çandarlı seramikleri incelenebilmiştir. Bunlar da üretim olarak daha geç döneme tarihli örneklerdir. **Kat. No. 18-74** içinde bulunan örnekler genel olarak 4. ve 5. tabakalarda bulunmuşlardır. Yalnızca **Kat. No. 48**, 3. tabaka buluntusudur. Tezde yer alan Çandarlı Seramikleri MS 2-4. yüzyıl aralığında kullanım görmüşlerdir. Tiyatronun 2. yüzyılda başlayan kullanımının 4. yüzyıl sonrasında sona erdiği göz önünde bulundurularak, çalışmamız sonucu

yapabileceğimiz yorum 4. ve 5. tabakanın, yapı kullanımını tamamladıktan hemen sonra, farklı amaçlarla kullanım görmüş olmasıdır.

Çalışma içerisinde yoğun bir grubu oluşturan Geç Roma Kırmızı Astarlı seramikleri **(Kat. No. 75-164)** içinde ticaretin ne denli yoğun olduğunu gösteren Afrika ve Phokaia gibi ithal üretimlerin yanında, sayıca Phokaia'dan az olmalarına rağmen yerel üretimi göstermesi açısından Açık Renkli Geç Roma Seramikleri (LC) oldukça önemlidir. Yerel üretim olduklarını söylediğimiz bu grubun Parion'da üretimine dair henüz bir kanıtımız olmamasına karşın savunabileceğimiz görüş, bölge seramiğini çalışan diğer bilim insanlarını desteklemektedir. Geç Roma Kırmızı Astarlı formlarının taklidi olarak üretildikleri ve özellikle son yıllarda Troas Bölgesi'ndeki diğer kentlerde yapılan çalışmalarda da örneklerini gördüğümüz bu grubun bölge yerel üretimi olma ihtimali çok büyüktür. Genel olarak, Geç Roma Kırmızı Astarlı seramiklerimiz Tiyatro'nun 3. tabakasında ele geçmiştir.

Bir diğer grubu oluşturan seramikler, kaba seramiklerdir **(Kat. No. 165-214)**. Bu başlık altında pişirme kapları ve diğer mutfak kapları da literatür çalışması sonucu formların işlevlerine göre alt başlıklara ayrılmışlardır. Bu formlar gruplara ayrıldıktan sonra ele geçtikleri tabakalarda bulunan, tezde çalışılan diğer seramiklerle birlikte ele alınmış ve hem benzerleri ile olan incelemeler hem de konteks tarihlemesi yardımıyla tarihlendirilmişlerdir.

Kazı çalışmaları gerçekleştirilen Parion Kenti'nin genelinde büyük bir tahrip olduğunu söylemek mümkündür. Bu tahribin yoğunluğu tiyatroda yapılan çalışmalarla netlik kazanmıştır. Kullanım döneminin mimarisine dair neredeyse korunmuş öge yok denecek kadar az olan yapının, çalışıldığı ilk yıllarda ortaya çıkarılan Geç Dönem Sur Duvarı'nda kullanılan mimari parçalar ve kazı çalışmaları sırasında moloz taşlarla karışık ele geçen bezemeli parçalar yardımıyla yapım, onarım ve kullanım dönemleri saptanmıştır. Ayrıca yıkıntıların kaldırılması ile ulaşılan zemin seviyesinde ele geçen sikkeler son kulanım evresinin açıklanmasına yardımcı olmuştur.

Sonuç olarak orijinal kulanım sonrasında, tiyatronun bulunduğu alanda gerçekleşen tahrip ve bu bağlamda da kullanım süreçlerinin olduğunu, hem ele geçen küçük buluntular hem de yapıya eklenen duvarlar sayesinde görmekteyiz. Bu geç

eklenti duvarlar yapının mimari parçaları devşirilerek, moloz taşlar ve tuğla parçaları ile örülmüştür. Genellikle sağlam kalan bir duvarın etrafına oda olarak adlandırılabileceğimiz alan oluşturulduğunu söylemek mümkündür. Kullanım işlevlerine dair net bir veriye ulaşılamamıştır. Fakat incelenen seramikler yardımıyla yapı genelinde stratigrafik açıdan yapılan değerlendirmelerle kullanım süreçlerine dair veriler elde edilmiştir.

MS 3-4. yüzyılda Çandarlı üretimi seramiklerin kullanımı yoğun olarak gözlemlenmiştir. MS 5-7. yüzyıl aralığında ise Afrika ve Phokaia seramikleri ithal edilmiştir. Phokaia seramikleri bu dönemde en yoğun ithal grubu oluşturmaktadır. MS 5-7. yüzyıl üretimi LC seramiklerinin, yerel üretim olması görüşünün yanında, kent genelinde bu grubun tarihiyle eş zamanlı ithal ürün kullanımı da büyük bir oran ile gözlemlenmektedir. Bu da bize kentin zenginliğini ve halkın sosyal durumunun ne denli iyi olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

KAYNAKÇA

Abadie-Reynal, Catherine- Sodini, Jean Paul, (1992). La Céramique Paléochrétienne De Thasos (Aliki, Delkos, Fouilles Anciennes), Études Thasiennes XIII. Athens.

Abadie-Reynal, Catherine, (2007). La Céramique Romaine D'Argos, Études Péloponnésiennes XIII, Paris.

Aeneas Tacticus, (1923), Asclepiodotus and Onasander, Translated: Illinois Greek Club, Loeb Classical Library, I, 1-3.

Akkaş, İsmail, (2016). "Ticari Amphoralar", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu, 165-178.

Aktaş, Rabia, (2018). Antandros Kazısı Yamaç Ev Roma Dönemi Seramikleri, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir.

Akyürek, Nalan Eda, (1992). "Terra Sigillata aus dem Heiligtum des Apollon Smintheios", AMSt 8, Studien zum Antiken Kleinasien II: 125- 166.

Anderson-Stajanović,Virginia Ruth, (1992). Stobi: The Hellenistic and Roman Pottery, Stobi, Results of the Joint American- Yugoslav Arc. Investigations 1970-1981, Stobi I, Princeton Universty Press, New Jersey.

Ammianus Marcellinus, (1894). The Roman History of Ammianus Marcellinus, (Çev. C. D. Yonge), London.

Ates, Güler, (2003). Die Rote Feinkeramik von Aizanoi als lokaler Kulturträger, Zentrum für Altertumswissenschaften Institut für Klassische Archäologie, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ruprecht-Karls-Unıversıtät, Heidelberg.

Ayaz, Mehmet, (2014). Assos Kuzey Stoası Kırmızı Astarlı Roma Seramiği, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Çanakkale.

Aydemir, Ahmet, (1995). Phokaia Erken Roma Dönemi Pişirme Kapları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Avram, Alexandru, (2004). "The Propontic Coast of Asia Minor", (Ed. M. H. Hansen, T. H. Nielsen), An Inventory of Archaic and Classical Poleis, Oxford University Press, New York, 974-999.

Ball, Warwick, (2001). Rome in the East: The Transformation of an Empire, Routledge, London, New York.

Başaran, Cevat, (1999). "Parion 1997 Araştırmaları", AST XVI-I, Ankara, 349-410.

Başaran, Cevat, (2000). "Kuzey Troas - Parion Yüzey Araştırmaları 1999", AST XVIII-II, Ankara, 225-236.

Başaran, Cevat, (2001), "Parion'dan İki Gladyatör Steli", Günışığında Anadolu (Cevdet Bayburtluoğu İçin Yazılar), 19-24.

Başaran, Cevat, (2002). Geçmişten Günümüze Bayramiç, Tarihi-Coğrafyası ve Arkeolojisi.

Başaran, Cevat, (2003). "Kuzey Troas - Parion Yüzey Araştırmaları 2002", AST XXI-I, Ankara, 185-192.

Başaran, Cevat, (2008). "Parion'dan Persia'ya Yol Gider", Euergetes, Prof. Dr. Haluk Abbassoğlu'na 65. Yaş Armağanı, Cilt I, 133-137.

Başaran, Cevat- Ergürer, H. Ertuğ, (2012). "Parion Odeion'u (Bouleuterion?) 2010 Çalışmaları ve Odeion'da Bulunan Seramikler", Kaam Yayınları OLBA XX: 245-289.

Berndt, Meike, (2003). Funde aus dem Survey auf der Halbinsel von Milet (1992-1999), Kaiserzeitliche und Frühbyzantinische Keramik, Internationale Archaologie 79, Marie Leidorf GmbH, Rahden.

Bieg, Gebhard – Tekkök, Billur - Aslan, Rüstem, (2006). "Die Spätrömische Besiedlung Der Troas- En Überblick", Studia Troica 16, 147- 169.

Bien, Stéphane, (2005). "Des Niveaux VIIe Siéche Sous Le Music- Hall De L' Alcazar À Marseille", LRCW 1, BAR- IS 1340, The Basingstoke Press, England, 285- 298.

Biers, Jane C., (1985). "The Great Bath on the Lechaion Road", Corinth XVII, Town House, New York, ss. 79, 80, 105, plate 32: 124.

Boardman, John - Hammond, N. G. L., (1982). The Expansion of the Greek World Eighth to Sixth Centuries B.C., The Cambridge Ancient History Volume III, Part 3, Cambridge University Press, United Kingdom.

Bockisch, Gabriele - Böttger, Burkhard, (1966). "Spätrömische und Frühbyzantinische Keramik", Klio 47, 209- 256.

Böttger, Burkhard, (1967). "Die Keramikfunde aus dem Kastell Jatrus und ihr entwicklungsgeschichtlicher Zusammenhang mit der spätantiken Keramik der Balkanländer", Klio 48, 251- 314.

Büyüme, Umut, (2018). Parion'un Bizans Dönemi Sırlı Seramikleri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Carandini, Andrea- E. Fabbricotti- C. Gasparatti- M.G. Tatti- M. Giannelli- M. P. Moriconi- B. Palma- C. Panella- M. Polia- A. Ricci, (1968). Ostia I, Le Terme Del Nuotatore: Scavo dell'ambiente IV, StMisc 13, Stefano De Luca, Roma.

Carandini, Andrea- Tortorella, Stefano, (1981). "Ceramica Africana", Atlante dell forme ceramiche I. Ceramic Fine Romana nel Bacino Mediterraneo, Enciclopedia Dell'Arte Antica, Roma, 78- 117, 144- 146.

Cavallazzi, Marco – Fabbri, Elisa, (2010). "Cooking Ware From Excavation of 5 th-7th Century Context in Classe (Ravenna, Italy)", Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean Archaeology and archaeometry. Comparison between western and eastern Mediterranean. Volume II, 623-633.

Conrad, Sven, (2007). "Die Gefäßkeramik", Iatrus-Krivina – Spätantike Befestigung und frühmittelalterliche Siedlung an der Unteren Donau, Band VI: Ergebnisse der Ausgrabungen 1992-2000, Limesforschungen Band 28, Mainz, 209- 264.

Cook, John, Manuel, (1973). The Troad: An Archaeological and Topographical Study, University of Liege, Brüksel

Cox D. H., (1949). The Dura-Europos-Final Report IV, I, 2, The Greek and Roman Pottery, New Haven.

Crawford, J. Stephens, (1990). The Byzantine Shops at Sardis, Harvard University Press, London.

Crowfoot, J. W.- Crowfoot, G. M.- Kenyon, K. M., (1957). The Object from Samaria. Samaria- Sebaste III, Londra.

Çelikbaş, Ersin, (2010). Parion Roma Kolanizasyon Sikkeleri, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Çelikbaş, Ersin, (2016), "Parion Tiyatrosu Metal Eserler", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrsu, 209-244.

Dahmen, Karsten, (2007). The Legend of Alexander the Great on Greek and Roman Coins, Routledge, U.S.A.

Dmitriev, Sviatoslav, (2005). City Government in Hellenistic and Roman Asia Minor, Oxford University Press, New York.

Doksanaltı, Ertekin, (2006). Knidos Kap- Krio Kazı Alanı, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Konya.

Doğer, Lale, (2005). "Byzantine Ceramics: Excavation at Smyrna Agora", (Ed. B. Böhlendorf- Arslan, A.O. Uysal, J. Witte- Orr), Çanak, Akdeniz ve Çevresindeki Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Geç Antik ve Ortaçağ Seramiği ve Mimari Seramiği, Byzas 7, Ege Yayınları, İstanbul, 97- 121.

Doğer, Lale, (2012). Daskleion II, Hisartepe/Daskleion Kazısı Bizans Seramikleri, İstanbul.

Eiwanger, Josef, (1981). Keramik und Kleinfunde aus der Damokratia- Basilika in Demetrias, Demetrias IV, Teil 1- 2, Bonn.

Eckstein, Arthur M., (2008). Rome Enters the Greek East: From Anarchy to Hierarchy in The Hellenistic Mediterranean , 230- 179 B.C., Blackwell, U.S.A.

Empereur, Jean, Y., Picon, Maurice, (1986). "A Propos d'un Nouvel Atelier de Late Roman C", Figlina 7, 143-146.

Ergürer, H. Ertuğ, (2012). Parion Roma Dönemi Seramiği, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Ergürer, H. Ertuğ, (2013a). "Mimari; Tiyatro", Antik Troas'ın Parlayan Kenti Parion, 1997-2009 Yılları Yüzey Araştırmaları, Kazı ve Restorasyon Çalışmaları, (Ed. Cevat Başaran), Ege Yayınları, İstanbul, 77- 87.

Ergürer, H. Ertuğ, (2013b). "Seramik", Antik Troas'ın Parlayan Kenti Parion, 1997-2009 Yılları Yüzey Araştırmaları, Kazı ve Restorasyon Çalışmaları, (Ed. Cevat Başaran), Ege Yayınları, İstanbul, 137-150.

Ergürer, H. Ertuğ, (2014). "Late Roman Light Coloured Ware from Parion", Late Hellenistic to Mediaeval Fine Wares of the Aegean Coast of Anatolia Their Production, Imitation and Use, (Ed. H. Meyra-K. Domzalski), 175-192.

Ergürer, H. Ertuğ, (2015). "Parion, Agora ve Dükkânlarda Ele Geçen Sigillatalar ve Kırmızı Astarlı Seramikler", Parion Kazıları 10. Yıl Armağanı, (Ed. C. Başaran-V. Keleş), Samsun, 49-86.

Ergürer, H. Ertuğ, (2016). "Sigillata ve Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu, 123-164.

Ergürer, H. Ertuğ, (2018). "Parion Tiyatrosu'nda Bulunan Roma Dönemi Pişirme Kapları", Journal of Archaeology & Art Arkeoloji ve Sanat, 157: Ocak-Nisan, İstanbul, 131-146.

Ergürer H. Ertuğ - Yıldızlı, M., (2014). "Parion Roma Tiyatrosu 2006-2013", Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü 40. Kuruluş Yılı Armağanı, Anadolunun Zirvesinde Türk Arkeolojisinin 40 Yılı, (Ed. H. Kasapoğlu- M. Ali Yılmaz), Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara, 139-157.

Ergürer, H. Ertuğ, Güleç-Özer, Derya, (2016). "Parion Tiyatro Mimarisi", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu, 33-64.

Erol, Derya, (2011). Smyrna Devlet Agorasında Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Seramiği, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Falbe, Christian, T., (1833). Recherches sur l'Emplacement de Carthage, Paris.

Fındık, Ebru Fatma, (2010). "Late Roman- Early Byzantine Pottery From The Excavations of St. Nikolaos Church in Myra", (Ed. E. M. Doksanaltı, E. Aslan), Proceedigs of the International Symposium, Trade and Production Through The Ages, Konya, 97- 114.

Fırat, Murat, (2015). "Seramik Çöplüğü Alanı Verileri Doğrultusunda Phokaia Kırmızı Astarlı Kapları", Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan (Studies in Honour of Ömer Özyiğit), İstanbul: 161-178.

Fırıncı, Sanem, (2010). Rhodiapolis Seramikleri Roma Dönemi Pişirme Kapları, "2006-2009 Buluntuları", (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Frisch, Peter, (1983). Die Inschfiten von Parion, Inschriften Griecuscher Städte Aus Kleinasien, Band 25, Bonn.

Forster, Gary, (2005). "The Roman City of Knossos, Colonia Julia Nobilis- the nature of the imported fine wares", (Ed. M. B. Briese- L.E. Vaag) Trade Relations in the Eastern Mediterranean from the Hellenistic Period to Late Antiquity: Ceramic Evidence, Halicarnassian Studies III, University Press of Southern Denmark, Denmark: 124- 131.

Gassner, Verena, (1997). Das Südtor der Tetragonos- Agora. Keramik und Kleifunde, Forschungen in Ephesos XIII/1/1, Wien.

Grandi, Elena, (2005). "Late Antique and Early Medieval Fine Pottery From Lagoon of Venice", (Ed. B. Böhlendorf- Arslan, A.O. Uysal, J. Witte- Orr), Çanak, Akdeniz ve Çevresindeki Arkeolojik Kazılarda Ele Geçen Geç Antik ve Ortaçağ Seramiği ve Mimari Seramiği, Byzas 7, Ege Yayınları, İstanbul, 1- 24.

Greenewalt, Crawford H., (1987). "Sardis: Archaeological Research in 1985", KST VIII- I, 381- 399.

Greenewalt, Crawford H.- Rautman, Marcus L.- Cahill, Nicholas D., (1988). "The Sardis Campaign of 1985", BASOR 25, 55- 92.

Güneş, Fevziye, (2010). Kyzikos Antik Kenti 2006- 2007 Kazı Dönemi Seramik Buluntuları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Hammond N. G. L.- Scullard,H. H., (1970). The Oxford Classical Dıctionary, Oxford University Press, London.

Harper, Richard P., (1980). "Athis- Neocaesareia- Qasrin- Dibsi Faraj", (Ed. J.-Cl. Margueron), Le moyen Euphrate, zone de contacts et d'échanges, Leiden, 327- 341.

Hayes, John W., (1971). "A New Type of Early Christian Ampulla", *BSA 66*, 243- 248.

Hayes, John, W., (1972). Late Roman Pottery, British School at Rome, London.

Hayes, John, W., (1973). "The Pottery, Excavation at Tocra 1963- 1965: The Archaic Deposits II and Later Deposits", BSA Supp. 10, London, 431- 454.

Hayes, John, W., (1983). "The Villa Dionysos Excavations, Knossos: The Pottery" BSA 78: 97- 169.

Hayes, John W., (1985). "Sigillate Orientali", Atlante dell forme ceramiche II. Ceramic Fine Romana nel Bacino Mediterraneo, Enciclopedia Dell'Arte Antica: 9-96.

Hayes, John W., (1991). Paphos III, The Hellenistic and Roman Pottery, Nicosia, Imprinta LTD, Cyprus.

Hayes, John, W., (1992). Excavations at Saraçhane in Istanbul, Vol. 2, The Pottery, Princeton University Press, Oxford.

Hayes, John, W., (1997). Handbook of Mediterranean Roman Pottery, The British Museum Press, London.

Hayes, John, W., (2001). "Early Christian Pottery from Knossos: The 1978- 1981 Finds from Knossos Medical Faculty Site", BSA 96, , 431- 454.

Hayes, John, W., (2008). Roman Pottery Fine- Ware Imports, The Athenian Agora XXXII, Princeton, New Jersey.

Hayes, John, W.- Harrison, R. Martin - Fıratlı, Nezih, (1965). "Excavations at Saraçhane in İstanbul: First Premilary Report", DOP 19, 230-236.

Hayes, John, W.- Harrison, R. Martin - Fıratlı, Nezih, (1968). "Excavations at Saraçhane in Istanbul Fifth Preliminary Report, with a Contribution on A Seventh-Century Pottery Group", DOP 22, 195- 216.

Heath, Sebastian- Tekkök, Billur, Greek, Roman and Byzantine Pottery at Ilion (Troia), 2007- 2008 Project Troia (http://classics.uc.edu/troy/grbpottery/).

Hellström, Pontus, (1965). Pottery of Classical and Later Date, Terracotta, Lamp and Glass, Labraunda, Swedish Excavations and Researches II. 1, Lund.

Herodotos, (1999). Herodot Tarihi, (Çev.; M. Ökmen), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Hilgers, Werner, (1969). Lateinische Gefässnamen: Bezeichnungen, Funktion und Form römischer Gefässe nach den antiken Schriftquellen, Düsseldorf by Rheinland-Verlag.

Jones, Frances F., (1950). (ed. H. Goldman), "Pottery", Excavations at Gözlü Kule, Tarsus, The Hellenistik and Roman Period, vol. 1, 149- 296, Princeton, New Jersey.

Jones, Arnold – Hugh, Martin, (1971). The Cities of The Eastern Roman Provinces, Oxford University Press, London.

Karagöz, Şehrazat, (2005). Eskiçağ'da Depremler, Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul.

Kasapoğlu, Büşra, Elif, (2013), Parion Korinth Aryballosları (2005-2013), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Kasapoğlu, Hasan, (2008). Parion Nekropolü 2006 yılı Seramik Buluntuları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Kasapoğlu, Hasan, (2018). "Parion Theater Terracotta Figurines", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu, Roman Theater of Parion, 237-276.

Kavaz-Kındığılı, Berna, (2017). Zeytinliada Geç Roma ve Bizans Seramikleri, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Kaya, Mehmet Ali, (2000). Anadolu' daki Galatlar ve Galatya Tarihi, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İzmir.

Keleş, Vedat, (2008). "İlk Bulgular Işığında Parion Tiyatrosu", Arkeoloji ve Sanat Dergisi 128, İstanbul, 45-56.

Keleş, Vedat, (2011). "Parion History from Coins", (Ed. Nicholas Holmes), Proceedings of the XIV. International Numismatic Congress Glasgow 2009, Volume 1, Glasgow, 237-245.

Keleş, Vedat, (2013). "Giriş", Coğrafik Özellikler, Antik Troas'ın Parlayan Kenti Parion, 1997-2009 Yılları Yüzey Araştırmaları, Kazı ve Restorasyon Çalışmaları, (Ed. Cevat Başaran), Ege Yayınları, İstanbul, 19-25.

Keleş, Vedat-Ersin Çelikbaş (2014). "Parion Roma Kolonizasyon Sikkeleri", Arkeoloji Sanat Dergisi, Sayı 145, İstanbul, 75-84.

Keleş, Vedat, (2016). "Parion Tiyatrosunda Ele Geçen Alexandria Troas Sikkeleri ve Goth İstilası", (Ed. C. Başaran – H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu, Ankara, 193-200.

Keleş, Vedat-vd., (2015). "Parion Roma Hamamı 2014 Kazıları ve Sikke Buluntuları", Arkeoloji ve Sanat Dergisi, Sayı 150, İstanbul, 53-66.

Kenyon, K. M., (1957). The Object from Samaria. Samaria-Sebaste III, London.

Kozal, Ekin, (2001). "Studies in Roman Ilion: The Lower City. Strafied Domestic Assemlages", Studia Troica 11, 309- 342.

Körpe, Reyhan, (2006). "Antik Kaynakların Işığında Troia'da Tsunami", Bilim ve Ütopya, Yıl:12 Sayı: 140 Şubat, 69-72.

Körpe, Reyhan, (2007). "Antik Kaynaklarda Ege Dünyasında Deprem ve Tsunamiler: Troia'da Tsunami", Kubaba, Sayı 11, İzmir, 30-36.

Körpe, Reyhan, (2008). "Troas Bölgesi Antik Kentleri", Çanakkale Tarihi, (Ed. Mustafa Demir), Cilt 1, 356-411.

Ksenephon, (1999). Yunan Tarihi (Çev. S.Sinanoğlu), Ankara.

Ksenophon(Anabasis), (1984). Anabasis-Onbinlerin Dönüşü (Çev. T. Gökçöl), İstanbul.

Kübler, K. (1931). "Mitteilungen aus dem Kerameikos V. Spätantike Stempelkeramik", Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Athenische Abteilung 56, 75-86, beil. XXIX-XXXVIII.

Leaf, Walter, (1923). Strabo on the Troad, Cambridge University Press, London.

Loeschcke, Siegfried, (1912). "Die Arbeiten zu Bergama 1910-1911. Sigillata-Töpfereien in Tschandarli", AM XXXVII: 344-407.

Luca, Gionia De, (1984). Das Asklepion 4: Via Tecta und Hallenstasse, Die Funde, AvP XI. 4, Walter De Gruyter, Berlin 1984.

Lüdorf, G., (2006). Römische und Frühbyzantinische Gebrauchskeramik im Westlichen Kleinasien: Typologie und Chronologie, Internationale Archäologie, 96, Rahden/Westf.

Mackensen, Michael, (1991). "Zur Datierung Mediterraner Sigillata aus der spätantiken Befestigung Iatrus an der unteren Donau, Die Chronologie der Late Roman C-Formen Hayes 3 A- E", Germania 69/1: 79- 96.

Mackensen, Michael, (1993). Die Spatantiken Sigillata und Lampentöpfereien von El Mahrine (Nord Tunusien). Studien Zur Nordafrikanischen Feinkeramik des 4. Bis 7. Jhr., Münchner Beitrage Zur Vor und Frühgeschischte, band 50, Münih.

Mackensen, Michael- Schneider, Gerwulf, (2002). "Production Centers of African Red Slip Ware (3rd- 7th c.) in northern and Central Tunisia", JRA 15, 121- 158.

Magie, David, (1950). Roman Rule in Asia Minor: To The End of The Third Century After Christ, Vol. I: Text, Princeton University Press, New Jersey.

Mansel, Arif Müfid, (2004). Ege ve Yunan Tarihi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.

Mayet, F., Picon, M. (1986). "Une Sigillata Phoceenne Tardive (Late Roman C) et sa Diffusion en Occident", Figlina 7: 129-142

Meriç, Recep, (2002).Spathellenistisch- Römische Keramik und Kleifunde aus Einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos, Wien.

Meyer-Schlichtmann, Carsten, (1988). Die Pergamenische Sigillata aus Der Statgrabung von Bergama, PF 6, Walter De Gruyter, Berlin- New York.

Mitsopoulos- Leon, Veronika, (1991). Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleifunde, 1. Teil: Keramik Hellenistischer und Römischer Zeit, FİE IX, 2-2, Viyana.

Moevs, Maria Terasa Marabini, (1973). The Roman Thin Walled Pottery: From Cosa (1948- 1954), MAAR 32, University of Michigan Press, Michigan.

Nesbitt, John–Oikonomides, Nicolas, (1996). Catalogue of Byzantine Seals At Dumbarton Oaks And In The Fogg Museum Of Art. Vol. 3, Washington.

Opait, Andrei, (2004). Local and Imported Ceramics in the Roman Province of Scythia (4th- 6th centuries AD), BAR- IS 1274, The Basingstoke Press, England.

Oyarçin, Kasım, (2015). "Parion Kazısı 2010-2014 Yılları Numismatik Çalışmaları", Parion Kazıları 10. Yıl Armağanı, (Ed. C. Başaran-V. Keleş), Ankara, 133-139.

Oyarçin, Kasım, (2016). "Parion Tiyatrosu Sikkeleri üzerine Genel Bir Değerlendirme", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Parion Roma Tiyatrosu, 181-191.

Oyarçin, Kasım, (2017). Parion'da 2005-2014 Yılları Arasında Ele Geçen Geç Roma Erken Bizans Dönemi Sikkeleri (MS. 3. -7. y.y.), (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Ökse, A. Tuba, (1999). Önasya Arkeolojisi Seramik Terimleri, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

Özbütev, Gamze, (1994). M.S. 3. Yüzyıl Phokaia Kaba Mutfak Keramiği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Özdemir, Bilsen, Ş., (2009). Patara Roma Dönemi Günlük Kullanım Seramikleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Palaz-Erdemir, Hatice, (2005). "Roma'nın Anadolu'da İdari Bir Meselesi: Bağımsız Şehirler", Adalya VII, İstanbul, 171-184.

Pausanias, (1918). Description of Greece, Volume IV, Kitap 8. 22- 10: Arcadia, Boeotia, Phocis and Ozolian Locri, (Çev. W. H. S. Jones), Loeb Classical Library No. 297, London.

Pickersgill, Clare-Roberts, Paul, (2003). "New Light on Roman Sparta: Roman Pottery from the Sparta Theatre and Stoa", BSA 98: 549-597.

Prêteux, Franck, (2009). "Parion et son territorie a I'epoque hellenistique: un exemple d'organisation de la chora sur le rivage de la Propontide", L'Asie Mineure dans I'Antiquite: echanges, populations et territoires, 335- 351.

Quercia, Alessandro–Johnston, Alan–Bevan, Andrew–Conolly, James Tsaravopoulos, Aris, (2001). "Roman pottery from an intensive survey of Antikythera, Greece", BSA 106, 47-98.

Ramsay, William, Mithcell, (1960). Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, (Çev. Mihri Pektaş), İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Reynolds, Paul, (1984). "African Red Slip and Late Roman Imports in Valencia", Papers in Iberian Archaeology, BAR- IS 193(ii), 474- 484.

Ricci, Andreina, (1985). "Ceramica A Pareti Sottili", Atlante dell forme ceramiche II. Ceramic Fine Romana nel Bacino Mediterraneo, Enciclopedia Dell'Arte Antica.

Robinson, Henry S. (1959). Pottery of the Roman Period: Chronology, The Athenian Agora, vol. 5, New Jersey.
Rodziewicz, Mieczyslaw, (1976). Alexandrie I, La Ceramique Romaine Tardive D'Alexandrie, Varsovie.
Rose, Brian- Billur Tekkök – Reyhan Körpe, (2007). "Granicus River Valley Survey Project, 2004- 2005", Studia Troica 17, 65- 150.
Salomonson, J. W., (1968). "Etudes sur la Ceramique Romaine d'Afrique. Sigillee Claire et Ceramique Commume de henchir el Ouiba (Raqqada) en Tunisia Centrale", Bulletin Antieke Beschaving. Annual Paper on Classical Archaeology, XLIII: 80-145.
Sayar, Mustafa, H. (2015). "Parion'da Divus Vespasianus Augustus'a Bir Sunu", Parion Kazıları 10. Yıl Armağanı, (Ed. C. Başaran-V. Keleş), Ankara, 163-166.
Sayar, Mustafa H., (2016). "Tiyatroda Ölüm: Parion Tiyatrosu'nda Gladyatör Dövüşleri", Parion Roma Tiyatrosu: 2006-2015 Yılı Çalışmaları, Mimarisi ve Buluntuları, (Ed. C. Başaran-H. Ertuğ Ergürer), Pozitif Matbaa, Ankara, 201-207.
Schliemann, Heinrich, (1881), Ilios, The City and Country of The Trojans, Harper& Brothers, New York.
Sevin, Veli, (1982a). "Anadolu'da Pers Egemenliği", Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi 2, İstanbul, 267-278.
Sevin, Veli, (1982b). "Anadolu'da Yunanlılar", Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi 2, İstanbul, 213-228.
Sevin, Veli, (2016). Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
Slane, Kathleen Warner, (1990). The Sanctuary od Demeter and Kore: The Roman Pottery and Lamps, Corinth 18-2, Princeton, New Jersey.
Slane, Kathleen Warner - Sanders, Guy D. R., (2005). "Late Roman Horizons", Hesperia 74, No. 2, 243- 297.
Smith, William, (1854). Dictionary of Greek and Roman Geography, Vol. II, London.
Sparkes, B. A. (1962). "The Greek Kitchen", JHS 82, 121-137
Strabon, (1993), Geographika: Antik Anadolu Coğrafyası, Kitap: XII, XIII, XIV (Çev. A.Pekman), İstanbul
Suceveanu, Alexandru, (1982). Histria VI, Les Thermes Romains, Ed. Acad. Republicii Socialiste România, Bucarest.
Tekkök-Biçken, Billur, (1996). The Hellenistic and Roman Pottery From Troia: Second Century B.C. To Sixth Century A.D. UMI Company, Columbia.
Tekocak, Mehmet, (2006). Kelenderis Roma Çağı Seramiği, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
Turnovsky, Petra, (2005). "Late Antique and Byzantine Pottery of the Church of St. Mary in Ephesos, An Introduction", RCRFActa 39, 217- 224.
Uslu, Serap, (1994). Phokaia Kazılarında Bulunmuş Terra Sigillatalar, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
Vaag, Leil Erik, (2003). "A Closer Look at the Making of Phocaean Red Slip Ware Bowls", (Ed. Catherine Abadie- Reynal), Les Ceramiques En Anatolia Aux Epoques Hellenistique Et Romaine, Varia Anatolica XV, Paris: 203- 207.
Waagé, Frederick O., (1933). "The American Excavations in the Athenian Agora: First Report", Hesperia 2, No. 2: 279- 328.
Waagé, Frederick O., (1948). "Hellenistic and Roman Tableware of North Syria" Antioch on the Orontes, IV,i: Ceramics and Islamic Coins, Princeton.

Waelkens, Mark vd., (2000). "The Sagalassos Leon Library Mosaic And İts Conservation", Sagalassos V, (Ed. M. Waelkens-L. Loots), 419-451.

Williams, Caroline, (1989). Anemurium The Roman and Early Byzantine Pottery, Pontifical Institude of Mediaeval Studies, Toronto.

Wintermeyer, Ulrike, (2004). Die Hellenistische und Frühkaiserzeitliche Gebrauchskeramik, Didyma, Philipp von Zabern, Mainz.

Yıldızlı, Mustafa, (2017). Parion Tiyatrosu Victoria'lı Alınlık Işığında İşlenen Figürler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

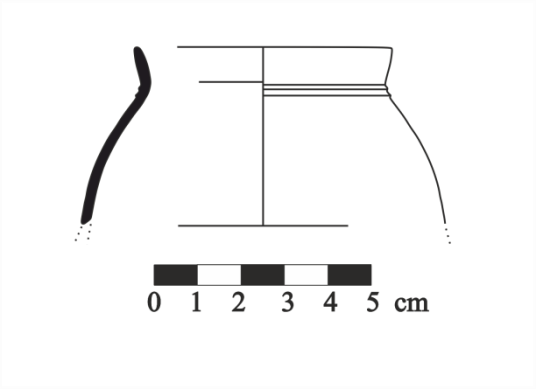
Yılmaz, Alper, (2018). "Terracotta Oil Lamps of the Theater of Parion", (Ed. C. Başaran-H. E. Ergürer), Roman Theater of Parion, 139-151.

Zelle, Michael, (1990). "Terra Sigillata von Assos", AMSt 2: 97- 137.

Zelle, Michael, (1997). Die Terra Sigillata aus der Westtor- Nekropole in Assos, AMSt 27, Bonn.

KATALOG

Kat. No: 1

K. K. No: ARK 43

Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.1 cm **Ağız Çapı:** 6 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Dış: 7.5 YR 4/2 Kahverengi

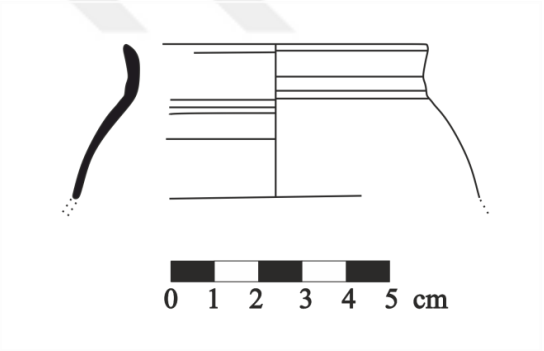
Fırınlama: İyi

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az kum; orta gözenek. İçte ve dışta farklı tonlarda tüm yüzeyde astar; astarda az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 2

K. K. No: ARK 50

Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.5 cm **Ağız Çapı:** 7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: İç: 10 R 6/8 Açık Kırmızı **Dış:** 5 YR 4/2 Koyu Kırmızımsı Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu. İçte ve dışta yiv ve çark izleri.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 3

K. K. No. CAJ 19

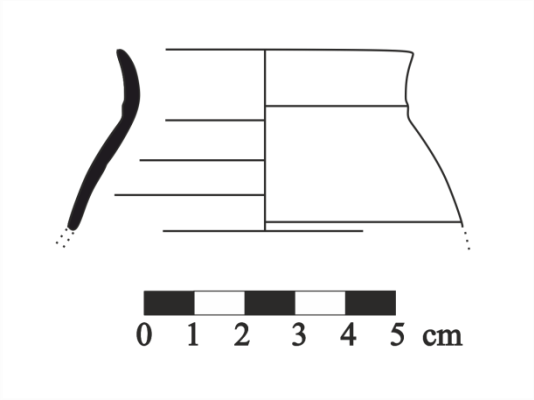
Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: Alt-İç: 7.5 YR 4/1 Koyu Gri **Firnis:** 10 R 5/4 Soluk Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 4

K. K. No. CAJ 52

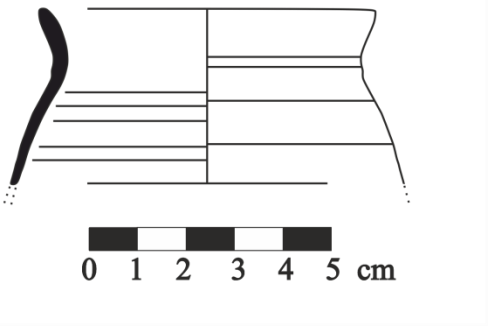
Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 7 cm

Hamur Rengi: 10 YR 5/4 Sarımsı Kahverengi

Astar Rengi: 10 YR 5/2 Grimsi Kahverengi

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde çok yoğun mika, yoğun kireç, yoğun kum, az şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 5

K. K. No. CAJ 56

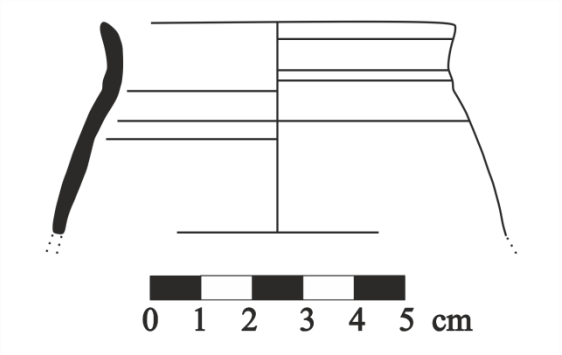
Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.1 cm **Ağız Çapı:** 7 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, orta kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 6

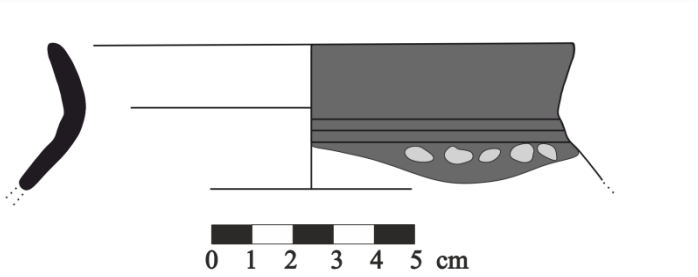
K. K. No. AZI 335

Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1280-1260

Tabaka: 4 ve 5

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Dış: 7.5 YR 4/1 Koyu Gri **İç:** 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum, çok az taşçık; orta gözenek. Dışta yiv ve çark izleri. İçte yiv ve çark izleri. İçte ve dışta farklı astar uygulaması. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer, 2016, Kat. No. 134, fig. 7.

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 7

K. K. No. AZI 338

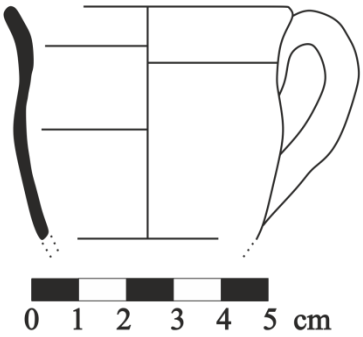
Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1280-1260

Tabaka: 4 ve 5

Yükseklik: 4.9 cm **Ağız Çapı:** 6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Dışta yiv ve çark izleri. İçte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 8

K. K. No. CAJ 63

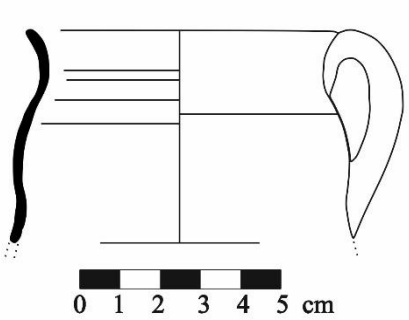
Form: Maşrapa

Levha No: 16

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 5.3 cm **Ağız Çapı:** 8 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ricci, 1985, tav. LXXXV: 2; Hayes, 2008, fig. 51: 1608

Tarih: MS 3. yüzyıl

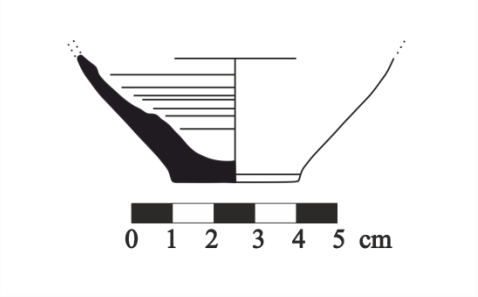
Kat. No: 9

K. K. No. AUC 27

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Kaide Çapı:** 3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

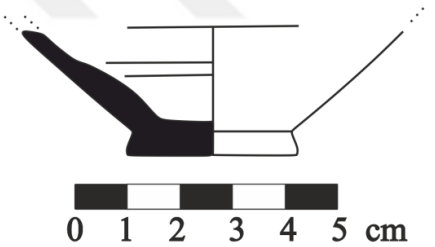
Kat. No: 10

K. K. No. ARK 53

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 2.4 cm **Kaide Çapı:** 3.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/4 Soluk Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Dışta çark izleri ve firnis?, orta kalker. İçte yiv ve çark izleri, orta kalker. Yüzey kalitesi az pürtüklü.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 11

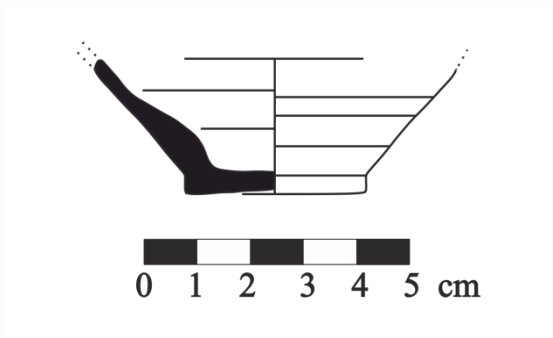
K. K. No. CAJ 61

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.5 cm **Kaide Çapı:** 3.4 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 12

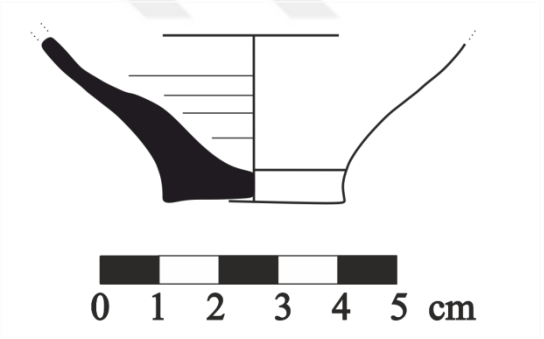
K. K. No. ARK 48

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 2.8 cm **Kaide Çapı:** 3.1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Firnis Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde yoğun kireç, orta kum, orta mika; az gözenek. İçte ve dışta az kalker, çark izleri varken, içte yiv izleri de vardır. Dışta gövdede firnis uygulanmıştır.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 13

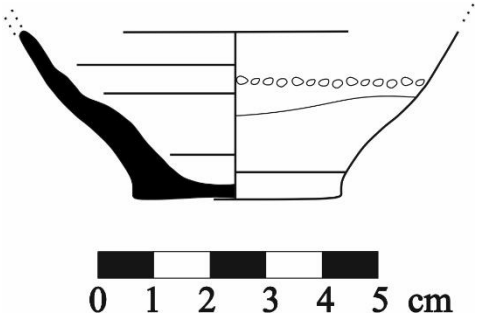
K. K. No. CAJ 11

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3 cm **Kaide Çapı:** 3.8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Alt-İç: 2.5 YR 5/8 Kırmızı **Firnis:** 2.5 YR 4/2 Soluk Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, az kuartz; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-149, tav. LXI: 792-840; Hayes, 1983, fig. 4: 48; Hayes, 2008, fig. 51: 1608; Ergürer, 2012, Kat. No. 165.

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 14

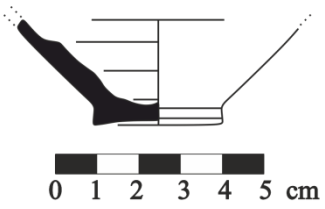
K. K. No. CAJ 17

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.5 cm **Kaide Çapı:** 3.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Alt-İç: 2.5 YR 5/6 Kırmızı **Firnis:** 7.5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 15

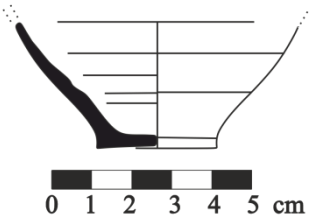
K. K. No. ARK 54

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.2 cm **Kaide Çapı:** 3.1 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı **Firnis:** 10 R 4/1 Koyu Kırmızımsı Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç; az gözenek. Dışta yiv ve çark izleri, firnis uygulanmış. İçte yiv ve çark izleri, az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 16

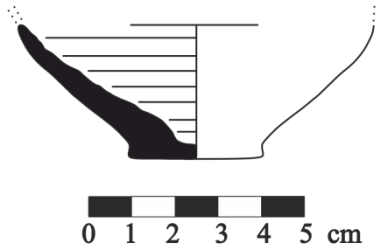
K. K. No. BAF 24

Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.1 cm **Kaide Çapı:** 3.1 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Dış-İç: 2.5 YR 5/2 Soluk Kırmızı **Firnis:** 2.5 YR 2.5/2 Çok Koyu Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Carandini vd. 1968, tav. VII: 145-147; Hayes, 1983, fig. 6: 72

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 17

Kazı. No: BAF 32

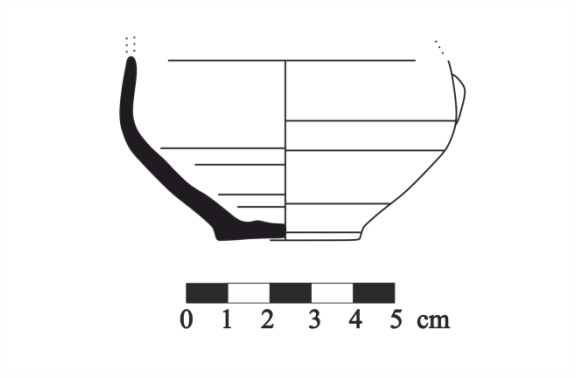
Form: Maşrapa

Levha No: 17

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.1 cm **Kaide Çapı:** 3.4 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Alt-İç: 5YR 5/2 Kırmızımsı Gri **Firnis:** 7,5 YR 2,5/1 Siyah

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, orta kum, az kuartz; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 18

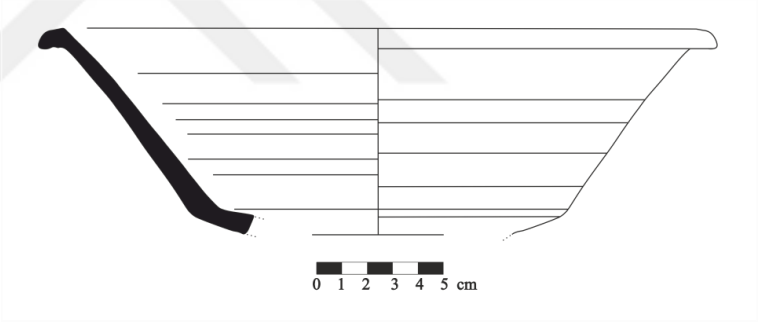
K. K. No. BAF 40

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 8.1 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

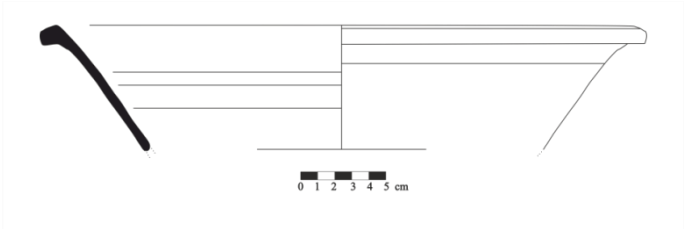
Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi hafif kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Hayes, 1983, fig. 2: 3; C. Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, fig. 1: CF13; Tekkök- Biçken, 1996, fig. 81: F5; Zelle, 1997, abb. 48: 995; V. Malamidou 2005, fig. 40: 173, 176; Hayes 2008, fig.25; 801.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 19

K. K. No. CAJ 67

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 7.3 cm **Ağız Çapı:** 34 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

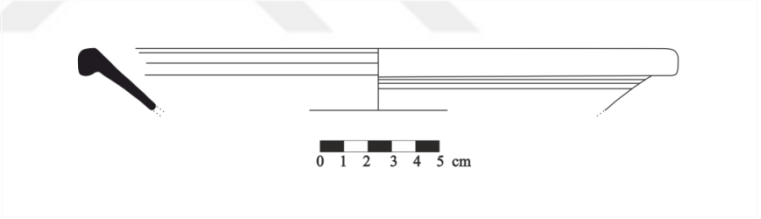
Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes 1972, fig. 64; Hayes 1983, fig. 2: 2; Tekkök- Biçken, 1996, fig. 81: F4; Zelle, 1997, abb. 48: 1000.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 20

K. K. No. ARK 55

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 2.6 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4 Pembe

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; çok gözenek. Dışta gövde üzerinde basamak halinde yiv. İçte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Slane 1990, fig. 8- 106; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, fig. 1: CF15; Tekkök- Biçken, 1996, fig. 81: F4; Malamidou, 2005, fig. 40: 173, 176; Hayes, 2008, fig.25; 801.

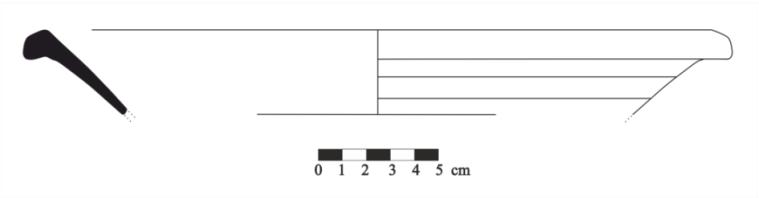
Tarih: MS 2. yüzyıl son çeyreği- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 21

K. K. No. CAJ 38

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.5 cm **Ağız Çapı:** 28 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi az tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Slane 1990, fig. 8- 106; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, fig. 1: CF15; Tekkök- Biçken, 1996, fig. 81: F4; Malamidou, 2005, fig. 40: 173, 176; Hayes, 2008, fig.25; 801.

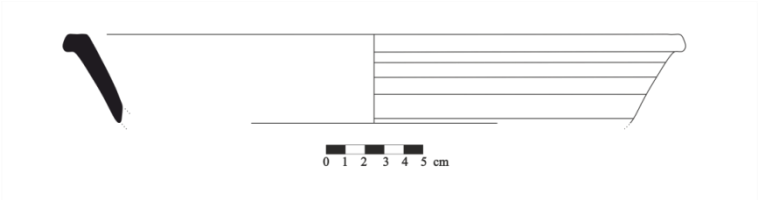
Tarih: MS 2. yüzyıl son çeyreği- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 22

K. K. No. BAF 23

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.6 cm **Ağız Çapı:** 30 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

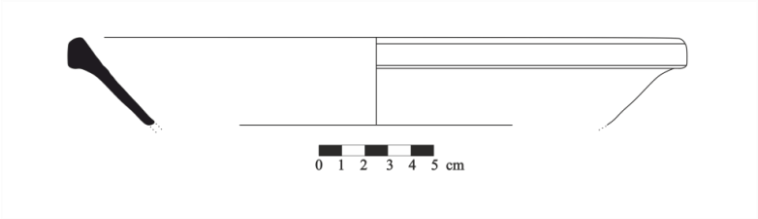
Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az kireç, az kum, az şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 1983, 118: 4; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 18.

Tarih: MS 2. yüzyılın 2. yarısı-MS 3. yüzyıl

Kat. No: 23

K. K. No. CAJ 16

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.8 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

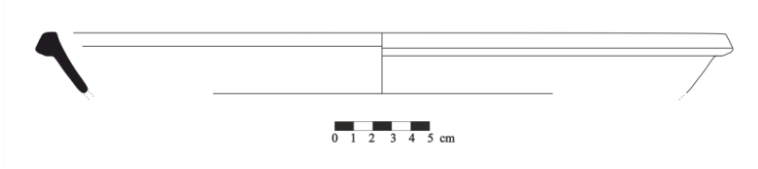
Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az taşçık; çok gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 1983, 118: 4; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 18.

Tarih: MS 2. yüzyılın 2. yarısı-MS 3. Yüzyıl

Kat. No: 24

K. K. No. CAJ 47

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 36 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

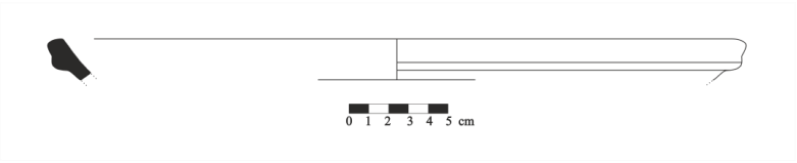
Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64, Hayes, 1983, 118: 3; Zelle, 1997, 138, Kat. Nr. 995; Hayes, 2008, 200, Kat. Nr. 801: P25219.

Tarih: MS 2. yüzyılın 2. yarısı-MS 3. yüzyıl

Kat. No: 25

K. K. No. CAJ 35

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 18-19

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.1 cm **Ağız Çapı:** 34 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

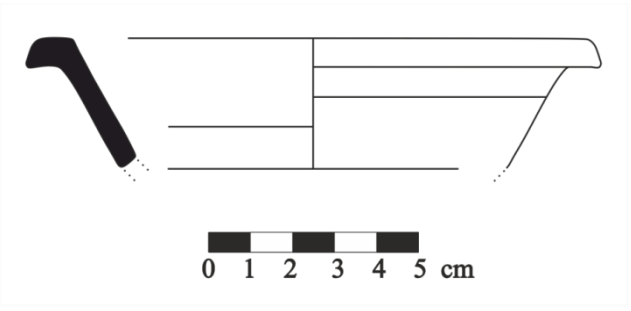
Astar Rengi: 2.5 YR 3/6 Koyu Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum, az kuartz; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri:

Tarih: MS 2. yüzyıl son çeyreği- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 26

K. K. No. CAJ 41

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

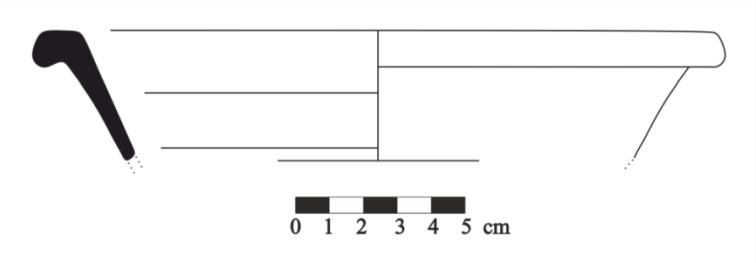
Astar Rengi: 10 R 4/4 Soluk Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri:

Tarih: MS 2. yüzyıl son çeyreği- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 27

K. K. No. CAJ 31

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.8 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

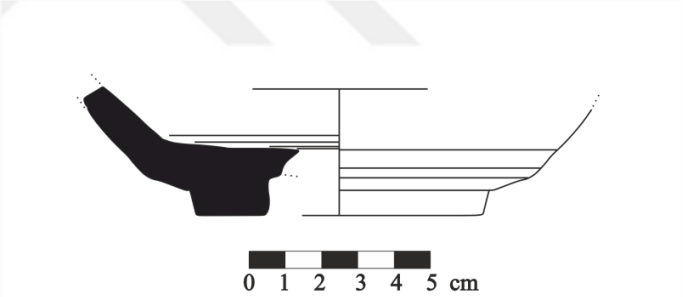
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Tekkök- Biçken, 1996, fig. 81: F4; Hayes, 2008, fig. 25; 801.

Tarih: MS 2. yüzyılın son çeyreği-MS 4. yüzyılın ilk çeyreği

Kat. No: 28

K. K. No. ARK 49

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.5 cm **Kaide Çapı:** 8 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kum, az kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Waage, 1933, plate VIII: 93; Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Malamidou, 2005, fig. 41: 178; Hayes, 2008, fig.25; 801; Ergürer, 2012, Kat. No. 195; Ayaz, 2014, Kat. No.12.

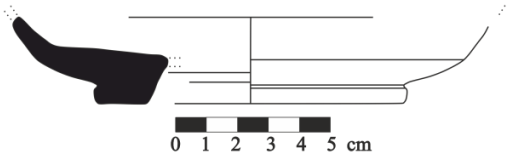
Tarih: M.S. 3. yüzyıl- M.S. 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 29

K. K. No. BAF 22

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Yükseklik: 2.8 cm **Kaide Çapı:** 10 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum, az şamot; az gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Waage, 1933, plate VIII: 93; Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Malamidou, 2005, fig. 41: 178; Hayes, 2008, fig.25; 801; Ergürer, 2012, Kat. No. 195; Ayaz, 2014, Kat. No.12.

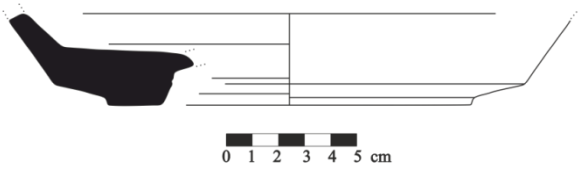
Tarih: MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 30

K. K. No. BAF 25

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.5 cm **Kaide Çapı:** 14 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

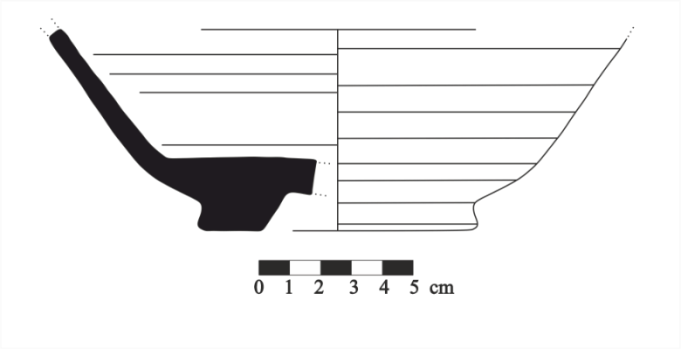
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun kum, az kuartz; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Waage, 1933, plate VIII: 93; Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Malamidou, 2005, fig. 41: 178; Hayes, 2008, fig.25; 801; Ergürer, 2012, Kat. No. 195; Ayaz, 2014, Kat. No.12.

Tarih: MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 31

K. K. No. CAJ 68

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.4 cm **Kaide Çapı:** 7.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı

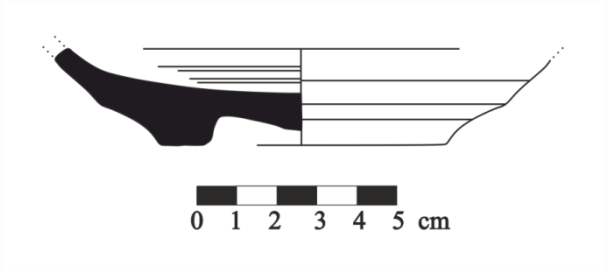
Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Waage, 1933, plate VIII: 93; Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Malamidou, 2005, fig. 41: 178; Hayes, 2008, fig.25; 801; Ergürer, 2012, Kat. No. 195; Ayaz, 2014, Kat. No.12.

Tarih: MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 32

K. K. No. CAJ 58

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 1)

Levha No: 20-21

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 6.5 cm **Kaide Çapı:** 9 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum, az taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Waage, 1933, plate VIII: 93; Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Malamidou, 2005, fig. 41: 178; Hayes, 2008, fig.25; 801; Ergürer, 2012, Kat. No. 195; Ayaz, 2014, Kat. No.12.

Tarih: MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

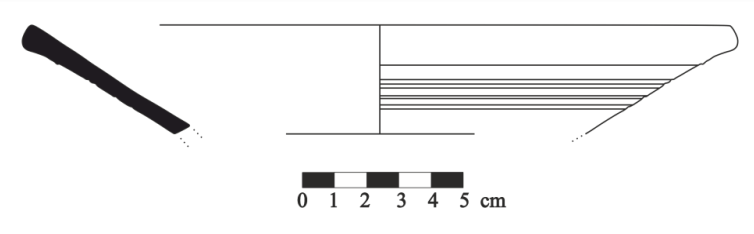
Kat. No: 33

K. K. No. ARK 46

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 2)

Levha No: 22-23

Tabaka: 5

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.4 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert kabın kilinde yoğun mika (gümüş), az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

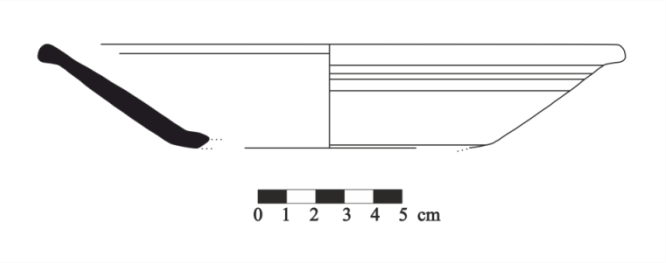
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, CX: 2, 3; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, fig. 2: CF23; Akyürek, 1992, abb. 10: 65; Tekkök-Biçken, 1996, fig. 82: F11; Zelle 1997, abb. 45: 950, 953; Malamidou, 2005, fig. 45: 233; Hayes 2008, fig. 799; Ergürer, 2012, 106, Kat. No. 198, Lev. 97-98.
Tarih: M S 3. yüzyıl - M S 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 34

K. K. No. BAF 16

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 2)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

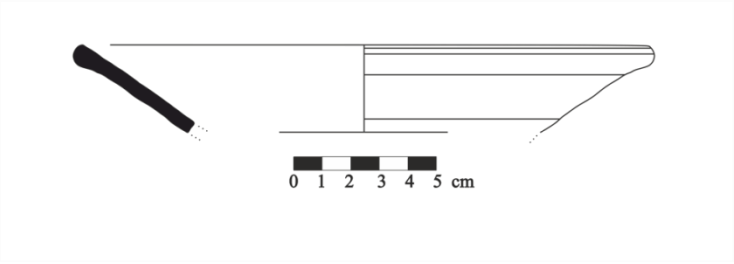
Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, CX: 2, 3; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, fig. 2: CF23; Akyürek, 1992, abb. 10: 65; Tekkök-Biçken, 1996, fig. 82: F11; Zelle 1997, abb. 45: 950, 953; Malamidou, 2005, fig. 45: 233; Hayes 2008, fig. 799; Ergürer, 2012, 106, Kat. No. 198, Lev. 97-98.
Tarih: M S 3. yüzyıl - M S 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 35

K. K. No. BAF 26

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 2)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

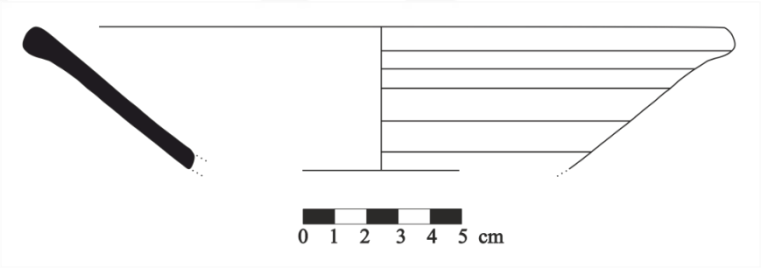
Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, yoğun kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, CX: 2, 3; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, fig. 2: CF23; Akyürek, 1992, abb. 10: 65; Tekkök-Biçken, 1996, fig. 82: F11; Zelle 1997, abb. 45: 950, 953; Malamidou, 2005, fig. 45: 233; Hayes 2008, fig. 799; Ergürer, 2012, 106, Kat. No. 198, Lev. 97-98.
Tarih: M S 3. yüzyıl-M S 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat No: 36

Kazı. No: CAJ 30

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 2)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

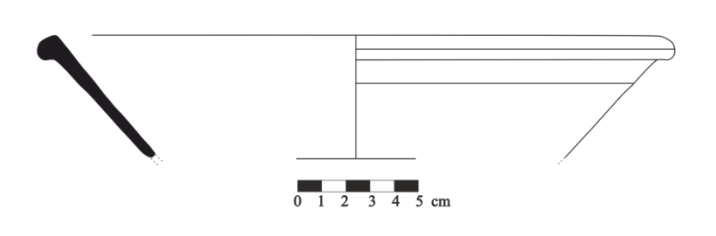
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, CX: 2, 3; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, fig. 2: CF23; Akyürek, 1992, abb. 10: 65; Tekkök-Biçken, 1996, fig. 82: F11; Zelle 1997, abb. 45: 950, 953; Malamidou, 2005, fig. 45: 233; Hayes 2008, fig. 799; Ergürer, 2012, 106, Kat. No. 198, Lev. 97-98.
Tarih: M S 3. yüzyıl-M S 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 37

K. K. No. BAF 21

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 2)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.1 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 Pembe

Astar Rengi: Üst: 2.5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi **Alt:** 10 R 4/8 Kırmızı

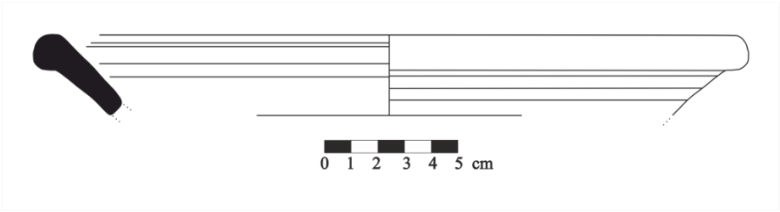
Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Waagé, 1933, plate VIII: 92; Hayes, 1983, fig. 2: 7; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, fig. 2: CF19; Zelle, 1997, abb. 45: 949; Malamidou, 2005, fig. 46: 247; Doksanaltı 2006, K182; Ergürer, 2016, 128, fig. 3, Kat. No. 123.

Tarih: MS 2. yüzyıl son çeyreği-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 38

K. K. No. CAJ 64

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 2)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

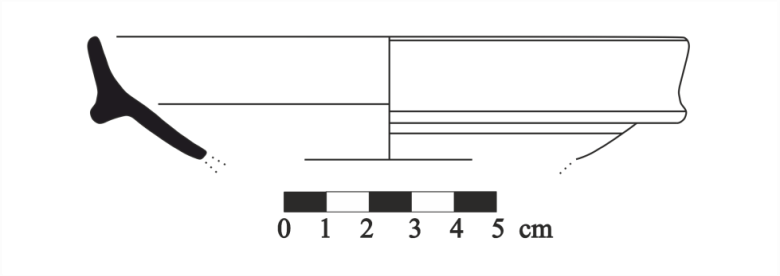
Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az kum, az taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Waagé, 1933, plate VIII: 92; Hayes, 1983, fig. 2: 7; Abadie-Reynal ve Sodini, 1992, fig. 2: CF19; Zelle, 1997, abb. 45: 949; Malamidou, 2005, fig. 46: 247; Doksanaltı 2006, K182; Ergürer, 2016, 128, fig. 3, Kat. No. 123.

Tarih: MS 2. yüzyıl son çeyreği-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 39

K. K. No. BAF 11

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 2.9 cm **Ağız Çapı:** 14 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

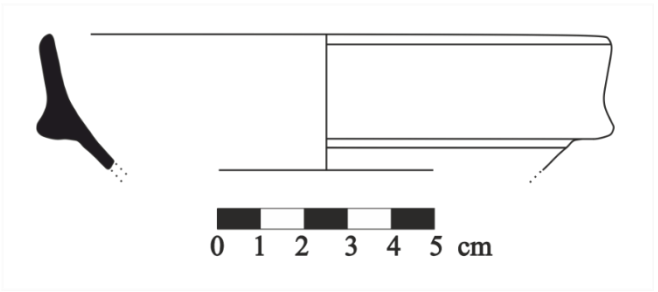
Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1983, fig. 3: 31.

Tarih: MS 2. yüzyıl 2. yarısı- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 40

K. K. No. CAJ 25

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.1 cm

Ağız Çapı: 13 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Martin, 1997, tav. VII: 6; Zelle, 1997, abb. 38: 753; Malamidou, 2005, 39, fig. 56: 523; Doksanaltı 2006, K183; Hayes, 2008, fig. 24: 794, Forster, 2005, fig. 3: 8.

Tarih: MS 2. yüzyıl 2.yarısı- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

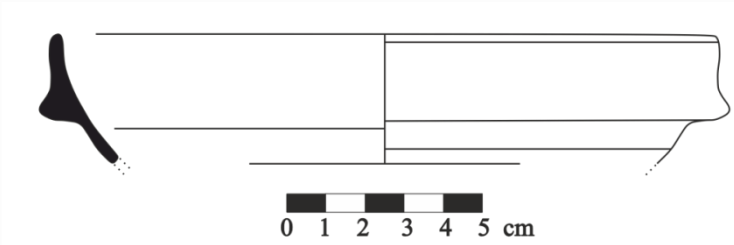
Kat. No: 41

K. K. No. CAJ 26

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.3 cm **Ağız Çapı:** 17 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Martin, 1997, tav. VII: 6; Zelle, 1997, abb. 38: 753; Malamidou, 2005, 39, fig. 56: 523; Doksanaltı 2006, K183; Hayes, 2008, fig. 24: 794, Forster, 2005, fig. 3: 8.

Tarih: MS 2. yüzyıl 2. yarısı- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

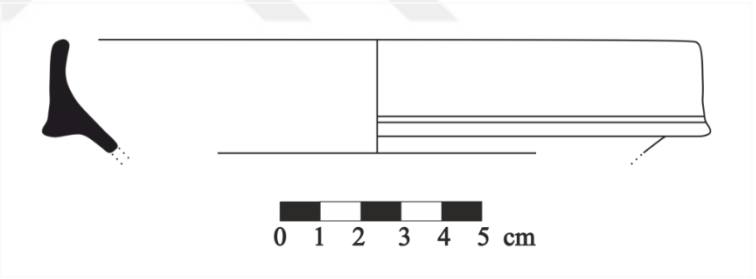
Kat. No: 42

K. K. No. CAJ 28

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/4 Soluk Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Martin, 1997, tav. VII: 6; Zelle, 1997, abb. 38: 753; Malamidou, 2005, 39, fig. 56: 523; Doksanaltı 2006, K183; Hayes, 2008, fig. 24: 794, Forster, 2005, fig. 3: 8.

Tarih: MS 2. yüzyıl 2. yarısı- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 43

K. K. No: BAF 19

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 22-23

Bulunduğu Açma: 1290-1255

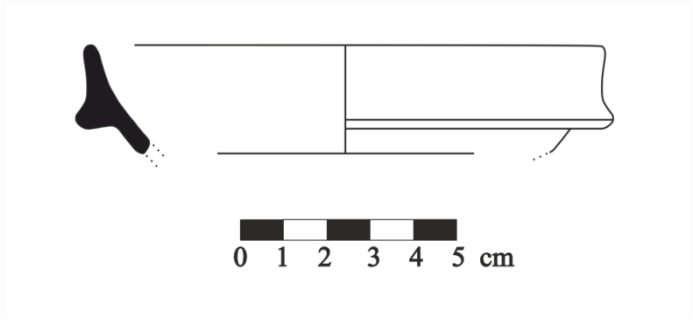
Tabaka: 5

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Akyürek, 1992, abb. 7: 33; tavola CX: 9, Zelle, 1997, abb. 39: 820; Malamidou, 2005, fig. 56: 542; Erol, 2006, çiz. 9: Çiz- 45; Hayes 2008, fig. 25: 795.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 44

K. K. No: BAF 27

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1290-1255

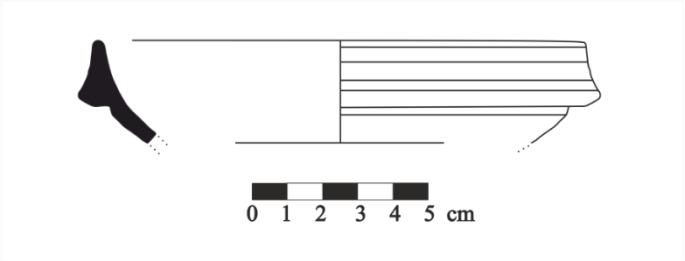
Tabaka: 5

Yükseklik: 2.9 cm **Ağız Çapı:** 14 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Akyürek, 1992, abb. 7: 33; tavola CX: 9, Zelle 1997, abb. 39: 820; Malamidou, 2005, fig. 56: 542; Erol, 2006, çiz. 9: Çiz- 45; Hayes, 2008, fig. 25: 795; Ergürer, 2016, 128, fig. 3, Kat. No. 29.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 45

K. K. No: ARK 45

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 2 cm **Kaide Çapı:** 4.5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

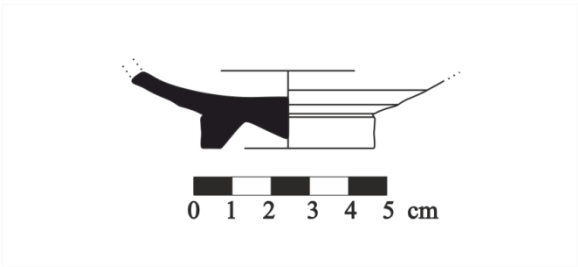
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç ve az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Waage, 1933, plate VIII: 93; Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 7; Malamidou, 2005, fig. 41: 178; Hayes, 2008, fig.25; 801; Ergürer, 2012, Kat. No. 195; Ayaz, 2014, Kat. No.12.

Tarih: MS 3. yüzyıl-MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 46

K. K. No: CAJ 14

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.7 cm **Kaide Çapı:** 4.2 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

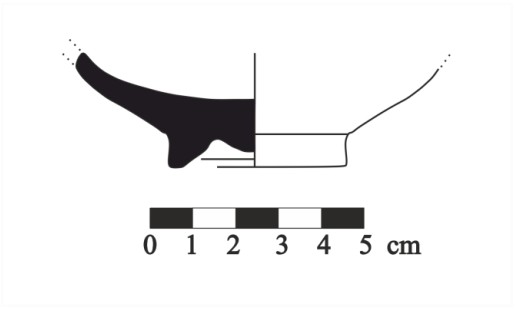
Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972: 320, fig.64; Ayaz, 2014: 85, Kat. Nr. 47.

Tarih: MS 2. yüzyıl 2. yarısı-MS 3. yüzyıl

Kat. No: 47

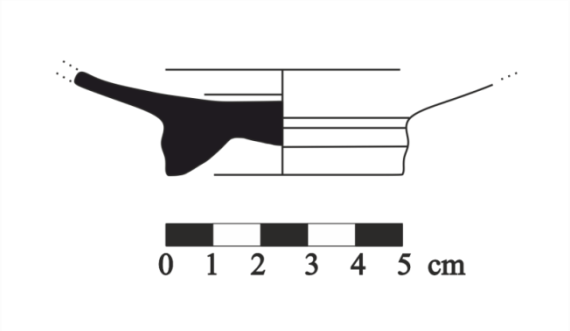
K. K. No. CAJ 21

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.2 cm **Kaide Çapı:** 5.1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 1983: fig. 3: 26

Tarih: MS 2. yüzyıl 2. yarısı- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 48

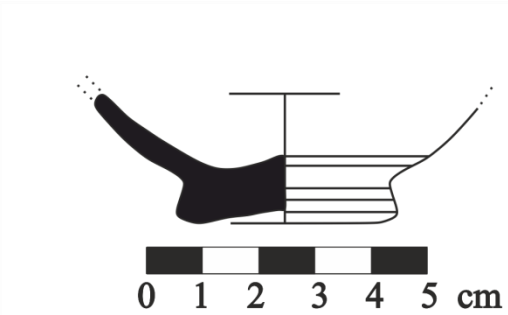
K. K. No. CDB 45

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 3)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.3 cm **Kaide Çapı:** 3.2 cm

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 Çok Açık Kahverengi

Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika; çok gözenek. Yüzey kalitesi hafif kaygan.

Tarih: MS 2. yüzyıl 2. yarısı- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

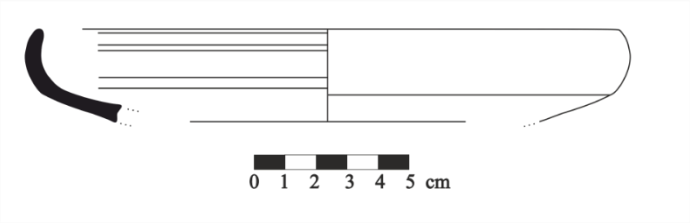
Kat. No: 49

K. K. No. ARK 44

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az kum; az gözenek. Tüm yüzeyde astar. Yüzey kaygan

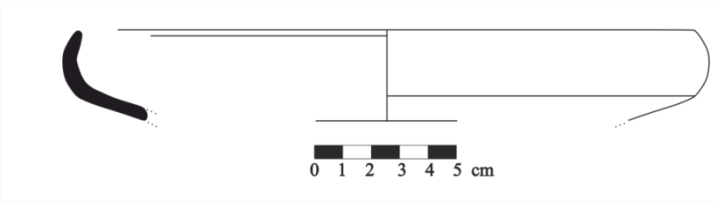
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Hayes, 1983, fig. 3: 23; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Domzalski 1997, fig. 4: 84; Zelle 1997, abb. 41: 882; Başaran, 2003, planche XLVII: 1; Ergürer, 2016, 128, 130, fig. 3, Kat. No. 40.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 50

K. K. No. ARK 47

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

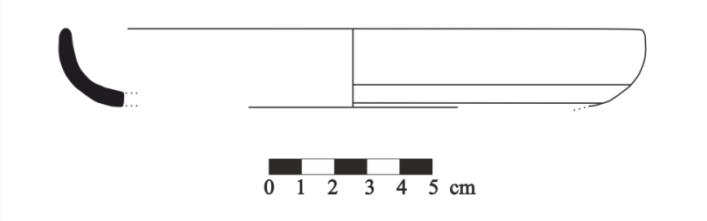
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Hayes, 1983, fig. 3: 23; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Domzalski 1997, fig. 4: 84; Zelle 1997, abb. 41: 882; Başaran, 2003, planche XLVII: 1; Ergürer, 2016, 128, 130, fig. 3, Kat. No. 40.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 51

K. K. No. BAF 13

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 2.4 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

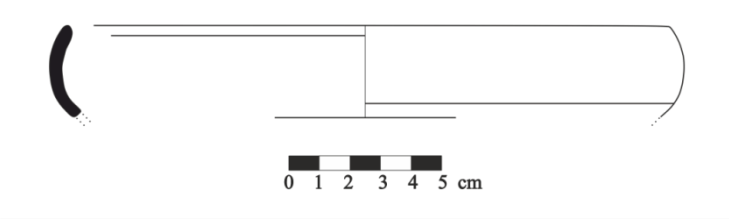
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Slane, 1990, fig. 8: 105; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Anderson- Stajanović, 1992, plate 40: 344, 345; Gassner, 1997, tafel 44: 528; Zelle, 1997, abb. 41: 875; Malamidou, 2005, fig. 60: 718; Doksanaltı, 2006, no. 1797; Abadie- Reynal, 2007, planche 28: 187. 2; Ayaz, 2014, Lev. 15, Kat. No. 66.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 52

K. K. No. BAF 20

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4 Pembe

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

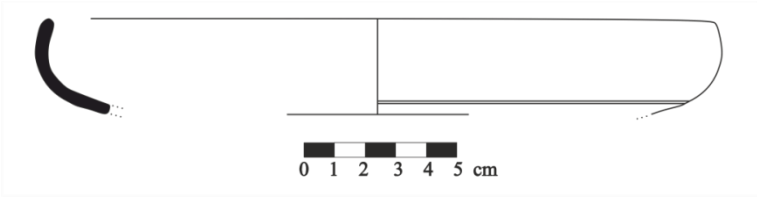
Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 53

K. K. No. CAJ 18

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

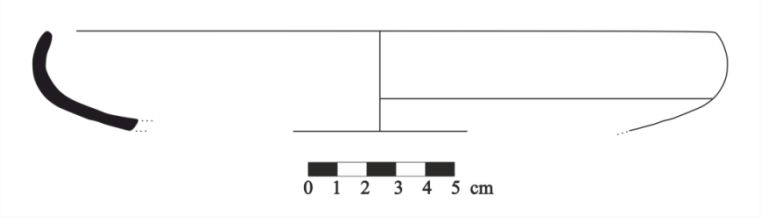
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 54

K. K. No. CAJ 20

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 24-25

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.4 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az şamot; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

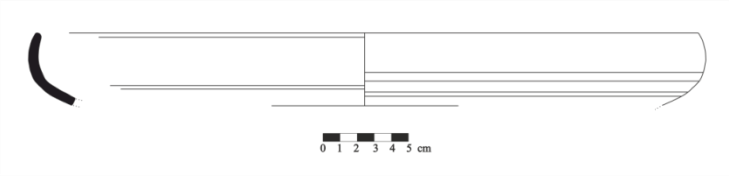
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 55

K. K. No. CAJ 32

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.2 cm **Ağız Çapı:** 37 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

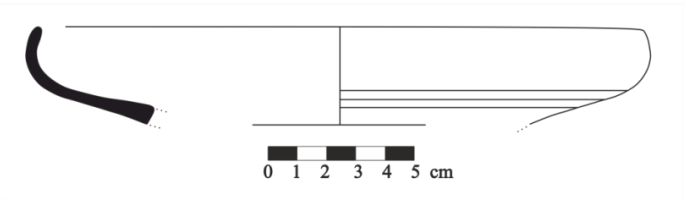
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 56

K. K. No. CAJ 33

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.3 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

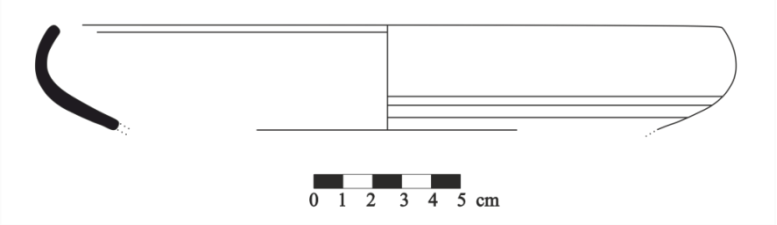
Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 57

K. K. No. CAJ 34

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

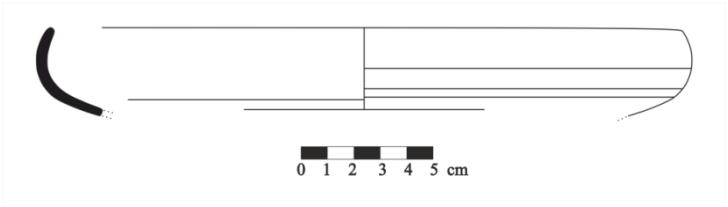
Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az taşçık; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 58

K. K. No. CAJ 37

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

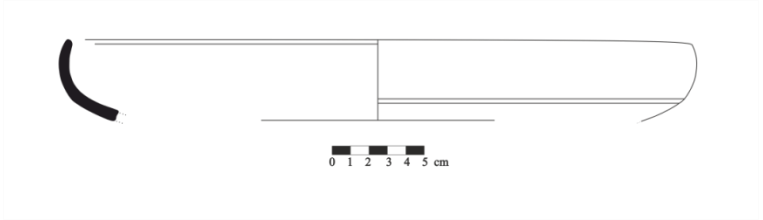
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 59

K. K. No. CAJ 40

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.4 cm **Ağız Çapı:** 34 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

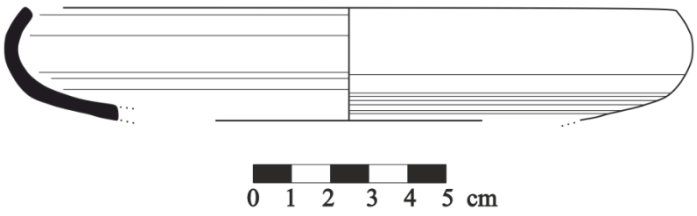
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 60

K. K. No. CAJ 54

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.9 cm **Ağız Çapı:** 17 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

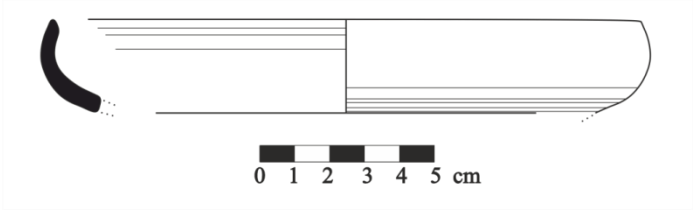
Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç az kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 61

K. K. No. CAJ 53

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.65 cm **Ağız Çapı:** 17 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı

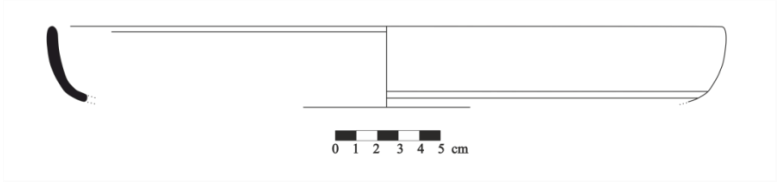
Astar Rengi: 2.5 YR 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kum, az kireç; az gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 62

K. K. No. BAF 15

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.9 cm **Ağız Çapı:** 32 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, orta kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Carandini, 1981, tavola CX: 4,5; Zelle, 1997, abb. 41: 869; Başaran, 2003, planche XLVII: 2; Ergürer, 2012, 110, Kat. No. 208, Lev. 101-102.

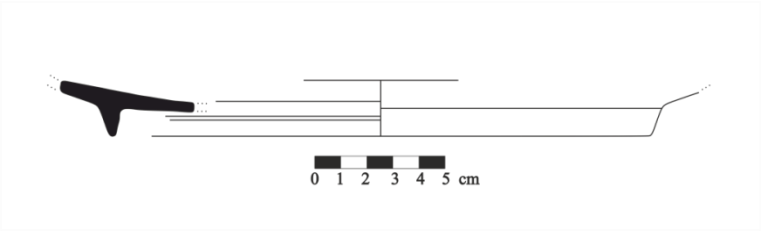
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 63

K. K. No. ARK 52

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 2.1 cm **Kaide Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kum; orta gözenek. Dışta kaide üzerinde yiv. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi kaygan.

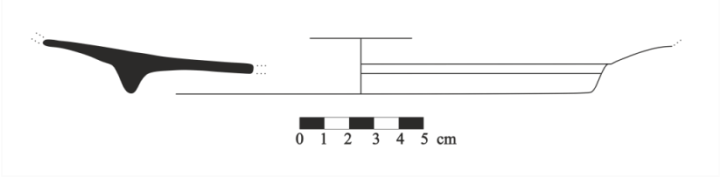
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 28; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Anderson- Stajanović, 1992, plate 40: 344, 345; Zelle, 1997, abb. 41: 875; Malamidou, 2005, fig. 60: 718; Doksanaltı, 2006, no. 1797; Ergürer, 2012, 111, Kat. No. 209, Lev. 101-102; Ayaz, 2014, Lev. 17, Kat. No. 72.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 64

K. K. No. AZI 337

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1280-1260

Tabaka: 4 ve 5

Yükseklik: 2.2 cm **Kaide Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

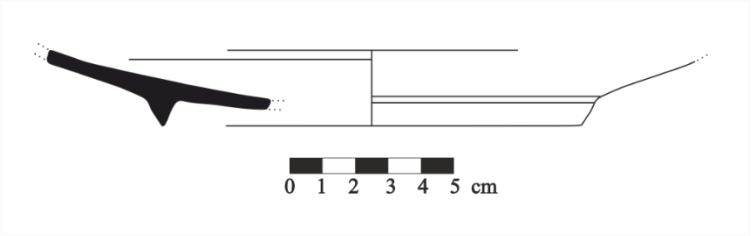
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 28; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Anderson- Stajanović, 1992, plate 40: 344, 345; Zelle, 1997, abb. 41: 875; Malamidou, 2005, fig. 60: 718; Doksanaltı, 2006, no. 1797; Ergürer, 2012, 111, Kat. No. 209, Lev. 101-102; Ayaz, 2014, Lev. 17, Kat. No. 72.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 65

K. K. No. CAJ 22

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.3 cm **Kaide Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta tozsu.

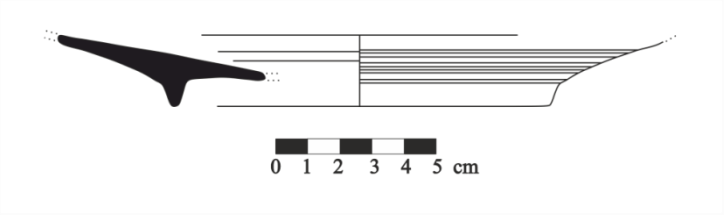
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 28; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Anderson- Stajanović, 1992, plate 40: 344, 345; Zelle, 1997, abb. 41: 875; Malamidou, 2005, fig. 60: 718; Doksanaltı, 2006, no. 1797; Ergürer, 2012, 111, Kat. No. 209, Lev. 101-102; Ayaz, 2014, Lev. 17, Kat. No. 72.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 66

K. K. No. CAJ 36

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.2 cm **Kaide Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 28; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Anderson- Stajanović, 1992, plate 40: 344, 345; Zelle, 1997, abb. 41: 875; Malamidou, 2005, fig. 60: 718; Doksanaltı, 2006, no. 1797; Ergürer, 2012, 111, Kat. No. 209, Lev. 101-102; Ayaz, 2014, Lev. 17, Kat. No. 72.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

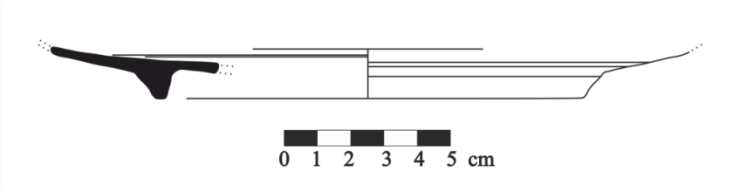
Kat. No: 67

K. K. No. CAJ 60

Form: Tabak (DSC-Hayes Form 4)

Levha No: 26-27

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 1.5 cm **Kaide Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, 15, CF 28; Akyürek, 1992, abb. 9: 56; Anderson- Stajanović, 1992, plate 40: 344, 345; Zelle, 1997, abb. 41: 875; Malamidou, 2005, fig. 60: 718; Doksanaltı, 2006, no. 1797; Ergürer, 2012, 111, Kat. No. 209, Lev. 101-102; Ayaz, 2014, Lev. 17, Kat. No. 72.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

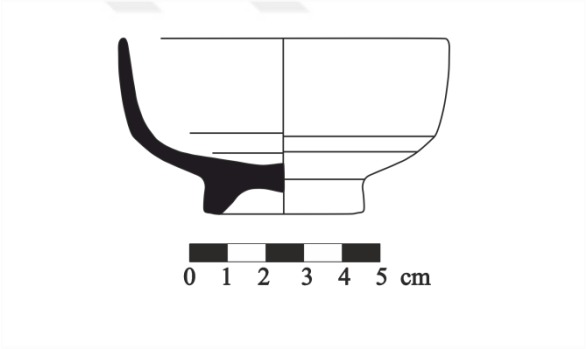
Kat. No: 68

K. K. No. CAJ 12

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.6 cm **Ağız Çapı:** 8.4 cm **Kaide Çapı:** 4.3 cm

Hamur Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 11; Doksanaltı, 2006, no. 539-540; Ergürer, 2012, 113, Kat. No. 215, Lev. 103-104.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 69

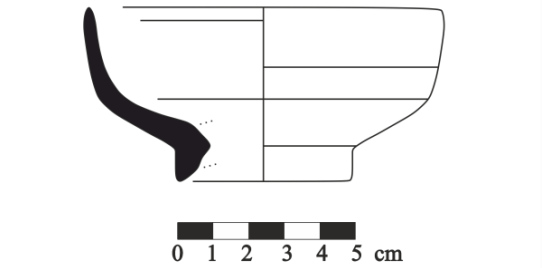
K. K. No. CAJ 13

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.9 cm **Ağız Çapı:** 10 cm **Kaide Çapı:** 4.8 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 11; Doksanaltı, 2006, no. 539-540; Ergürer, 2012, 113, Kat. No. 215, Lev. 103-104.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 70

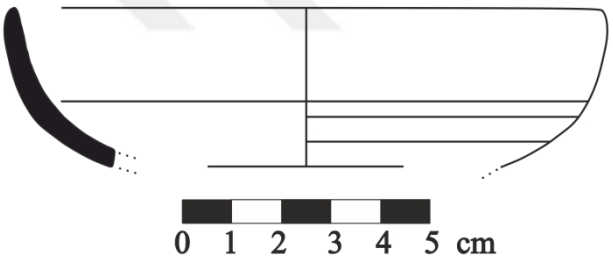
K. K. No. BAF 12

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

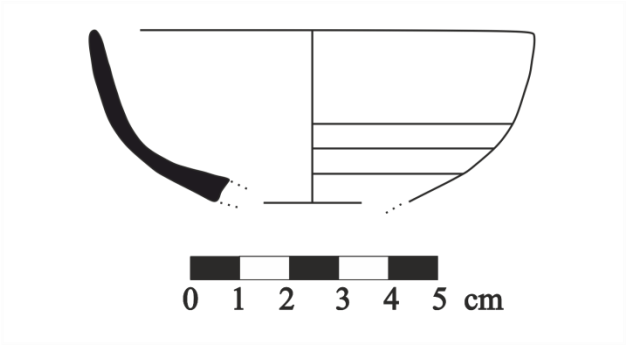
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 11; Doksanaltı, 2006, no. 539 540; Ergürer, 2016, 130, fig. 3, Kat. No. 56.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 71

K. K. No. BAF 14

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.5 cm **Ağız Çapı:** 9 cm

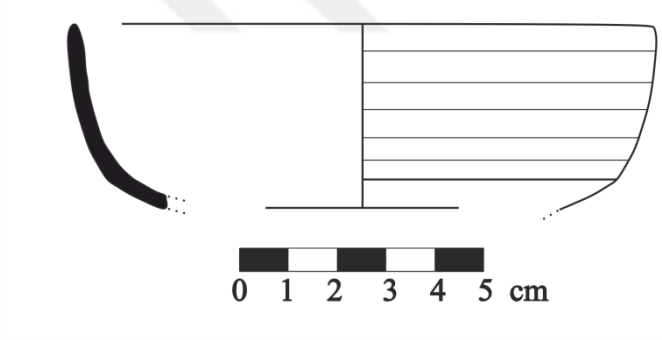
Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun kireç; az gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 64: 832; Abadie-Reynal, 2007, planche 30: 194. 1.
Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 72

K. K. No. CAJ 27

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.8 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

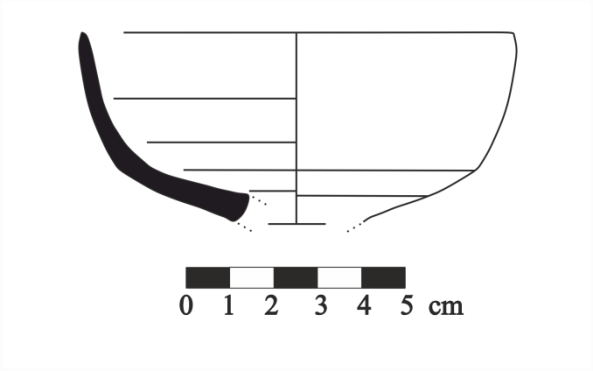
Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 64: 832; Abadie-Reynal, 2007, planche 30: 194. 1.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 73

K. K. No. CAJ 39

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.4 cm **Ağız Çapı:** 10 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı

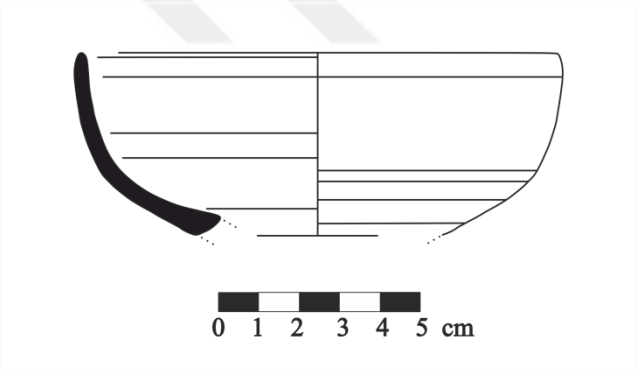
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az şamot; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 64; Carandini, 1981, tavola CX: 11; Doksanaltı, 2006, no. 539 540; Ergürer, 2016, 130, fig. 3, Kat. No. 56.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 74

K. K. No. CAJ 62

Form: Kâse (DSC-Hayes Form 5)

Levha No: 28-29

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.5 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: Orta

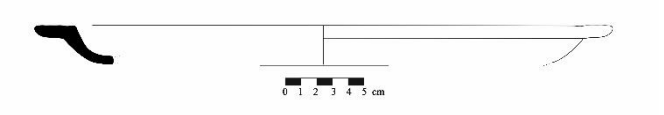
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç; az gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 64: 832; Abadie-Reynal, 2007, planche 30: 194. 1.

Tarih: MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 75

K. K. No. AUC 8

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 59B)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 32 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

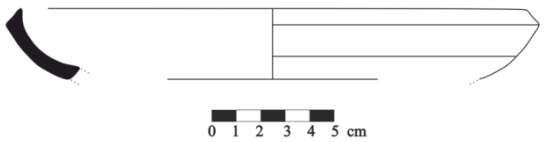
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az taşçık; az gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes ,1972, lev.15, 59b; Waagé, 1948, lev.8, 817; Tekocak, 2006: 52, Lev. 5, Kat. No. 41: 99.

Tarih: MS 4-5.yüzyıl

Kat. No: 76

K. K. No. CDB 18

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 61A)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,9 cm **Ağız Çapı:** 21cm

Hamur Rengi: 10 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, az kum; orta gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Dışta ve, içte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

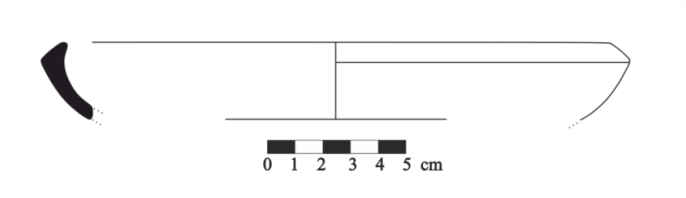
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 17, A 18; Carandini ve Tortorella, 1981, tavola XXXIV: 3; Reynolds, 1984, fig. 303; Mackensen, 1993, tafel 53: 4. 2. 7; Pickersgill ve Roberts, 2003, fig. 8: 42; Hayes, 2008, fig. 33: 1061; Johnson, 2008, 46: 146; Ergürer, 2016, 130, fig. 4, Kat. No. 57.

Tarih: MS 325-420

Kat. No: 77

K. K. No. CDB 49

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 61A)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,8 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: Orta

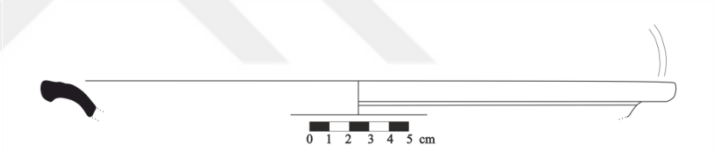
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Dışta ve içte az kalker. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes 1972, fig. 17, A7; Gassner 1997, 149, taf. 49, no. 592; Abadie Reynal 2007, 163-164, pl. 39, 273.1; Abadie Reynal 2007, 163-164, pl. 39, 273.1; Hayes 2008, 224, fig. 33, pl. 53, no. 1061; Ergürer, 2012; 123-125, levha 106, Kat. No. 222; Ayaz, 2014: 45, 46, lev.26; Kat. Nr. 116; Aktaş, 2018; 132-134, Kat. No. 223.

Tarih: MS 325-420

Kat. No: 78

K. K. No. CDB 50

Form: Kâse (Afrika Hayes Form 67)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 1,7 cm **Ağız Çapı:** 32 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/6 Kırmızı, **İç:** 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; çok gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Mitsopoulos ve Leon, 1991 140, 142, taf. 197, M1; Berndt, 2003: 20-21, 147, taf. 3, TS 026, TS 028; Tekocak, 2006, 53, Lev. 6, Kat. No. 44-48; Hayes, 2008, 227, fig. 34: 1083; Ergürer, 2016, 132, fig. 4, Kat. No. 67.

Tarih: MS 400-450

Kat. No: 79

K. K. No. CDB 16

Form: Kâse (Afrika Hayes Form 78)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

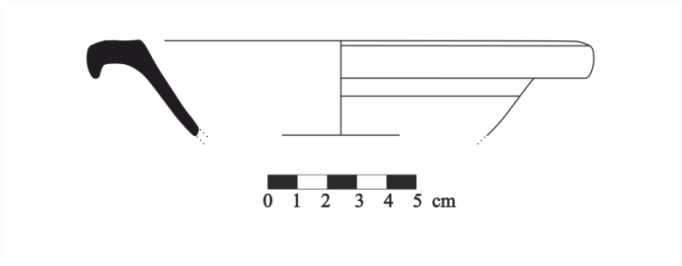
Tabaka: 3

Yükseklik: 3,2 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç; az gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Dışta orta, içte çok az kalker. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972: 127, fig. 22. 78.1.

Tarih: MS 5. yüzyıl

Kat. No: 80

K. K. No. AUC 26

Form: Kâse (Afrika Hayes Form 97)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.6 cm **Ağız Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972: fig. 27; Carandini ve Tortorella, 1981, tavola LI: 14; Preite, 1997,

tav. XV: 1; Hayes, 2008, fig. 36: 1150; Ergürer, 2013, 145, Res. 194, Form 97.

Tarih: MS 490-550

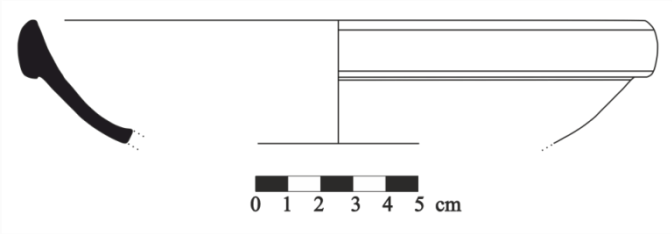
Kat. No: 81

K. K. No. CEH 7

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 99A)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.8 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: Üst: 2.5 YR 5/8 Kırmızı, **Alt:** 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Çift astar uygulanmış. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972: fig. 28: 7; Rodziewicz, 1976: 37, pl. 6: B25b-f; Reynolds, 1984: 477, fig. 397-400; Gassner, 1997: 150, taf. 49: 599; Ergürer, 2016, 134, fig. 4, Kat. No. 66.

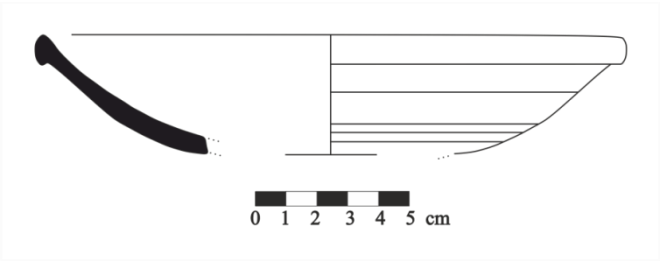
Tarih: MS 6. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 82

K. K. No. CDB 3

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 103B)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3,9 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. İçte ve dışta çark izleri ve kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

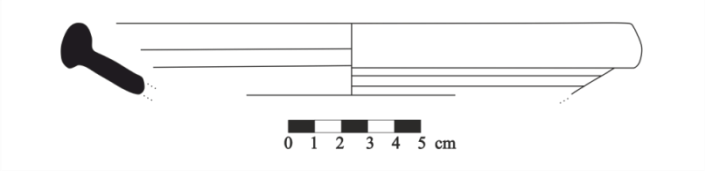
Benzeri: Hayes, 1972: fig. 29: 10; Hayes, 1973: 113, fig. 50: 2502; Williams, 1989: 42, fig. 19: 240; Hayes, 2008: 232, fig. 36, 1156-1157; Ergürer, 2012: 139, Kat. No. 248.

Tarih: MS 6. yüzyıl

Kat. No: 83

K. K. No. AUC 21

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 104A)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.7 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 10 R 8/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kum, az kireç, az taşçık; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

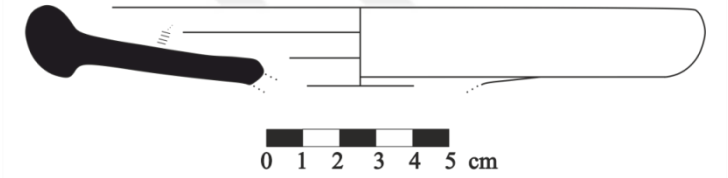
Benzeri: Waage, 1948: 47, pl. VIII: 803-805; Hayes, 1972: fig. 29: 2; Rodziewicz, 1976: 35, pl. 2, B3A ; Hayes, 2008: 233, fig. 36, 1158.

Tarih: MS 530-580

Kat. No: 84

K. K. No. CDA 25

Form: Tabak (Afrika Hayes Form 105)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 2,15 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972: fig. 31: 13; Hayes, 1973: 113, fig. 50: 2116; Rodziewickz, 1976: 35, pl. 2, B2b ; Williams 1977, fig. 1: 1; Grandi, 2005: 9, pl. 7: 4,5; 2005: 286-293, fig. 4: 5,6.

Tarih: MS 580-660

Kat. No: 85

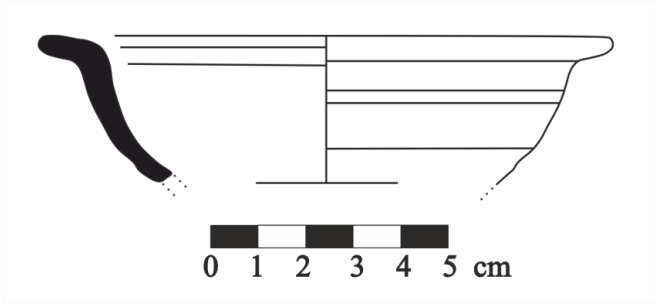
K. K. No. CDB 29

Form: Kâse (Afrika Hayes Form 108)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3,1 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; orta gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Dışta az, içte yoğun kalker. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 1972: fig. 33; Carandini ve Tortorella, 1981: 112, tav. LII: 3; Anderson-Stajanovic, 1992: 58, pl. 45: 382; Bien, 2005: 286, 293, fig. 4: 10; Ergürer, 2012: 144, 145, Kat. No. 258.

Tarih: MS 7. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 86

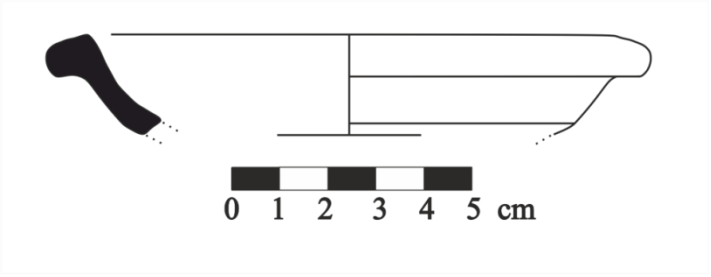
K. K. No. CDB 20

Form: Kâse (Afrika Hayes Form 108)

Levha No: 30-31

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,1 cm **Ağız Çapı:** 11 cm

Hamur Rengi: 10 6/8 Açık Kırmızı

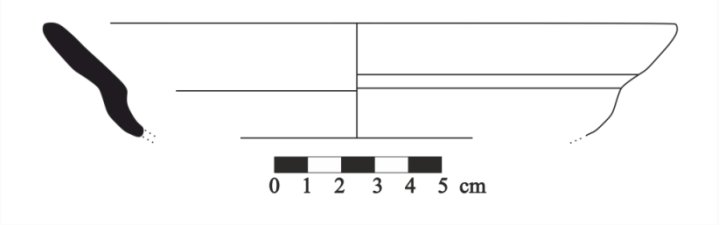
Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; az gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Dışta yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972: fig. 33; Carandini ve Tortorella, 1981: 112, tav. LII: 3; Anderson-Stajanovic, 1992: 58, pl. 45: 382; Bien, 2005: 286, 293, fig. 4: 10; Ergürer, 2012: 144, 145, Kat. No. 258.

Tarih: MS 7. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 87

K. K. No. BYA 6

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 2A)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1280-1270

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.4 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

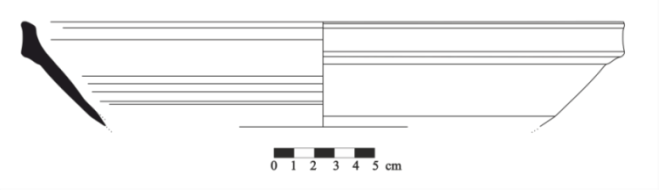
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, orta kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972; fig. 66: 1; Anderson-Stajanovic, 1992: 60, pl. 46: 397; Tekocak, 2006: Lev. 10: 66; Uslu, 1994: 105, Kat. No. 74; Ergürer, 2012: 156, Lev. 123, 124, Kat. No. 268).

Tarih: MS 400-475

Kat. No: 88

K. K. No. CEH 6

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3A)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5.2 cm **Ağız Çapı:** 30 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, çok az kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta ve içte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

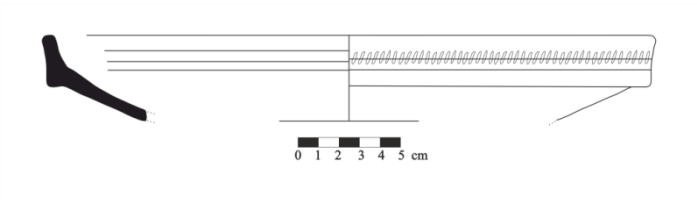
Benzeri: Hayes, 2008, fig. 38: 1251

Tarih: MS 400?

Kat. No: 89

K. K. No. AUC 12

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3B)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 4.2 cm **Ağız Çapı:** 29 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 Pembe

Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

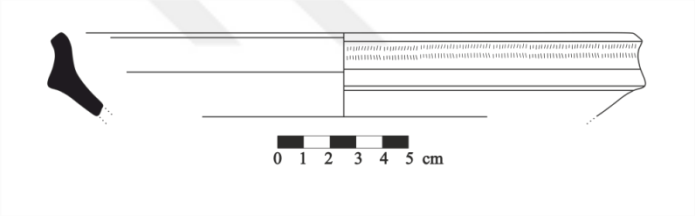
Benzeri: Waagé 1933, plate 8: 206; Hayes 1972, fig. 67: 4; Carandini 1981, tavola CXI: 12,13; Hayes 2008, fig. 38: 1257; Ergürer, 2012: Lev. 125-126, Kat. No. 274.

Tarih: MS 5. yüzyıl

Kat. No: 90

K. K. No. AUC 23

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3B)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

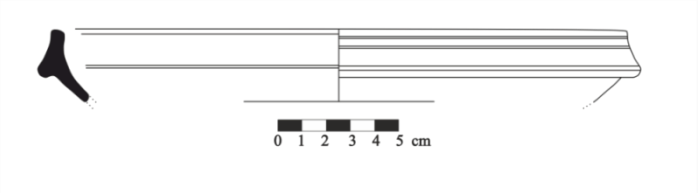
Benzeri: Waagé 1933, plate 8: 206; Hayes, 1972: fig. 74; Berndt 2003, tafel 23, TS 276; Hayes, 2008: fig. 38: 1261.

Tarih: MS 5. yüzyıl

Kat. No: 91

K. K. No. CEH 17

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3B)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az taşçık; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi orta kaygan.

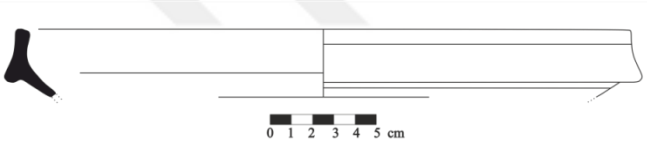
Benzeri: Hayes, 2008: fig. 38, 1263.

Tarih: MS 5. yüzyıl

Kat. No: 92

K. K. No. CDB 27

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3C)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 29 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Waagé 1933, plate 8: 209; Hayes 1972, fig. 67: 7; Gassner 1997, tafel 46: 556; Tekocak 2006, Levha 11: 71; Hayes, 2008: fig. 39, 1271; Fındık 2010, fig. 2: 19.

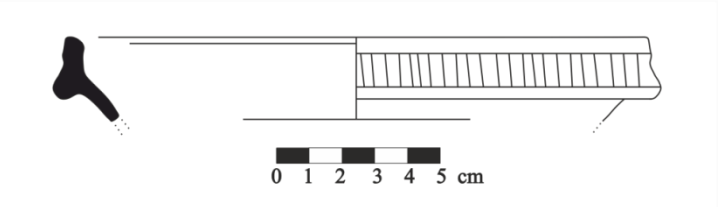
Tarih: MS 5. yüzyılın 3. çeyreği

Kat. No: 93

K. K. No. AUC 25

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3C)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Waagé 1933, plate 6: 207; Hayes, 1972: fig. 67, 9; Hayes 2008, fig. 38: 1267-1269.

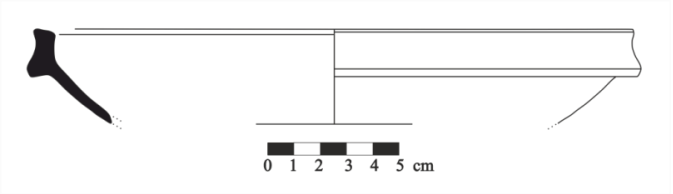
Tarih: MS 5. yüzyıl 3. çeyreği

Kat. No: 94

K. K. No. CDB 47

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3C)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte ve dışta yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

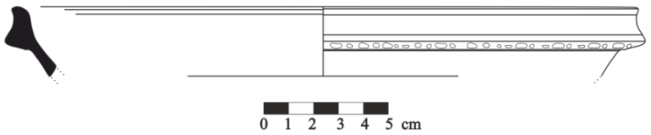
Benzeri: Hayes, 2008, fig. 39: 1268.

Tarih: MS 5. yüzyılın 3. çeyreği

Kat. No: 95

K. K. No. CDA 12

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3E)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

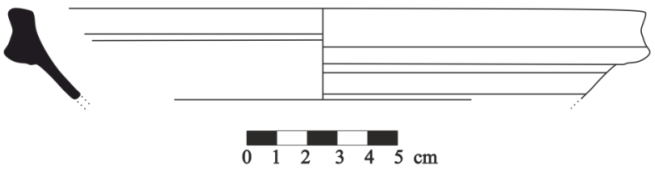
Benzeri: Hayes, 1972, lev.68, 3e; Gassner, 1997, tafel 46: 558; Tekocak, 2006: Lev. 12, Kat. No. 79; Hayes, 2008, fig. 39: 1275; Ergürer, 2012, 164, Kat. No. 285, Lev. 127-128.

Tarih: MS 5. yüzyılın son çeyreği-MS 6. yüzyılın başları

Kat. No: 96

K. K. No. AUC 16

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3E)

Levha No: 32-33

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

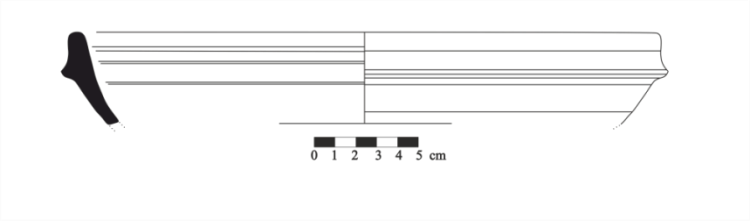
Astar Rengi: 10 R 6/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, lev.68, 3e; Gassner, 1997, tafel 46: 558; Tekocak, 2006: Lev. 12, Kat. No. 79; Hayes, 2008, fig. 39: 1275; Ergürer, 2012, 164, Kat. No. 285, Lev. 127-128.

Tarih: MS 5. yüzyılın son çeyreği-MS 6. yüzyılın başları

Kat. No: 97

K. K. No. CEH 14

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 4.4 cm **Ağız Çapı:** 28 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

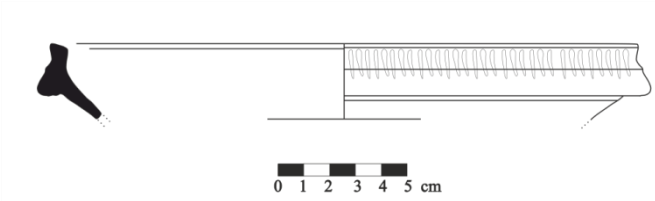
Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum, az taşçık; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta yoğun, içte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Isler 1969, abb. 46; V. Mitsopoulos- Leon 1991, tafel 200, m13; V Gassner 1997, tafel 47: 566; A. D. Preite 1997, tav. XXVI: 4; I; Hayes, 2008: fig. 40. 1291;

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 98

K. K. No. CAJ 23

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 2.9 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

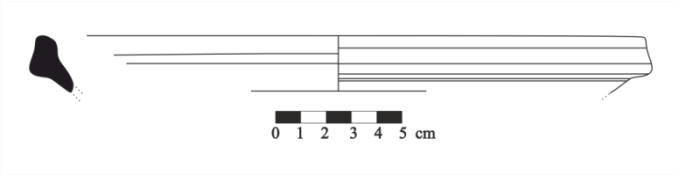
Benzer: Hayes, 1972: 69, F 17; Mackensen, 1991: p. 83, form 3F, 17, fig. 2; Martin, 1998, p. 112, form2: 17, fig. 3; Hayes, 2008: fig. 40: 1284.

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 99

K. K. No. AUC 13

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.2 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

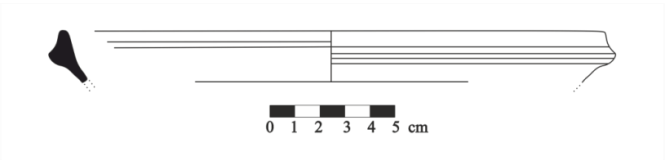
Benzeri: Hayes, 2008: fig. 39, 1280

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 100

K. K. No. AUC 17

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 2008: fig. 40, 1285.

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 101

K. K. No. BYA 8

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1280-1270

Tabaka: 3

Yükseklik: 2 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun sarı kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 2008: fig. 40, 1286

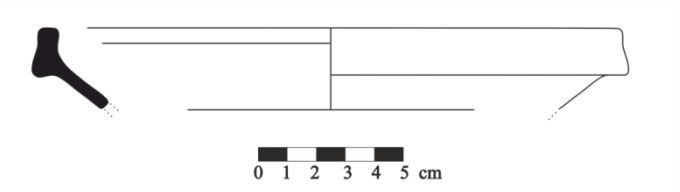
Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 102

K. K. No. CDA 17

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Hayes, 2008, fig. 39: 1282

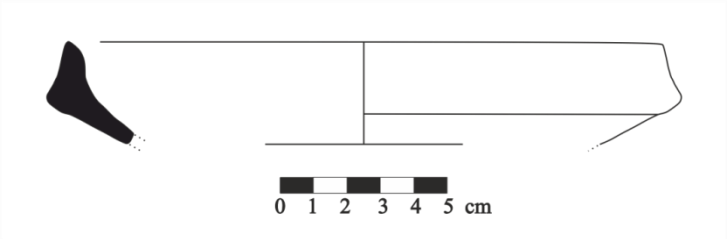
Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 103

K. K. No. CDB 39

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, az kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Astarda yoğun aşınma. İçte yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 104

K. K. No. CDA 15

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

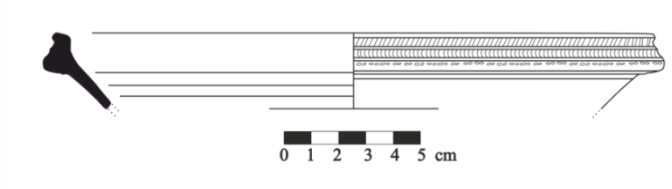
Benzeri: Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 105

K. K. No. CDB 59

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun kum (Sarı?); orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

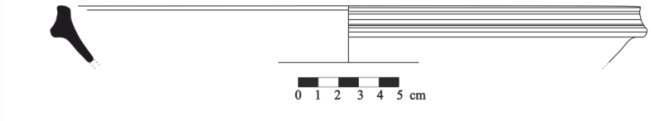
Benzeri: Isler 1969, abb. 47; Hayes, 1972, fig. 69: 23; Berndt 2003, tafel 31, TS 382; Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291.

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 106

K. K. No. CEH 13

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 29 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: Dudak: 10 R 4/8 Kırmızı **Alt:** 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dudakta farklı astar uygulanmış. Yüzey kalitesi orta tozsu.

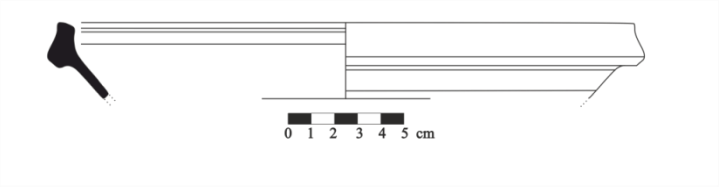
Benzeri: Crowfoot- vd. 1957, fig. 84: 11; P. M. Pröttel 1996, tafel 56: 21; V. Gassner 1997, tafel 47: 571; A. D. Preite 1997, tav. XXVI: 3; I; Tekocak 2006, Levha 13: 88;

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 107

K. K. No. CEH 18

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

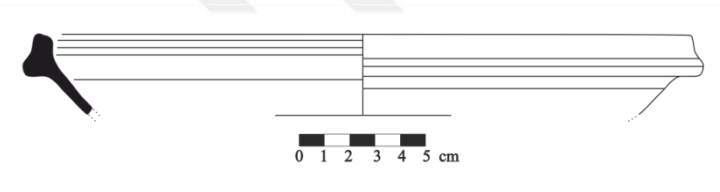
Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Crowfoot- vd. 1957, fig. 84: 11; P. M. Pröttel 1996, tafel 56: 21; V. Gassner 1997, tafel 47: 571; A. D. Preite 1997, tav. XXVI: 3; Tekocak 2006, Levha 13: 88; Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291

Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 108

K. K. No. CEH 19

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3F)

Levha No: 34-35

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/6 Açık Kırmızı **Dudak:** 7,5 YR 4/3 Kahverengi

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun kum; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta ve içte az kalker. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: C. Abadie- Reynal- J. P. Sodini 1992, fig. 6: CF87; V. Gassner 1997, tafel 47; Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291.

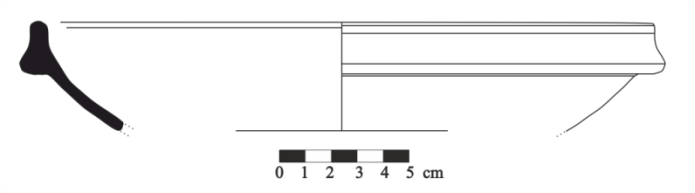
Tarih: MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 109

K. K. No. CEH 8

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3H)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 4.2 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

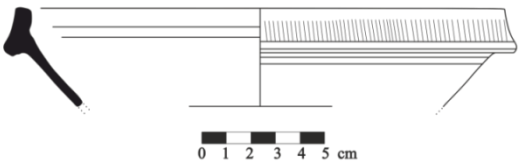
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç, az sarı kum; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta ve içte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: C. Abadie- Reynal- J. P. Sodini 1992, fig. 6: CF87; V. Gassner 1997, tafel 47; Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291.

Tarih: MS 6. yüzyılın ortaları

Kat. No: 110

K. K. No. CEH 11

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3H)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 4 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta ve içte az kalker. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Hayes, 2008: fig. 40: 1295

Tarih: MS 6. yüzyılın ortaları

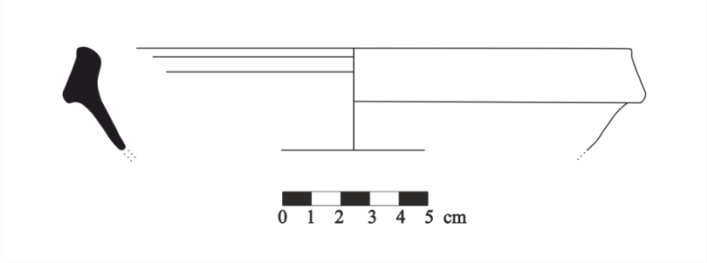
Kat. No: 111

K. K. No. AUC 14

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3H)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.5 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun sarı kum, az mika, az kireç; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 2008: fig. 40: 1295

Tarih: MS 6. yüzyılın ortaları

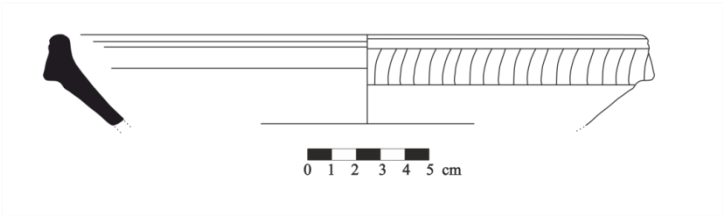
Kat. No: 112

K. K. No. ATZ 11

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3H)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.7 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta kireç, orta kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

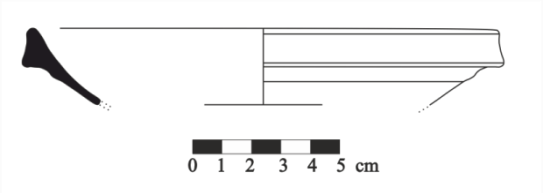
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 68: 28; Hayes, 2008, fig. 40: 1297; Ergürer, 2012, Kat. No. 324, Lev. 139-140

Tarih: MS 6. yüzyılın ortaları

Kat. No: 113

K. K. No. CEH 9

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 3 Küçük Versiyon)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.6 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta ve içte orta kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

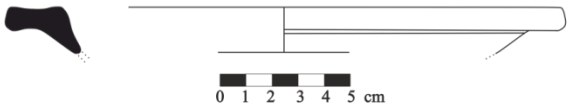
Benzeri: W. Hayes 2008, fig. 41: 1310; Tekocak 2006, Levha 13: 86; Gassner 1997, tafel 47;I.

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı-MS 6. yüzyıl 1. yarısı

Kat. No: 114

K. K. No. AUC 11

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 5A)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 1.8 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, az kum; orta gözenek. Astarda çok yoğun aşınma. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Hayes 1972, fig. 70: 1; Carandini 1981, tavola CXIV: 2; Hayes 2008, fig. 41: 1300; Erol 2010, K-322; Ergürer, 2012, Kat. No. 340, Lev. 145-146

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı

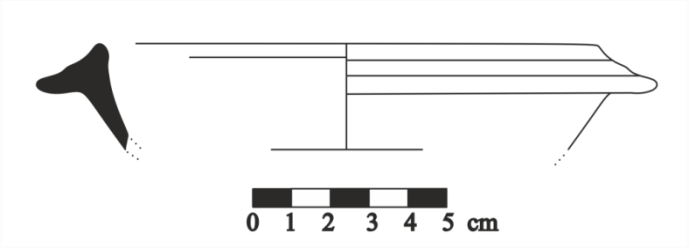
Kat. No: 115

K. K. No. ATZ 10

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 8)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.7 cm **Ağız Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

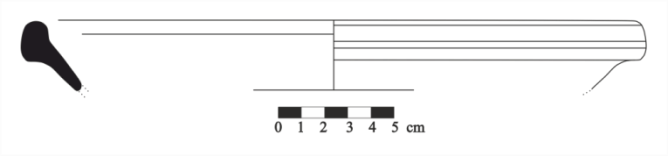
Benzeri: Hayes, 1965: 235, D. 1; Hayes, 2008: fig. 41: 1316, 1317; Fındık, 2010: 104, 112, fig. 2: 21; Ergürer, 2012: 175, 176, Lev. 149-152, Kat. No. 349-357; Ayaz, 2014: 62, Lev. 52, Kat. No. 210-212; Aktaş, 2018, Kat. No. 349, 350.

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı-MS 6. yüzyıl başları

Kat. No: 116

K. K. No. CDB 58

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, orta kum; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte orta kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

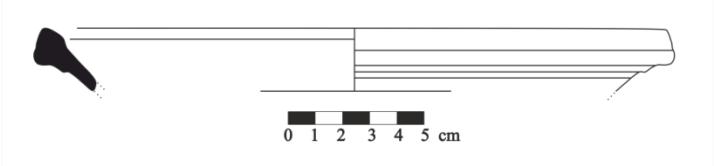
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 1; Carandini, 1981, tavola CXIII; Gassner 1997, tafel 48: 584; Berndt, 2003, tafel 42, TS 560

Tarih: MS 6. yüzyıl 2. yarısı- MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 117

K. K. No. CDB 53

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.3 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, az kum; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte orta kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

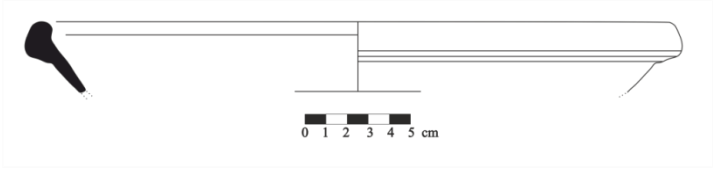
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 4; Carandini, 1981, tavola CXIII: 11;I

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 118

K. K. No. CDB 10

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.3 cm **Ağız Çapı:** 30 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/8 Kırmızımsı Sarı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç, orta taşçık; orta gözenek. Dışta az içte yoğun kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

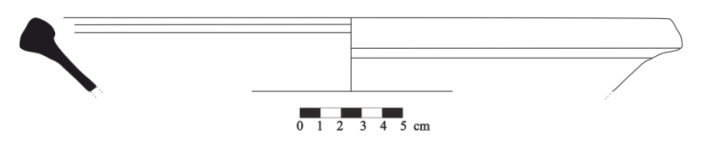
Benzeri: Carandini 1981, tavola CXIII: 9; Ergürer, 2012: Kat. No. 376

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 119

K. K. No. CDB 25

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 36-37

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 31 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/ Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, orta kum; orta gözenek. İçte orta kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

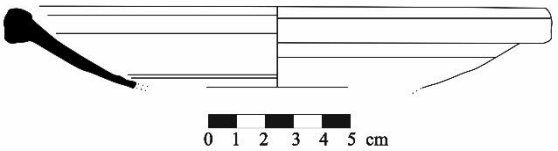
Benzeri: Hayes 1972, fig. 71: 1; Carandini, 1981, tavola CXIII: 11; Gassner, 1997, tafel 48: 584; Berndt, 2003, tafel 43, TS 569

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 120

K. K. No. CDB 23

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.8 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç; az gözenek. Dışta az kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

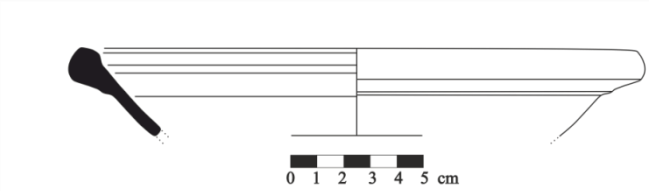
Benzeri: Hayes 1972, fig. 71: 1; Carandini, 1981, tavola CXIII: 11; Gassner, 1997, tafel 48: 584; Berndt, 2003, tafel 43, TS 569

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 121

K. K. No. CEH 20

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.35 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

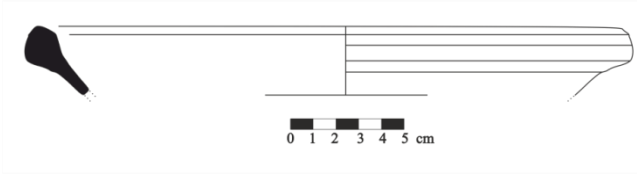
Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç; az gözenek. Dışta ve içte yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Waagé, 1948, plate XI: 949k; Hayes, 1972, fig. 71: 2; Carandini, 1981, tavola CXIII: 10; Hayes, 1992, fig. 36, 25/ 1Gassner, 1997, tafel 48: 583; 2006, Levha 14: 90; Kenrick, 2009, fig. 18. 3: PT525.
Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 122

K. K. No. CDB 54

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

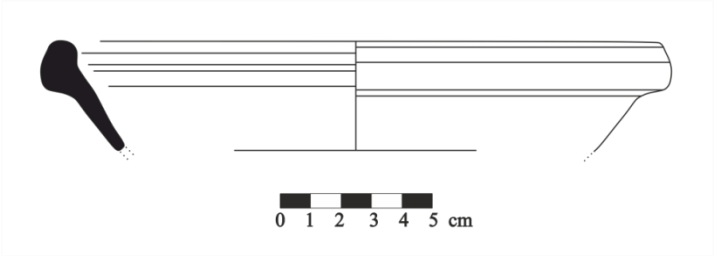
Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta az, içte orta kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Waagé, 1948, plate XI: 949a; Hayes, 1972, fig. 71: 2; Carandini, 1981, tavola CXIII: 10; Abadie- Reynal ve Sodini, 1992, fig. 7: CF110; Hayes 1992, fig. 37, 27/ 5; Gassner, 1997, tafel 48: 583; Kramer, 2004, taf. 97, PRS 17; Tekocak 2006, Levha 14: 90; Hayes, 2008, fig. 42: 1329
Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 123

K. K. No. CDB 31

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

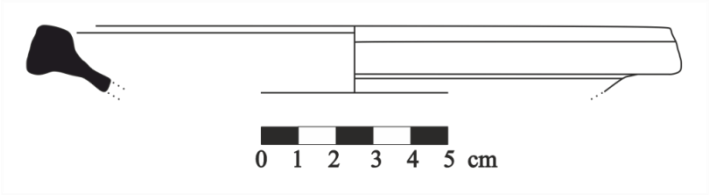
Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Waagé, 1948, plate XI: 949a; Hayes 1972, fig. 71: 1; Carandini, 1981, tavola CXIII: 11; Gassner 1997, tafel 48: 584; Tekocak 2006, Levha 14: 91; Ergürer, 2012, Kat. No. 327, Lev. 157-158

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 124

K. K. No. CDB 37

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 1.8 cm **Ağız Çapı:** 17 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

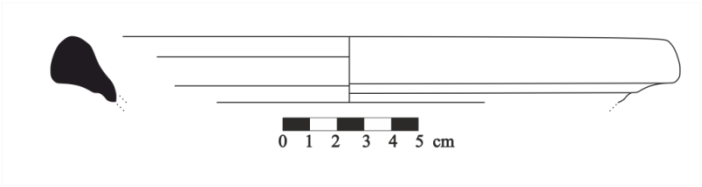
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, orta kum; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Gassner 1997, tafel 48: 584

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 125

K. K. No. AUC 15

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10A)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.4 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer, 2016, fig. 5, Kat. No. 108

Tarih: MS 6. yüzyılın 2. yarısı-MS 7. yüzyıl başları

Kat. No: 126

K. K. No. BYA 4

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1280-1270

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.3 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

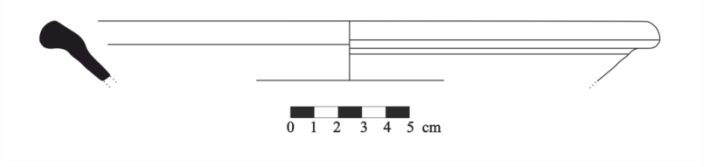
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 127

K. K. No. ATZ 7

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: Dış: 10R 5/8 Kırmızı, **Dudak Dışı:** 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az kireç, az kum; orta gözenek. Dış dudak kenarında bordür benzeri boyama?. İçte yiv ve çark izleri, az kalker. Yüzey kalitesi tozsu

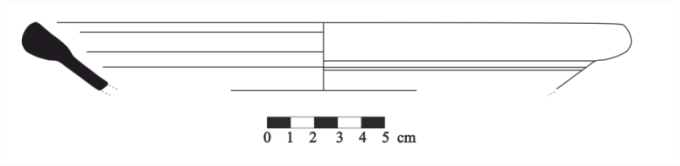
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 128

K. K. No. CDA 13

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.9 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun sarı kum, az kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

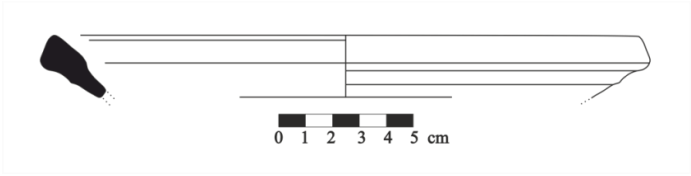
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 13; Carandini, 1981, tavola CXIII: 16; Tekocak 2006, Levha 14: 93; Ergürer, 2012, Kat. No. 394, Lev. 161-162

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 129

K. K. No. CDA 14

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 2.3 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun kireç, orta taşçık, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

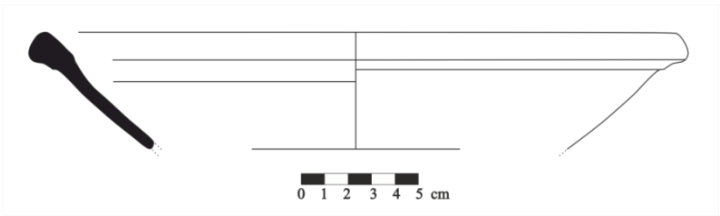
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 130

K. K. No. CDA 19

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 38-39

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 5 cm **Ağız Çapı:** 27 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı, 10 R 4/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

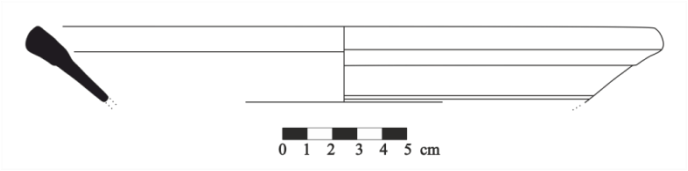
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 131

K. K. No. CDA 23

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, orta kireç; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

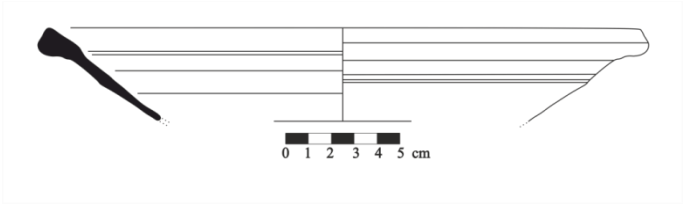
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 132

K. K. No. CDB 8

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 4.1 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, orta kum; orta gözenek. Yiv ve çark izleri, az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

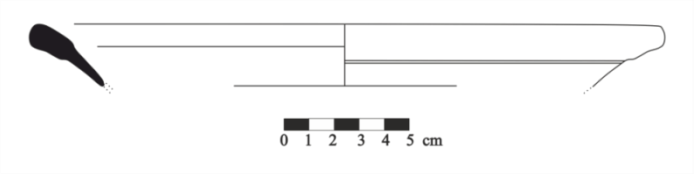
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 133

K. K. No. CDB 12

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç; az gözenek. Dışta ve içte az kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

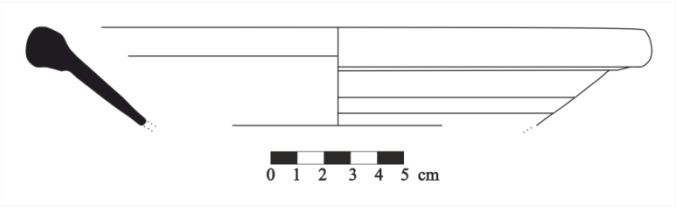
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 134

K. K. No. CDB 13

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç, az kum; az gözenek. Dışta ve içte kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

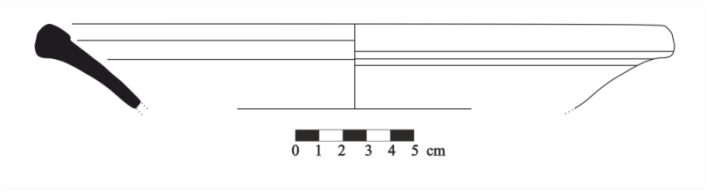
Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 135

K. K. No. CDB 17

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.6 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Dışta az, içte yoğun kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 136

K. K. No. CDB 36

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.1 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/8 Sarımsı Kırmızı

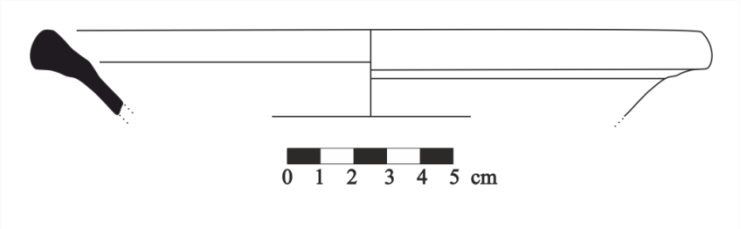
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun kireç, az kum, az taşçık; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Tekocak, 2006, Levha 14: 92

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 137

K. K. No. CDB 40

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.6 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

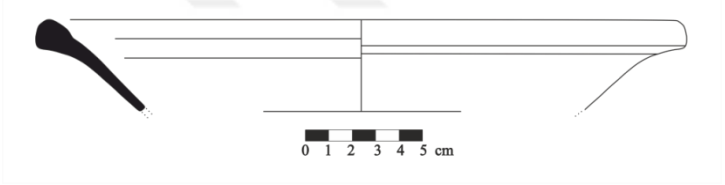
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, yoğun kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Astarda yoğun aşınma. İçte ve dışta az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri:

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 138

K. K. No. CDB 41

Form: Kâse (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.9 cm **Ağız Çapı:** 27 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

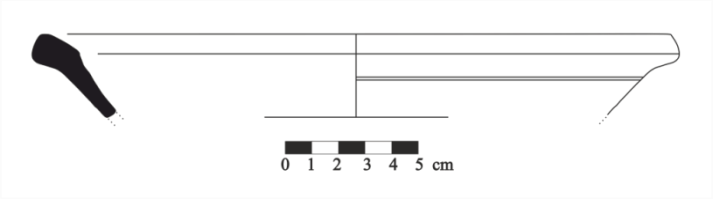
Astar Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun kireç, az kum; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Astarda yoğun aşınma. İçte ve dışta yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes 1972, fig. 71: 11; Carandini, 1981, tavola CXIII: 16; Gassner 1997, tafel 48: 586

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 139

K. K. No. CDB 52

Form: Tabak (Phokaia Hayes Form 10C)

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 24 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

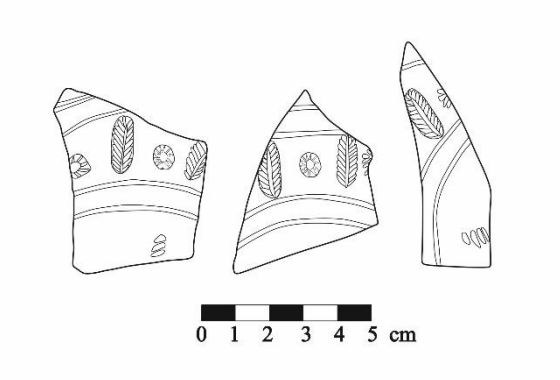
Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, az kum; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte ve dışta az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 71: 11; Rodziewicz 1976, pl. 8: C10; Carandini, 1981, tavola CXIII: 14; Gassner, 1997, tafel 48: 586; Berndt 2003, tafel 50, TS 666; Tekocak, 2006, Levha 14: 92; 2009, fig. 18. 3: PT528

Tarih: MS 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No: 140

K. K. No. CDB 65

Form: Phokaia Bitkisel Bezmeli

Levha No: 40-41

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 6/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç; orta gözenek. Dışta az kalker. Yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1972, fig. 72, 3; Hayes, 2008, 246, plate 64: 1338; Ergürer, 2012, Kat. No. 396, 397, Lev. 163-164

Tarih: MS 400-450

Kat. No: 141

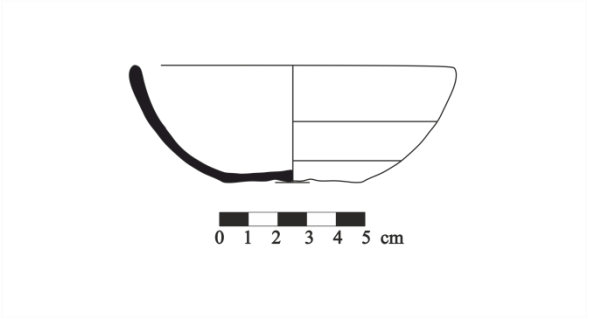
K. K. No. CDB 11

Form: Kâse (LC Ergürer Form 1)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 4 cm **Ağız Çapı:** 11 cm **Kaide Çapı:** 4.8 cm

Hamur Rengi: 7,5 YR 8/4 Pembe

Astar Rengi: 2,5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum; orta gözenek. İçte ve dışta çark izleri ve az kalker tabakası. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Ergürer, 2014: 177, 179: Kat. No. 1-3; Kavaz-Kındığlı, 2017: 48, Kat. No. 88-91

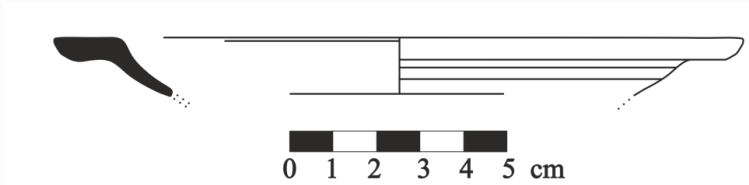
Tarih: MS 4. yüzyıl sonları-MS 5. yüzyıl sonları

Kat. No: 142

K. K. No. ATZ 9

Form: Tabak **(**LC Ergürer Form 2)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 1.3 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

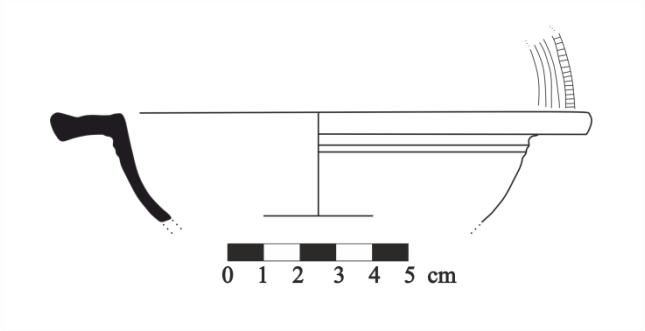
Astar Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Opait 2004, plate 59: 2; Doğer 2005, pl. IX; Ergürer, 2013, Res. 197, Form 2.

Tarih: MS 4. yüzyıl sonları-MS 6. yüzyıl başları

Kat. No: 143

K. K. No. CEH 22

Form: Kâse (LC Ergürer Form 3)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,9 cm **Ağız Çapı:** 15 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/6 Açık Kırmızı

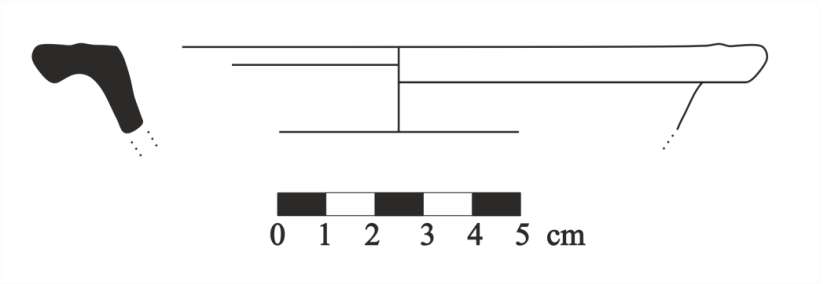
Astar Rengi: Dış: 10 R 4/4 Soluk Kırmızı, **İç:** 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Astarda aşınma var. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Ergürer, 2016, fig. 6, Kat. No. 118

Tarih: MS 5. yüzyılın 2. yarısı

Kat. No: 144

K. K. No. ATZ 8

Form: Kâse (LC Ergürer Form 3)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 1.8 cm **Ağız Çapı:** 15 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/6 Sarı

Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri:

Tarih: MS 5. yüzyılın 2. yarısı

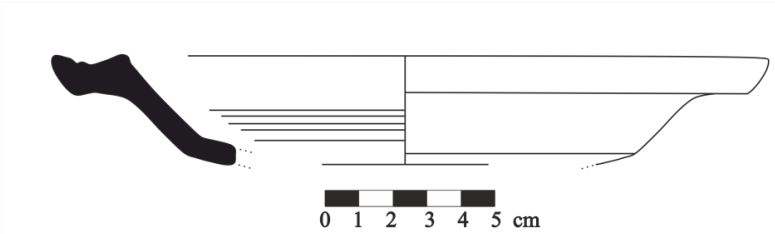
Kat. No: 145

K. K. No. BYA 9

Form: Kâse (LC Ergürer Form 3)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1270

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4 Pembe

Astar Rengi: Dış-İç: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı, **Dudak Üzerinde:** 2.5 YR 4/8 Pembe

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç, çok az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Opait 2004, 79, 179, Plate 60: 4; Ergürer, 2016, fig. 6, Kat. No. 117

Tarih: MS 5. yüzyılın 2. yarısı

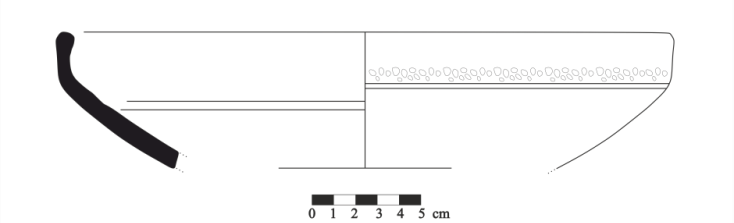
Kat. No: 146

K. K. No. CDB 26

Form: Kâse (LC Ergürer Form 4)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 6,3 cm **Ağız Çapı:** 28 cm

Hamur Rengi: 10 YR 6/4 Açık Sarımsı Kahverengi

Astar Rengi: 7,5 YR 3/2 Koyu Kahverengi

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika; çok gözenek. İçte ve dışta çark izleri, orta kalker tabakası. Yüzey kalitesi hafif kaygan.

Benzeri: Ergürer, 2012, Kat. No. 473, Lev. 179-180; Ergürer, 2013, Res. 197, Form 4

Tarih: MS 5. yüzyıl

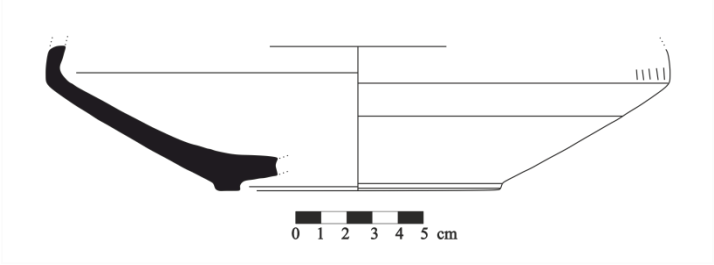
Kat. No: 147

K. K. No. CDB 51

Form: Tabak (LC Ergürer Form 4)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5,6 cm **Kaide Çapı:** 11 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kum; çok gözenek. İçte yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri:

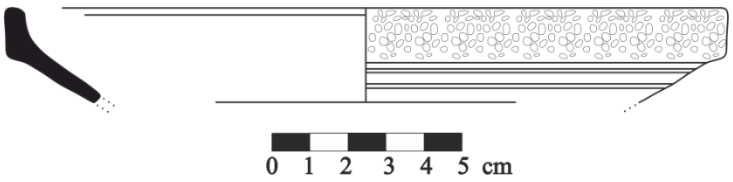
Tarih: MS 5. yüzyıl

Kat. No: 148

K. K. No. AUC 24

Form: Kâse (LC Ergürer Form 5)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

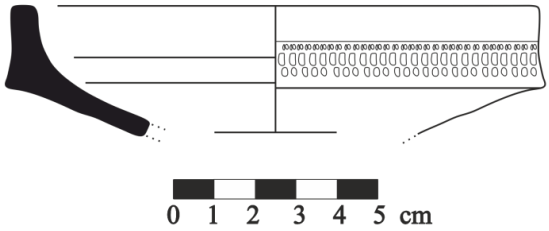
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi orta kaygan.

Benzeri: Ergürer, 2014, plate 3, 14.

Tarih: MS 5. yüzyıl ilk yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 149

K. K. No. ATZ 12

Form: Kâse (LC Ergürer Form 5)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.1 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/8 Sarımsı Kırmızı

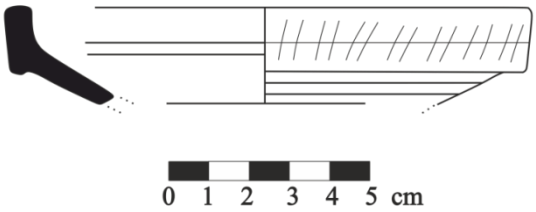
Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer, 2014, plate 3, 14.

Tarih: MS 5. yüzyıl ilk yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 150

K. K. No. ATZ 13

Form: Kâse **(**LC Ergürer Form 5)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1265

Tabaka: 3

Yükseklik: 2 cm **Ağız Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

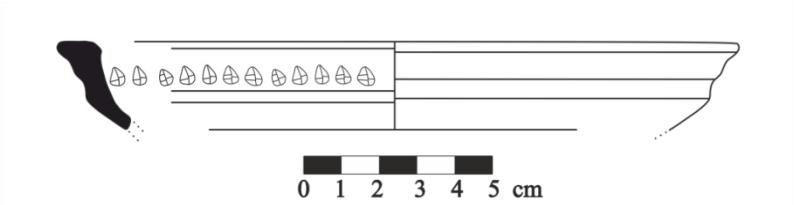
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum, az kuartz; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri:

Tarih: MS 5. yüzyıl ilk yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 151

K. K. No. BYA 5

Form: Tabak (LC Ergürer Form 6)

Levha No: 42-43

Bulunduğu Açma: 1280-1270

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,3 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

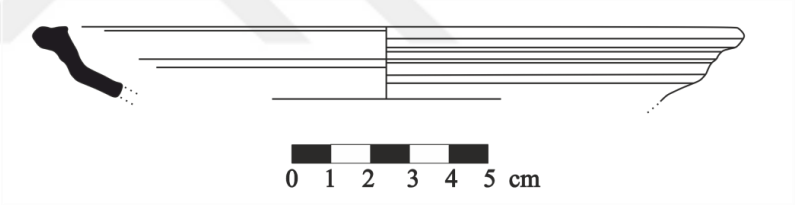
Hamur Rengi: 7,5 YR 7/6 Sarımsı Kırmızı

Astar Rengi: 2,5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı

Kat. No: 152

K. K. No. CDA 11

Form: Tabak (LC Ergürer Form 6)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 1,8 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 2,5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

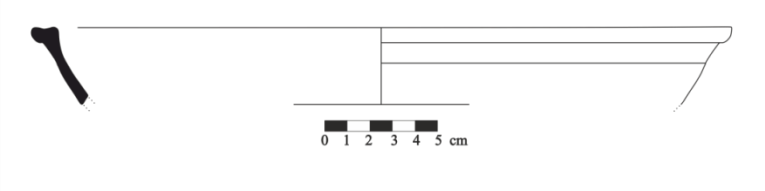
Benzeri: Hayes 2008, fig. 43: 1441- 1442; Ergürer, 2012, Kat. No. 445, Lev. 183-184

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı

Kat. No: 153

K. K. No. CDB 61

Form: Kâse (LC Ergürer Form 6)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.4 cm **Ağız Çapı:** 31 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

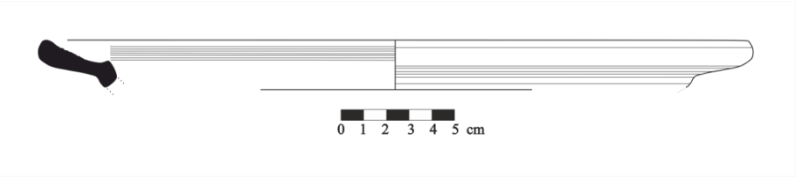
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç; orta gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta ve içte az kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı

Kat. No: 154

K. K. No. CDB 22

Form: Tabak (LC Ergürer Form 7)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,2 cm **Ağız Çapı:** 31 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 7/6 Kırmızı

Astar Rengi: 2,5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kum, az kuartz; çok gözenek. İçte ve dışta çark izleri. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Ergürer, 2014, plate 4, 19.

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı-MS 6. yüzyıl ilk yarısı

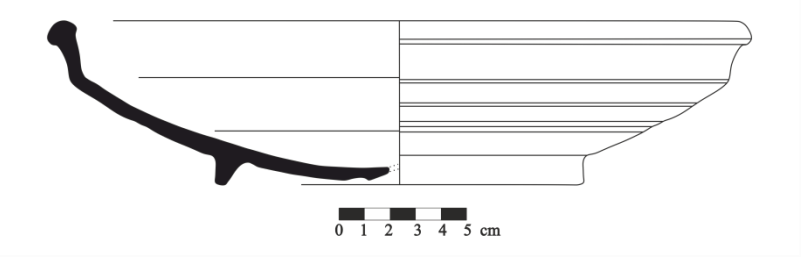
Kat. No: 155

K. K. No. CDB 62

Form: Kâse (LC Ergürer Form 11)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 6.4 cm **Ağız Çapı:** 26.4 cm **Kaide Çapı:** 14 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı, 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

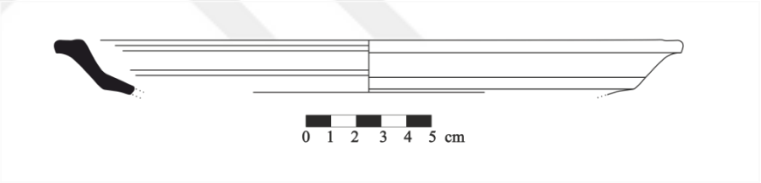
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum; çok gözenek. Çift astar uygulanmış. Dışta orta, içte yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 5. yüzyıl

Kat. No: 156

K. K. No. AUC 9

Form: Tabak (LC Ergürer Form 11)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.1 cm **Ağız Çapı:** 23 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 Kırmızımsı Sarı

Astar Rengi: 2.5 YR 4/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç, yoğun kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes 1972, fig. 92: 2; A; Carandini 1981, tavola CXVII: 43; W. Hayes 1992, fig. 31, 10/ 3; J; Hayes 2008, fig. 43: 1434; Ergürer, 2014, plate 3, 21

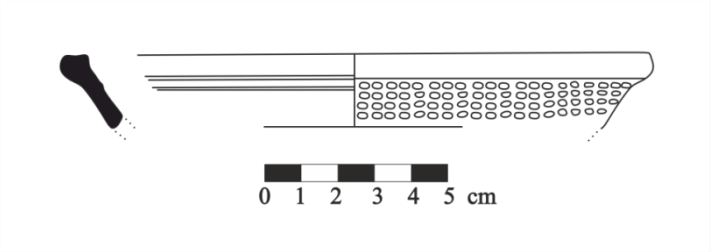
Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı

Kat. No: 157

K. K. No. AUC 10

Form: Tabak (LC Ergürer Form 11)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/8 Kırmızımsı Sarı

Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde orta mika, az kireç, az kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

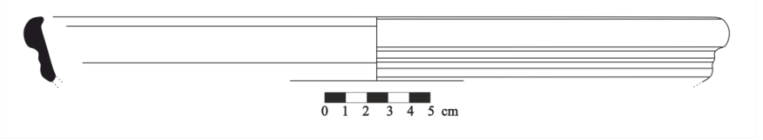
Benzeri: Hayes 1972, fig. 92; Rose- vd., 2007, plate IX: 122; Ergürer, 2013, Res. 198, Form 11

Tarih: MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 158

K. K. No. CDB 57

Form: Tabak (LC Ergürer Form 11)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3 cm **Ağız Çapı:** 32 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6 Kırmızımsı Sarı

Astar Rengi: 5 YR 6/8 Kırmızımsı Sarı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

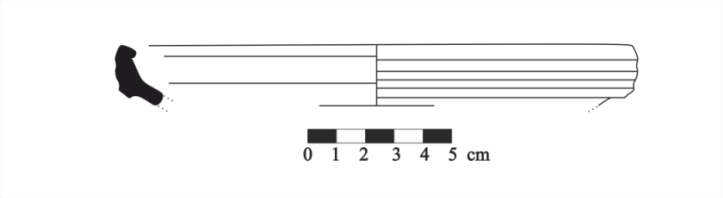
Benzeri: Ergürer, 2014, plate 3, 23

Tarih: MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 159

K. K. No. CEH 15

Form: Tabak (LC Ergürer Form 12)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,1 cm **Ağız Çapı:** 18 cm

Hamur Rengi: 7,5 YR 7/6 Kırmızımsı Sarı

Astar Rengi: 2,5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi orta tozsu.

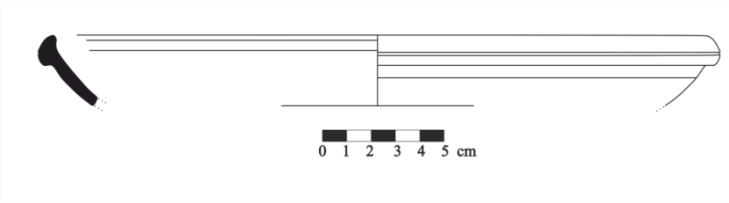
Benzeri: Crawford, fig. 421; Hayes 1992, fig. 50, 31/ 15, 16; Ergürer, 2012, Kat. No. 455, Lev. 187-188

Tarih: MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısı

Kat. No: 160

K. K. No. CDB 5

Form: Tabak (LC Ergürer Form 15)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2,9 cm **Ağız Çapı:** 27 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/4 Çok Açık Kahverengi

Astar Rengi: Dış: 5YR 6/8 Sarımsı Kırmızı, **İç:** 7,5 YR 6/8 Kırmızımsı Sarı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç; çok gözenek. İçte ve dışta çark izleri ve az kalker tabakası, dışa uygulanmış sır. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer, 2014, plate 5, 26

Tarih: MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısı

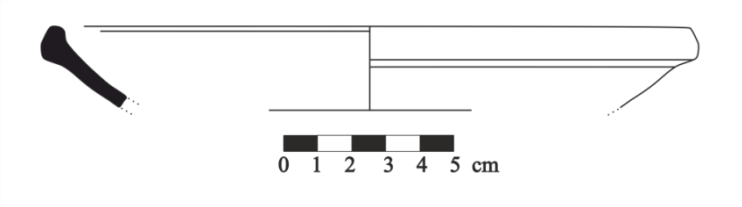
Kat. No: 161

K. K. No. CDB 28

Form: Tabak (LC Ergürer Form 15)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 Kırmızımsı Sarı

Astar Rengi: 5 YR 6/8 Kırmızımsı Sarı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kum; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Dışta az, içte yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer, 2014, plate 5, 26

Tarih: MS 6. yüzyıl 2. yarısı-MS 7. yüzyıl ilk yarısı

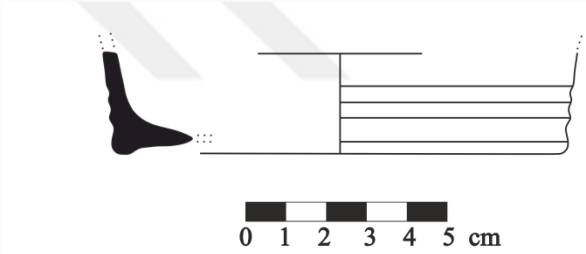
Kat. No: 162

K. K. No. AUC 22

Form: Testi (LC Ergürer Form 16)

Levha No: 44-45

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 2.5 cm **Kaide Çapı:** 11 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer 2012, 212, 516, lev. 191-192, no. 466; Ergürer 2013, 145-149, res. 198, form 16; Hayes 2008, 252, fig. 43, no. 1453-54; Kındığılı 2017, 158, 174, kat. no. 19; Ergürer, 2014, plate 6, 32

Tarih: MS 5. yüzyıl 2. yarısı

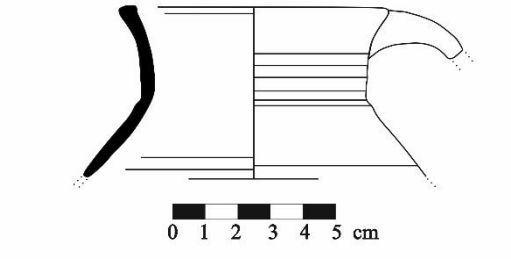
Kat. No: 163

K. K. No. CDA 16

Form: Maşrapa (LC Ergürer Form 17)

Levha No: 46-47

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5,3 cm **Ağız Çapı:** 8 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/6 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 2,5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi kaygan.

Benzeri: Ergürer, 2016, fig. 6, Kat. No. 129

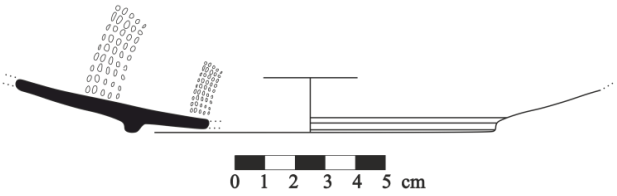
Tarih: MS 5. yüzyıl başları-MS 6. yüzyıl başları

Kat. No: 164

K. K. No. CEH 10

Form: LC Kaide

Levha No: 46-47

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 1.8 cm **Kaide Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/1 Gri

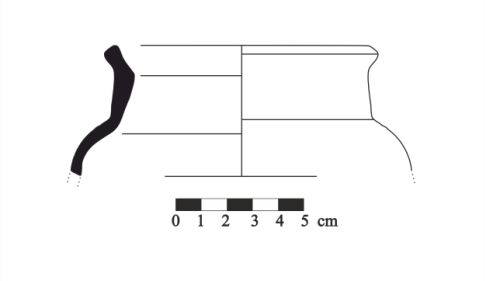
Astar Rengi: 5 YR 5/4 Kırmızımsı Kahverengi, **Astarda:** 5 YR 5/2 Kırmızımsı Gri

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç; orta gözenek. Çift astar uygulanmış. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 2008: 251, fig. 43: 1446

Tarih: MS 5-6. yüzyıl

Kat. No: 165

K. K. No. ARK 71

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.1 cm **Ağız Çapı:** 10 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı Kahverengi

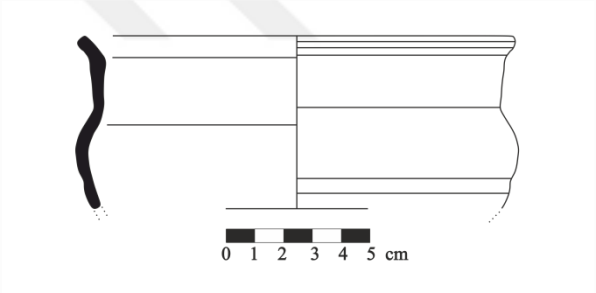
Astar Rengi: 2.5 YR 4/6 Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Suceveanu 1982, pl. 14: 34

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 166

K. K. No. ARK 65

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 6 cm **Ağız Çapı:** 15 cm

Hamur Rengi: 5 YR 3/3 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

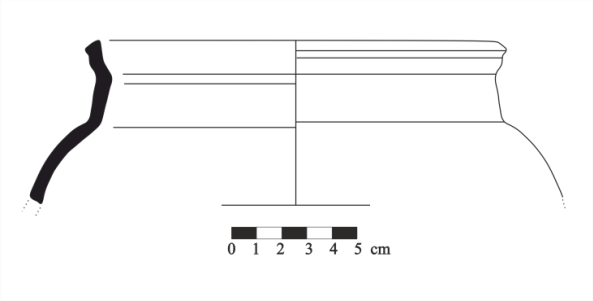
Astar Rengi: 5 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun kum, orta taşçık, az şamot; orta gözenek. Yükseltilmiş dudak dışa doğru. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Ergürer, 2012, Kat. No. 497, Lev. 203-204

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 167

K. K. No. ARK 67

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 6.5 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

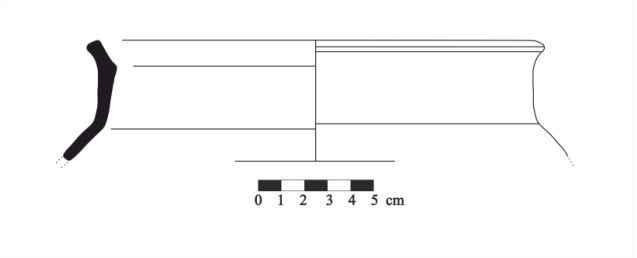
Hamur Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Astar Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 168

K. K. No. CAJ 45

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 5.2 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 10 YR 3/2 Çok Koyu Grimsi Kahverengi

Astar Rengi: 2.5 YR 2,5/1 Siyah

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, orta taşçık, yoğun kuartz; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

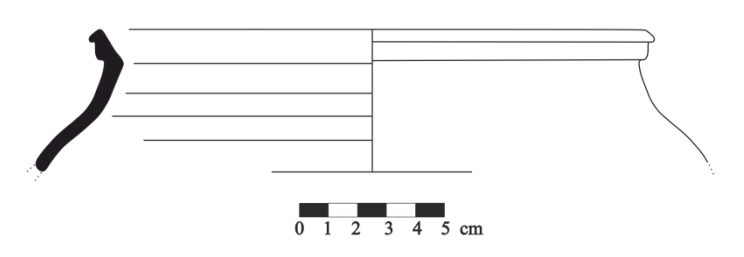
Kat. No: 169

K. K. No. CAJ 44

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.9 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 3/6 Koyu Kırmızı

Astar Rengi: 7.5 3/1 Çok Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az taşçık, az kuartz, orta sarı kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

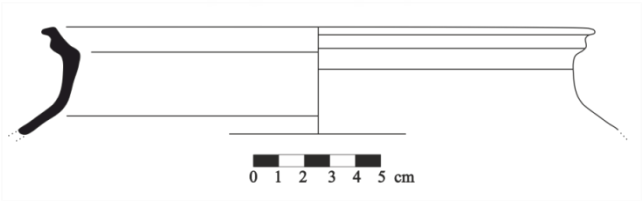
Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 170

K. K. No. BAF 37

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.2 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 4/3 Kahverengi

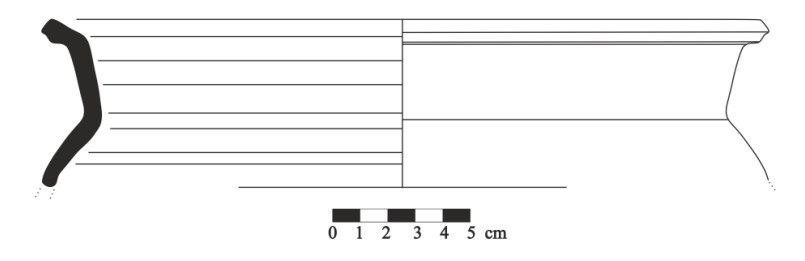
Astar Rengi: 7.5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Tekkök- Biçken, 1996, fig. 91: F45; Kozal, 2007, plate 19: 170; Ergürer, 2012, Kat. No. 483, Lev. 197-198.

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 171

K. K. No. CAJ 55

Form: Çömlek

Levha No: 48-49

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 6.1 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/4 Kırmızımsı Kahverengi

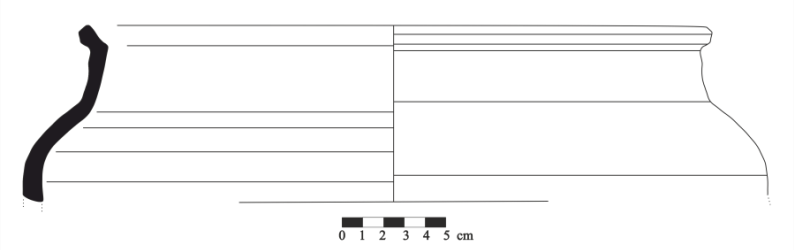
Astar Rengi: 10 R 4/1 Koyu Kırmızımsı Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, yoğun kum, az şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Tekkök- Biçken, 1996, fig. 91: F45; Kozal, 2007, plate 19: 170; Ergürer, 2012, Kat. No. 483, Lev. 197-198.

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 172

K. K. No. CAJ 57

Form: Çömlek

Levha No: 50-51

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 8.5 cm **Ağız Çapı:** 30 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 4/2 Soluk Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta taşçık, az kum, az şamot, az kuartz; orta gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Tekkök- Biçken, 1996, fig. 91: F45; Kozal, 2007, plate 19: 170; Ergürer, 2012, Kat. No. 483, Lev. 197-198, Ergürer, 2018, 133-136, Kat. No. 1-9.

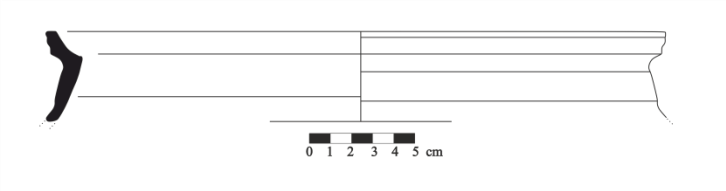
Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 173

K. K. No. BAF 29

Form: Çömlek

Levha No: 50-51

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.3 cm **Ağız Çapı:** 29 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 10 R 4/1 Koyu Kırmızımsı Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, yoğun şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

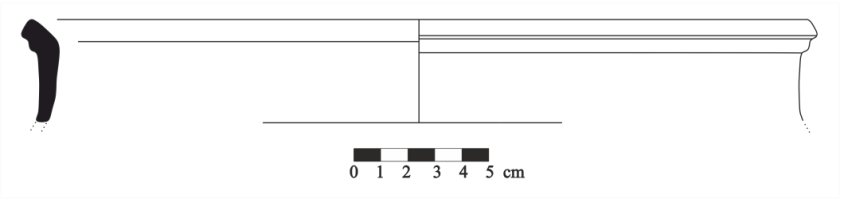
Benzeri: Tekkök- Biçken, 1996, fig. 91: F45; Kozal, 2007, plate 19: 170; Ergürer, 2012, Kat. No. 483, Lev. 197-198.

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 174

K. K. No. CAJ 29

Form: Çömlek

Levha No: 50-51

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 3.8 cm **Ağız Çapı:** 28 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/6 Sarımsı Kırmızı

Astar Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, az şamot; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3. yüzyıl-4. yüzyıl ilk çeyreği

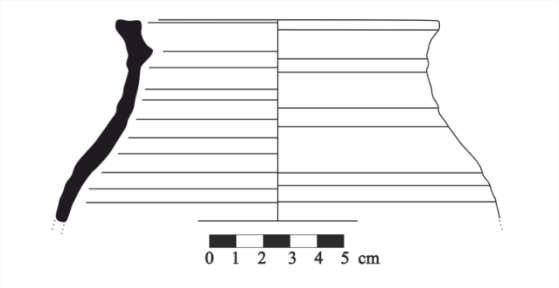
Kat. No: 175

K. K. No. CDB 7

Form: Çömlek

Levha No: 50-51

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 7.5 cm **Ağız Çapı:** 12 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 Kırmızı

Astar Rengi: Dış: 5 YR 2.5/1 Siyah, **İç:** 5 YR 4/2 Koyu Kırmızımsı Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta taşçık; çok gözenek. Dışta çark izleri, orta kalker tabakası. İçte çark izleri ve yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Suceveanu, 1982, pl. 14: 34; Ergürer, 2012, Kat. No. 497, Lev. 203-204

Tarih: MS 5-6. yüzyıl

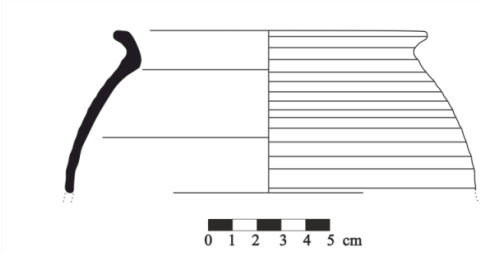
Kat. No: 176

K. K. No. CDB 9

Form: Çömlek

Levha No: 50-51

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 6.7 cm **Ağız Çapı:** 13 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/3 Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/3 Kırmızımsı Kahverengi, **İç:** 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, orta kum, orta taşçık; çok gözenek. Dışta çark izleri. İçte çark izleri ve yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Robinson, 1959, 55, pl. 9, 68, J36; Hayes, 1983, 105-106, 122, 124, fig. 6, no. 67-69; Aktaş, 2018, Kat. No. 707.

Tarih: MS 5-6. yüzyıl

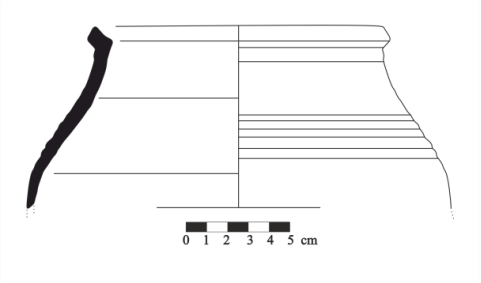
Kat. No: 177

K. K. No. CDB 34

Form: Çömlek

Levha No: 50-51

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 8.8 cm **Ağız Çapı:** 14 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 7.5 YR 2.5/1 Siyah

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az mika, orta kireç, yoğun taşçık; orta gözenek. Dışta ve içte yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Tarih: MS 5-6. yüzyıl

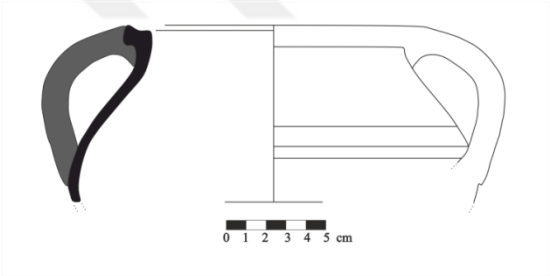
Kat. No: 178

K. K. No. CDB 44

Form: Çömlek

Levha No: 52-53

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 8.9 cm **Ağız Çapı:** 15 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Astar Rengi: Dış: 2.5 Y 2.5/1 Siyah, **İç:** 2.5 Y 5/3 Açık Yeşilimsi Kahverengi

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, az kuartz; orta gözenek. İçte orta kalker tabakası. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Anderson- Stajanović, 1992, plate 141: 1234; Lüdorf, 2006, taf. 12, tip 6; Japp 2007, fig. 5: 29; Aktaş, 2018, 409, Kat. No. 703; Ergürer, 2018: 134, 135, Kat. No. 14.

Tarih: MS 5. yüzyıl-7. yüzyıl ilk yarısı

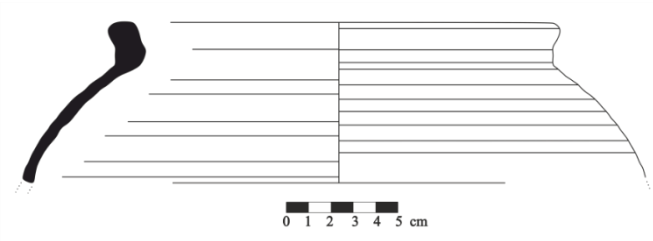
Kat. No: 179

K. K. No. CDB 15

Form: Çömlek

Levha No: 52-53

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 7.2 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/3 Soluk Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az kum, yoğun taşçık, az kuvartz; orta gözenek. Dışta ve içte yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Tekocak, 2006, Levha 36: 215; Fırıncı, 2010; Levha 11: 45; Ergürer, 2012, Kat. No. 492, Lev. 201-2012.

Tarih: MS 5-7. yüzyıl

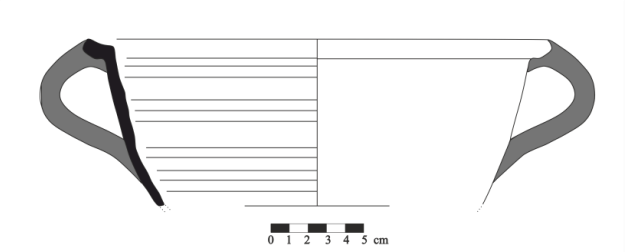
Kat. No: 180

K. K. No. CDB 43

Form: Güveç

Levha No: 52-53

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 9 cm **Ağız Çapı:** 25 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 Kırmızı

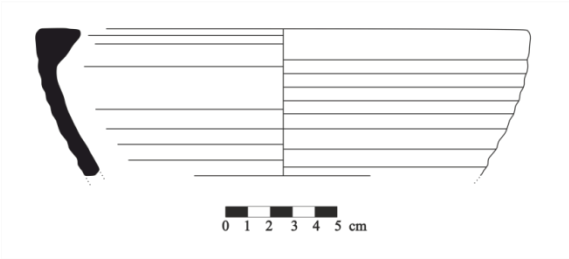
Astar Rengi: 7.5 YR 2.5/1 Siyah

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; orta gözenek. Dışta ve içte orta kalker tabakası. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Anderson- Stajanović, 1992, plate 141: 1215; Hayes, 2001, 438, fig. 4: 27

Tarih: MS 4-6. yüzyıl

Kat. No: 181

K. K. No. CAJ 46

Form: Güveç

Levha No: 52-53

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 6,6 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

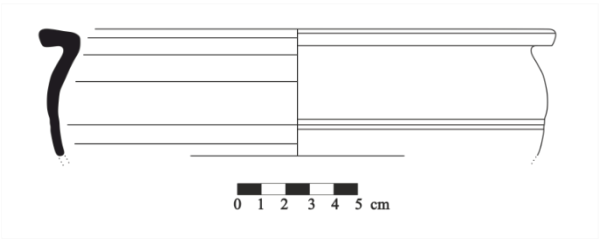
Hamur Rengi: 2,5 YR 5/1 Kırmızımsı Gri

Astar Rengi: 7,5 YR 6/4 Açık Kahverengi

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 5-6. yüzyıl

Kat. No: 182

K. K. No. CDB 21

Form: Güveç

Levha No: 52-53

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5.3 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 2.5/1 Siyah

Astar Rengi: 7.5 YR 2.5/1 Siyah

Fırınlama: İyi

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kum, orta kuartz; orta gözenek. Dışta ve içte az kalker tabakası. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1983: 105-106, 122, 124, fig. 6, no. 67-69; Özbütev, 1994: 27, 59, lev.9, 32; Aktaş, 2018: 707, Kat. No. 707

Tarih: MS 5-7. yüzyıl

Kat. No: 183

K. K. No. CDA 21

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5.3 cm **Ağız Çapı:** 28 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 4/4 Kahverengi

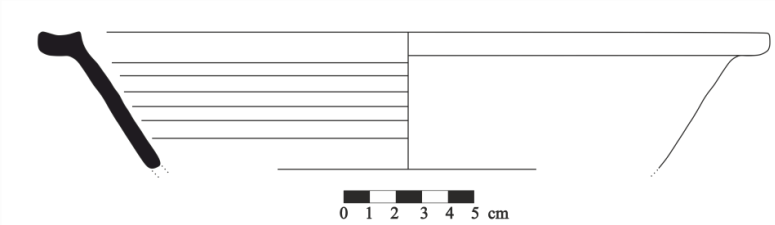
Astar Rengi: 10 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kum, orta taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Aydemir, 1995, Levha XLVII: Y. K. 69

Tarih: MS 3-4. yüzyıl

Kat. No: 184

K. K. No. BAF 35

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.4cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 Sarımsı Kırmızı

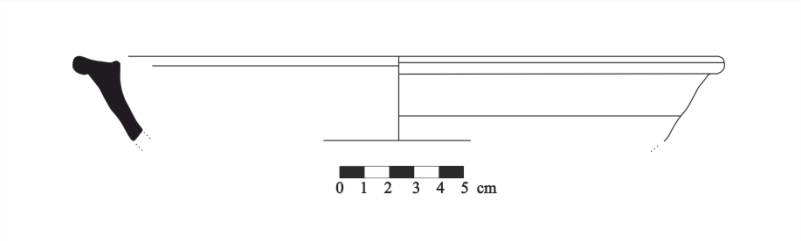
Astar Rengi: 5 YR 3/1 Çok Koyu Gri

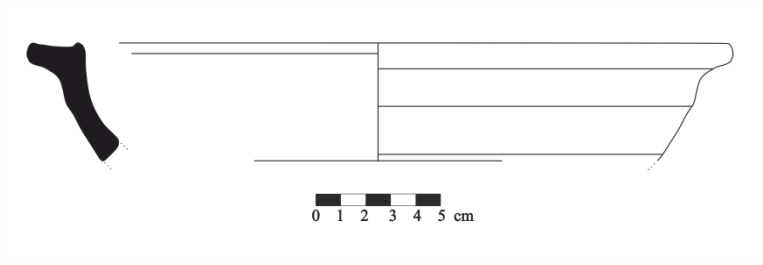
Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, orta kireç, yoğun kum; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Aydemir, 1995, Levha XLVII: Y. K. 69

Tarih: MS 3-4. yüzyıl

Kat. No: 185

K. K. No. CAJ 42

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.7 cm **Ağız Çapı:** 28 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

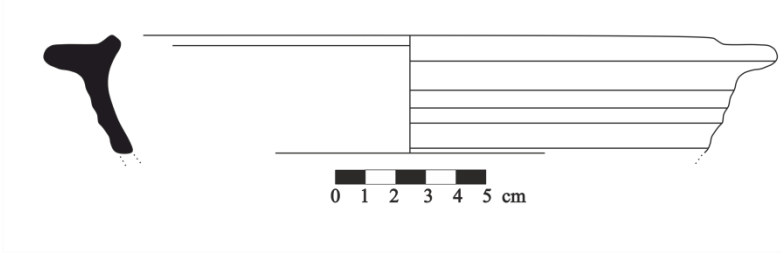
Astar Rengi: 10 R 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Aydemir, 1995, Levha XLVII: Y. K. 69

Tarih: MS 3-4. yüzyıl

Kat. No: 186

K. K. No. AUC 29

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.9 cm **Ağız Çapı:** 20 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 Kırmızı

Astar Rengi: Dış: 5 Y 2.5/1 Siyah **İç:** 10 R 4/3 Soluk Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun taşçık, az kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Aydemir, 1995, Levha XLVII: Y. K. 69

Tarih: MS 3-4. yüzyıl

Kat. No: 187

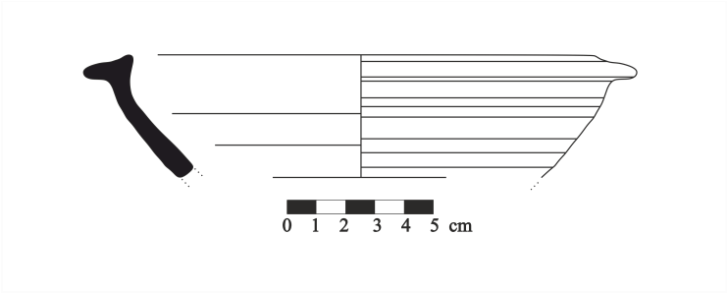
K. K. No. BAF 33

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.2 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/4 Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 10 R 4/2 Soluk Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, az taşçık, az kuartz, az şamot; orta gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Wintermeyer, 2004, abb. 729.

Tarih: MS 3-4. yüzyıl

Kat. No: 188

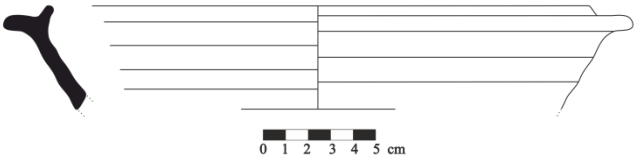
K. K. No. BAF 30

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.3 cm **Ağız Çapı:** 29 cm

Hamur Rengi: 5 YR 3/3 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

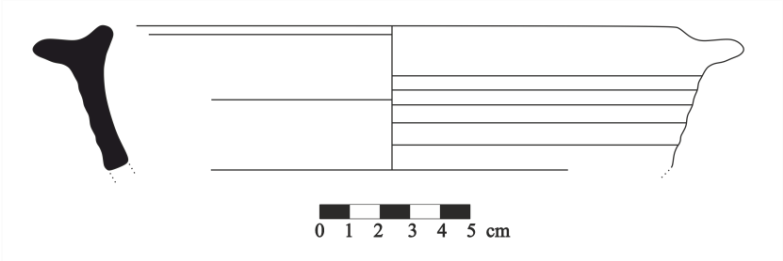
Astar Rengi: 2.5 YR 2.5/1 Kırmızımsı Siyah

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, yoğun taşçık, az şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Wintermeyer, 2004, abb. 730; Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie-Reynal, 2007, planche 59: 374. 1- 374. 2.

Tarih: MS 3-5. yüzyıl

Kat. No: 189

K. K. No. AUC 28

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 4.8 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/2 Koyu Kırmızımsı Gri

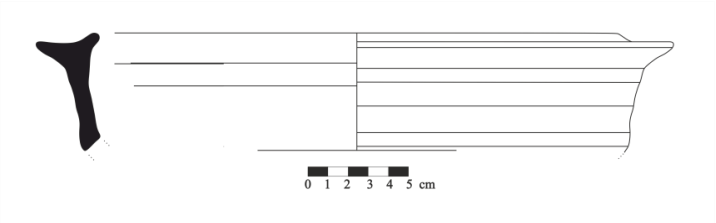
Astar Rengi: Dış: 2.5 Y 2.5/1 Siyah **İç:** 2.5 Y 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Wintermeyer, 2004, abb. 730; Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie-Reynal, 2007, planche 59: 374. 1- 374. 2.

Tarih: MS 3-5. yüzyıl

Kat. No: 190

K. K. No. ARK 68

Form: Tava

Levha No: 54-55

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.8 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun taşçık, orta kum, orta kireç, orta şamot; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Wintermeyer, 2004, abb. 730; Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie-Reynal, 2007, planche 59: 374. 1- 374. 2.

Tarih: MS 3-5. yüzyıl

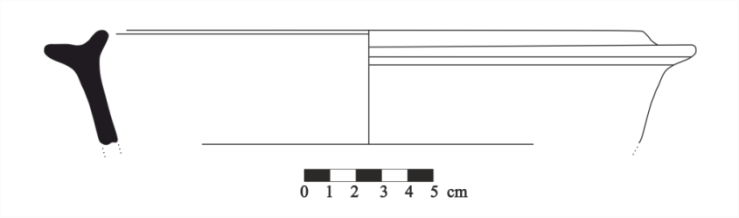
Kat. No: 191

K. K. No. ARK 72

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.4 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/3 Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

İç: 2.5 YR 5/3 Kırmızımsı Kahverengi

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kuartz; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Wintermeyer, 2004, abb. 730; Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie-Reynal, 2007, planche 59: 374. 1- 374. 2.

Tarih: MS 3-5. yüzyıl

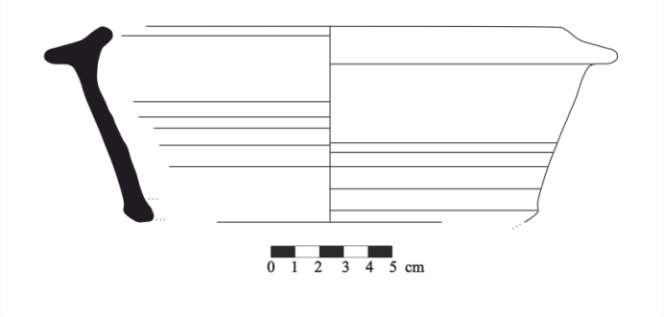
Kat. No: 192

K. K. No. BAF 36

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 8.1 cm **Ağız Çapı:** 19 cm **Kaide Çapı:** 16.4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 5 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, orta taşçık, orta şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie- Reynal, 2007, planche 59: 374. 1- 374. 2.

Tarih: MS 4. yüzyıl

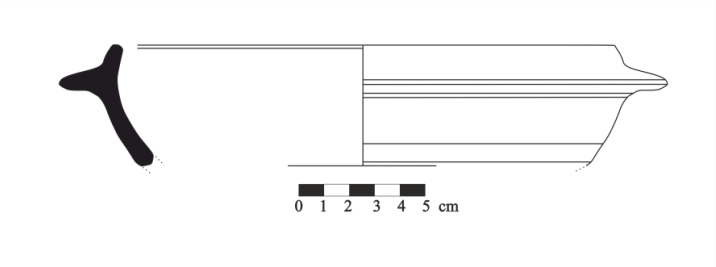
Kat. No: 193

K. K. No. ARK 62

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.8 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 3/6 Koyu Kırmızı

Astar Rengi: 10 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, orta taşçık, yoğun sarı kum; çok gözenek. Yükseltiliş dudak dışa doğru yassılaştırılmış. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie- Reynal, 2007, planche 59: 374. 1-374. 2.

Tarih: MS 4. yüzyıl

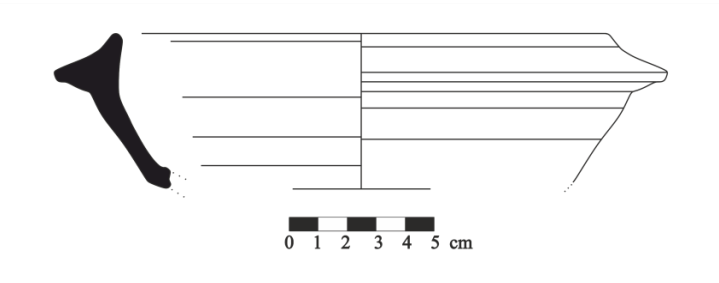
Kat. No: 194

K. K. No. AZI 336

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1280-1260

Tabaka: 4 ve 5

Yükseklik: 5.3 cm **Ağız Çapı:** 17 cm

Hamur Rengi: 5 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Astar Rengi: Dış: 5 YR 3/1 Çok Koyu Gri

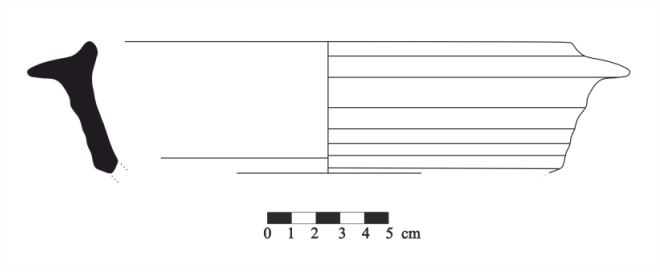
İç: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık; çok gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie- Reynal, 2007, planche 59: 374. 1-374. 2.

Tarih: MS 4. yüzyıl

Kat. No: 195

K. K. No. BAF 34

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.4cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/6 Sarımsı Kırmızı

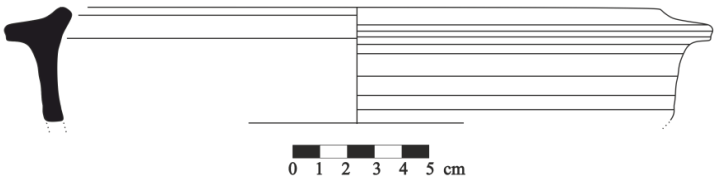
Astar Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, az şamot; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie- Reynal, 2007, planche 59: 374. 1-374. 2.

Tarih: MS 4. yüzyıl

Kat. No: 196

K. K. No. CAJ 59

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.2 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/6 Sarımsı Kırmızı

Astar Rengi: 5 YR 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, yoğun kum, yoğun taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Malamidou, 2005, fig. 98: 1464; Abadie- Reynal, 2007, planche 59: 374. 1-374. 2.

Tarih: MS 4. yüzyıl

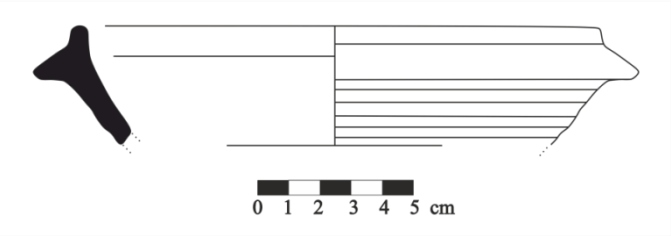
Kat. No: 197

K. K. No. CDA 24

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 2

Yükseklik: 3.8 cm **Ağız Çapı:** 17 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 5/6 Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az taşçık; orta gözenek. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Tarih: MS 4. yüzyıl

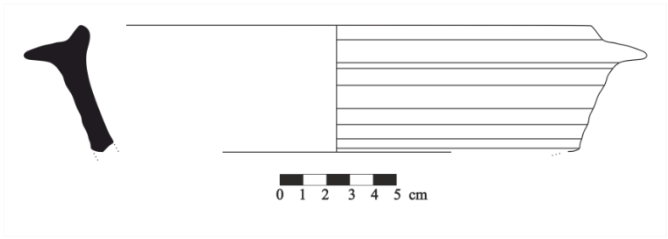
Kat. No: 198

K. K. No. BAF 38

Form: Tava

Levha No: 56-57

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.4 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/6 Sarımsı Kırmızı

Astar Rengi: 10 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, az şamot; çok gözenek. Yüzey kalitesi orta tozsu.

Benzeri: Hayes, 1992, fig. 30: 2/1; Doksanaltı, 1996, no 354; Malamidou, 2005, fig. 98: 1463

Tarih: MS 4-5. yüzyıl

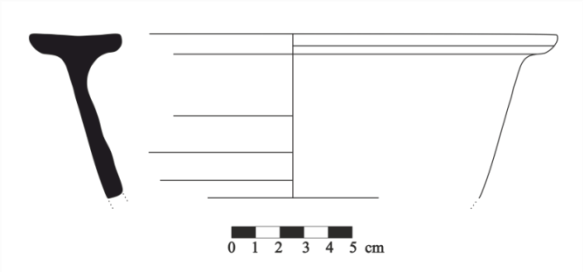
Kat. No: 199

K. K. No. BAF 18

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1290-1255

Tabaka: 5

Yükseklik: 6.8 cm **Ağız Çapı:** 22 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: Orta

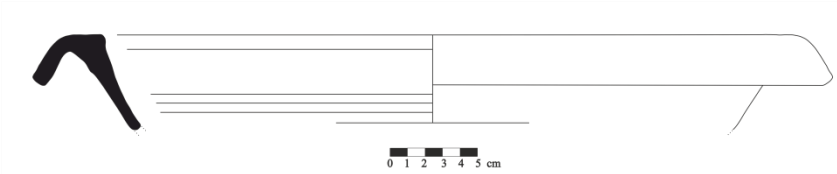
Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta kum, yoğun sarı kireç?; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3- 4. yüzyıl

Kat. No: 200

K. K. No. ARK 57

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.4 cm **Ağız Çapı:** 38 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 7/6 Açık Kırmızı

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kabın kilinde orta mika, yoğun kireç, az kum; çok gözenek. Dışa doğru yassılaştırılmış dudak bombeli. Dudak üzerinde ve altında yiv. Orta kalker. İçte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Turnovsky, 2005, fig. 3: 1; Doksanaltı, 2006, no. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat. No. 511, Lev. 209-210.

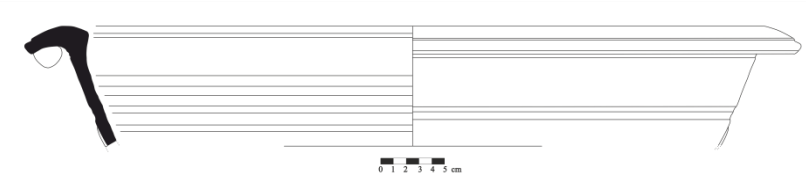
Tarih: MS 4-5. yüzyıl

Kat. No: 201

K. K. No. ARK 58

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 9.4 cm **Ağız Çapı:** 55 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde az mika, az kireç, orta kum; orta gözenek. Dışta, dışa doğru yassılaştırılmış dudak üzerinde yiv. Gövdede basamak halinde yiv, çark izleri ve orta kalker. Dudaktan gövdeye dikey ineni yassı bir tutamak. İçte yiv ve çark izleri, yoğun kalker.

Benzeri: Doksanaltı, 2006, no. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat. No. 511.

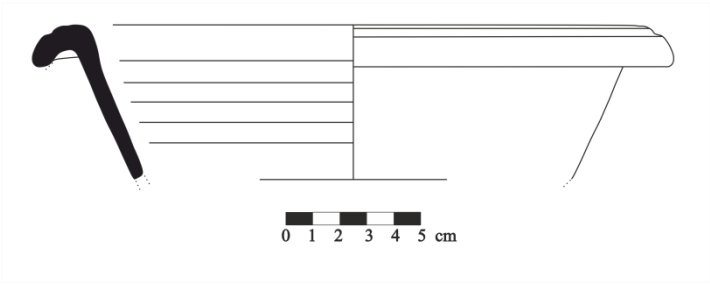
Tarih: MS 4-5. yüzyıl

Kat. No: 202

K. K. No. CDB 4

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 5

Yükseklik: 5.7 cm **Ağız Çapı:** 21 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 4/3 Kırmızımsı Kahverengi

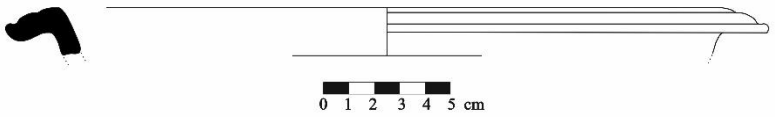
Fırınlama: Orta

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, orta kireç, az taşçık, orta kum; çok gözenek. Dışta çark izleri, orta kalker tabakası. İçte çark izleri ve yoğun kalker tabakası. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Doksanaltı, 2006, no. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat. No. 511

Tarih: MS 4-5. yüzyıl

Kat. No: 203

K. K. No. AUC 20

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1290-1290

Tabaka: 3

Yükseklik: 1.9 cm **Ağız Çapı:** 26 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde çok yoğun mika, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu. Astar çok yoğun aşınmış.

Benzeri: Turnovsky, 2005, fig. 3: 1; Doksanaltı, 2006, no 222-223(Bezeme ve Form); Ergürer, 2012, Kat. No. 507, Lev. 209-210 (Form).

Tarih: MS 4-5. yüzyıl

Kat. No: 204

K. K. No. ARK 56

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.2 cm **Ağız Çapı:** 19 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/8 Açık Kırmızı

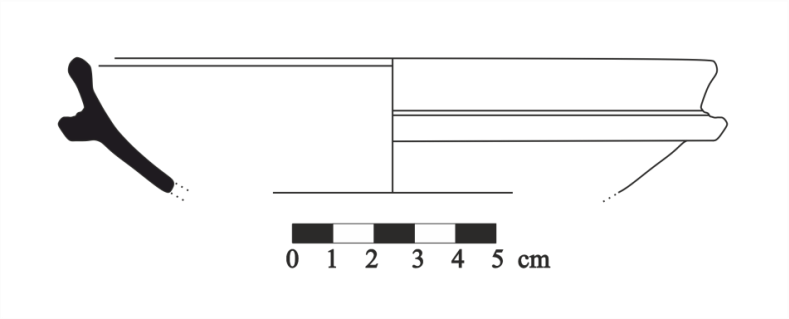
Astar Rengi: 2.5 YR 7/4 Açık Kırmızımsı Kahverengi

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kabın kilinde az mika, az kum, orta kireç; az gözenek. Yassılaştırılmış dudak dışa doğru, dudak dışında yiv ve orta kalker. Kabın dışı ve içinde yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Anderson-Stanovic, 1992, plate 144: 1244; Ergürer, 2012, Kat. No. 513, Lev. 211-212

Tarih: MS 4-5. yüzyıl

Kat. No: 205

K. K. No. CDB 33

Form: Çanak

Levha No: 58-59

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 3.3 cm **Ağız Çapı:** 16 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 Kırmızı

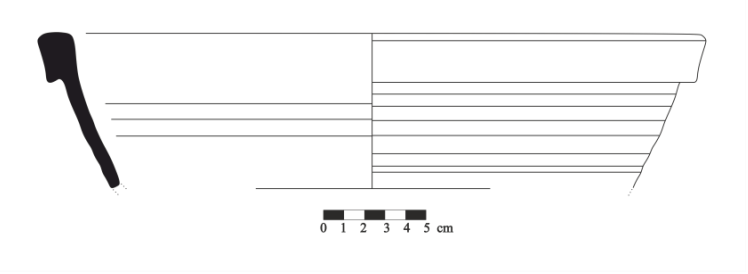
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, yoğun kireç; az gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. İçte yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1991, 208-209 fig. 72, 20; Özdemir, 2009, Kat. No. 315, 316.

Tarih: MS 5-7. yüzyıl

Kat. No: 206

K. K. No. CDB 48

Form: Çanak

Levha No: 60-61

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 7.6 cm **Ağız Çapı:** 32 cm

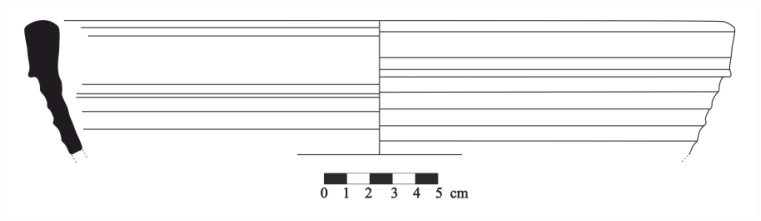
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 3/4 Koyu Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kabın kilinde az kireç, az kum; az gözenek. İçte çok yoğun, dışta yoğun kalker. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 7. yüzyıl

Kat. No: 207

K. K. No. CEH 16

Form: Çanak

Levha No: 60-61

Bulunduğu Açma: 1280-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5.9 cm **Ağız Çapı:** 30 cm

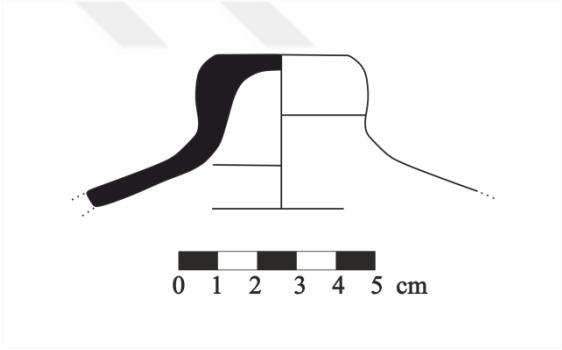
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı

Astar Rengi: Dış-Alt: 7.5 YR 8/3 Pembe, **Üst Dudak-İç:** 10 R 4/6 Kırmızı

Fırınlama: İyi

Tanım: Sert dokulu kabın kilinde yoğun mika, az kireç, az kum; az gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 7. yüzyıl

Kat. No: 208

K. K. No. ARK 60

Form: Kapak

Levha No: 60-61

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.9 cm **Tutamak Çapı:** 3.4 cm

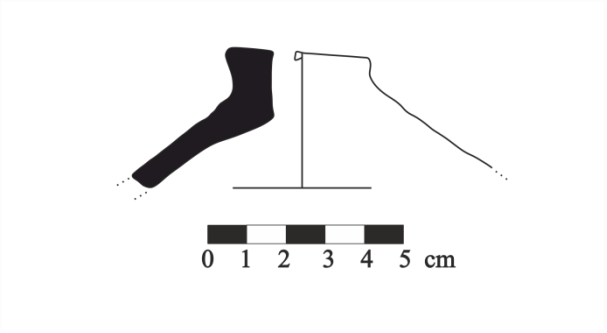
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 2.5 YR 4/1 Koyu Kırmızımsı Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta dokulu kapağın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, orta taşçık, orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu. Tutamak sağlam.

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 209

K. K. No. ARK 66

Form: Kapak

Levha No: 60-61

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.6 cm **Tutamak Çapı:** 3.5 cm

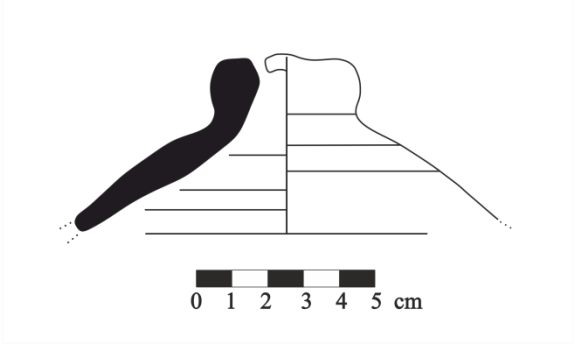
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 3/2 Koyu-Gölgeli Kırmızı

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kapağın kilinde yoğun mika, yoğun kireç, yoğun taşçık, orta kum, az şamot; az gözenek. Tutamak üzerinde delik (buhar deliği). Dışta yiv ve çark izleri. İçte çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 210

K. K. No. ARK 69

Form: Kapak

Levha No: 62-63

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 5 cm **Tutamak Çapı:** 4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 3/4 Koyu Kırmızımsı Kahverengi

Astar Rengi: 5 YR 5/1 Gri

Fırınlama: Orta

Tanım: Orta sert dokulu kapağın kilinde yoğun mika, yoğun taşçık, orta kum, orta kireç; çok gözenek. Dışta ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3. yüzyıl

Kat. No: 211

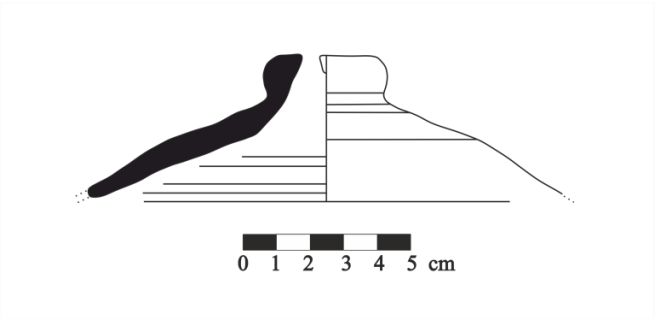
K. K. No. ARK 70

Form: Kapak

Levha No: 62-63

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 4.3 cm **Tutamak Çapı:** 3 cm

Hamur Rengi: 10 R 4/3 Kahverengi

Astar Rengi: 10 R 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kapağın kilinde yoğun mika, yoğun taşçık, yoğun kireç; orta gözenek. Yüzey kalitesi tozsu.

Benzeri: Hayes, 1983: 124, fig. 6: 75

Tarih: MS 3. yüzyıl- 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 212

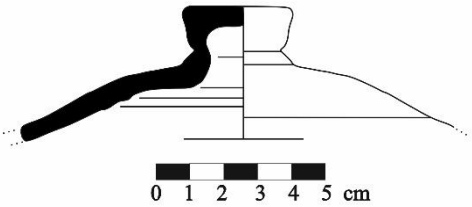
K. K. No. ARK 73

Form: Kapak

Levha No: 62-63

Bulunduğu Açma: 1290/1295-1260

Tabaka: 5

Yükseklik: 3.9 cm **Tutamak Çapı:** 3.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 Kırmızı

Astar Rengi: 10 R 4/1 Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Az sert dokulu kapağın kilinde orta mika, yoğun taşçık, orta kireç, az şamot; orta gözenek. Dış ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi tozsu.

Tarih: MS 3. yüzyıl- 4. yüzyıl ilk çeyreği

Kat. No: 213

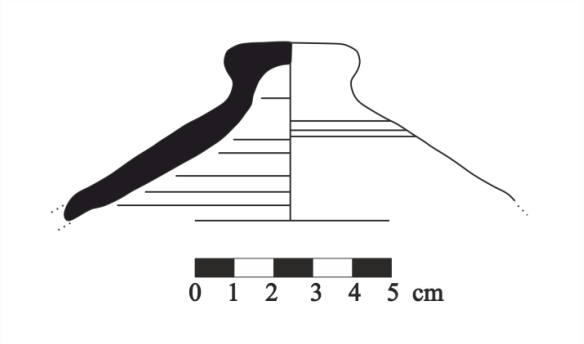
K. K. No. CAJ 66

Form: Kapak

Levha No: 62-63

Bulunduğu Açma: 1285-1295

Tabaka: 4

Yükseklik: 4.5 cm **Tutamak Çapı:** 3 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/8 Kırmızı

Astar Rengi: 5 YR 5/4 Kırmızımsı Kahverengi

Fırınlama: Orta

Tanım: Az sert dokulu kapağın kilinde yoğun mika, yoğun taşçık, yoğun kuartz, bronz parlayan katkı; çok gözenek. Dış ve içte yiv ve çark izleri. Yüzey kalitesi pürtüklü.

Benzeri: Özdemir, 2009, 78, Lev. 33, 324

Tarih: MS 3. yüzyıl- 4. yüzyıl ilk çeyreği

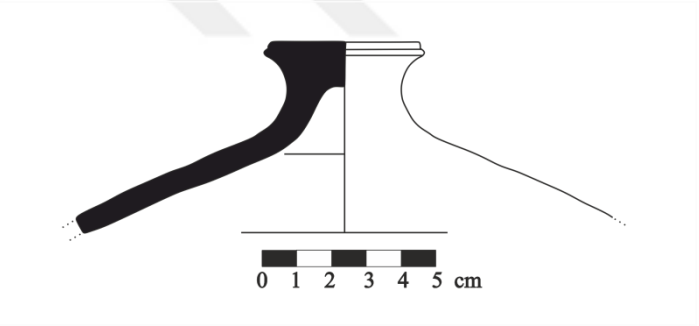
Kat. No: 214

K. K. No. CBD 32

Form: Kapak

Levha No: 62-63

Bulunduğu Açma: 1285-1300

Tabaka: 3

Yükseklik: 5.5 cm **Tutamak Çapı:** 4.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Astar Rengi: Dış: 5 YR 5/4 Kırmızımsı Kahverengi, **İç:** 10 YR 3/1 Çok Koyu Gri

Fırınlama: Kötü

Tanım: Orta sert dokulu kapağın kilinde yoğun mika, az kireç, yoğun taşçık, orta kuartz; çok gözenek. Dış ve içte yiv ve çark izleri. İçte yoğun kalker. Yüzey kalitesi pürtüklü.

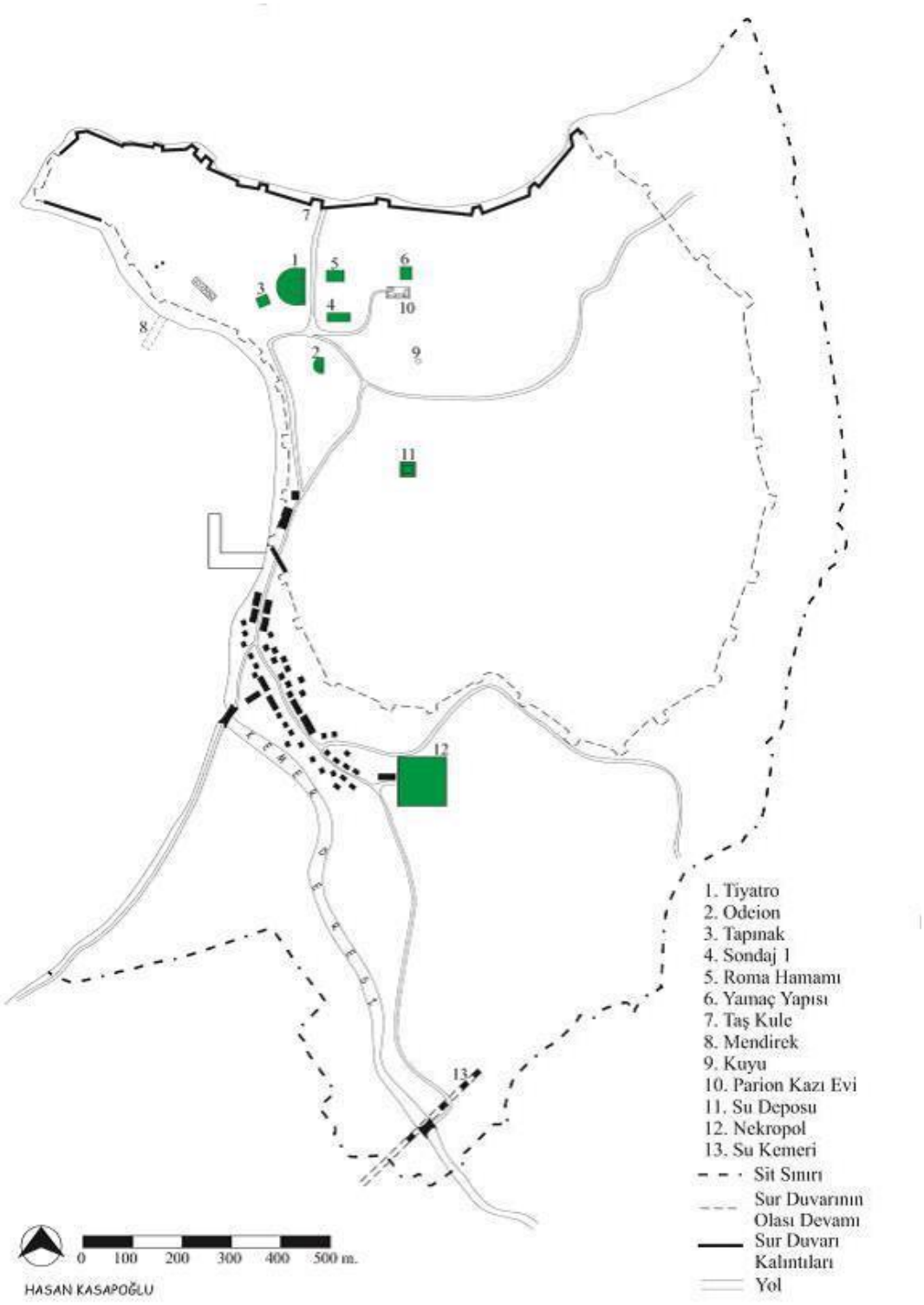
Benzeri: Hayes, 1971, 269 Res. 17, 47;

Tarih: MS 7. yüzyıl

HARİTALAR

Harita 1: Troas Bölgesi ve Parion'un Konumu (Kazı Arşivi)

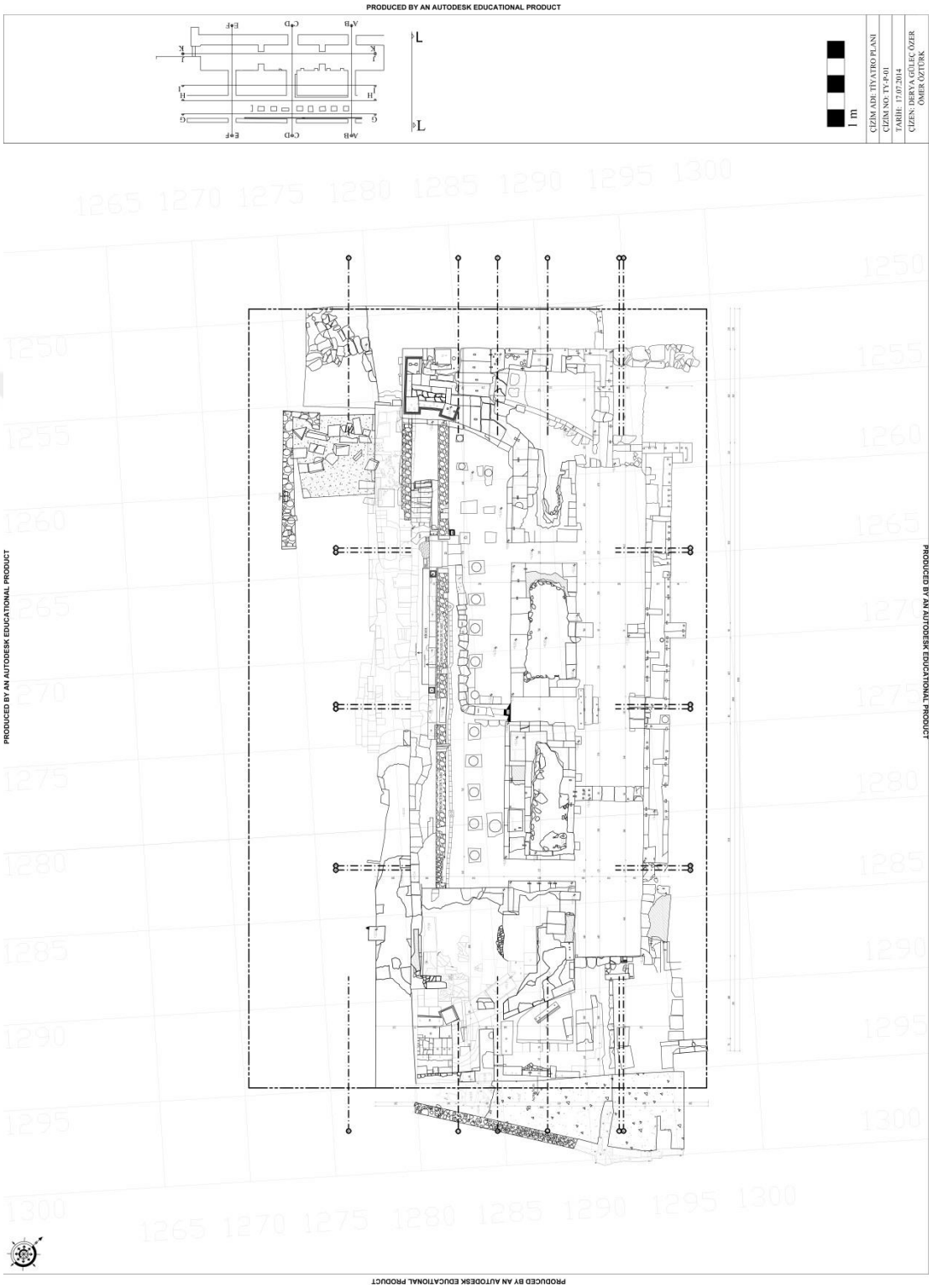

Harita 2: Parion Kent Haritası (Kazı Arşivi)

LEVHALAR

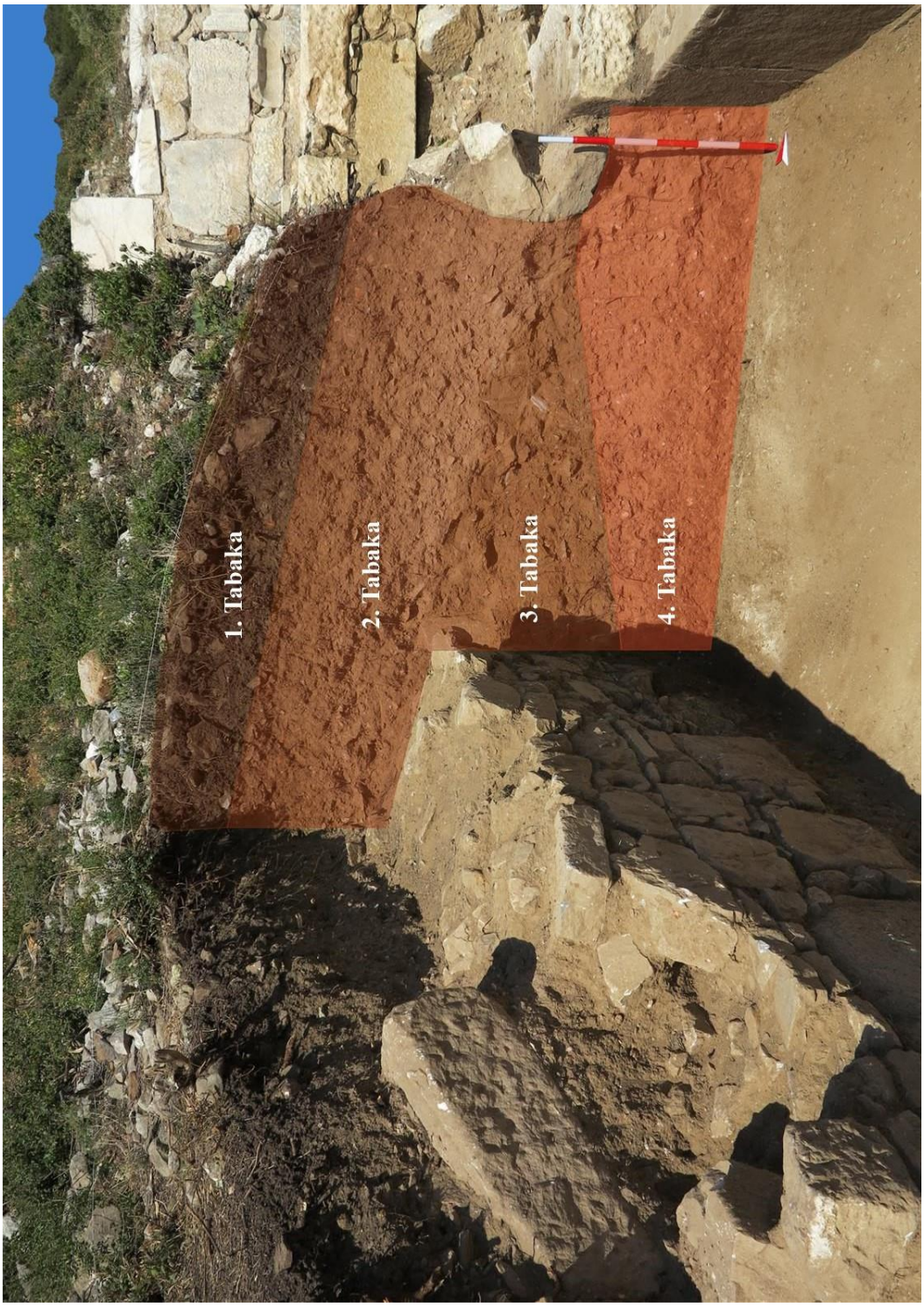
Levha 1: Geç Dönem Sur Duvarı'nın 2006 Yılındaki Görüntüsü (Kazı Arşivi)

Levha 2: Parion Roma Tiyatrosu'nun Planı (Kazı Arşivi)

Levha 3: Çalışma Kapsamındaki Açmalar (Kazı Arşivi)

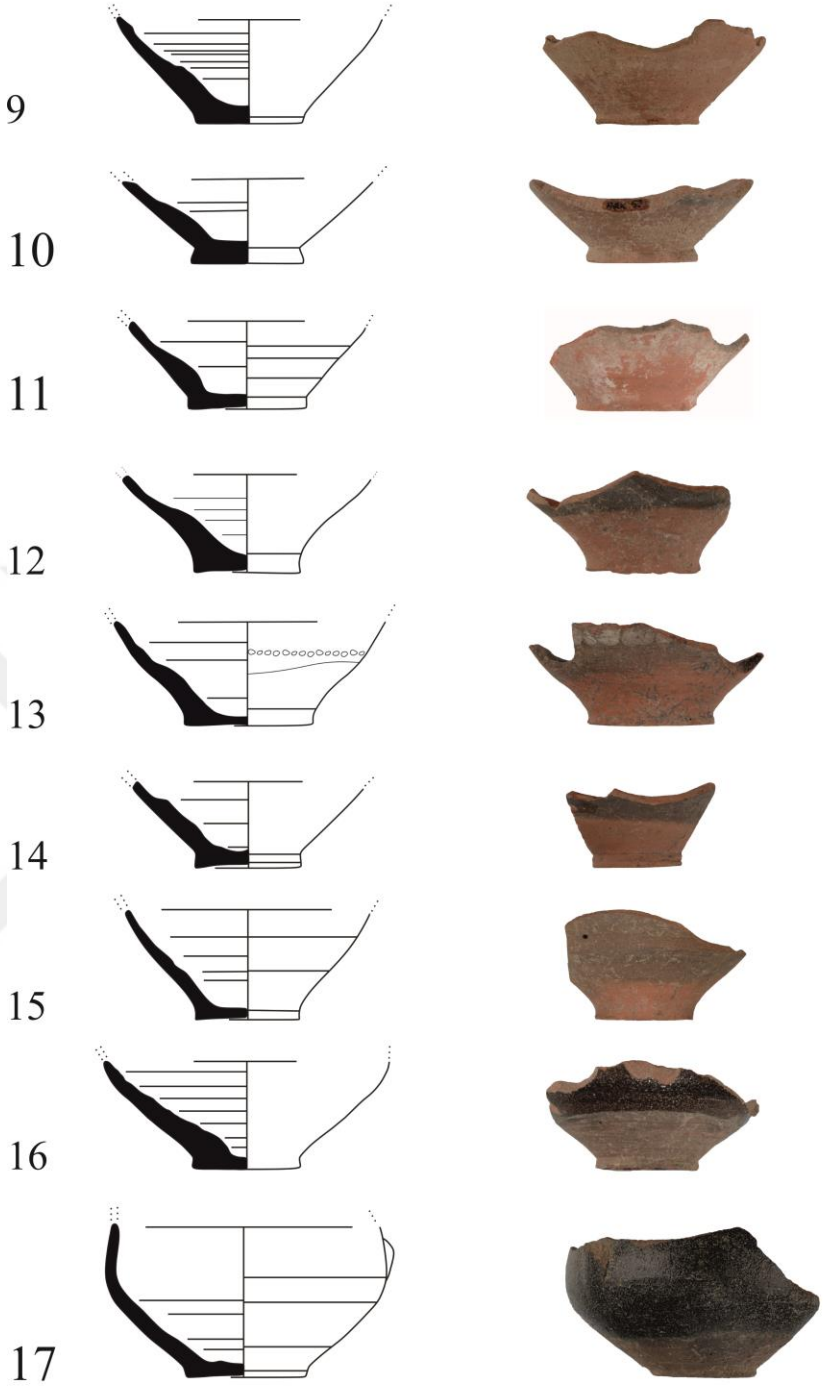
Levha 4: Tabakalanma

LEVHA 16

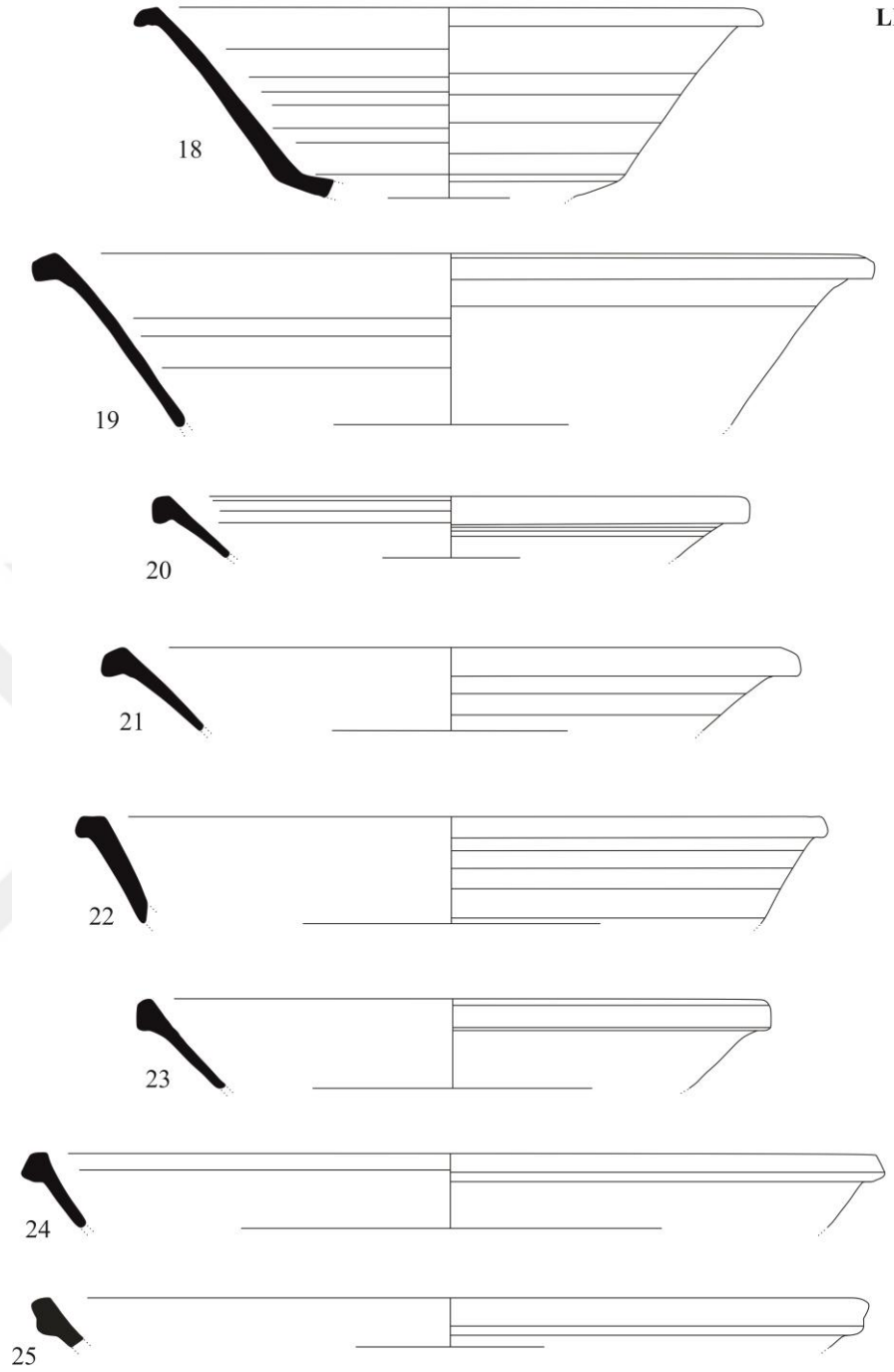

Kat. No. 1-8, Maşrapalar

LEVHA 17

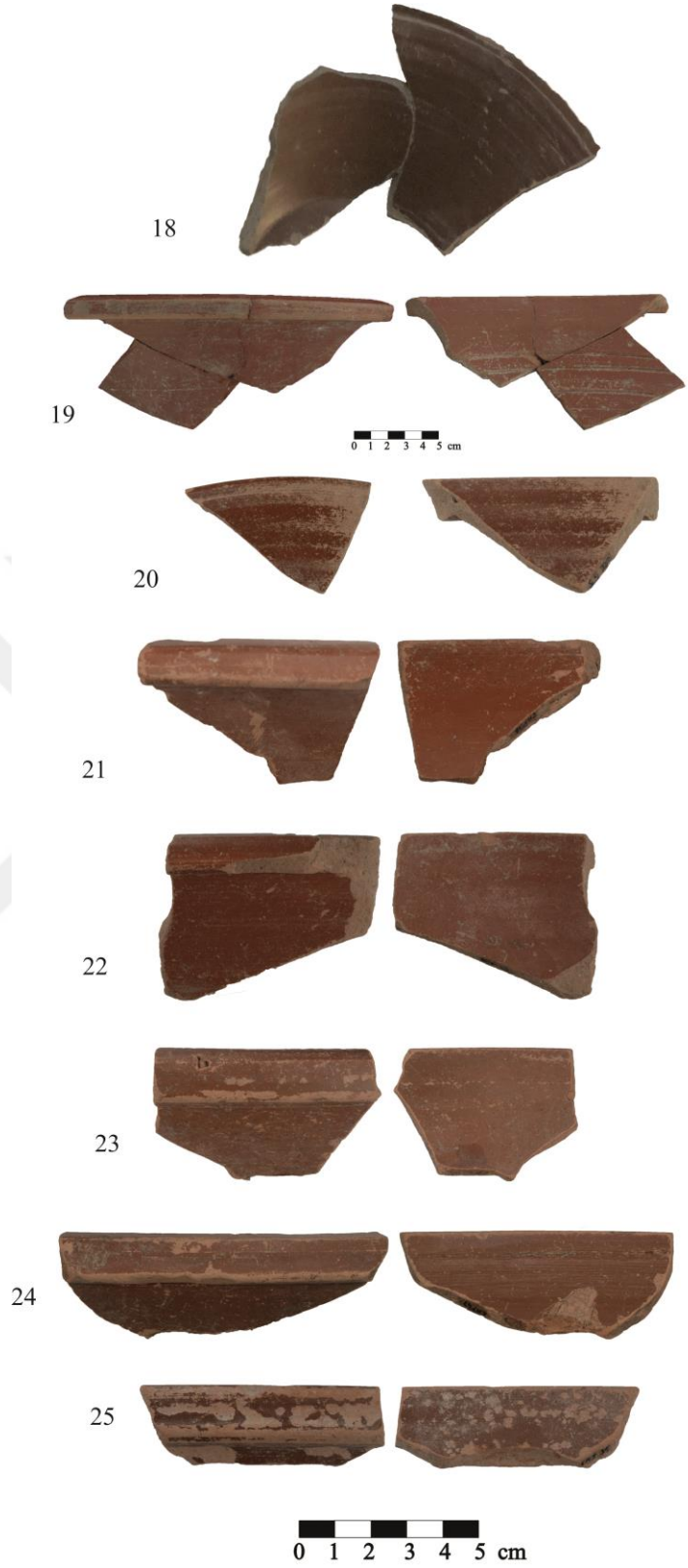

Kat. No. 9-17, Maşrapalar

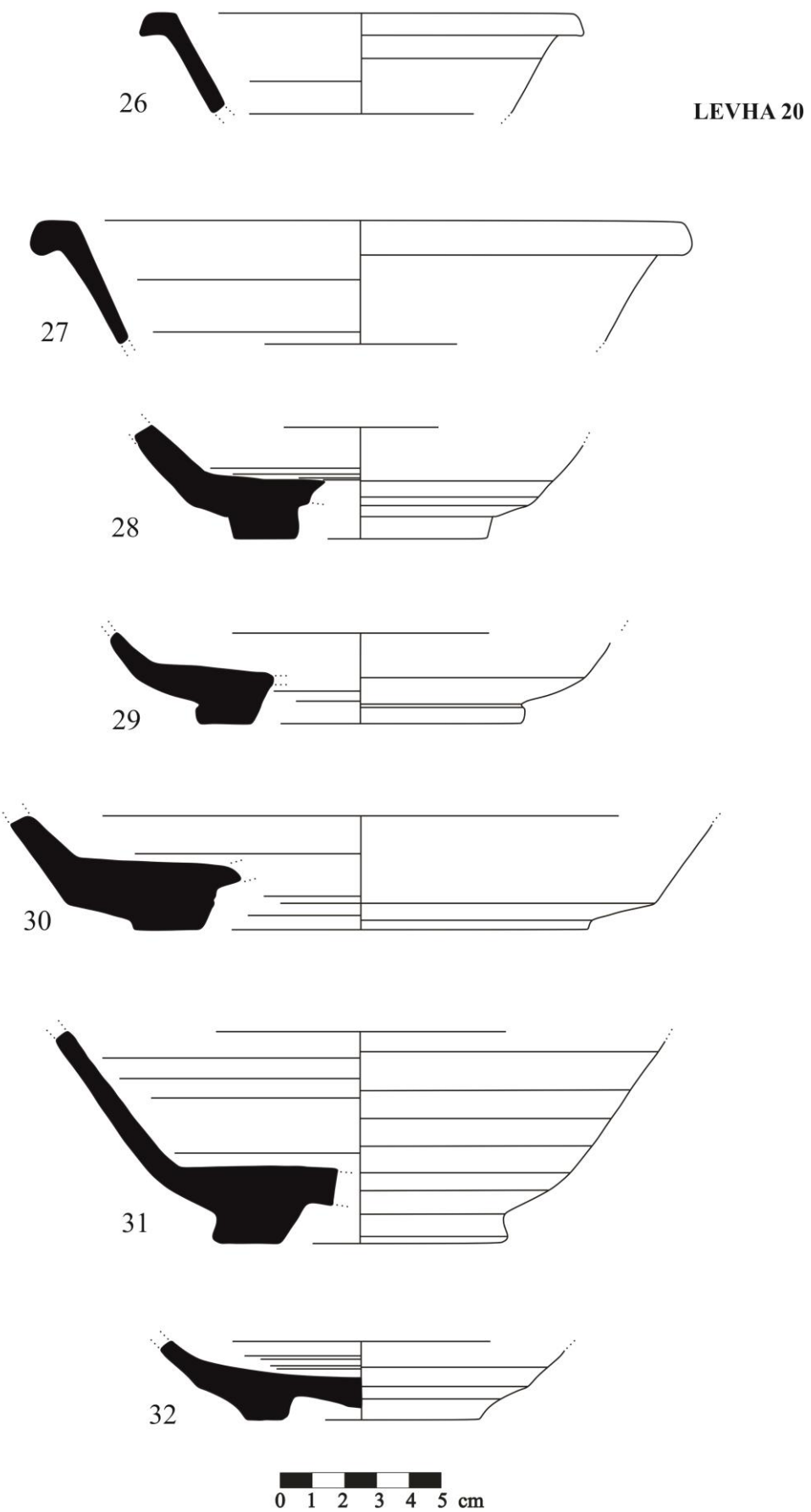

Kat. No. 18-25, Çandarlı Form 1

LEVHA 19

Kat. No. 18-25, Çandarlı Form 1

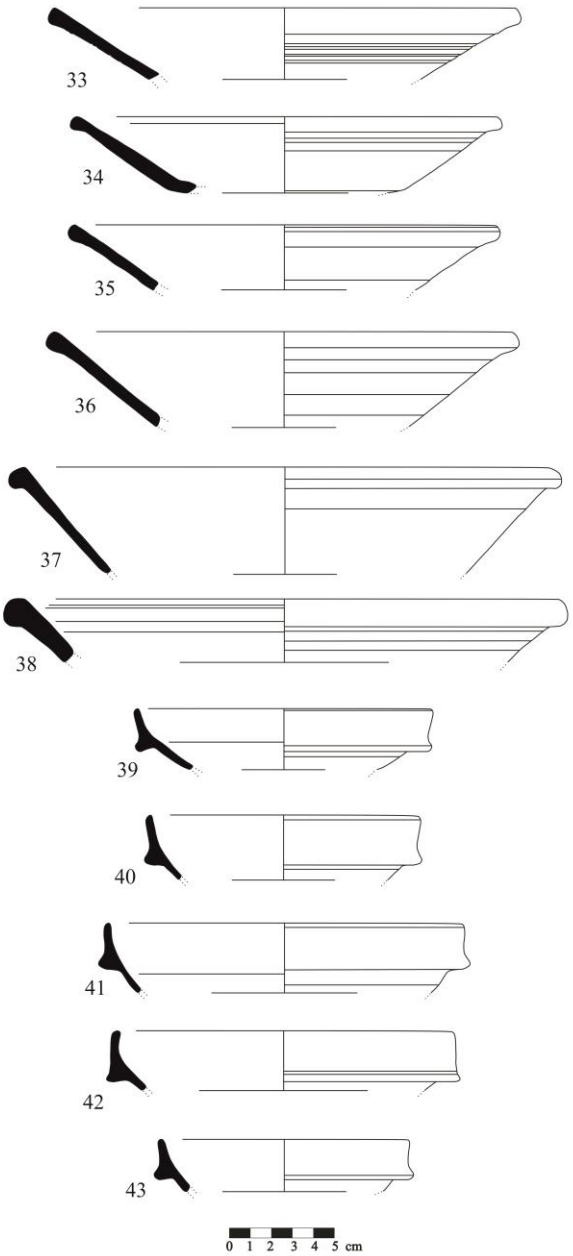
Kat. No. 26-32, Çandarlı Form 1

LEVHA 21

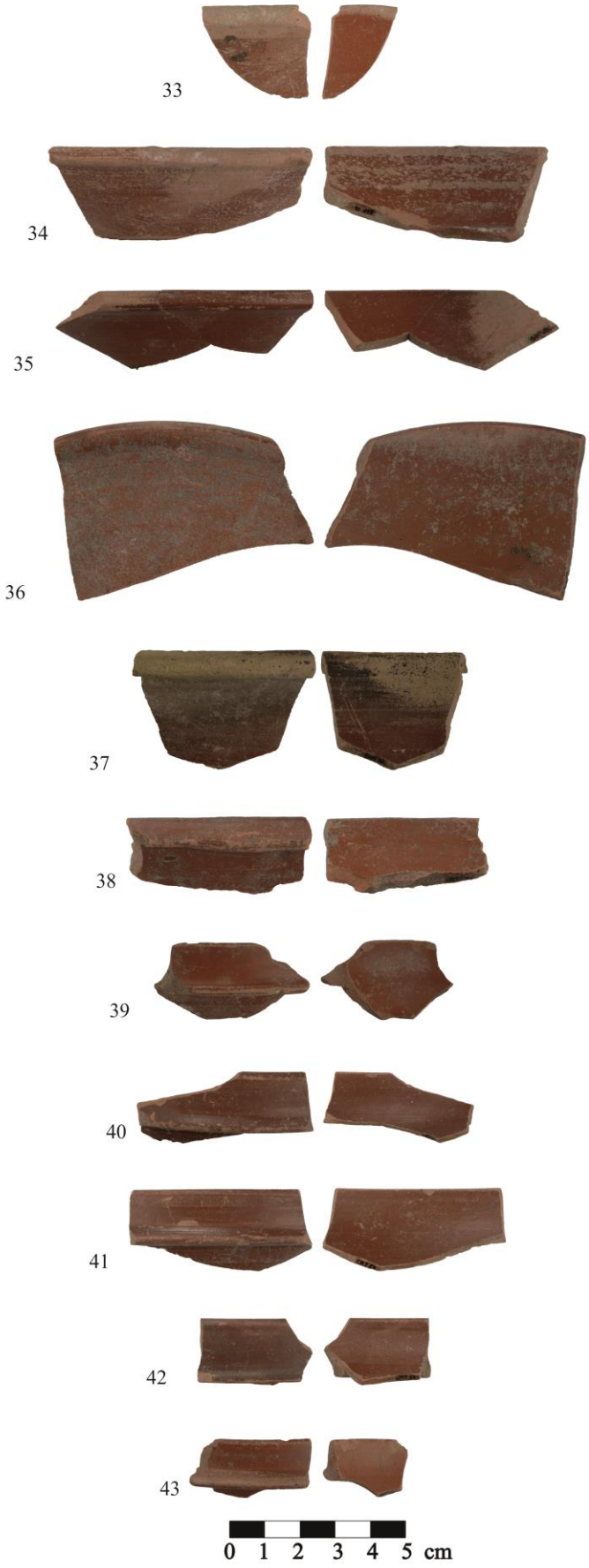
Kat. No. 26-32, Çandarlı Form 1

LEVHA 22

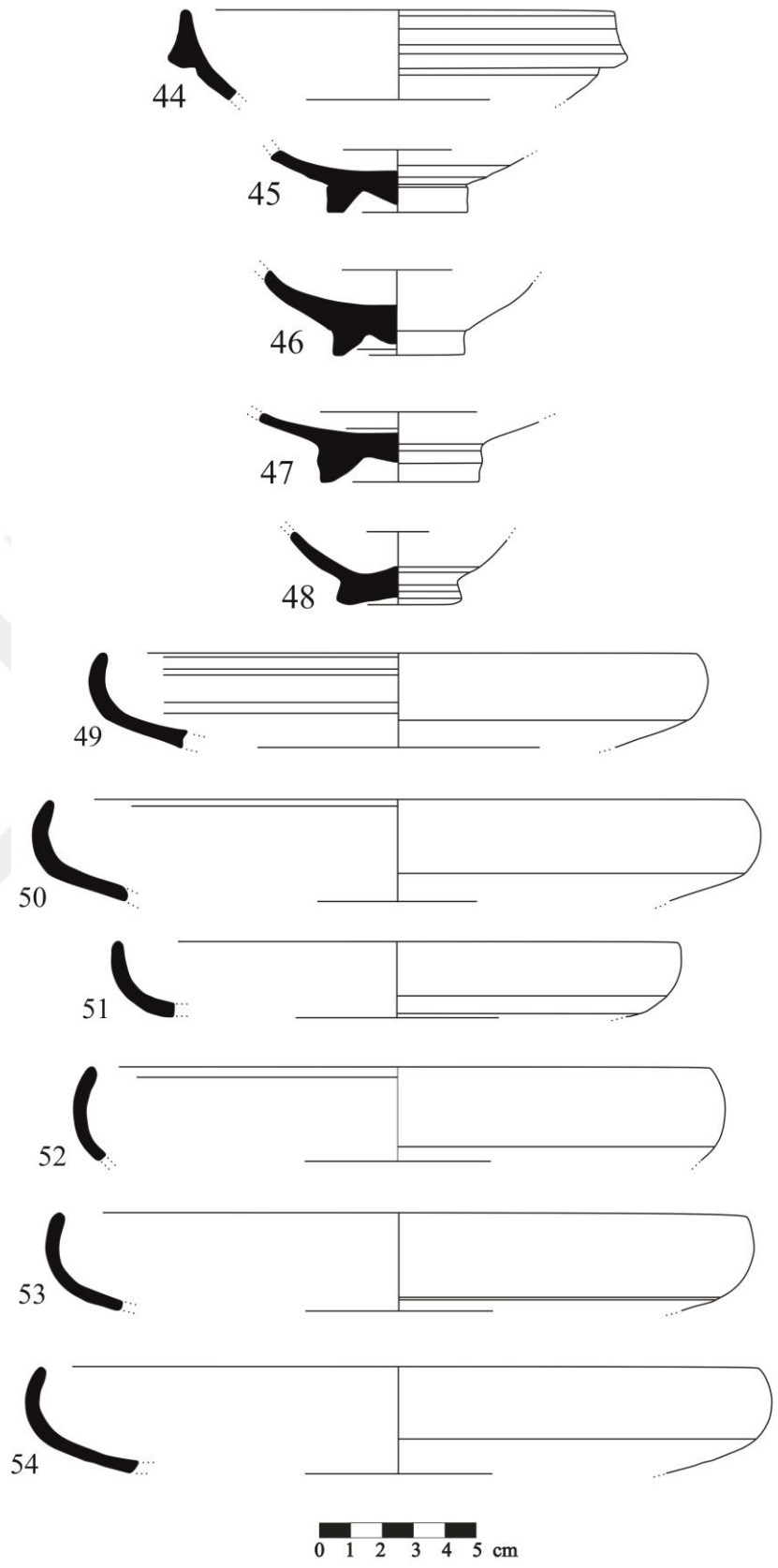
Kat. No. 33-38, Çandarlı Form 2, Kat. No. 39-43, Çandarlı Form 3

LEVHA 23

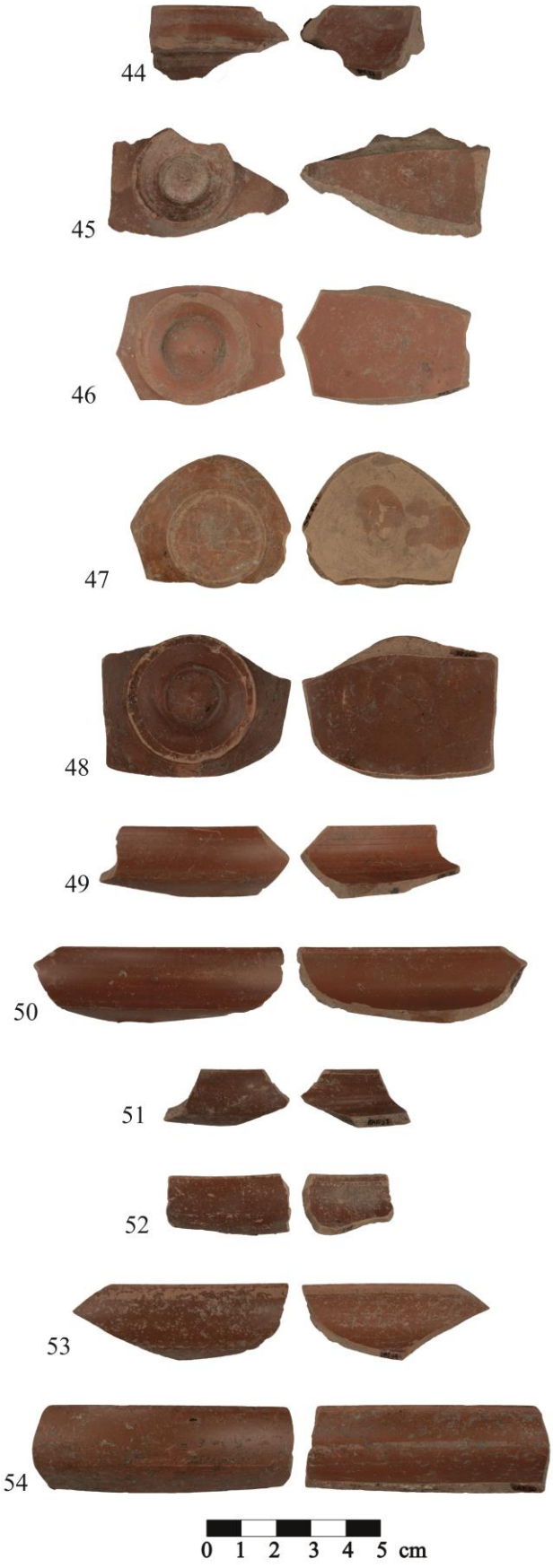
Kat. No. 33-38, Çandarlı Form 2, Kat. No. 39-43, Çandarlı Form 3

LEVHA 24

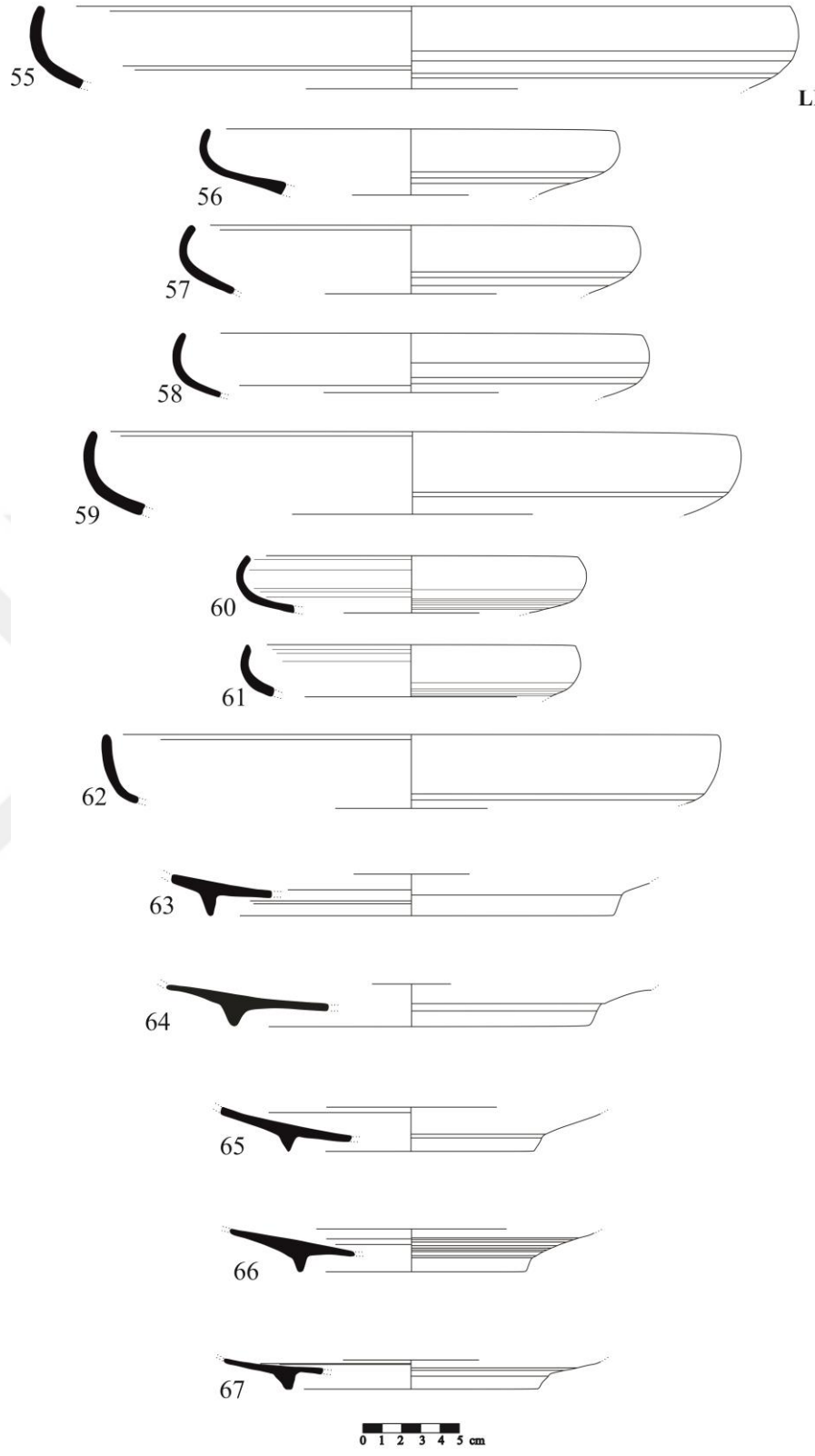
Kat. No. 44-48, Çandarlı Form 3, Kat. No. 49-54, Çandarlı Form 4

LEVHA 25

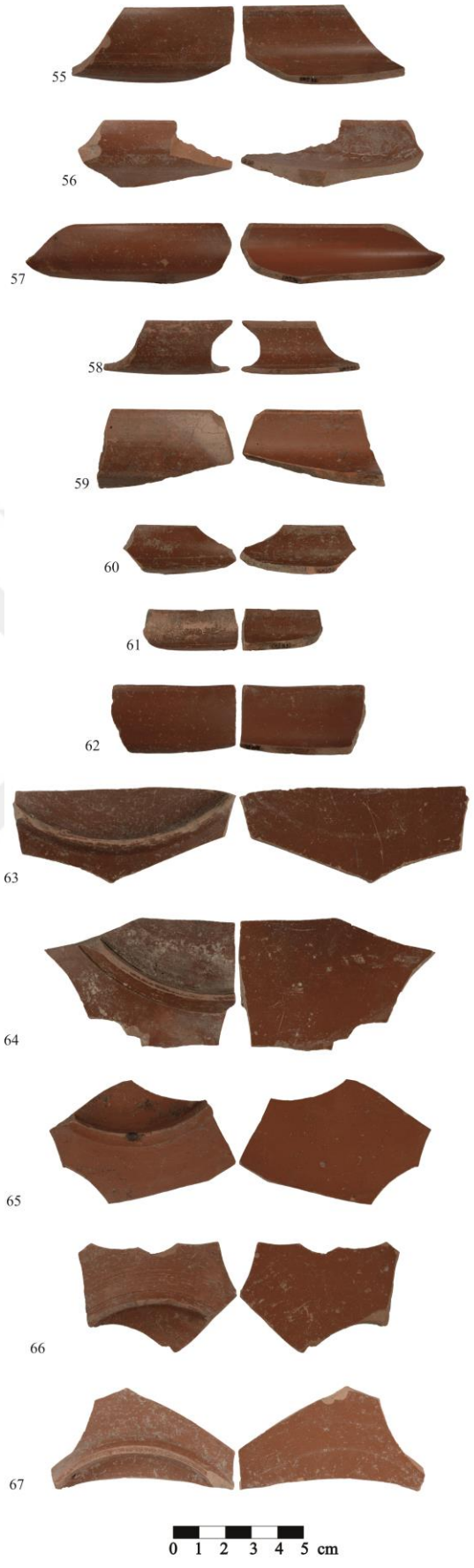
Kat. No. 44-48, Çandarlı Form 3, Kat. No. 49-54, Çandarlı Form 4

LEVHA 26

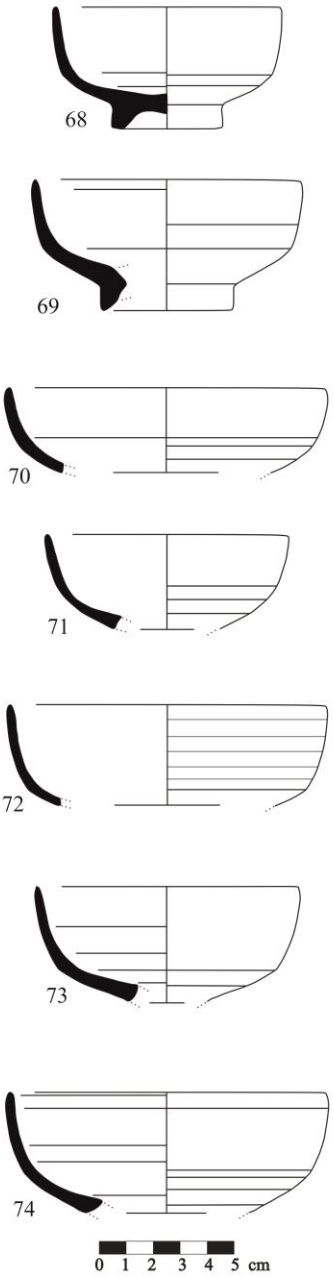

Kat. No. 55-67, Çandarlı Form 4

LEVHA 27

Kat. No. 55-67, Çandarlı Form 4

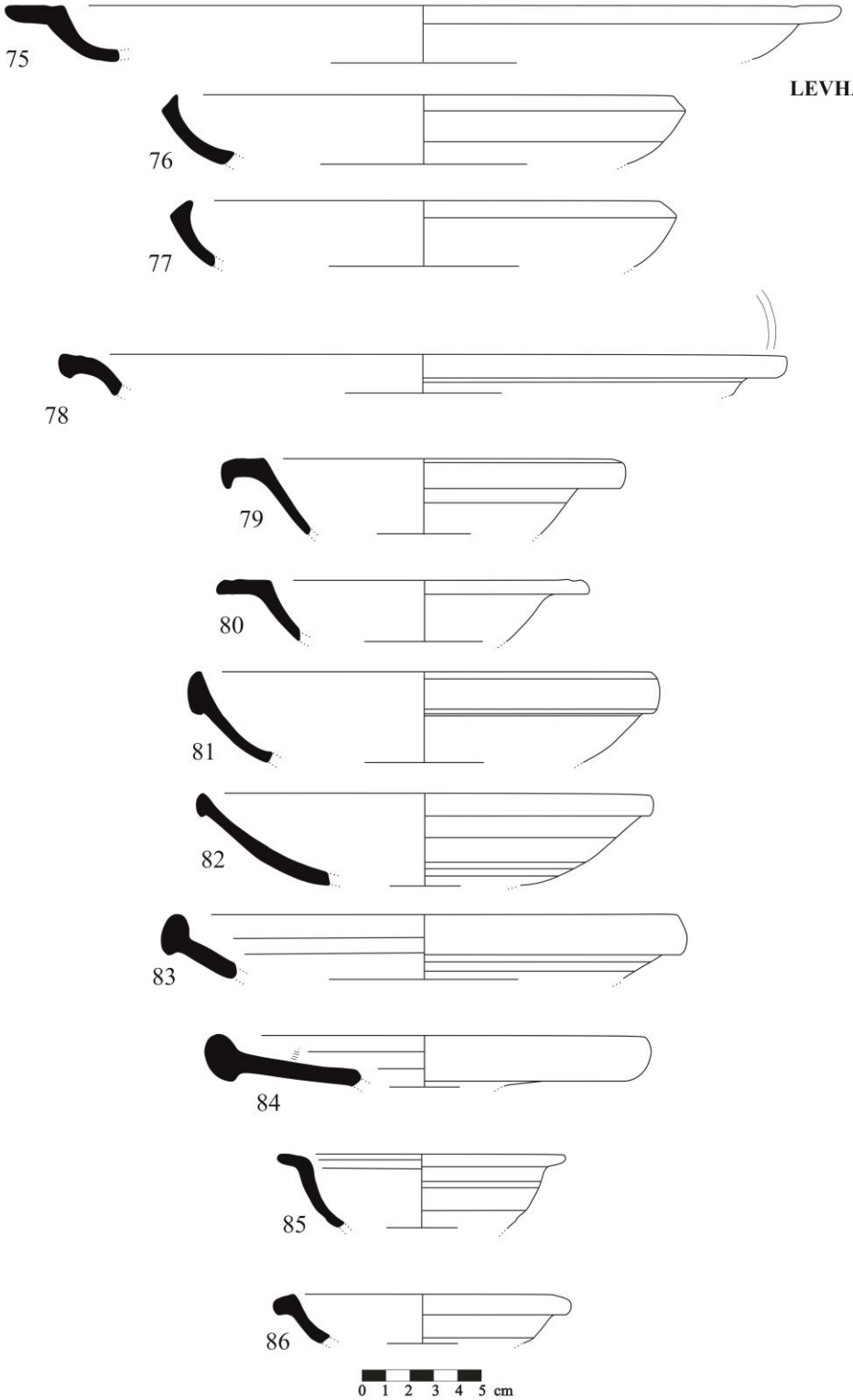
Kat. No. 68-74, Çandarlı Form 5

LEVHA 29

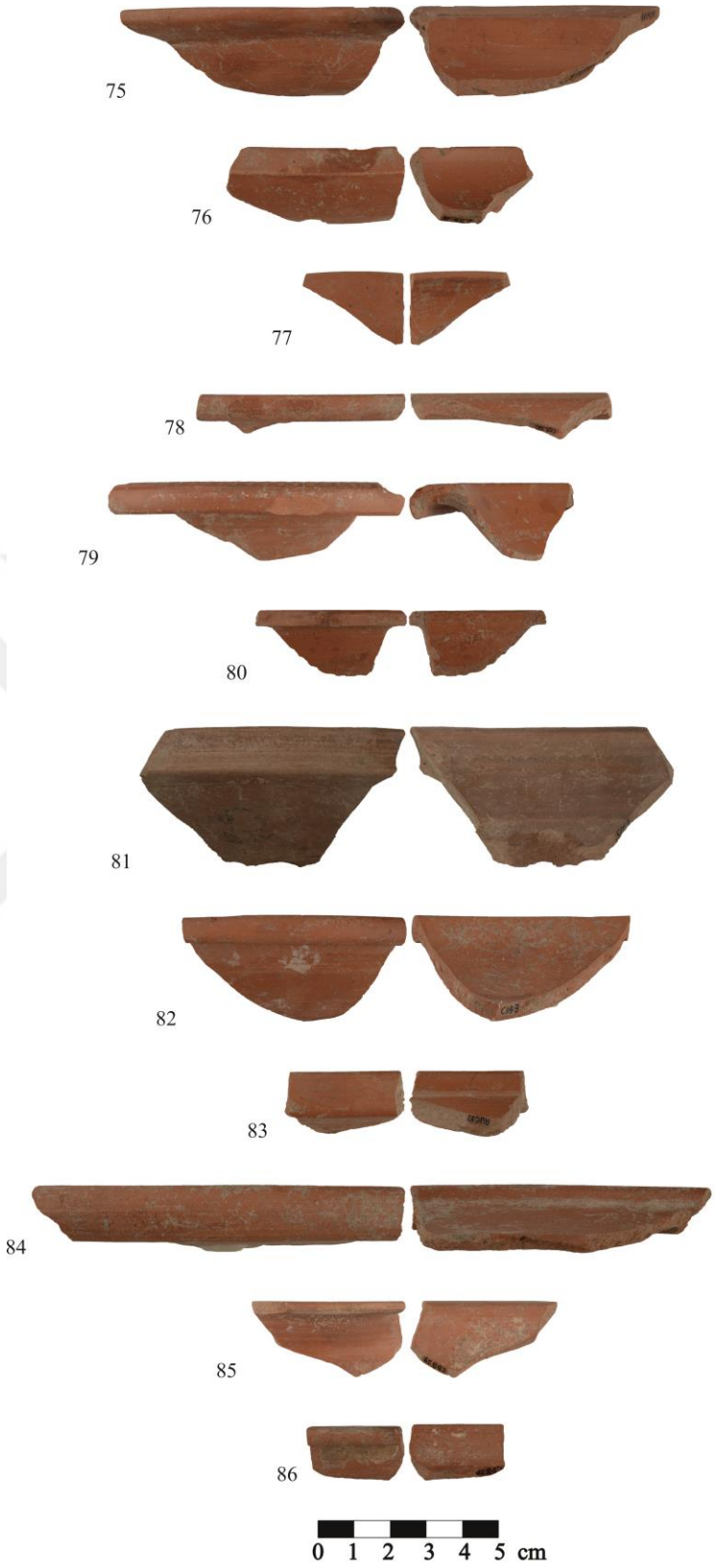
Kat. No. 68-74, Çandarlı Form 5

LEVHA 30

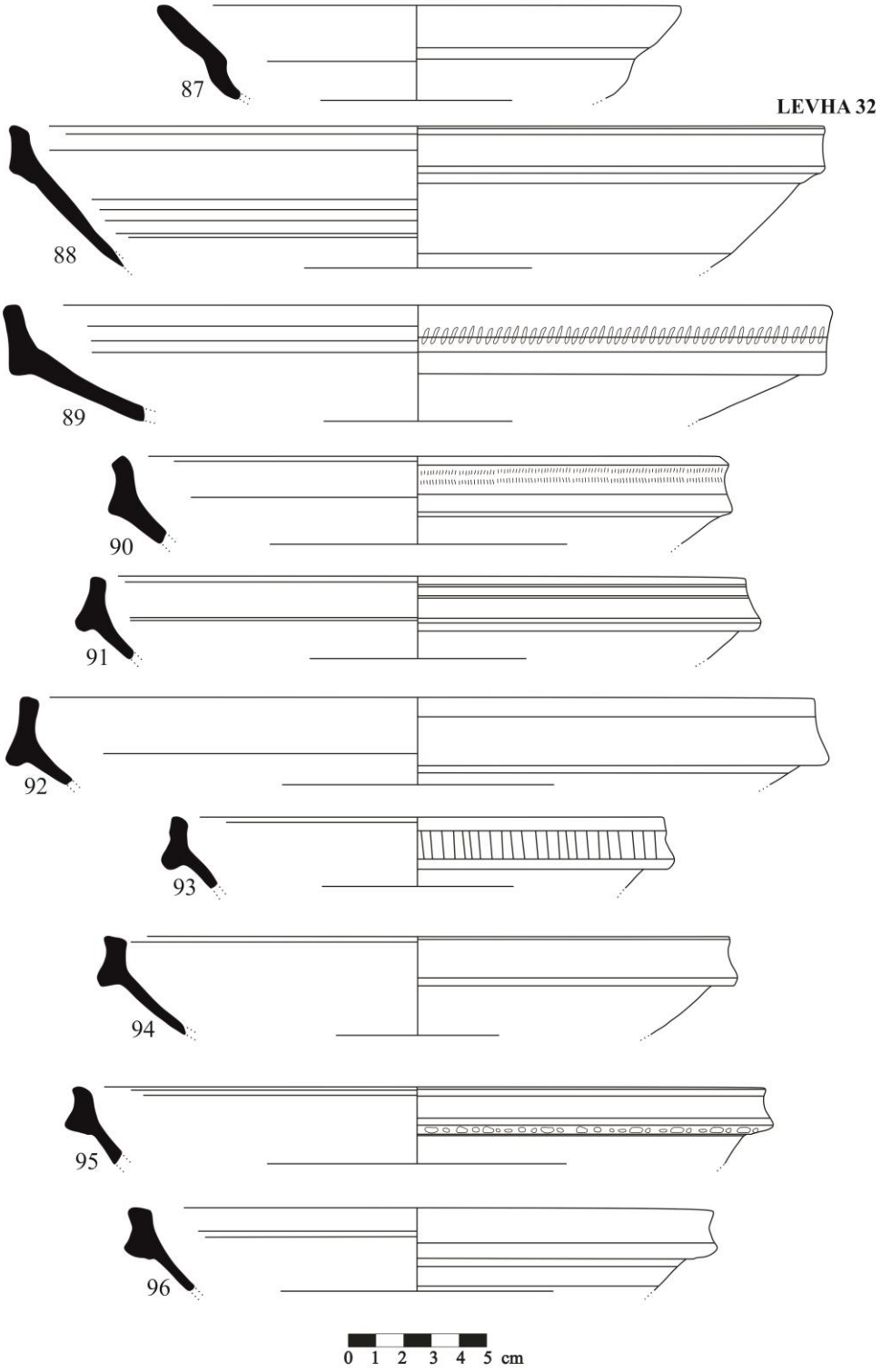
Kat. No. 75, Afrika Form 59B, Kat. No. 76-77, Afrika Form 61A, Kat. No. 78, Afrika Form 67, Kat. No. 79. Afrika Form 78, Kat. No. 80, Afrika Form 97, Kat. No. 81, Afrika Form 99A, Kat. No. 82, Afrika Form 103B, Kat. No. 83, Afrika Form 104A, Kat. No. 84, Afrika Form 105, Kat. No. 85-86, Afrika Form 108

LEVHA 31

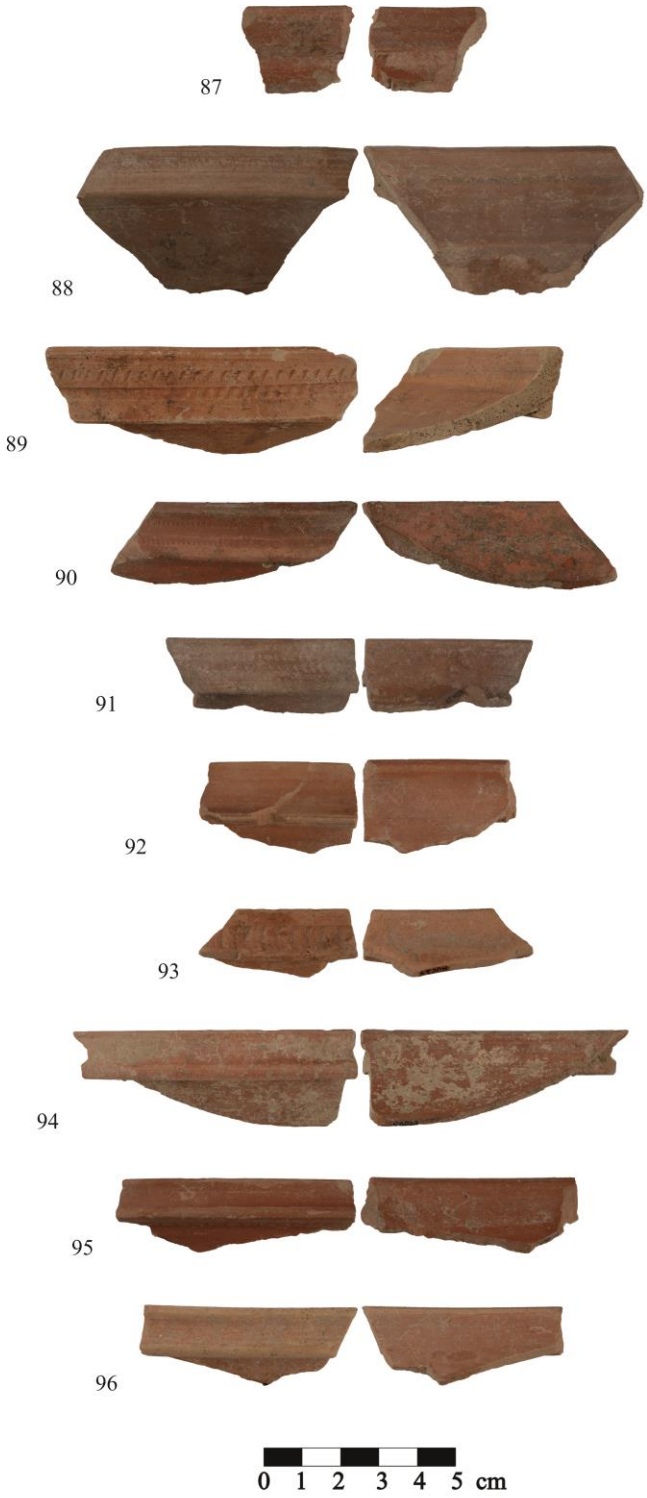
Kat. No. 75, Afrika Form 59B, Kat. No. 76-77, Afrika Form 61A, Kat. No. 78, Afrika Form 67, Kat. No. 79. Afrika Form 78, Kat. No. 80, Afrika Form 97, Kat. No. 81, Afrika Form 99A, Kat. No. 82, Afrika Form 103B, Kat. No. 83, Afrika Form 104A, Kat. No. 84, Afrika Form 105, Kat. No. 85-86, Afrika Form 108

LEVHA 32

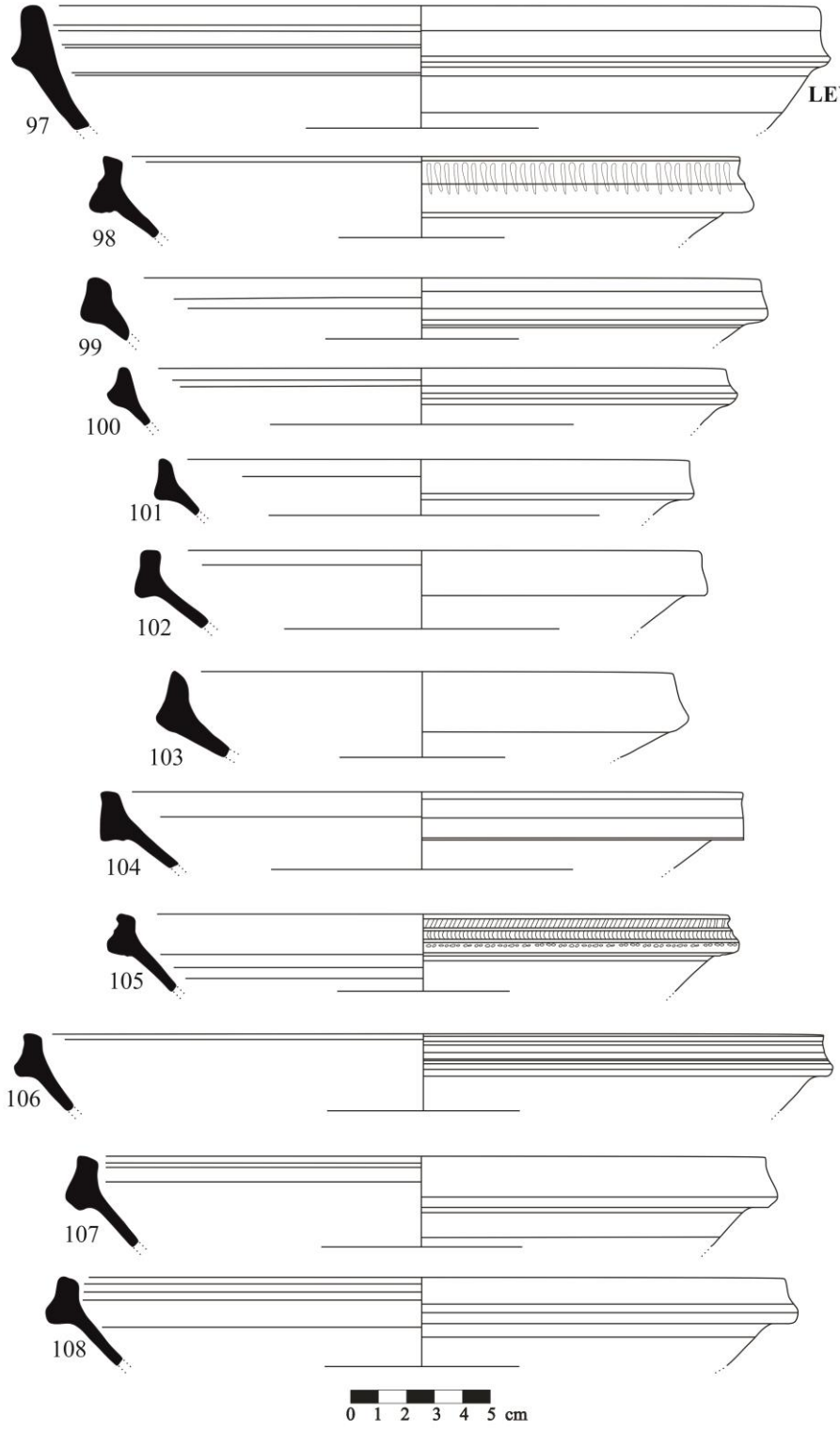

Kat. No. 87, Phokaia Form 2A, Kat. No. 88, Phokaia Form 3A, Kat. No. 89-91, Phokaia Form 3B, Kat. No. 92-94, Phokaia Form 3C, Kat. No. 95-96, Phokaia Form 3E

LEVHA 33

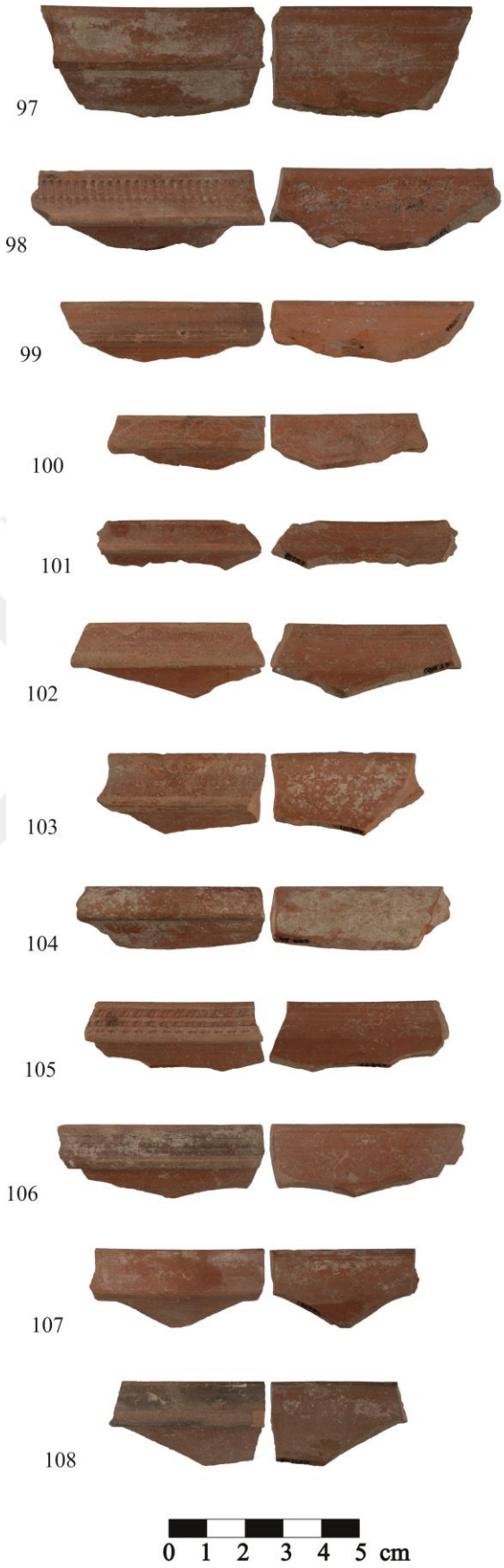

Kat. No. 87, Phokaia Form 2A, Kat. No. 88, Phokaia Form 3A, Kat. No. 89-91, Phokaia Form 3B, Kat. No. 92-94, Phokaia Form 3C, Kat. No. 95-96, Phokaia Form 3E

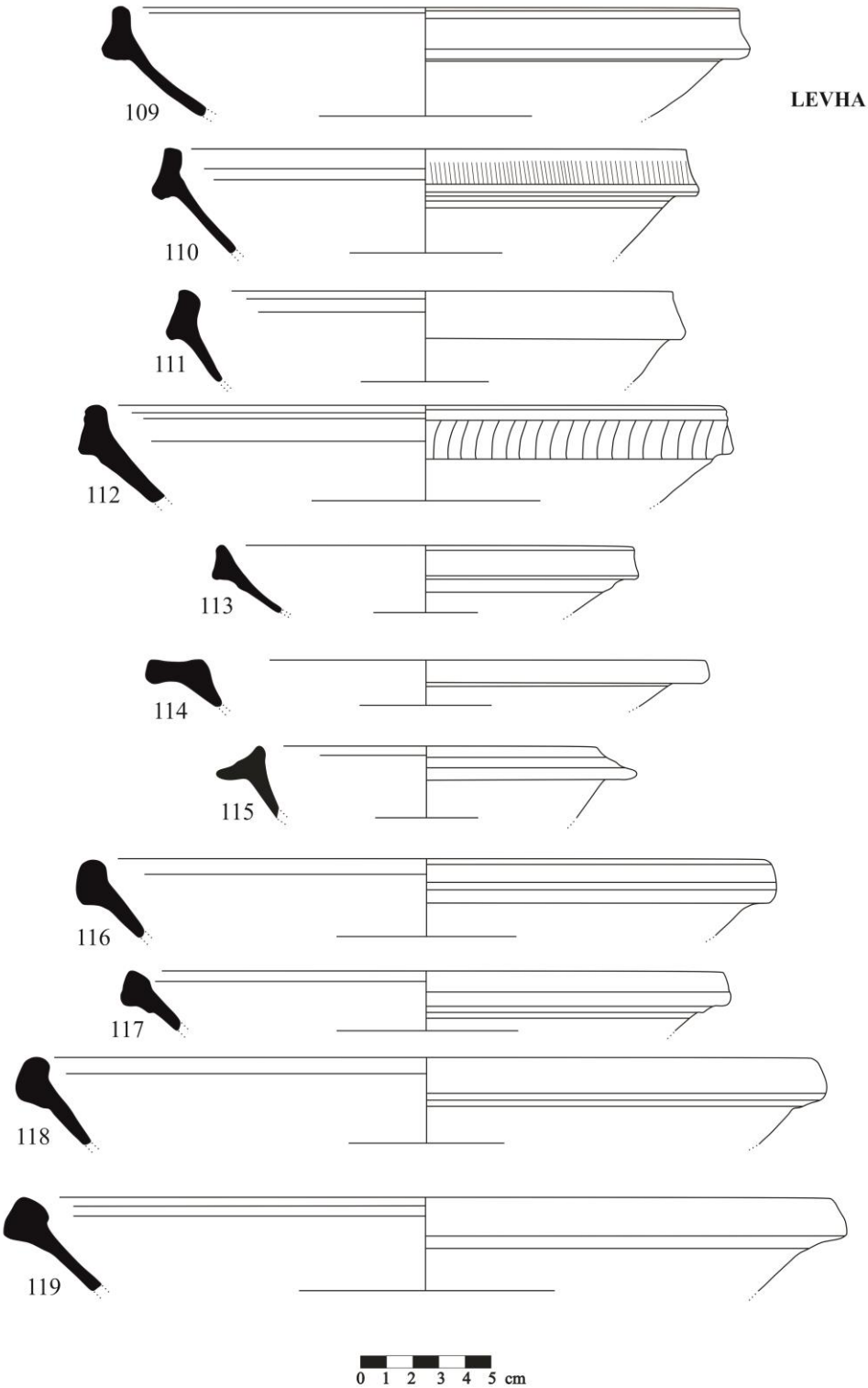
Kat. No. 97-108, Phokaia Form 3F

LEVHA 35

Kat. No. 97-108, Phokaia Form 3F

LEVHA 36

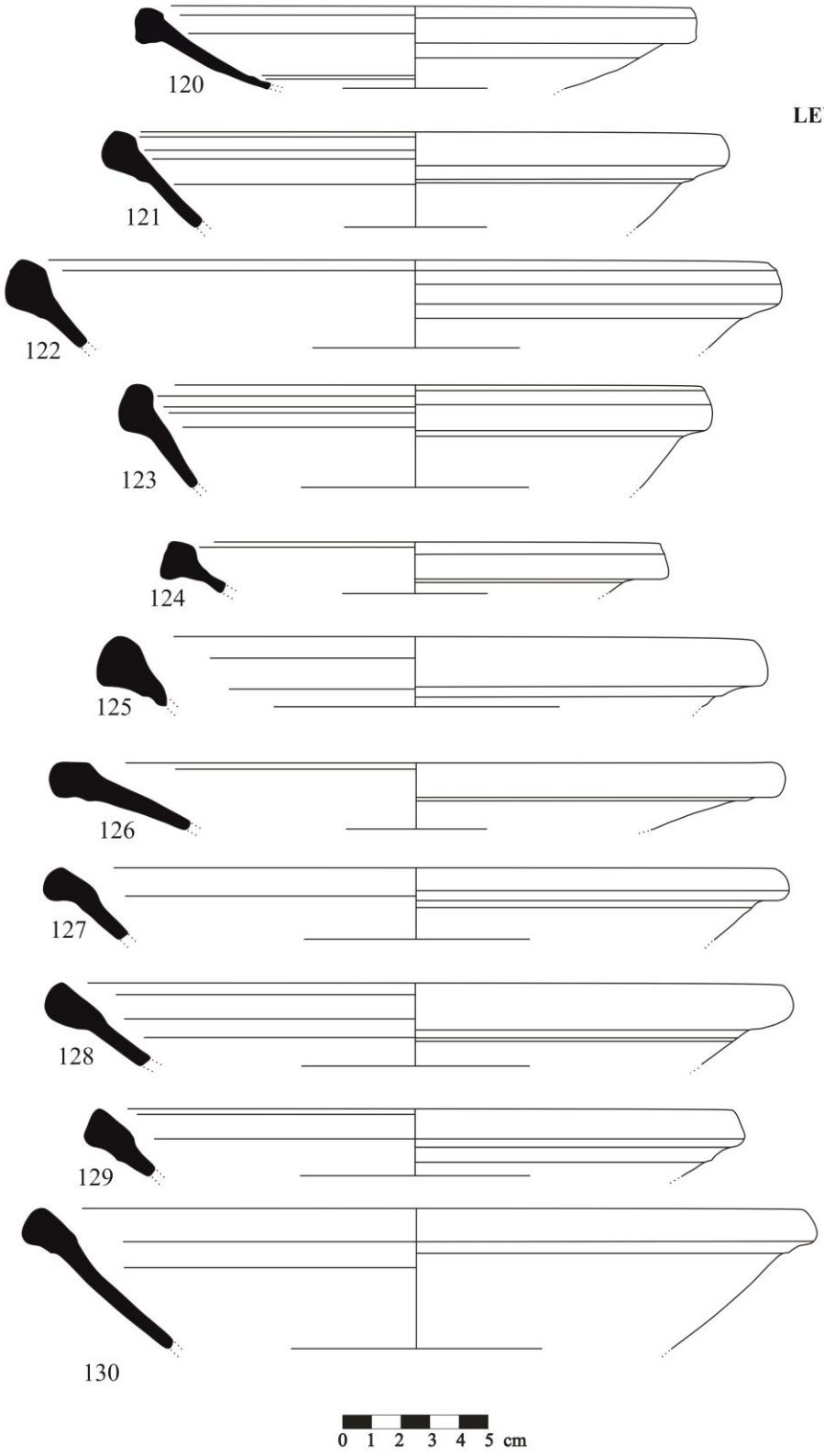
Kat. No. 109-112, Phokaia Form 3H, Kat. No. 113, Phokaia Form 3 Küçük Versiyon, Kat. No. 114, Phokaia 5A, Kat. No. 115, Phokaia Form 8, Kat. No. 116-119, Phokaia Form 10A

LEVHA 37

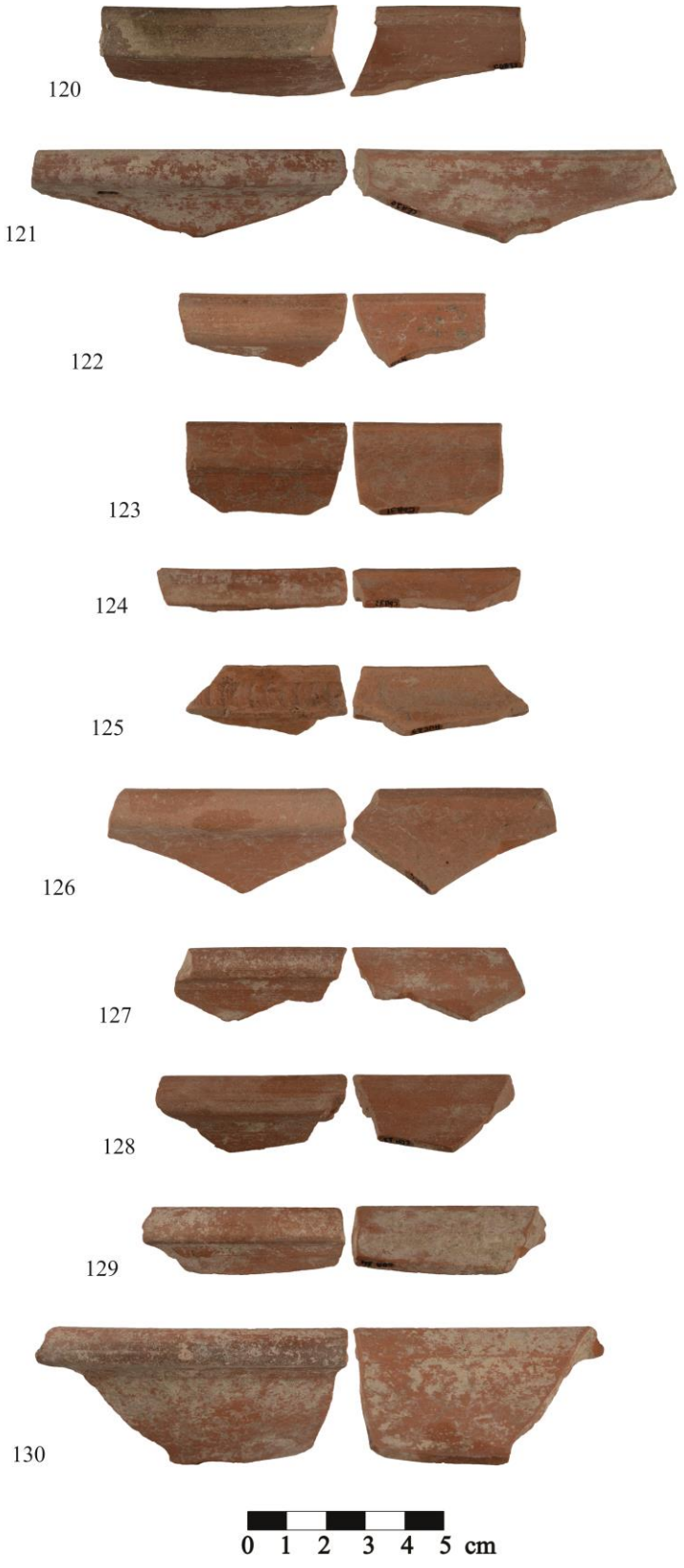
Kat. No. 109-112, Phokaia Form 3H, Kat. No. 113, Phokaia Form 3 Küçük Versiyon, Kat. No. 114, Phokaia 5A, Kat. No. 115, Phokaia Form 8, Kat. No. 116-119, Phokaia Form 10A

LEVHA 38

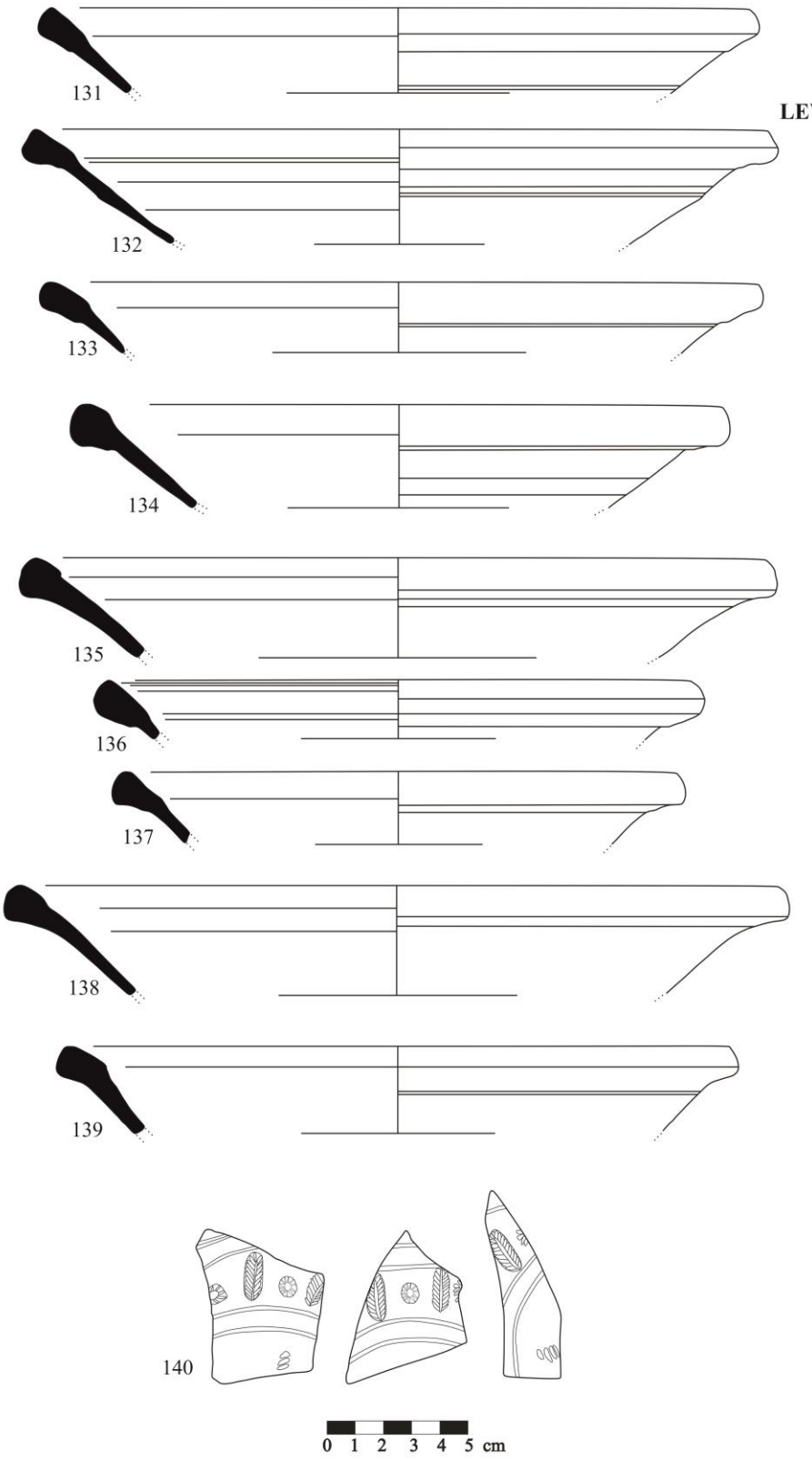

Kat. No. 120-125, Phokaia Form 10A, Kat. No. 126-130, Phokaia Form 10C

LEVHA 39

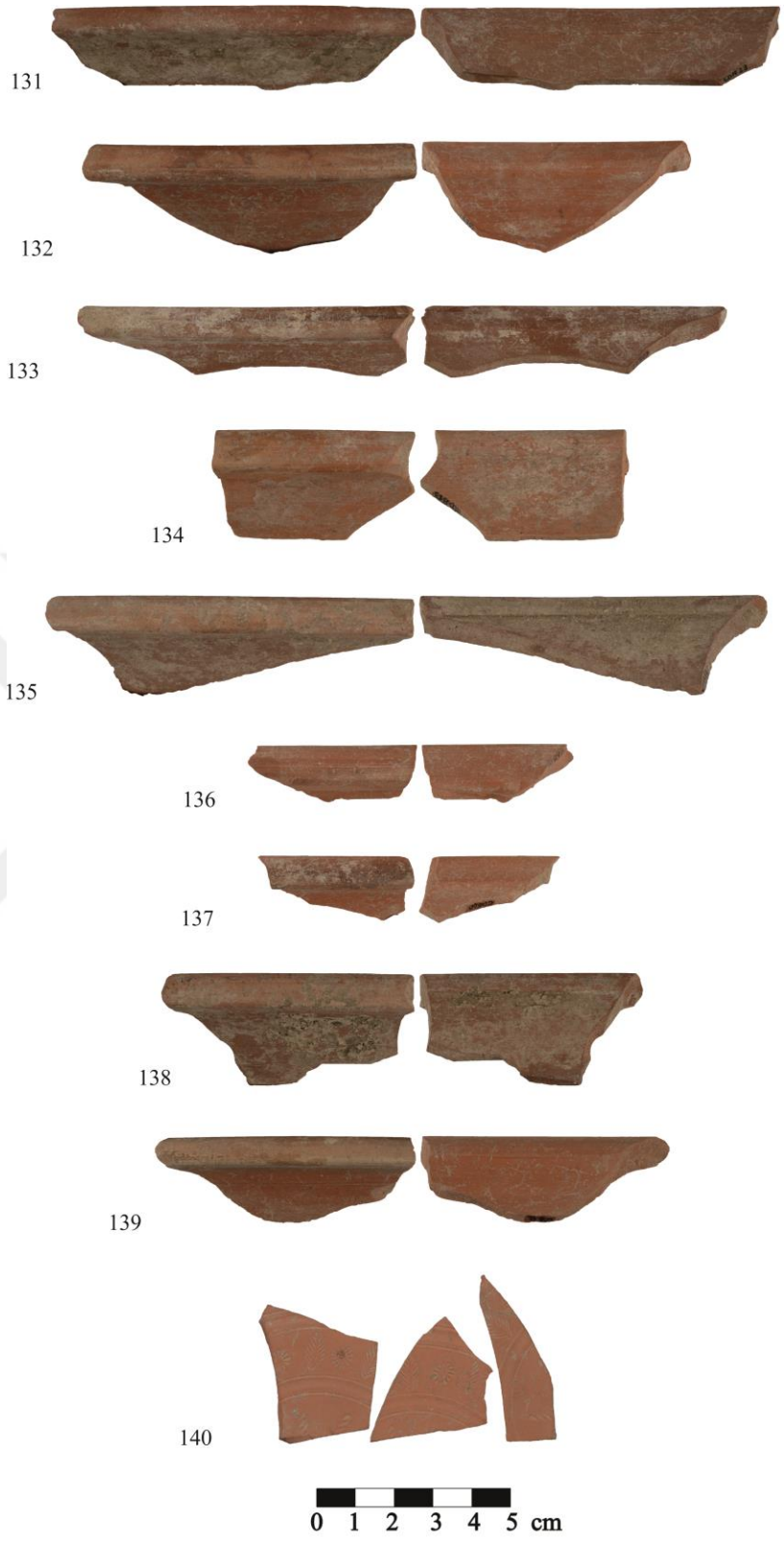

Kat. No. 120-125, Phokaia Form 10A, Kat. No. 126-130, Phokaia Form 10C

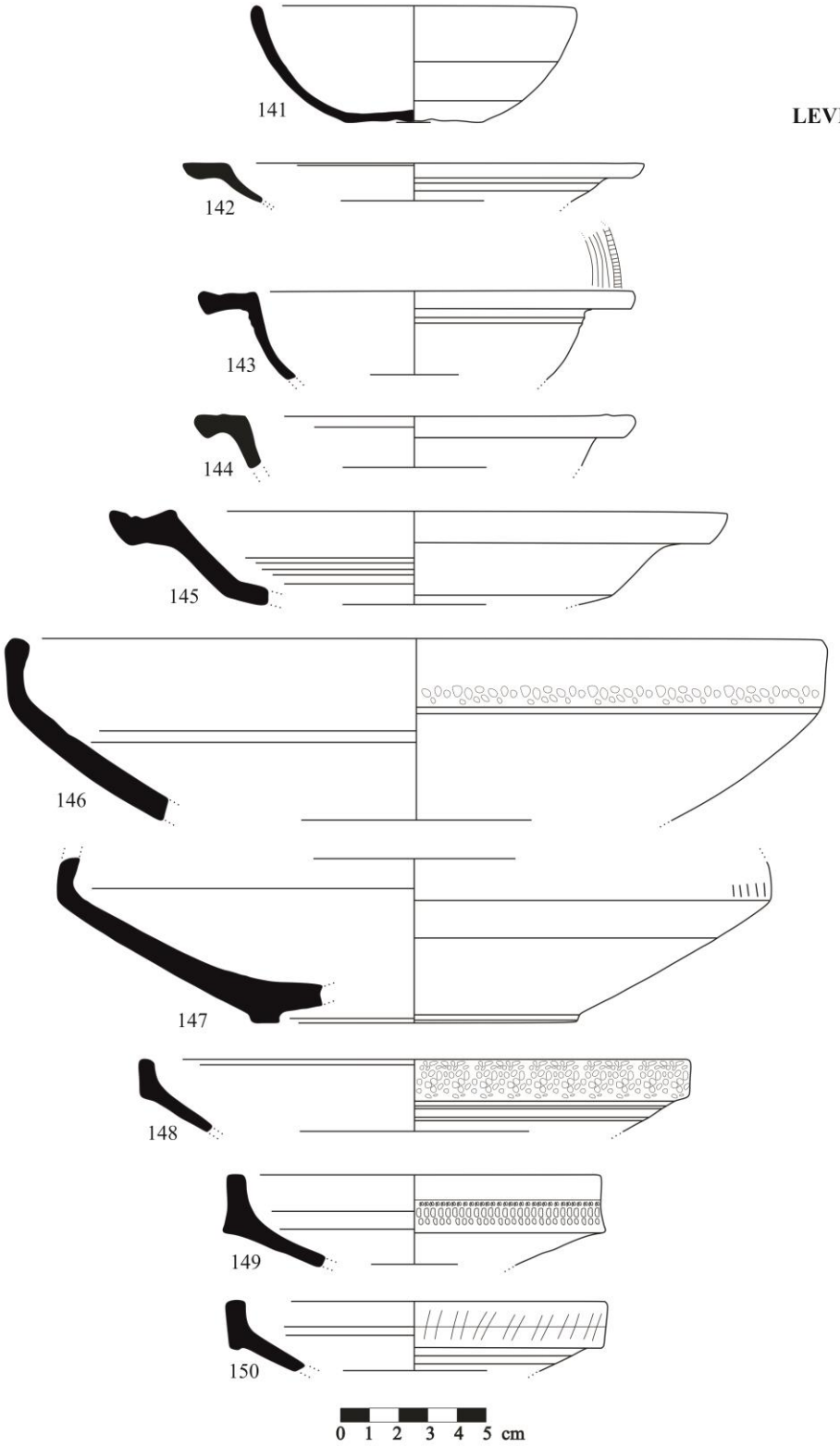
Kat. No. 131-139, Phokaia Form 10C, Kat. No. 140, Bezemeli

LEVHA 41

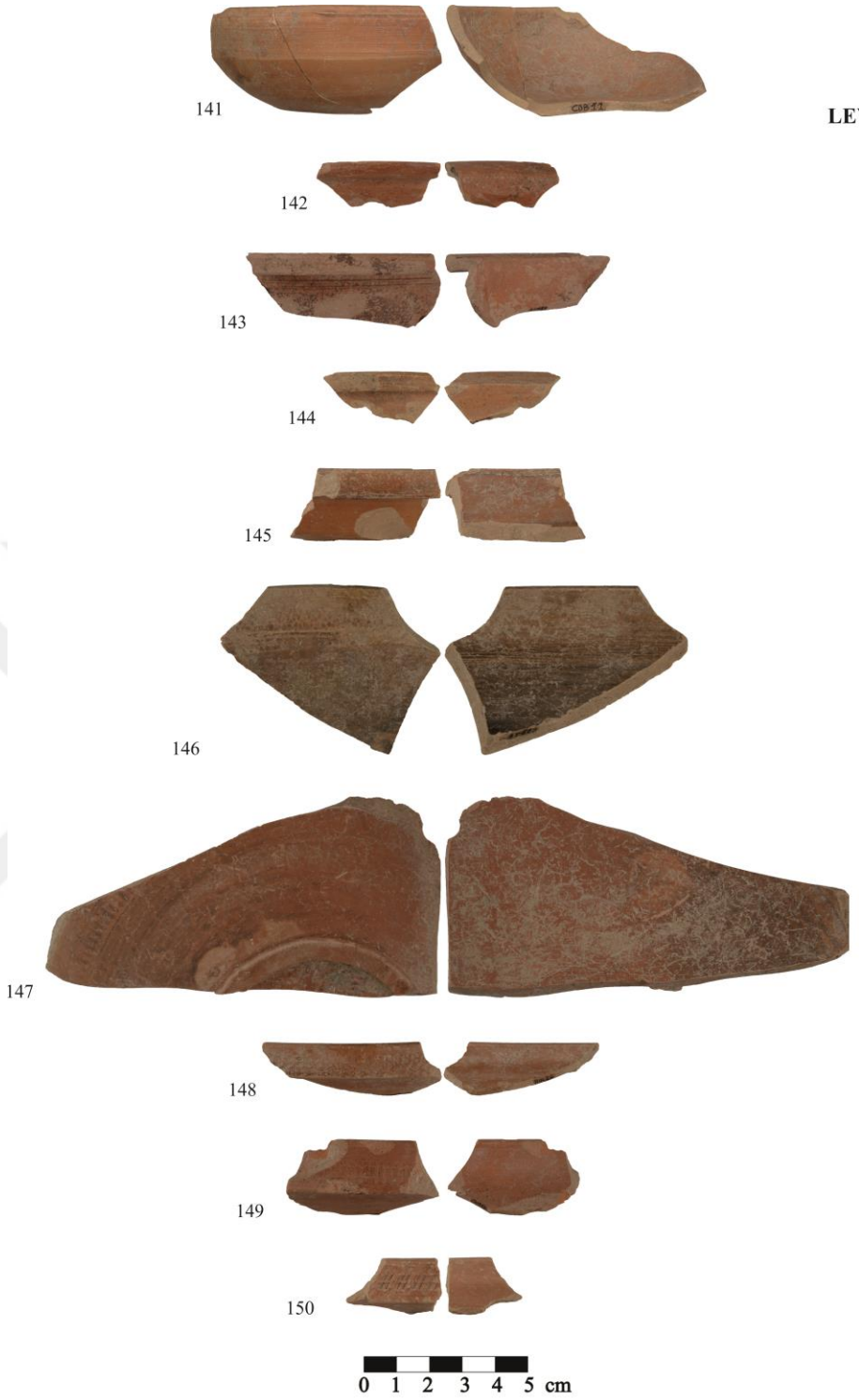
Kat. No. 131-139, Phokaia Form 10C, Kat. No. 140, Bezemeli

LEVHA 42

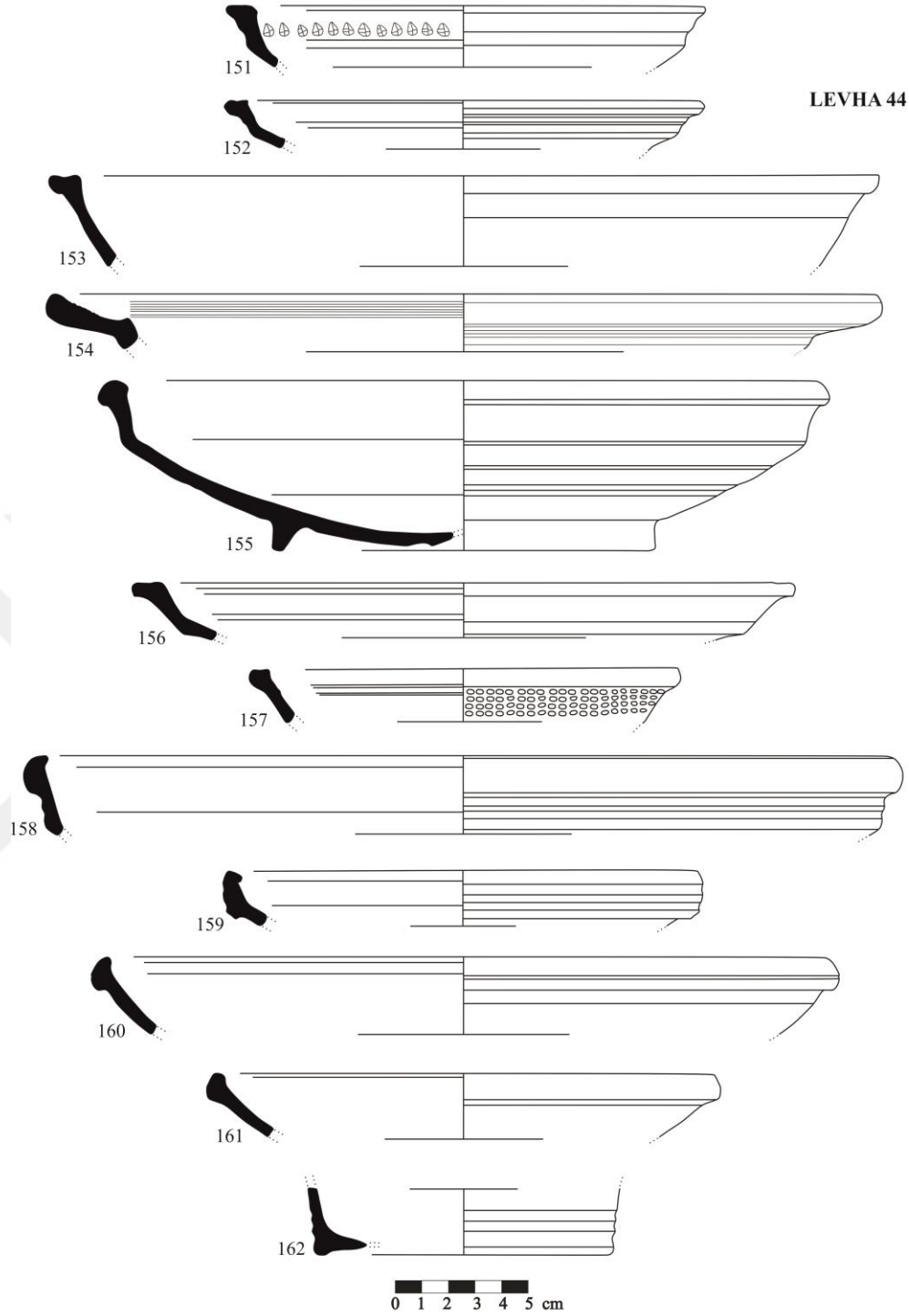
Kat. No. 141, LC Form 1, Kat. No. 142, LC Form 2, Kat. No. 143-145, LC Form 3, Kat. No. 146-147, LC Form 4, Kat. No. 148-150, LC Form 5

LEVHA 43

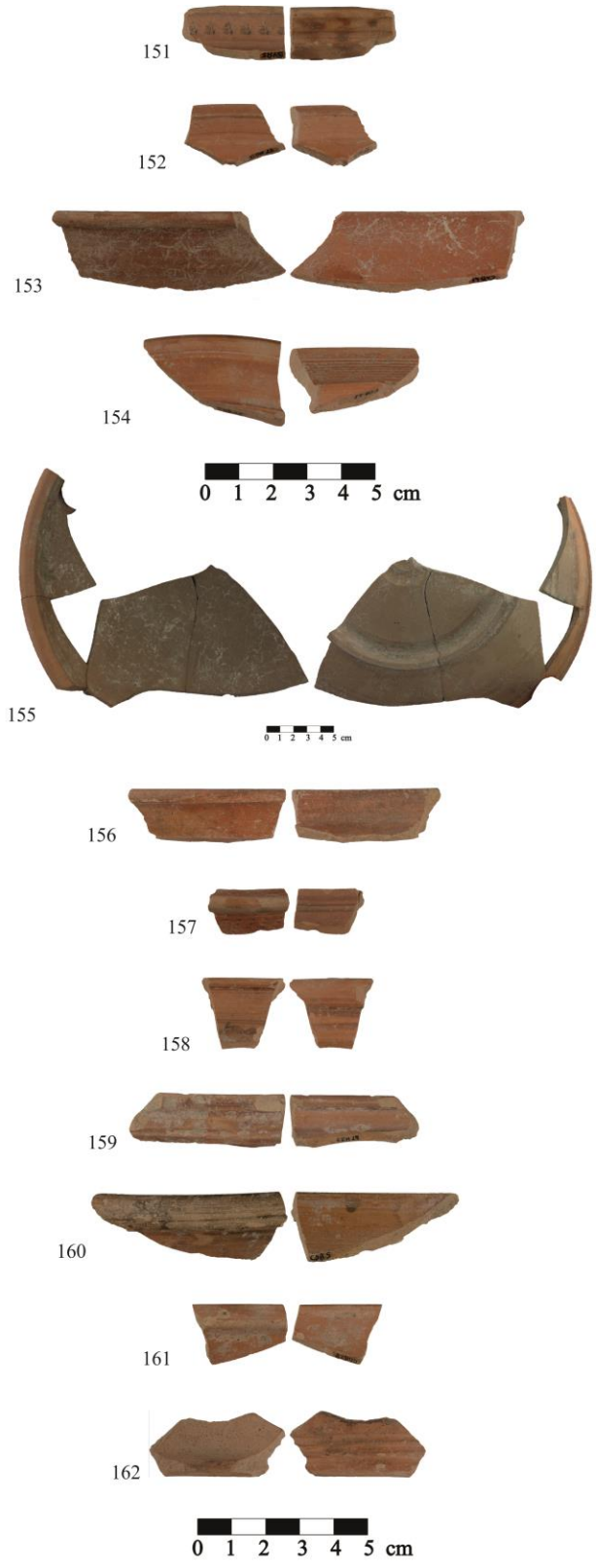
Kat. No. 141, LC Form 1, Kat. No. 142, LC Form 2, Kat. No. 143-145, LC Form 3, Kat. No. 146-147, LC Form 4, Kat. No. 148-150, LC Form 5

LEVHA 44

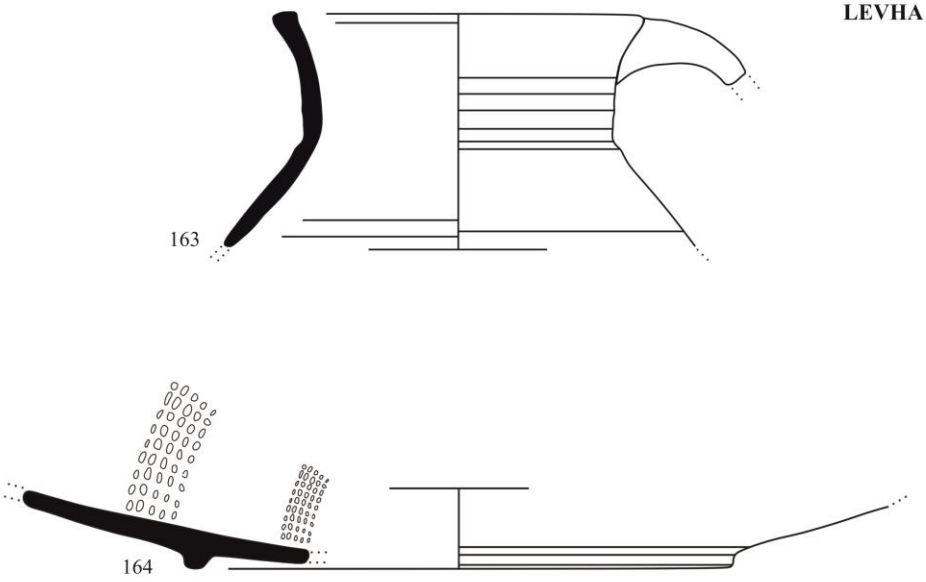

Kat. No. 152-153, LC Form 6, Kat. No. 154, LC Form 7, Kat. No. 155-158, LC Form 11, Kat. No. 159, LC Form 12, Kat. No. 160-161,LC Form 15, Kat. No. 162, LC Form 16

LEVHA 45

Kat. No. 152-153, LC Form 6, Kat. No. 154, LC Form 7, Kat. No. 155-158, LC Form 11, Kat. No. 159, LC Form 12, Kat. No. 160-161,LC Form 15, Kat. No. 162, LC Form 16

Kat. No. 163, LC Form 17, Kat. No. 164, LC Kaide

163

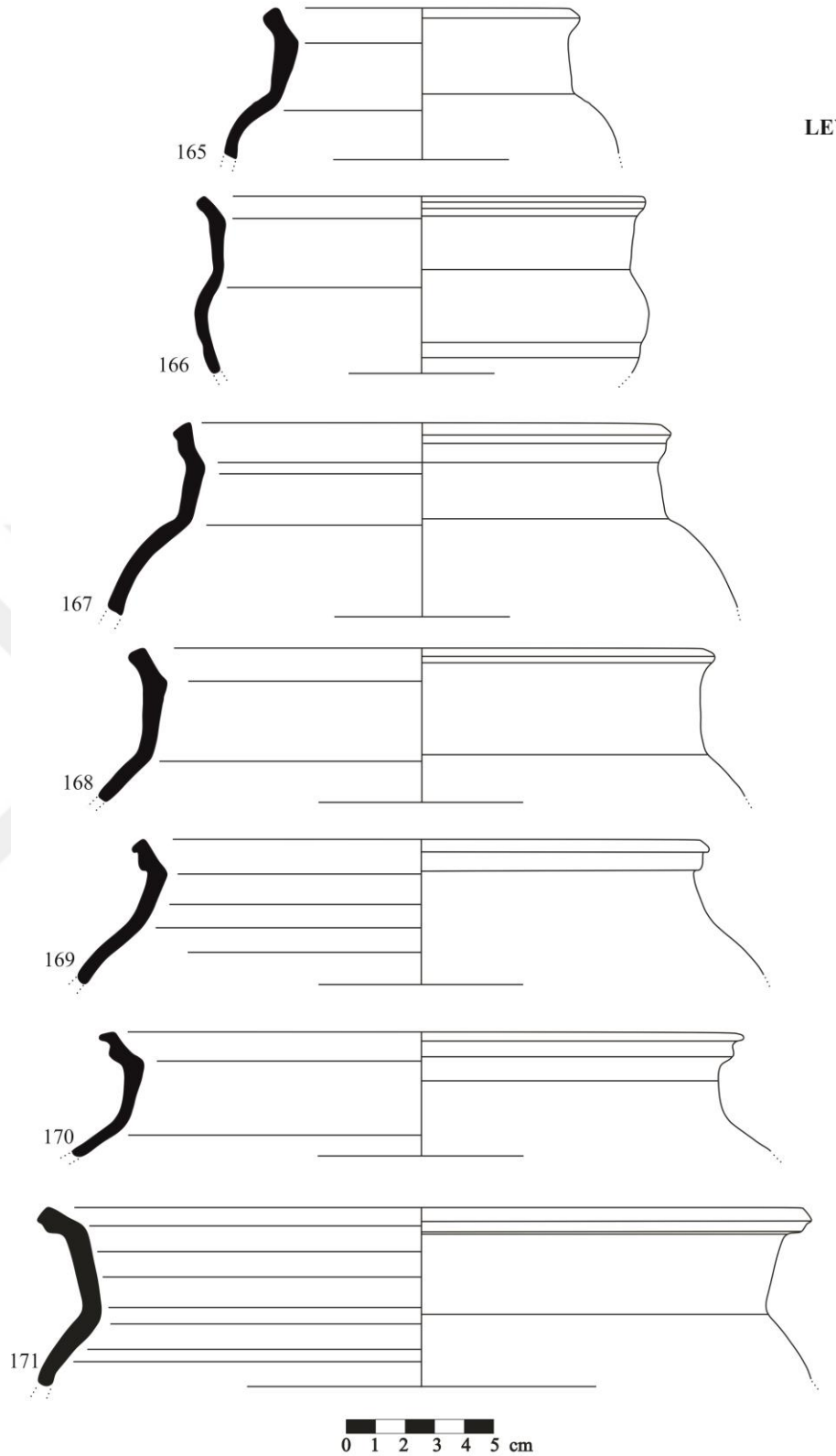

164

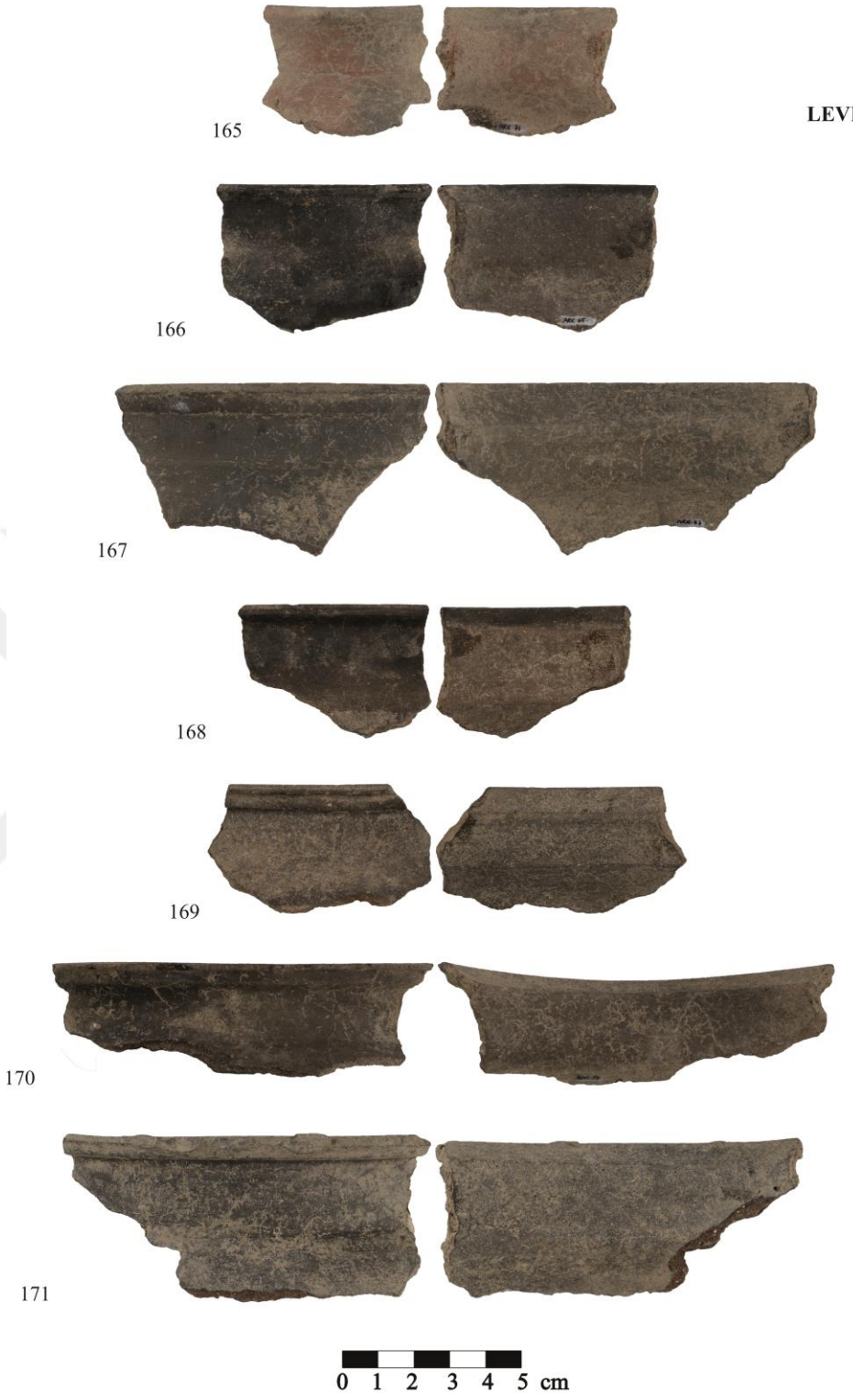
Kat. No. 163, LC Form 17, Kat. No. 164, LC Kaide

LEVHA 48

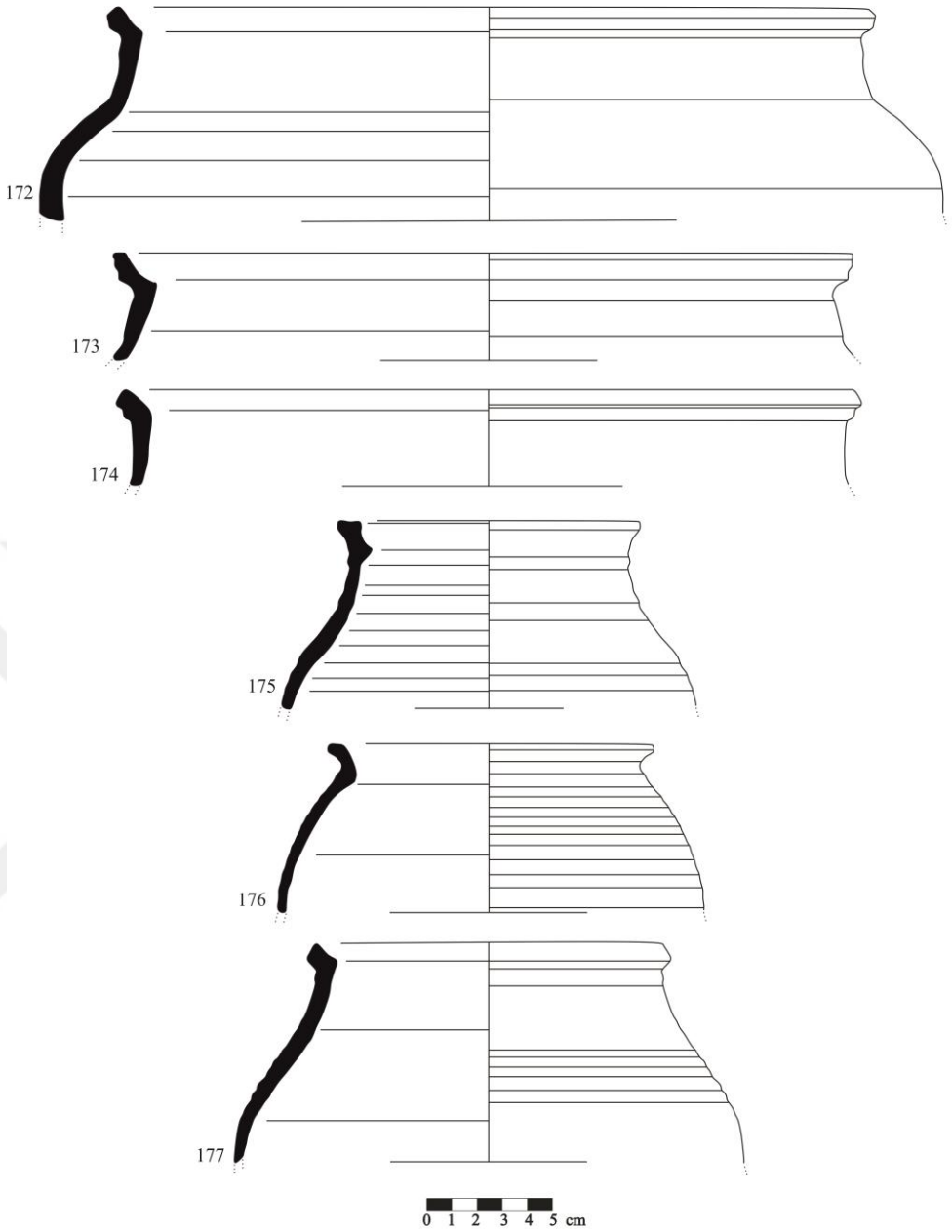

Kat. No. 165-171, Çömlekler

LEVHA 49

Kat. No. 165-171, Çömlekler

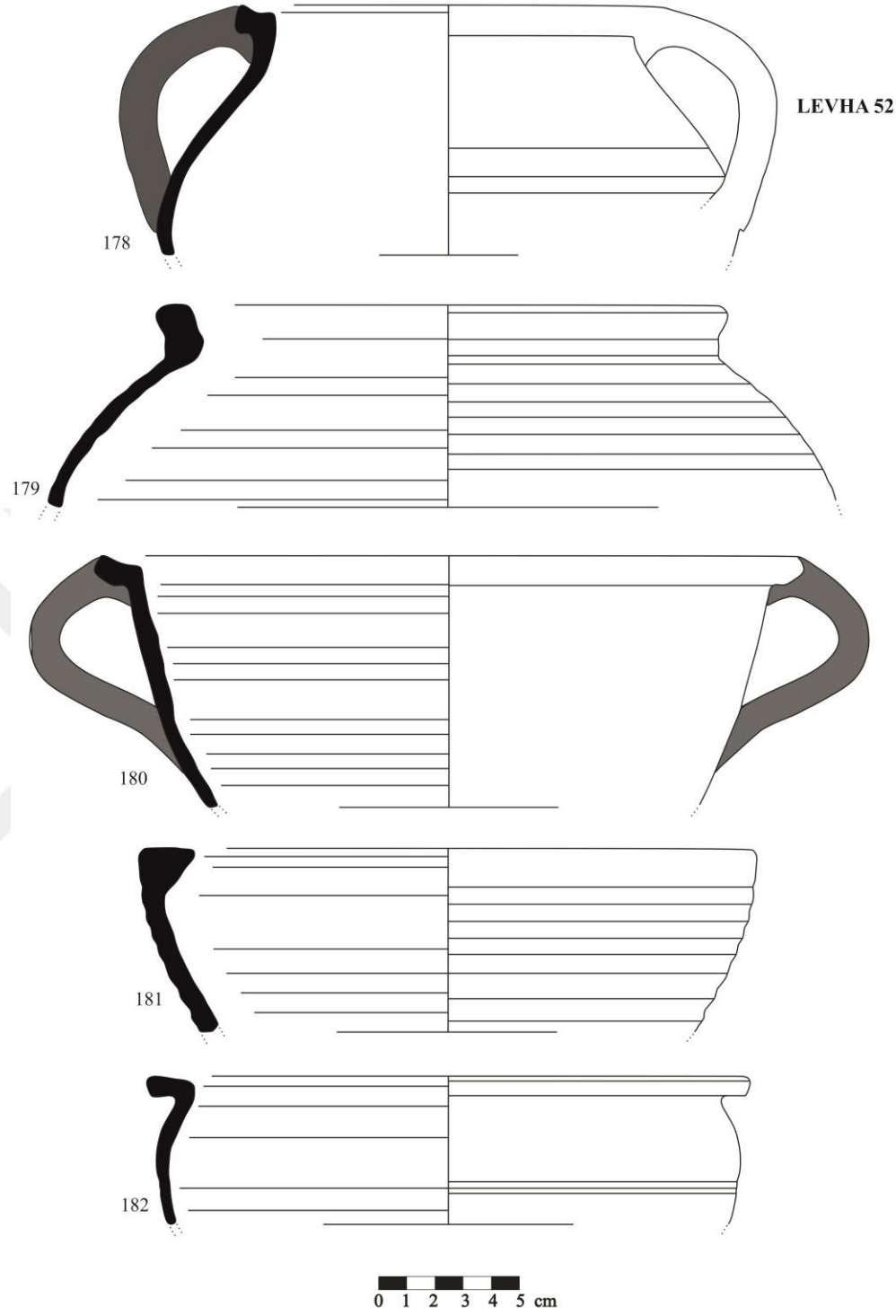
Kat. No. 172-177, Çömlekler

LEVHA 51

Kat. No. 172-177, Çömlekler

LEVHA 52

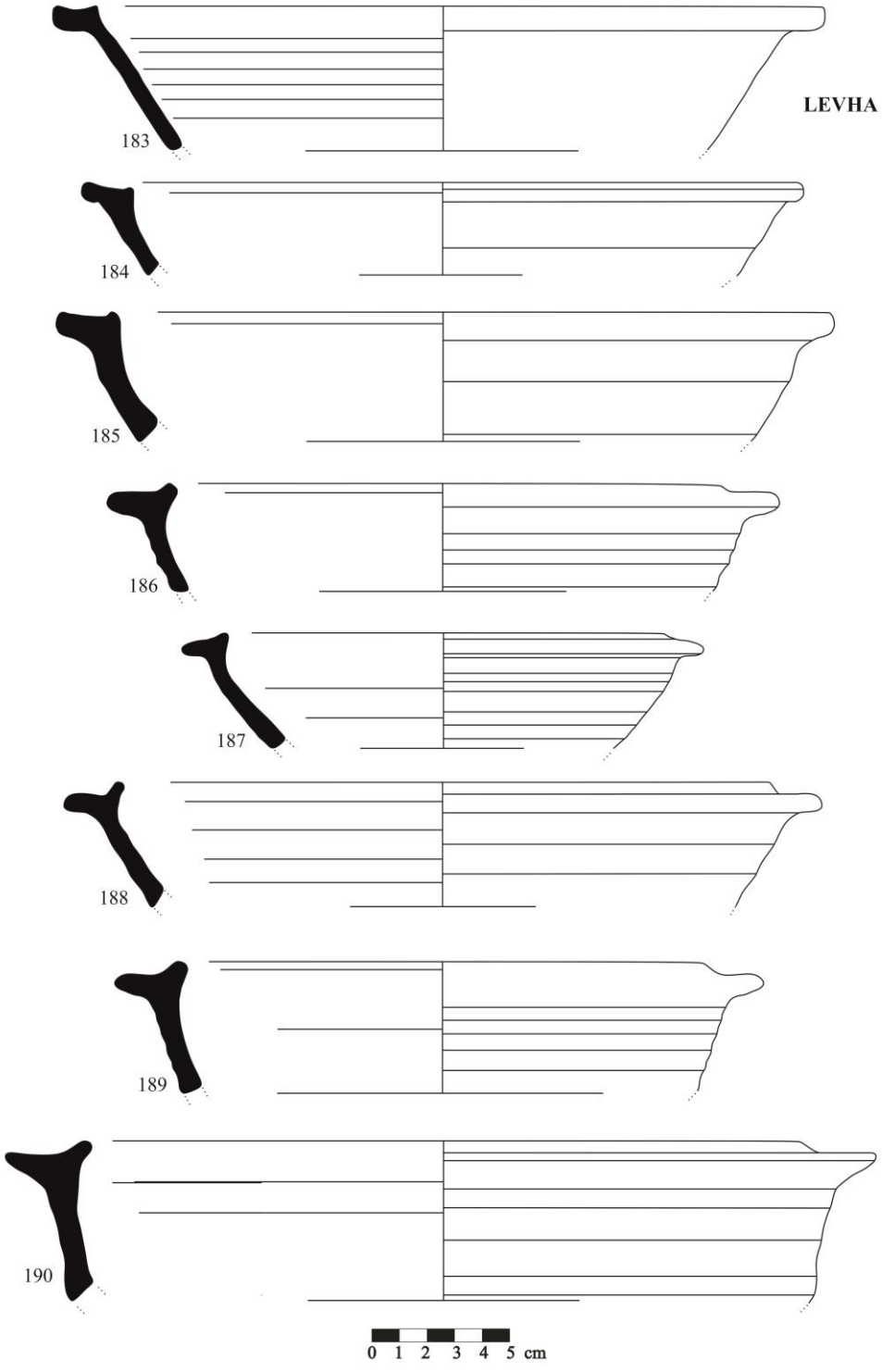

Kat. No. 178-179, Çömlekler, Kat. No. 180-182, Güveçler

LEVHA 53

Kat. No. 178-179, Çömlekler, Kat. No. 180-182, Güveçler

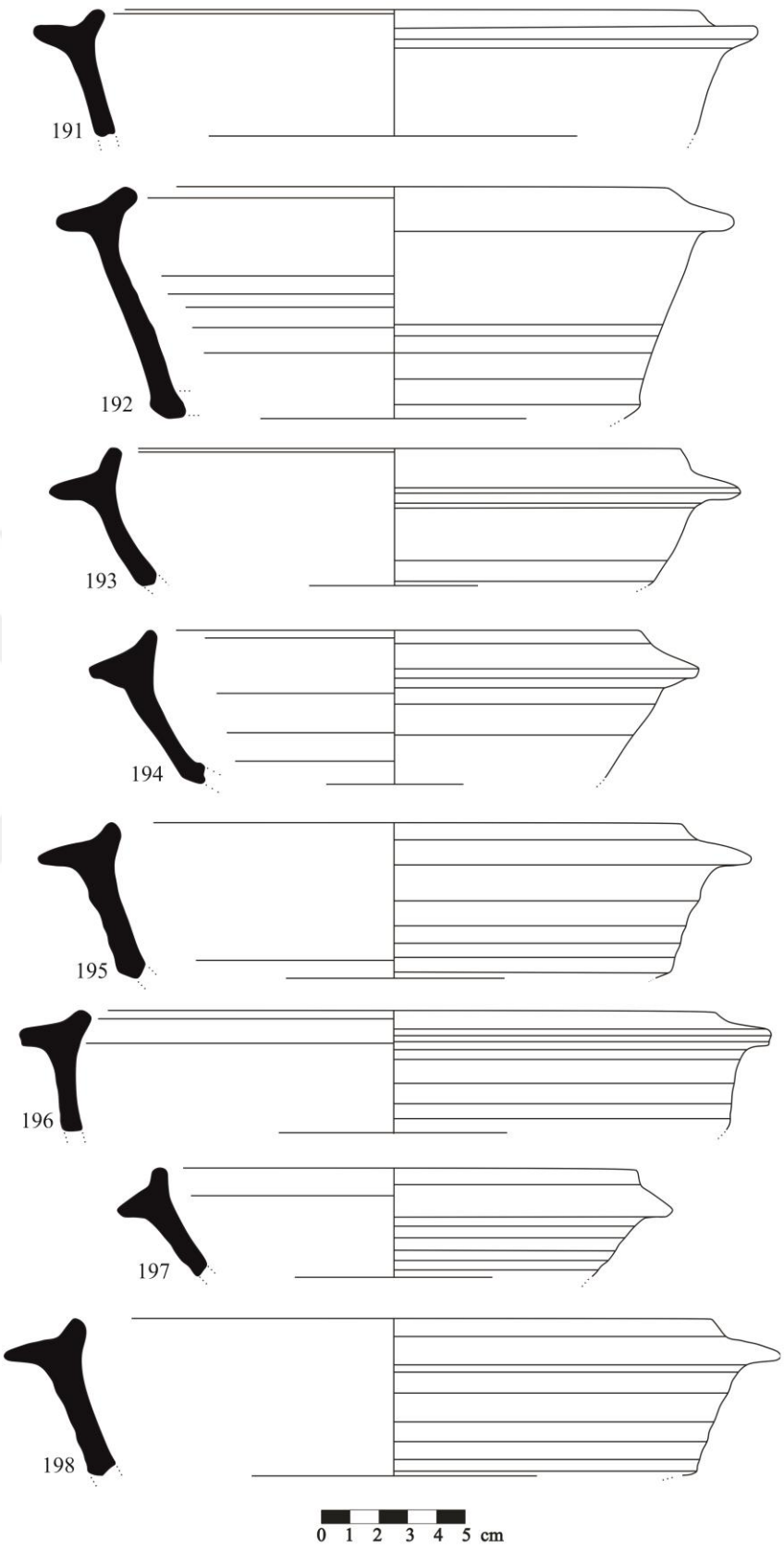

Kat. No. 183-190, Tavalar

Kat. No. 183-190, Tavalar

LEVHA 56

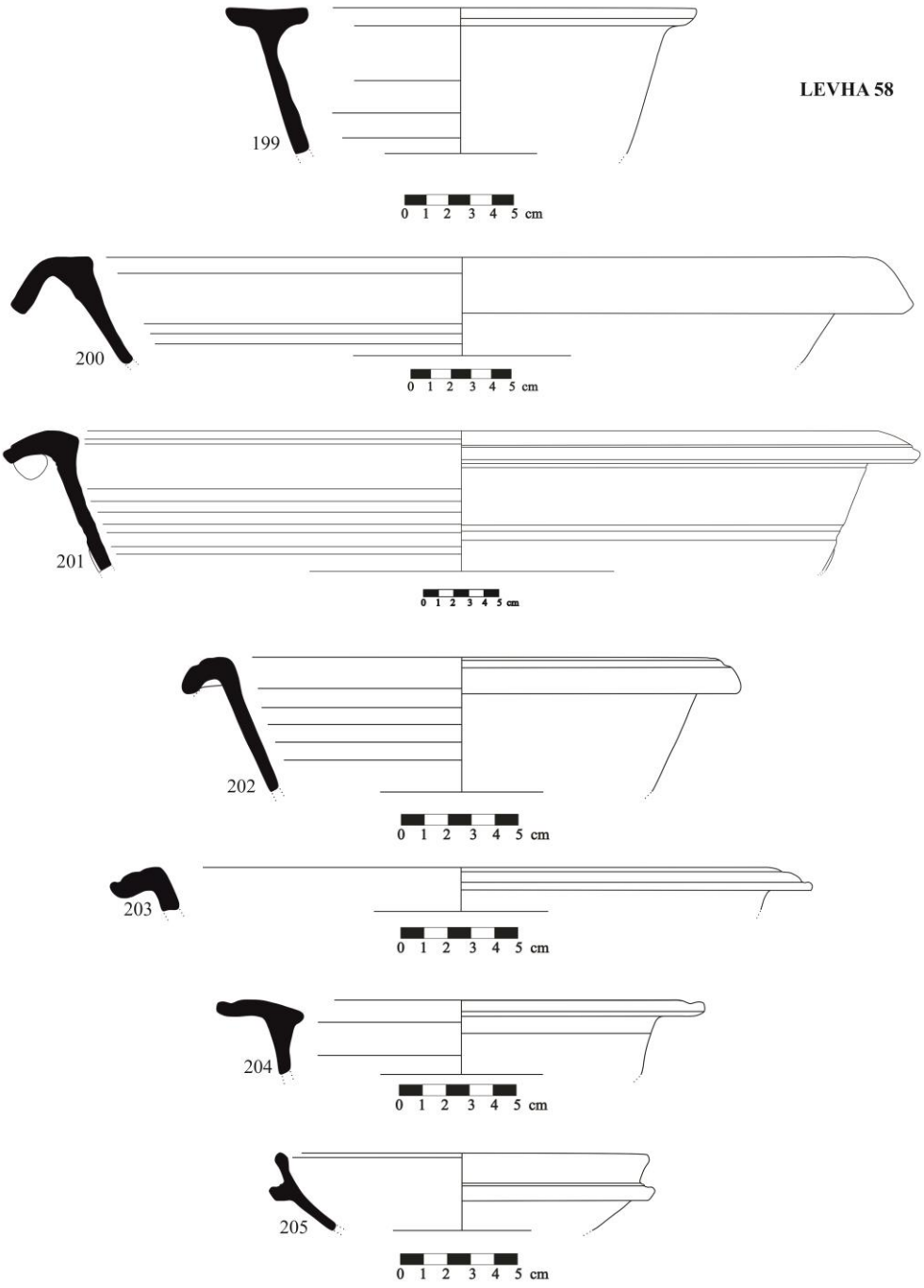
Kat. No. 191-198, Tavalar

LEVHA 57

Kat. No. 191-198, Tavalar

LEVHA 58

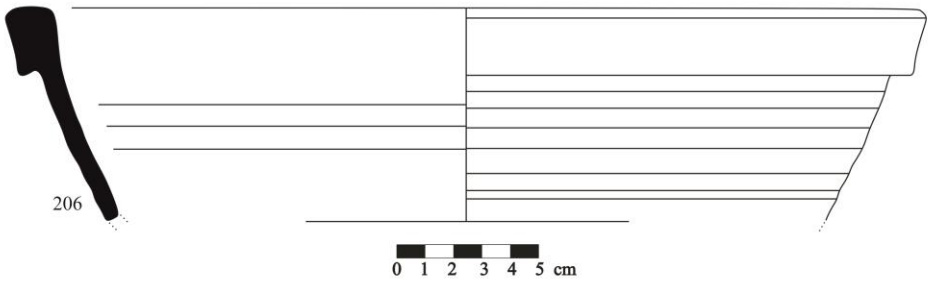

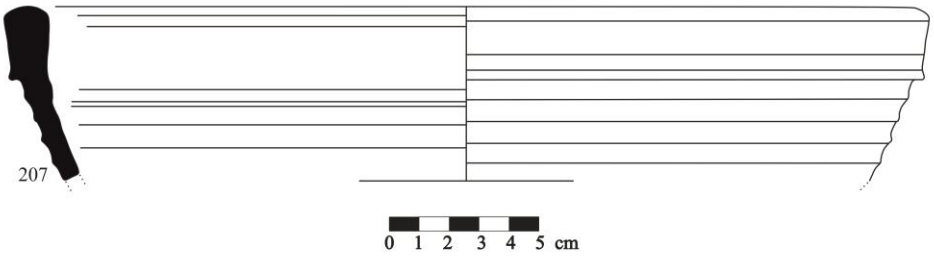
Kat. No. 199-205, Çanaklar

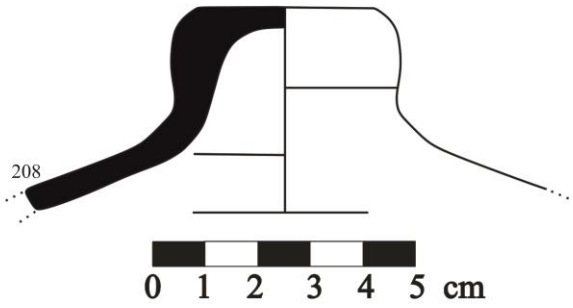
LEVHA 59

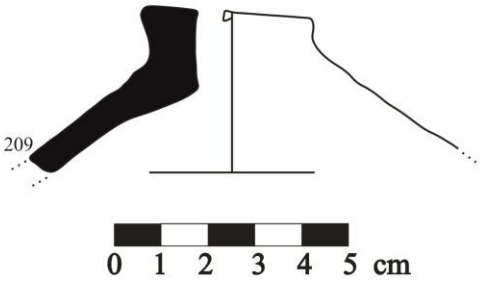

Kat. No. 199-205, Çanaklar

Kat. No. 206-207, Çanaklar, Kat. No. 208-209, Kapaklar

206

207

208

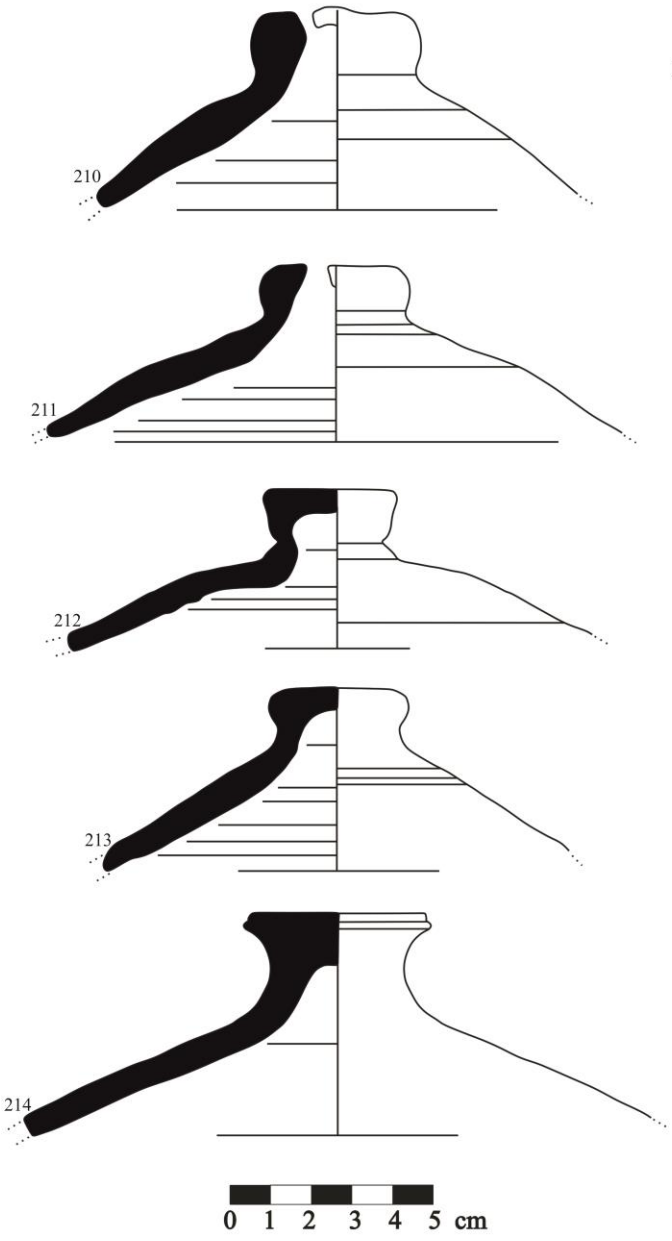

209

Kat. No. 206-207, Çanaklar, Kat. No. 208-209, Kapaklar

LEVHA 62

Kat. No. 210-214, Kapaklar

LEVHA 63

210

211

212

213

214

0 1 2 3 4 5 cm

Kat. No. 210-214, Kapaklar

Kazı Kayıt No.	Açma No.	Tab.	Maşrapa	DSC-Çandarlı	Afrika Kırmızı Astarlıları	Phokaia Kırmızı Astarlıları	LC
CDA	1285-1300	2			Kat. No. 84	Kat. No. 95 Kat. No. 102 Kat. No. 104 Kat. No. 128 Kat. No. 129 Kat. No. 130 Kat. No. 131	Kat. No. 152 Kat. No. 163
ATZ	1280-1265	3				Kat. No. 112 Kat. No. 115 Kat. No. 127	Kat. No. 142 Kat. No. 144 Kat. No. 149 Kat. No. 150
AUC	1290-1290	3	Kat. No. 9		Kat. No. 75 Kat. No. 80 Kat. No. 83	Kat. No. 89 Kat. No. 90 Kat. No. 93 Kat. No. 96 Kat. No. 99 Kat. No. 100 Kat. No. 111 Kat. No. 114 Kat. No. 125	Kat. No. 148 Kat. No. 156 Kat. No. 157 Kat. No. 162
CEH	1280-1300	3			Kat. No. 81	Kat. No. 88 Kat. No. 91 Kat. No. 97 Kat. No. 113 Kat. No. 106 Kat. No. 107 Kat. No. 108 Kat. No. 109 Kat. No.110 Kat. No. 121	Kat. No. 143 Kat. No. 159 Kat. No. 164
BYA	1280-1270	3				Kat. No. 87 Kat. No. 101 Kat. No. 126	Kat. No. 145 Kat. No. 151
CDB	1285-1300	3		Kat. No. 48	Kat. No. 76 Kat. No. 77 Kat. No. 78 Kat. No. 79 Kat. No. 82 Kat. No. 85 Kat. No. 86	Kat. No. 92 Kat. No. 94 Kat. No. 103 Kat. No. 105 Kat. No. 116 Kat. No. 117 Kat. No. 118 Kat. No. 119 Kat. No. 120 Kat. No. 122 Kat. No. 123 Kat. No. 124 Kat. No. 132 Kat. No. 133 Kat. No. 134 Kat. No. 135 Kat. No. 136 Kat. No. 137 Kat. No. 138 Kat. No. 139 Kat. No. 140	Kat. No. 141 Kat. No. 146 Kat. No. 147 Kat. No. 153 Kat. No. 154 Kat. No.155 Kat. No. 158 Kat. No. 160 Kat. No. 161
CAJ	1285-1295	4	Kat. No. 3 Kat. No. 4 Kat. No. 5 Kat. No. 8 Kat. No. 11 Kat. No. 13 Kat. No. 14	Kat. No. 19 Kat. No. 21 Kat. No. 23 Kat. No. 24 Kat. No. 25 Kat. No. 26 Kat. No. 27 Kat. No. 31 Kat. No. 32 Kat. No. 36 Kat. No. 38 Kat. No. 40 Kat. No. 41 Kat. No. 42 Kat. No. 46		Kat. No. 98	

				Kat. No. 47 Kat. No. 53 Kat. No. 54 Kat. No. 55 Kat. No. 56 Kat. No. 57 Kat. No. 58 Kat. No. 59 Kat. No. 60 Kat. No. 61 Kat. No. 65 Kat. No. 66 Kat. No. 67 Kat. No. 68 Kat. No. 69 Kat. No. 72 Kat. No. 73 Kat. No. 74			
AZI	1280-1260	4-5	Kat. No. 6 Kat. No. 7	Kat. No. 64			
BAF	1290-1255	5	Kat. No. 16 Kat. No. 17	Kat. No. 18 Kat. No. 22 Kat. No. 29 Kat. No. 30 Kat. No. 34 Kat. No. 35 Kat. No. 37 Kat. No. 39 Kat. No. 43 Kat. No. 44 Kat. No. 51 Kat. No. 52 Kat. No. 62 Kat. No. 70 Kat. No. 71			
ARK	1290/95- 1260	5	Kat. No.1 Kat. No. 2 Kat. No. 10 Kat. No. 12 Kat. No. 15	Kat. No. 20 Kat. No. 28 Kat. No. 33 Kat. No. 45 Kat. No. 49 Kat. No. 50 Kat. No. 63			

Tablo 1: Kaliteli Seramiklerin Açmalara Göre Dağılımı

Kazı Kayıt No.	Açma No.	Tab.	Çömlek	Güveç	Tava	Çanak	Kapak
CDA	1285-1300	2			Kat. No. 183 Kat. No. 197		
AUC	1290-1290	3			Kat. No. 186 Kat. No. 189	Kat. No. 203	
CDB	1285-1300	3	Kat. No. 175 Kat. No. 176 Kat. No. 177 Kat. No. 178 Kat. No. 179	Kat. No. 180 Kat. No. 182		Kat. No. 202 Kat. No. 205 Kat. No. 206	Kat. No. 214
CEH	1280-1300	3				Kat. No. 207	
CAJ	1285-1295	4	Kat. No. 168 Kat. No. 169 Kat. No. 171 Kat. No. 172 Kat. No. 174	Kat. No. 181	Kat. No. 185 Kat. No. 196		Kat. No. 213
AZI	1280-1260	4-5			Kat. No. 194		
ARK	1290/95-1260	5	Kat. No. 165 Kat. No. 166 Kat. No. 167		Kat. No. 190 Kat. No. 191 Kat. No. 193	Kat. No. 200 Kat. No. 201 Kat. No. 204	Kat. No. 208 Kat. No. 209 Kat. No. 210 Kat. No. 211 Kat. No. 212
BAF	1290-1255	5	Kat. No. 170 Kat. No. 173		Kat. No. 184 Kat. No. 187 Kat. No. 188 Kat. No. 192 Kat. No. 195 Kat. No. 198	Kat. No. 199	

Tablo 2: Kaba Seramiklerin Açmalara Göre Dağılımı

ÖZGEÇMİŞ

GÖZDE ERGÜL

Doğum Yeri: İstanbul

Doğum Tarihi: 12-02-1992

E-mail: gozdergul92@gmail.com

EĞİTİM

Lise	: Yahya Kemal Beyatlı Lisesi (2006-2010)
Lisans	: Trakya Üniversitesi Arkeoloji Anabilim Dalı (2010-2014)
Yüksek Lisans	: Kocaeli Üniversitesi Arkeoloji Anabilim Dalı Arkeoloji Bölümü (2016-Devam Ediyor.)

KATILDIĞI KAZI ÇALIŞMALARI

2012-2019 Parion Antik Kenti Kazısı

YAYINLAR

Ergül, Gözde, (2019).“Parion Roma Hamamı 2014 Kazı Çalışmalarından Bir Grup Geç Roma Seramiği”, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 2 (1), 32-58.

KULLANABİLDİĞİ BİLGİSAYAR PROGRAMLARI

Microsoft Office Application, Internet Application, Corel Draw (başlangıç), Photoshop (başlangıç)

YABANCI DİLLER

İngilizce (0rta Seviye)